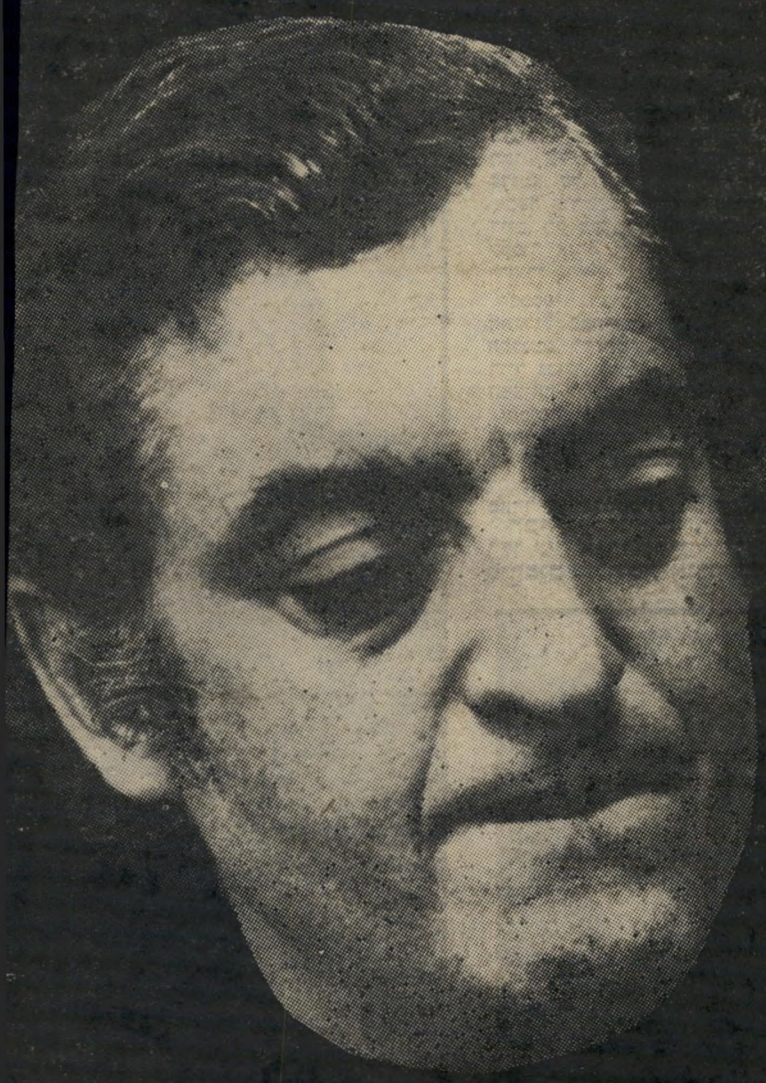

העולם הזה

פלאמן -

המאבק על

ההסגר

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 243386-03. תאריך: 1.6.75 • מען מברקי: "עולמפרס" • מורפס ב"הרפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רחוב בן אביגדור • הפצה: "גד" בע"מ • גלופות: "צינקהרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

זאבא קרי

מרי פעם אנו חשים בחסרוננו של מדור בעיתון זה, שיעקוב אחר פרשיות שנולדו או התפרסמו לראשונה מעל עמודי העולם הזה. בתולדות העיתון זכורים כמה ניסיונות למדור מעין זה. כך, למשל, הופיע במשך שנים מיספר מדור בשם תזכיר, שהיווה מעין תזכורת לקוראים, מה התפתח לגבי ידיעות או סיפורים שראו אור מעל דפי העולם הזה. אולם העיקוב והדיווח אחר כל ההסתעפויות של סיפורים אלה הוא

עודה למכמן
סוף דירה

כל כך מסובך, שבסופו של דבר הוא פוגע בעבודה השוטפת של העיתון, שעיי קרה הוא דיווח על חדשות. זו אולי הסיבה שמדור תזכיר שבק חיים. עם זאת, כדאי לפעמים לחזור ולספור מה עלה בגורל פרשות שונות, ולא דווקא כאלה הזוכות לכיסוי בכותרות שאר העיתונים. הנה, למשל, פרשת העולה החדש גריגורי לכטמן, שפורסמה בכתבה העולה שחורד בכוח לפני כחודש (העולם הזה 2048).

היה זה סיפור אופייני, אחד מיני רבים הזורמים למערכת דרך קבע ושלו היה בדינו לספל בכולם. היינו יכולים להפוך את המערכת למשרד-הקליטה, או לפחות להוות תחליף לוועדת חורב, שבדקה את בעיות קליטת העולים במדינה.

התקלות, התורות ונישנות על עצמן, בהליכי קליטת העולים החדשים, אינן מן הנושאים המרתקים מבחינה עתור נאית. אלה הם סיפורים נדושים על ביו רוקרטיה, על אטימות לב וצרות-מוחין. הגורמים לטראגדיות אנושיות, שלא לדבר על ההיבטים הלאומיים של הבעיה. סיפורו של גריגורי לכטמן הוא דוגמה מאלפת לכך. זוהי פרשתו של אדם בודד, שעלה מרוסיה בגפו ב-1974, אשר בגלל בעיותיו האישיות הגיע לידי עימות עם מנהלי מעוה-העולים בו שהה, עד שאלה הורידוהו מהארץ על חשבון הסוכנות.

בעוד בישראל מנהלים מערכה נגד גשירת העולים מרוסיה במחנה-המעבר בי ווינה, סיעה מערכת הקליטה בארץ לנשיר רתו של לכטמן מישראל. הוא נשלח לרומא, על חשבון המדינה, שם חי במשך שבעה חודשים מקיציבות מוסדות-סעד יהודיים. רק משום שמאו עלתו לארץ הספיק להפוך אזרח ישראלי, סרב ארגון הצדקה היהודי היאט לשלחו לארצות-הברית.

בכספי נדבות הוחזר לכטמן לישראל, התגלגל ברחובות, ישן ליד פתח משרד-הקליטה, רק מסירותו של עולה-חדש אחר, דויד גביש, שעלה בעצמו מרוסיה ב-1968, המציאה ללכטמן קורת-גג.

הסיפור בגיליון העולם הזה מלפני חודש הסתיים בכך שגם אז, אחרי כל התלאות והגילגולים שעברו על לכטמן, טרם נמצא לו הסדר דיור נאות, בשל ההתחמקות מאחריות של סקדי משרד-הקליטה.

הבה נעקוב עתה, מה עזה בגוריו של אותו גריגורי לכטמן, מאז פירסום הכתבה אודותיו ב"העולם הזה".

מטמל גביש
בלחצים תחילה

הזה"ה. מרווח כתב "העולם הזה" עופר קוך: אחרי פירסום הכתבה החליט אהרון שגיא, מנהל משרד הקליטה בתל-אביב, לספל במקוהו של לכטמן באופן אישי. הוא הצליח לארגן אפשרויות דיור בחמי שה יישובים ברחבי הארץ. אלא שלכטמן, השרוי עדיין במנטאליות סובייטית בכל חשדן, הוא חשש, על סמך ניסיון העבר שלו, שאנשי משרד-הקליטה בתל-אביב מבקשים לשלחו לאיזור מרוחק, כדי שלא

יהיה עוד בתחום אחריותם וטיפולם. הוא התעקש לקבל דירה בגוש דן. שגיא ארגון מענק בסך 750 ל"י עבור גריגורי כדי שיוכל לעזוב את ביתו של דוד גביש, שנטל אותו אליו, ולעבור להתגורר במלון זול. אלא שאסיר-ציון דוד גביש לא נטש את לכטמן. מדי בוקר היו השניים משחרים לפתחו של שגיא כדי לחפש דיור מתאים. לבסוף החליט גביש לחפש בעצמו דירה מתאימה ללכטמן. הוא השיג מידע על דירות פנויות של משרד-הקליטה בתל-אביב, ערך בהן סיור. מאמציו נשאו פרי. הוא מצא שתי דירות קטנות בקרית-שרת בחולון, שעמדו ריקות אחר שהעולים שהתגוררו בהן ירדו מהארץ.

כינתיים יעצו כמה מעובדי משרד הקליטה בתל-אביב ללכטמן לעלות לירושלים ולשבות מול משרד-הקליטה שם. הוא עשה כדברם. הוא נשכב על הריצפה בפתח המשרד, פרש לפניו את גיליון העולם הזה בו פורט סיפורו. בבוקר הופיע שר-הקליטה, שלמה ריון, למשרדו. הוא חלף על פני לכטמן, הצין בכתבה. מיד אחר-כך יצא דובר-המשרד,

עורך-גראפי שנון
האיש מאחורי הצורה

מייק ליון, והזמין את לכטמן להיכנס פנימה. "מייק הוא מאה אחוה", מספר לכטמן בעברית העילגת שבפיה, "מייק זה פאטי-ריוט גדול". מייק הזמין את לכטמן לאי רוחה, דאג למזונו גם בימים הבאים.

שוב נערכו ישיבות, הוחל בחיפושים והובטח כי הבעיה תיפתר תוך יום-יומיים. לכטמן נשלח לבסוף לקרית-שרת בחולון, אך לדירה שונה מאלו שאיתר גביש. השניים נדחמו מה הוצא ללכטמן: דירה הרוסה, שדלתותיה שבורות, במרתף של בית-מגורים כשפתח האיוורור היחיד שלה הוא חלון קטן. לא היה ספק שהפקידים ששלחו את לכטמן לראות את הדירה לא טרחו בעצמם לבקר בה מעולם.

שוב החלה נדידה בין הפקידים. שוב נערכו שיחות-טלפון לאינספור בין כל שלוחות משרד-הקליטה. שוב הכניס מייק ליון את השר ועוזריו בעובי בעייתו של לכטמן. אבל העניינים זזו בכבדות. לכטמן החליט לעלות שוב לירושלים, לשבות שם שוב בפתח משרד-הקליטה.

רק אז, כשחלפו עוד מיספר ימים וישיבות אי-קץ נוספות בין פקדי המשרד הבכירים בירושלים ואנשי הסניף התל-אביבי של משרד-הקליטה, קיבל לכטמן סוף סוף מפתחות לדירת יחיד מתאימה ואנושית בקרית-שרת. יעברו עוד מספר ימים עד שייכנס לגור בה בפועל. עד אז הוא מתאכסן אצל דוד גביש, האזרח ששוב מנע ממנו חרפת מגורים בחוב.

עד כאן דיווחו של עופר קוך. ייתכן ובעייתו של העולה גריגורי לכטמן נפתרה, לא מעט בזכות פירסום פרשתו מעל עמודי העולם הזה. ודי מצדנו לחשוב מה עולה בגורלם של עולים רבים אחרים, שסיפוריהם אינם מגיעים לפרסום בעיי תוונות, משום אינו מקרה בדרכם עולים-קולטים מסוגו של דוד גביש.

אם יש אדם ממורמר, ובצדק, ב מערכת זו, זהו העורך הגראפי יוסף ("יוסי") שנון.

מאז שונתה מסורת בת שנים ושמותיהם של כתבי המערכת וצלמיה החלו מתנוססים על חלק מעבודתם המערכתית, חש שנון את עצמו מקופח. כעורך-גראפי הוא חבר המערכת היחיד שעבודתו אינה מזכה אותו במה שמכונה בעגה העיתונאית "קרדיט". שמו אינו מתנוסס על גבי שני השערים שהוא מעצב מדי שבוע לעתון, וגם לא מבצבץ מבין הכתבות, שכמעט בכולן יש לו חלק ונחלה, אם בציור הכותרת או בעיצוב הגראפי.

בעיתון מסוגו של העולם הזה, שבו הצד הטיפוגראפי של העיתון חשוב כמו תוכנו, ובו מוקדשת מחשבה ותשומת-לב לכל קו ולכל צורת אות, תפקידו של העורך הי גראפי הוא מן החשובים ביותר. מבחינה סכנית, הוא אולי הקשה ביותר.

שנון, העוסק בתפקידו זה בעתון מזה 11 שנים, הוא נכס שכל מיפעל או מקום-עבודה יכול היה להתברך בו. אישית אין לי ספק שהוא אחד מאותם אנשים, שבגללם העולם הזה הוא בעל ייחוד שלא ניתן לחקותו.

לא פעם אני תמה מאין שואב הבחור הזה את מלאי המסירות והשקדנות-למופת, שהם המאפיינים העיקריים של עבודתו במערכת. מדי שבוע הוא מבלה לילות

עורך-גראפי שנון
האיש מאחורי הצורה

ארוכים, שכמה מהם נמשכים אל הבוקר, כשהוא רכון על שולחן עבודתו, מצייר, משרטט, מעמד ומעצב עמודים על גבי עמודים.

הוא אינו מסתפק בכך. למחרת היום, אחרי שעות שינה בודדות, אפשר למצוא אותו בדפוס, כשהוא מקפיד לוודא אישית שכל הוראותיו לצינקהרפיה (שם מכינים את גלופות התמונות והכותרות) ולדפוס, אכן בוצעו כלשונן וככוונתן. הוא מוכר לכולנו כאיש שאינו יודע ליאול, העושה את מלאכתו באהבה מבלי להתחשב בשעון והחש באחריות גם בתחומים אחרים של המערכת, שאינם נוגעים באופן ישיר לעבודתו כעורך-גראפי.

דוגמה אחת לאופיו של האיש: בכל שנות עבודתו בהעולם הזה אני זוכר גם שבוע אחד בו נעדר מהעבודה. אפילו בעת מחלה, או כשהוא חש שלא בטוב, הוא מגיע למערכת כשהוא משוכנע שאם ייחל סר — לא יצא גיליון העולם הזה של אותו שבוע לאור. כשאשפז לא מכבר בבית-חולים, הוא דאג לקבל שיחורור מי רופאו בימים הקובעים של המערכת, כדי שיוכל להמשיך בתפקידו, או שיביאו אליו לביצוע, אל מיטת-החליו, חלק מהעבודה, שהוא משוכנע עד היום שרק הוא מסוגל לעשות.

לפעמים נדמה לנו שהוא קצת מנדנד, משום שהוא מצפה מכולנו שנתייחס לעי בודה כמחוי. כמה מאיתנו מנסים, ספק אם הם מצליחים להידמות לו בכך. בכל אופן, אני מקוה שקוראים רבים ככל האפשר קראו שורות אלה אודות יוסי שנון, כדי ששמי ייזרח בוכרונם כל אימת שית' מהו מי האיש האחראי לפניו הגראפיים והאיוויים של העולם הזה.

העולם הזה

CF-470s

4 גלים: MW/FM/SW/SW
 2 ומקומים • 4 וואט יציאה
 להאזנה לפני השינה (SLEEP radio ON/OFF switch)
 המלטה ט"י כפתור אחד בלבד

"IT'S A SONY"

תשוקה

האם השפיעה ארה"ב

על הקדמת הבחירות?

ייתכן כי הגורם הנעלם, שהכריע את יצחק רבין בכוון לסילוק שרי המפד"ל והקדמת הבחירות, הוא הגורם האמריקאי. השבוע נודע בוועידת ניו יורק כי ברית המועצות פנתה לא מכבר אל ממשלת ארצות הברית, והביעה את הדאגה שקיום הבחירות בישראל בחודש נובמבר יהווה מכשול עיקרי לשלום ב-1977. ייתכן מאד כי מדינאי וושינגטון העבירו לידעת רבין, באורח דיסקרטי, את דעתם כי הקדמת הבחירות בישראל לחודש מאי תאיים ללוחמה מניעה של בענייני המשא ומתן לשלום. מועד זה מאפשר לקיים פתיחת ראוות של ועידת ז'נבה המחודשת לפני הבחירות, וקיום משא ומתן רציני מיד לאחריהן. היתה זו הצעה מפתה לרבין, שסבר גם קודם לכן שיש לערוך את הבחירות בירת מדינת החוק. שבה הוא מרגיש את עצמו חזק ביותר.

גם אלון עשוי

להיות מועמד

שרי החוק יגאל אלון עשוי להפתיע את חברי מועצתו ולהציג גם הוא את מועמדותו לתפקיד ראש הממשלה מטעם העבודה. כמה ממקורביו של אלון מיעצים לו באחרונה לנקוט צעד זה, על רקע היריבות המהירה והולכת בין רבין לפרס. יועציו של אלון סבורים כי זהו השאנס האחרון שלו להגיע לתפקיד ראש הממשלה. הם טוענים כי על רקע המחלוקת בין רבין ופרס, שכנס אבא אבן מציג את עצמו כמועמד, עשויים רבים מאנשי חטיבת מפא"י במפלגת העבודה לחמוך דווקא במועמדות אלון, כפשרה.

בגין הציע לבן-פורת

להצטרף לליכוד

אחרי התפטרות הממשלה הציע מנהיג הליכוד, מנחם בגין, לח"כ העבודה מרדכי בן-פורת, איש רפ"י לשעבר, הידוע בביקורתו על ממשלת רבין, להצטרף לליכוד. בפגישה שנערכה בין השניים הבטיח בגין לבן-פורת לשריין עבורו מקום בצמרת רשימת הליכוד לבחירות לכנסת. בשלב זה שוקל בן-פורת הקמת רשימה עצמאית לבחירות, מתוך הנחה שותיקי רפ"י לשעבר, שנפגש אינה שלמה עם המעבר ועם מדיניות מועצת העבודה, עשויים להצביע עבורו.

הפצת "העולם הזה"

בארצות חוץ

"העולם הזה" מתכוון לארגן מחדש את הפצתו בקיסוסים ברחבי העולם. ישראלים בחו"ל המבקשים לקבל על עצמם את הפצת "העולם הזה" בארץ מסוימת או באזור מסוים בארץ כלשהי, תוך מימון עצמי ועל בסיס של קומיסיון, מוזמנים לפנות למנהלת "העולם הזה", ת.ד. 136, תל-אביב, ויקבלו מידע נוסף על התנאים המוצעים.

הוראה לזרע ושוח':

לשחוק!

יגאל ידן מודע לבעיית הקיימת לגבי שלושת שותפיו הקרובים ביותר, שהם חסידים קיצוניים של ארץ-ישראל השלמה: האלוף (מיל.) מאיר זורע, האלוף (מיל.) דן טולקובסקי ואיסר הראל. מתוך חשש שהופעתם הפומבית תהרוס את הדימוי היוני שבו רוצה ידן להתייבץ לפני הציבור, ניתנה לשלושתם הוראה: לשחוק עד אחרי הבחירות.

"אסר על המישטרה

לחקור את עצמה

היועץ המישפטי לממשלה, פרופסור אהרן ברק, יזם כימים האחרונים הקמת ועדה משותפת למישרד המישפטים ולמישרד המשטרה, במטרה לבדוק דרכים חדשות לחקירת אנשי מישטרה שהסתבכו בעצמם בעבירות על החוק.

המטוס ה"חטוף"

נחת ב"אנטבה"

במאיה הקודנות הישראלי מנחם גולן, החמין, "סקופ" בינלאומי תוך כדי חסימת פורטו על מובעצת אנטבה. גולן עסק כיום הראשון השבוע בצילומים על רקע תפאורה של הפרמיניזם של נמליה העופה באנטבה, שנכנתה ב"מיתקני התעשייה האווירית בלוד". לפתע התקבלה הודעה כי מטוס תור"כ שנתפס בידי פאקיסטנים עומד לנחות בלוד. ואומנם, כעבור דקות מיספר הגיע המטוס התורכי ונחת בדיוק על רקע תפאורת אנטבה של גולן. גולן, שסבר כי הזדמן לידו סקופ בינלאומי הפסיק מיד את ההפצת הורה לשלושת צוותייה הציונים שלו לצלם את המטוס ומה שיתרחש סביבו. רק אז הסתבר כי היתה זו טעות, וכי המטוס התורכי לא נחתם בלוד.

צעד זה של היועץ המישפטי נעשה נוכח הביקורת הציבורית החריפה על חקירת אנשי מישטרה בידי המישטרה עצמה. הוועדה תאסוף חומר על ההליכים המקובלים במיקרים מסוג זה במדינות אחרות. כבר עתה מסתמנת במישרד המישפטים מגמה דשתת את פרקליטי המדינה בחקירות של ועדות חקירה פנימיות של המישטרה ובדיונים של בתי הדין המישפטיים שלה.

העתירה לבג"צ -

תכסים של רפ"י

הופעתו של עורר הדין רמי כספי בשם עורר הדין הדתי זלמן סגל, שהגיש את העתירה בעניין זכותם של שרי המפד"ל להמשיך ולכהן בממשלת המעבר, מעוררת התעניינות כללית בחוגי של יצחק רבין. כספי הוא עסקן של רפ"י, ואנשי רבין חושדים כי העתירה כזוה היא תכסים של אנשי פרס, המבקשים ליצור מצב שיביך את רבין.

יגורי לא

הצליח בעבודה

השבוי המפורסם ביותר של צה"ל במלחמת יום הכיפורים, אל"מ (מיל.) אסף יגורי, שעבר השבוע למרכז החופשי ברעש גדול, נקט צעד זה אחרי שניסה בכל כוחו לזכות במעמד רציני במפלגת העבודה. כאשר נסתבר לו כי מאמציו עולים בתוהו, החליט לעבור לסיעה אופוזיציונית שהיתה מוכנה לקבלו.

חנינה ליהושע פרץ

בקרוב ועדי העובדים הגדולים במדינה מתגבשת תנועה למען השגת חנינה ליהושע פרץ, אחרי שביתת המישפטים העליון אישר סופית את פסק הדין שדן אותו לחודשיים מאסר בפועל, בקשר עם תקרית סגירת הנמל המפורסמת. בעיקבות יומה של המשורר יבי, כבר חתמו חמישה ועדי עובדים, על עצומה ברוח זו לנשיא המדינה.

כיכר אתרים תיקרא

על שם נמיר

ראשי עיריית תל-אביב, שלמה ("צ'יצ'") להט, הפגין רוחב לבב בתירגו, כאשר החליט להעניק לכיכר "אתרים" שעת חוף ימה של תל-אביב את השם "כיכר נמיר", על שמו של מרדכי נמיר, מי שהיה שריהעבודה בממשלת ישראל וראשי עיריית תל-אביב מטעם מפא"י. העובדה שדווקא ראשי עיר של הליכוד מנציח את שמו של ראש העיר המפא"י במסורת שבכיכרות העיר, זיכתה את "צ'יצ'" בשבחם.

"קול השלום"

לא יסדר

פירסומת בחירות

ספן השלום אייבי נתן, העומד לצאת השבוע לעבר תעלת סואץ בניסיון נוסף לחצות אותה עם טפינת השלום שלו, החליט שלא להעמיד את תחנת השידור שלו לצורך שידורי בחירות בתשלום של המפלגות השונות. אייבי החליט על כך, למרות שכמה מפלגות פנו אליו כבר בהצעות להעמיד את תחנת הדין שלו לרשות שידוריהן בלעדית. תמורת תשלום גבוה. לעומת זאת יעמיד אייבי את תחנתו חנם לרשות נציגי מפלגות שיסכימו לערוך עימות רדיופוני עם נציגי מפלגות יריבות.

דורשים יקור

מחירי הבשר

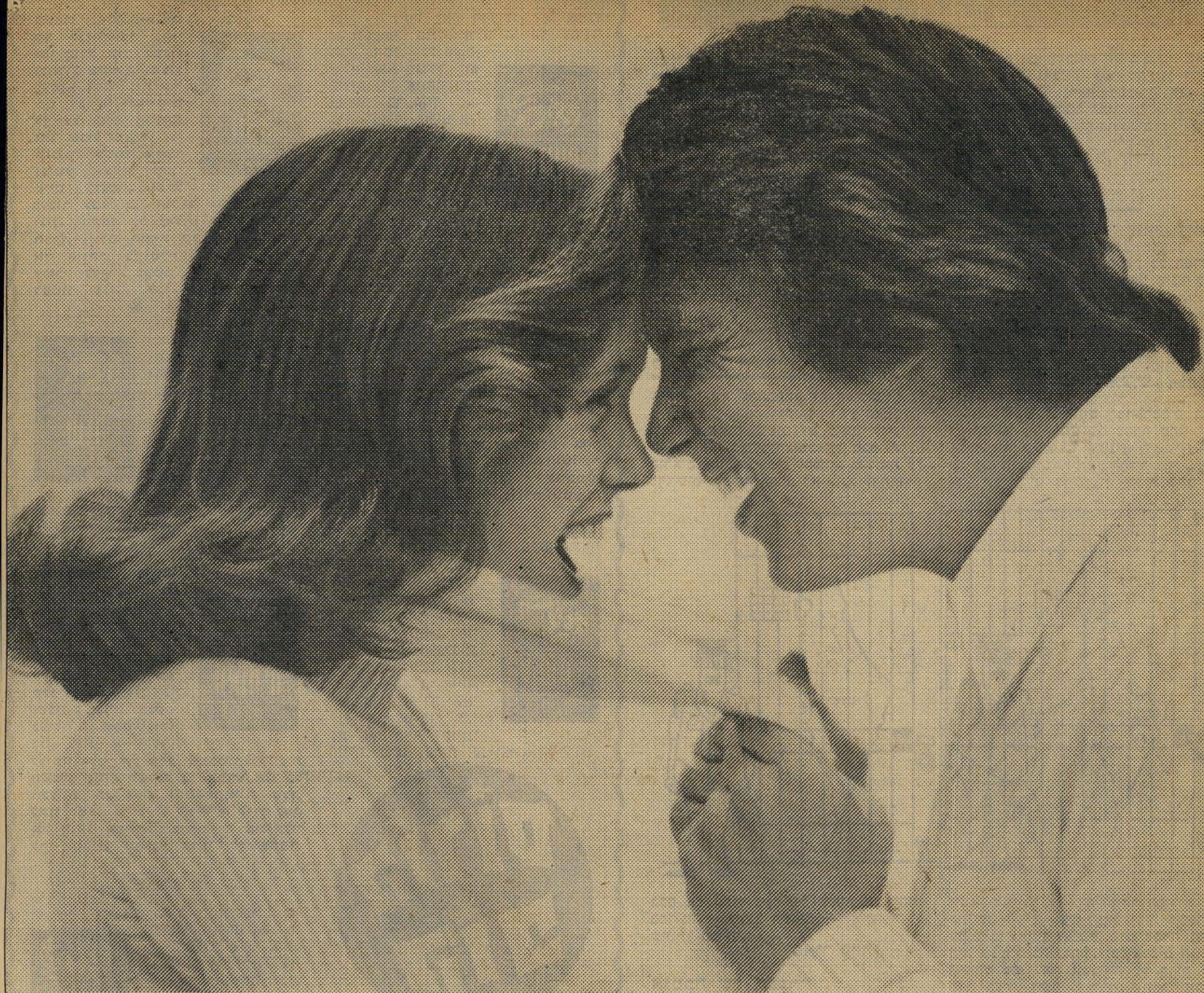
מועצת הלול ומישרד החקלאות פתחו במסע לייקור מחירי הבשר הקפוא ב-2 לירות הקילו והגבלת ייבוא ארצה בחמישים אחוזים. הטענה היא כי מצטברים עודפי עופות, וכדי לאלץ את הצרכנים לקנותם, יש לייקר את מחירי הבשר הקפוא. עמדת מישרד המישרד החקלאות היא כי יש גבול לעידוד הולדנים, וכי אי אפשר לכפות על הציבור לאכול רק עופות. הצעד הראשון במסע יהיה דיון בוועדת מישנה של ועדת הכלכלה של הכנסת, שבה יש רוב למגדלי העופות. בראש הוועדה עומד ח"כ יגאל הורוביץ, בעל מפעל מורבק המייצר עופות קפואים.

ספרות רישומית

בכרטיסים לדרבי

מאות כרטיסים שניקנו בידי חוג אוהדי הפועל תל-אביב, לקראת הדרבי בין כדורגל שייקרו השבת בין קבוצות הפועל ומכבי תל-אביב, יימכרו בסוף השבוע במחיר של 100 ל"י לכל דורש, בעוד שמחירו הנקוב של הכרטיס הוא 40 ל"י. הפקעת מחירים רישומית זו היא רה על החוק, שכן אין מורס בכרטיסי מכר, הנמכרים תמורת תרומות, אלא בכרטיסים רגילים שאם הוצאו למכירה כדי לנצל את הדרשה הענקית לכרטיסים למישהו, שכל הכרטיסים אלו נמכרו כבר בשבוע שעבר. חוג אוהדי הפועל ת"א צופה הכנסה בסך 15 אקד"ל, שיחולקו כתמריץ-ניצחון לכדורגלני הפועל.

Bio-Clear מעניק לך הרגשת בטחון במפגש פנים-אל-פנים

המדע - תכשירי ביו-קליר נוצרו במיוחד עבור בני נוער אשר להם עור פנים בעייתי.

ביו-קליר היא שיטת טיפוח לעור צעיר ובעייתי המבוססת על שורה מושלמת של תכשירים יעילים המשלימים אחד את פעולת השני. שיטת טיפוח ביו-קליר היא בלעדית לחברת הלנה רובינשטיין. רוב תכשירי ביו-קליר מכילים סולפיד אורגני-מרכיב יעיל הסופג הפרשות שומן מיותרות בעור, מייבש נקודות שחורות ופגמים - כל אותם הדברים אשר מעולם לא רצית כי יופיעו על פניך. ביו-קליר היא שיטת טיפוח בעזרת שורה של מוצרים משלימים:

Bio Clear Wash - תכשיר קצפי לניקוי העור המשחרר את נקבוביות העור מלכלוך ומהפרשות שומן מיותרות.

Bio Clear Pore Lotion - מי פנים לכווץ הנקבוביות המורחבות.

Bio Clear Cream - קרם המסייע להבראת פגמים, מסיר את תאי העור המתים הסותמים את נקבוביות העור ומונע התפתחות בקטריות מזיקות. והמוצר החדש: Bio Clear Icy Scrub Cleanser - ג'לי המכיל גרגרי נקי הנראים לעין והיעילים במיוחד לנקי מעמיק של העור ולשחרור נקבוביות סתומות. מעניק לעור מראה נקי ורענן.

היופי - טיפוח בתכשירי Bio Clear משפר את מראה עור פניך וע"י כך משפר את הרגשתך העצמית.

Bio Clear נוסך כך הרגשת בטחון במפגש פנים-אל-פנים.

הלנה רובינשטיין/מדע היוכי

יעוץ והדרכה ניתנים חינם במרכז ההדרכה של הלנה רובינשטיין שד' בן-גוריון 94 תל-אביב, טל. 240256 בימים ב', ג', ד', בין השעות 6:00-3:30 אחה"צ.

זאת לא הוכחה!

לפני שבועיים (העולם הזה 2050) פירסם סתם מיכתב שלי במדור "מיכתבים", שבו טענתי כי לא ניתן לתפוס את יצחק רבין כשמיכנסו מופשלות, כיוון שאינו לובש כלל מיכנסים. אולי כדי להוכיח כי טעתי, העיף יצחק רבין את שלושת שרי הר"מ מפר"ל החוצה מממשלתו בבעיטה. הם הציגו בגאווה: "אנו גאים להיזרק". אלא שרבין לא העיף את שריהביטחון שמעון פרס, שהיה מאושר וגאה מאד אילו יכול היה להעיף את רבין. עליידי שמעון פרס, רבין טרם הוכיח שהוא לובש מכנסים.

יוסף שריק, תל-אביב

קו טיהור השחיתות

אני מקווה שההתפתחויות הפוליטיות במדינה, אחרי התפטרותו של ראש-הממשלה, ישכנעו אתכם ששוב יש מקום לרשימת העולם הזה בבחירות. בטוחני שכמוני, גם קוראים אחרים מצפים להכרזה רשמית על כך, שום מפלגה אחרת לא תוכל להתחרות

פעולה עם הטוריסטים הערבים היו באמת בעלי נטיות: אציות, כפי שהעידו החסר פים? זה לא נראה לאבנרי, לכן זה מעורר בחילה. בפעם הבאה, כדאי שאבנרי עצמו ירכיב את חוליית החוטפים של אש"ף, ואז יוכלו להניק על כך סרט על פי רצונו. ב. שלי, תל-אביב

לא מישטויה פוליטית!

מצורף בזוג תיקון של הציור שהופיע במדור מיכתבים בעיתונכם (העולם הזה 2050). שם אומנם כלאדם את כל המדינה מאחרי סורגים ובריה והפקדות שוטר לש"מור עליה. חבל שהשארית את השוטר בחוף. לאור יגילויים האחרונים שלכם עצי מכס על המרחש במישטרה, אפשר לכלוא גם את השוטר יחד עם כל המדינה. השאלה הנשאלת היא: מי ישאר כדי לשמור עלינו? א.צ.ש, תל-אביב

אם נכונים הגילויים המתפרסמים בעיתונכם על זמיתחש במישטרת מחוז תל-אביב, הרי שכלו כל הקיצין. מישטרת תל-אביב היתה מושתתת עד היסוד עוד בתקופתו של עמוס בן-גוריון, שהוא כיום מ

נושאי דגל הדמוקרטיה וטוהר המידות של התנועה ושינוי של ייגאל ידין. כשפרשו עמוס בן-גוריון ואנשיו מהמישטרה נדמה היה שנערך בה טיהור, וכי אנשים הגונים וישרים נטלו את השמירה על החוק והסדר בעיר. והנה מסתבר, שתחת פיקודו של דוד עופר פרחו השחיתות במישטרת מחוז תל-אביב שוב. האם זה רק מיקרה מדויק עופר בחר להצטרף לעמוס בן-גוריון גם בדרך הפוליטית? שומר לשעבר, חולון

כל זמן שבמדינה יש מישטרה פוליטית, הכפופה לשר שהוא נציג מפלגה, לא ייתכן טיהור של המישטרה. נדמה לי שהדרך היחידה לטהר את המישטרה, היא שינוי המיבנה של הבחירות בישראל. בניגוד לצבא, חייבת המישטרה להיות גוף עצמאי שהעומדים בראשו ייבחרו ישירות עליידי האזרחים, כמו באמריקה. האזרחים הם שיכללו או להקפיד על טוהר הכפיים והישר של ראשי המישטרה.

שלום אזולאי, תל-אביב

חריצותידן מטעה

בעיתונכם (העולם הזה 2050) פורסמה רשימתי של יגאל לביב על הונאה מצד ראש ישיבת תורה והוראה וראש-עיריית גבעתיים. בלא להידרש לגופם של דברים, מבקש הייתי להפנות את שימת-לבכם ושי מתלב הקוראים למישפט צורם המופיע בכתב הזו.

ברשימה נאמר: "מדוע גילה עדי יפה רחוביכל שכזה כלפי הישיבה של הרב שרם? ככלות הכול, בישראל ישיבות רבות, ולגבי האחרות טרם (ההדגשה שלי - ח.ח.) נמצא חומר המוכיח כי קיבלו כספים במיכרה בשיטות כאלה". מישפט כזה הוא בגדר של חריצותידן ללא מישפט של ראש ישיבות הפזורות ברחבי הארץ, שלגביהן טרם נמצא חומר מרשיע, קרי - בעתיד, סביר להניח, יימצא חומר כזה.

אני יודע אם יש ככך מליטתקולמוס או דיעה קדומה לשלילה מצד הכותב, אולם כאדם העוסק אף הוא בעיתונאות דומני כי יגאל לביב, הנלחם עצמו כנגד חטא (המשך)

אחרי הרגיעה באה הסערה. יש אפילו אלמנט של סכנה, מיום ה' עד יום ו' הבא. מוטב, מכל מקום, שלא תצא מגדרך. זהו שבוע של מנוחה ושל שיפור בריאותך, אם היא רופפת. שבוע של פגישות עם אנשים מוכרים, בו יש להימנע מפגישות מותחות מדי, אין גם טעם בקניות יקרות. הצטמצמי לרשימת הדברים להם את זקוקה באמת. אל תרבי בנטיעות.

המריבה הטיפפית בה הסתבלת, אינה מועילה לאף אחד, ומקלקלת את מצב-רוחך. נסי להקדיש זמן לטיפוח יופיך, ולעיסוק בתחביביך במקום לשאת על כתפייך את כל בעיות העולם הזה. לקראת סוף השבוע את עלול לנתק קשר אישי חשוב, בעיקבות בדיחה מעשית שהושמעה באוזניך, בנוכחות

אלה שלדעתך יפרשו אותה בצורה מוטעית. שינוי לטובה במצבך הכלכלי המסובך במיקצת. אתה תמצא ידידים במקום הפחות מתקבל על הדעת. עם זאת, דע שהם מתייחסים אליך בחוסר-התחשבות. היזהר מהפך פכים, ועוד יותר, כמו מנשים הפכפכות. נטייתן לחולמנות ולרומנטיקה תסבך אותך, השלבע, במריבה לא לך, אזי, אם כבר תכניס את האף לענייני הזולת, סיים לפחות את המלאכה בכבוד.

זאת, דע שהם מתייחסים אליך בחוסר-התחשבות. היזהר מהפך פכים, ועוד יותר, כמו מנשים הפכפכות. נטייתן לחולמנות ולרומנטיקה תסבך אותך, השלבע, במריבה לא לך, אזי, אם כבר תכניס את האף לענייני הזולת, סיים לפחות את המלאכה בכבוד.

מעבר לזה - הכאב עדיין לא פג וקשה לך לשכוח: נסה לפחות ללמוד לה. ואם יצאת בשלום מן הסבך הקודם - זכור ש'נכונ לך עדיין פיתור לים רבים, עד שתראה את האור, פרנסה חדשה, או מקום-עבודה חדש, שניים להרים את המוראל. קניות קטנות מוכיחות את עצמן - בתנאי שלא תעשי חובות רבים.

במישור חיי האהבה שלך, בת דלי, לא יחולו שינויים מרע"ש. אל תדחי בי גסות את מחזורך הנלב, למרות שאינך חשה כלפינו כל משיכה. תני לזמן לעשות את שלו; או שהר"גשתך תשתנה בכל זאת, או שהוא יתיאש ממך, כבן דלי, למרות אופייך הנוח. אתה נזיטה להתפרצויות פרוותיות. קח עצמך בידים.

צרתך הגדולה שאתה רוצה המון, מוכן אפילו לסבול לשם כך, אך אינך יודע ללכת עד הסוף, מתי עצריך. השבוע תפול בידך הזדמנות להתגבר על חולשתך זו; אם תחמיק אותה ה' פעם, מי יודע מתי שוב יעלה בידך לעלות על דרך המלך. בי מישור חיי-האהבה, אתה נכנס החושל-הילוך גבוה. טעם ונגוס ככל שתוכל, חיים רק פעם אחת.

השבוע עליך לשים קץ לבטלנות! כמה זמן תוכל עוד לשבת ולחלום בהקיץ, ומבלי לעשות אפילו את אחדם דברים המושגים לך על מגש הכסף? זהו שבוע מצויין לתיכנון לטווח קצר ובינוני; בעוד שבועיים שלושה, תוכל לעבור למעשים, ובקצב נמרץ ובלתי-רגיל. הקפד על סילוק מיכשולים מן הדרך, ושלם חובות קטנים וטורדניים. אך היזהר, בן טלה: מתחרה מסוכן עלול לצוץ בשטח אם לא תדע לשמור עליה. לכן הימנע ממסעות.

הקסם האישי שלך יטייע לך להיחלץ ממצב מבין הדמיון היפורה בו חנן אותך מדי לך עלול להיראות ה' שבוע בעיני אנשים מוטוימים כהפרזה בתי פיסת המציאות. עליך להישמר מלהינתן אכזר כפרי אחד האנשים הקרובים אליך ביותר. אכזבה ריגשית תימנע ותיראה באור שונה.

רגש-הנקמנות לא יעזור לך, ועשוי אף להזיק לתוכניותיך ל"טווח רחוק. מכתב ש' יגיע אליך ביום א', תאומה, יכעיס אותך כל כך, שמוטב כי תשקלי ימים אחדים את תוכנך, בטרם תנקטי פעולה או תשגרי תשובה, לכאן או לכאן.

לעומת זאת, אין ספק, שאפשר לנצל את השבוע הזה: לשקול בו מחדש את כל הבעיות הכספיות והמשפחתיות שלך, לאור הגילויים עליהם לא ידעת קודם לכן. אל תהני בצורה בזוגית, כי את עלול לה לסבול. השבוע כדאי לך להמר.

מתנה בלתי-צפויה מ' קרוב משפחה או מ' ידיד קרוב. קבל אותה והחזירי לו כגמולו. לך, בת סרטן, מצפה שבוע מלא חוויות. פעולה אותה אתה מתכנן כבר כמה חודשים, תתבצע השבוע לשביעות רצונך. סוף השבוע מתאים לנטיעות ארוכות.

גם זה יפיג את המתח שהצטבר בך. היזהר באופן מיוחד מן הנטיעות לטווח רחוק. לא שנסקפת לך סכנה פיזית או משהו דומה, אלא שהתפתחות דברים שתבוא בעקבות נטיעה כזו - תפריע לך רבות.

חיים הקרובים יתנו לך אפשרות נדירה להתקדם מבחינה מיקצועית, חברתית וכספית גם יחד. ימי אמי צע השבוע יזמנו לך סיכויים רבים לזיווג מיפנה חיוני גם במישור המשפחתי, ואם תחמיץ את ההזדמנות, תעשה בכך עוול גדול לנפשות הקרובות מאוד לליבך. היומיים האחרונים של השבוע צופנים סיכוי להתעוררות רומנטית מהירה ומלהיבה, שתוצאותיה יורגשו היטב לטווח רחוק.

אל תשקיע את כספך בעסקות מפקפקות. ר' בכלל, חכה עוד קצת לפני שאתה מחליט מה לעשות בו. היחסים ה' מתוחים עם אדם קרוב מטרידים אותך יותר מדי - כדאי שתתור קצת כדי שהיחסים ישתפרו ושמותך יתפנה לדברים חשובים יותר.

בת בתולה - בריאותך היא נכס יקר. אל תשקיע את כספך בעסקות מפקפקות. ר' בכלל, חכה עוד קצת לפני שאתה מחליט מה לעשות בו. היחסים ה' מתוחים עם אדם קרוב מטרידים אותך יותר מדי - כדאי שתתור קצת כדי שהיחסים ישתפרו ושמותך יתפנה לדברים חשובים יותר.

בבתולה - בריאותך היא נכס יקר. אל תשקיע את כספך בעסקות מפקפקות. ר' בכלל, חכה עוד קצת לפני שאתה מחליט מה לעשות בו. היחסים ה' מתוחים עם אדם קרוב מטרידים אותך יותר מדי - כדאי שתתור קצת כדי שהיחסים ישתפרו ושמותך יתפנה לדברים חשובים יותר.

מחיר?

כו המחיר את מפתח
 מורכב מ:
 חומר גלם
 + שכר עבודה
 + הוצאות עקיבות
 + הוצאות כלליות

כאן
שעור קטן גללים:

חלקו את סך כל ההוצאות
 העקבות וההוצאות
 הכלליות ב- 100 חלקים
 1000 חלקים
 10.000 חלקים
 100.000 חלקים

ההוצאה
 כל שבגד עור מיוחד
 ומיוחדות
 את מפתח מות

תל אביב: ככר אתרים, מ-10.00 עד-20.00, ביום ששי מ-09.00 עד-13.00, בשבת מ-20.00 עד-23.00, רח' מול דגים, מ-10.00 עד-13.00, מ-20.00 עד-24.00, ביום ששי מ-10.00 עד-13.00, בשבת מ-20.00 עד-24.00.
אשדוד: רח' דיונון, מ-09.00 עד-13.00, מ-16.00 עד-19.00, ביום ששי מ-09.00 עד-13.00.
רח' בן יהודה 104: מ-08.00 עד-13.00, מ-16.00 עד-19.00, ביום ששי מ-09.00 עד-13.00.
ירושלים: מצפה אבו טור, רח' עין רוגל, מ-08.30 עד-17.30, ביום ששי מ-08.30 עד-14.30.
חיפה: רח' נורדאו 5, מ-09.00 עד-13.00, מ-16.00 עד-19.00, ביום ששי מ-09.00 עד-15.00.
מגדל העמק: רח' בגד עור, מ-08.00 עד-18.00, ביום ששי מ-08.00 עד-14.00.

(המשך מעמוד 6)

דין ועיוותו לחינם, חייב להתנצל מעל דפי העיתון על סגנון זה. סגנון דוגמת זה אופייני לכתביה בנוסח "היהודי זיס" אשם — לגבי שאר היהודים יימצא, ככל הנראה, בעתיד חומר מרשיע. אודה לכם על תגובתכם לעניין זה.

חיים שטנגר, תל-אביב

● הצדק עם הקורא שטנגר, נראה כי הידיעה כי גם ישיבות נוספות, מילבד ישיבת תורה ודורא נקטו שיטות הונאה דו-מות, היא שגררה לניסוח הבלתי-מוצלח, שבהחלט לא היה במקומו. העולם הזה מת נצל על מיכשלה זו.

הבריחה שניצחה

שוב הוכחתם שאתם מסוגלים לפעמים לחזות התפתחויות בלתי-צפויות לחלוטין. לא זו אף זו: אף התפתחויות שברגע שלפני "שעת הש"ק" הן נראות כבדיחות. וצדקתם שוב, שאצלנו אסור לספר בדיחות (ראה תצלום קטע בהעולם הזה שלפני התפטרות הממשלה) כי אצלנו בדיחות יכולות להפוך למציאות, ואפילו להפיל ממשלות, כדיברי הונאה שלכם.

כי מי האמין ומי יכול בכלל להאמין שבגלל אסון נוראי של קיום טכס צבאי בהשתתפות בני-מישפחה של טייסי ומרי כיבי מטוס האפ-15, כמה דקות אחרי כניסת השבת, נפלה ממשלה בישראל? נראה שהצטרפנו לפרימיטיביות של אוגנדה והרד, ואולי אף אודן.

ולכם אנשי העולם הזה, בעקבות ההתפתחויות: אוצ' רוצו! קדימה ליעד! הברי או לנו את העולם המיוחל! הצליחו בביחירות הקרובות, וגאולה תבוא לכם.

דהרו קדימה ובהצלחה!

ד. בן-חורין, ירושלים

40 כוסות-יין

ברצוני לתקן אחד הפרטים בכתבה "הי אנשים שנפלו ממטוס באמצע הלילה" (הערה לס הזה 2048). באותה כתבה נאמר כי המזכיר הראשי של השגרירות הישראלית ברומא, "זרק לנו עשרת אלפים לירות שמשפיקות בריוק לכוס מיץ ואולי ל"סנדוויץ'".

עשרת אלפים לירות לא שוות הרבה —

זה נכון. אבל בכל זאת הן שוות כיום כ"16 דולר. למרות היותו השורר באיר סליה, ניתן גם כיום לקנות ב"16 דולר לא כוס מיץ אותה אלא 40 כוסות מיץ (מחיר ממוצע באיטליה לכוס מיץ או קוקה-קולה הוא 250 לירות). סנדוויץ' בסניף-באר עור לה בממוצע כ"350 לירות). כך שהניצולים לא היו צריכים להיות רעבים — אם קיבלו עשרת אלפים לירות. אני מקווה ששאר הפרטים בכתבה יותר מדויקים.

אורי ברוק,

ברלין המערבית, גרמניה

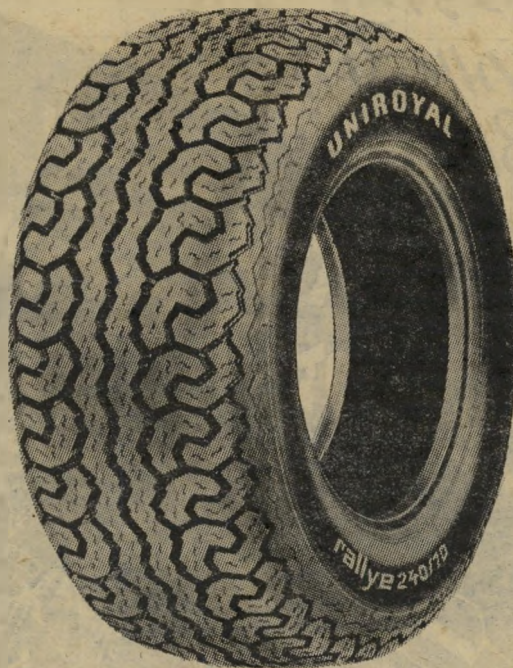
מי מושפע מקול-קהיר?

מדיפעם יוצא לי להאזין לקול-קהיר ב"עברית". יותר מכל עיתון ישראלי אחר מרבה תחנת שידור זו לצטט את העולם הזה, ונדמה לי שאין זה לכבודכם. האם שאלתם פעם את עצמכם מדוע מרבים הי ערבים לצטט דווקא אתכם? אילו היו מצטטים אותכם ומקריאים את מאמריהם רכת שלכם בערבית, וכך מביאים לידיעת מיליוני מאויגים ערבים, זה היה

צמיג עם אחריות!

Big Feet rallye 240 HR

הצמיג שכבש את ארה"ב ואירופה באמינותו

דפאל זיתוני
חבי בע"מ (ישראל)

ניתן להשגה בכל
מוסני הצמיגים בארץ

סע על הגל
סע בצמיגי
אונירויאל

תוצאות בדיקת הצמיגים לפי הידחון האמריקאי
ROAD & TRACK (1976)

חברת הצמיגים
ההגדולות בעולם
"אונירויאל"
גאה להציג
בכני ציבור הנהגים
לאחר שנים
של מחקר וביתוח,
את הצמיג
האידיאלי העונה
על כל הדרישות אשר
הנהג מצפה מצמיג:
● היגוי
● יציבות
● עמידה
● נעירה
● חסכון מירבי בדלק
● אחידות טיב

(ראה טבלת השוואות)

שמות הצמיגים	עצירה בכביש יבש		עצירה בכביש רטוב		פניות בכביש		נסיעה ביציג-זג	ניקוד כללי
	60mph	45mph	60mph	45mph	יבש	רטוב		
UNIROYAL HR	95.5	96.6	100.0	100.0	96.9	95.6	97.9	682.5
VREDESTEIN	91.9	100.0	97.1	93.8	100.0	94.9	100.0	677.7
UNIROYAL SR	100.0	94.4	98.7	95.8	95.5	95.6	97.5	677.5
CONTINENTAL HR	92.6	98.7	86.6	93.8	96.9	94.9	95.0	658.5
PIRELLI	90.3	92.4	83.6	93.9	98.4	100.0	98.6	657.2
DUNLOP	86.1	87.7	89.2	89.2	96.9	91.4	99.2	644.9
BRIDGESTONE	85.6	86.8	94.9	91.8	96.9	92.8	95.2	644.0
MICHELIN	89.7	88.5	87.5	89.8	95.5	93.5	96.1	640.6
GOODYEAR	90.3	89.6	85.9	85.8	91.8	89.2	89.0	621.6

פרסום דגש

אנחנו נחסל את הז'וקים!

כמה פעמים ניסית להפטר מהז'וקים ולא הצלחת? לאחר חיטוי שלנו, אנו מחסלים את הז'וקים והחרקים ואת מקבלת תעודת אחריות לשנה.

מדיעין 18 ר"ג, טל. 5*6*790114 • אילת, טל. 3012*059.
היתר משרד הבריאות: 21. רש' עסק 181/75

איתן עמיחי הדברת מזיקים

אין מנוס?
איתן עמיחי

המכון החדש ביותר לכל העושה בשיעור
גבעתיים, רחוב צנעון 70 (כניס נח)
טל: 722926

מכתבים

אחר. אבל השידורים בעיברית מיועדים ליהודים בישראל.
כלומר, הערבים מנצלים את העולם הזה כמשכית-עמולה עבור יהודים בישראל. הי אין בעובדות אלה כדי לשכנע אתכם למתן את התקפותיכם הבלתי-מרוסנות על המישטר במדינה? במיידיתם אתם מספקים נשק לאויבינו.

אבינועם חדר, הרצליה

על פי אותו קורמחשבה, יש לאסור את הופעת העולם הזה גם בישראל שכן, אותם קוראים המאזינים לשידורי רדיו קהיר ומושפעים, כביכול, מציטוטי העולם הזה, יכולים להיות מושפעים באותה המידה גם מקריאת העיתון, שאותו הם יכולים לקנות באופן חופשי בכל קיוסק בישראל.

הערה ורגל המלחמה

תמהני על ההתקפות החוזרות ונישנות, הגובלות לעיתים ברישעות ממש, על הצ' גת תיאטרון חיפה, קריזה. הניסיון להציג את המחזה כהצגה של אשכנזים, שבה "האשכנזים מתחפשים לפרענקים" ומשחר קים ומביימים אותם כאילו היו גזע נחות, אינה במקומה.

במקום להתייחס לדברים הנאמרים על ידי השחקנים, דברים שנאספו מבני עדות המזרח ונאמרים בכל הכנות, נתפסים לי קטנוניות כמו, מאיזה עדה השחקן? קטנוניות זו היא המתאימה דווקא לגזענים. שחקנים אלה הם השחקנים המוכשרים בתיאטרון זה והם נבחרו לתפקידם משי קולים מיקצועיים גרידא. אין זה משנה כלל, מאיזה עדה הם. כפי שאין זה משנה שאשכנזים כמו אורי אבנרי, מאיר פעיל או עמוס קינן, הם בין מרימי הדגל של המלחמה בפער החברתי.

חזי שופטר, צה"ל

מי האיש בסומבררו?

התבוננתי בתמונות שבכתבה "גם המיש" טרה עושה צנוורה" (העולם הזה 2051), ולא האמנתי למראה עיני. לא מראה היפה פיות בעירום הוא שמשך את עיני, אלא דווקא התמונה של האיש בסומבררו שהת פרסמה בראש הכתבה, ושמסוים-מה זיהיתם אותו כ"מר מונטאנו הגדול", המפיק והי במאי של ההצגה הפנינג 2000, ששחקניה נעצרו עליידי המישטרה.

נדמה לי כי נתבלבלה עליכם דעתכם. לא מזמן ראיתי אותה התמונה בדיוק בעיר תונים אחרים, והם זיהו את האיש כגד יעקובי, שריהתחבורה. אחת מהשתיים: או

מונטאנו הגדול וגד יעקובי בסומבררו
מיהו היעקובי האמיתי?

שהם טעו, או שאתם טעיתם. או שמה גד יעקובי הוא בעל אישיות כפולה? ביום הוא מתפרנס כשרי-אוצר, אבל בשל הי משכורת הממשלתית הנמוכה הוא נאלץ לעסוק בלילות בחלטורות, ואו הוא מארגן מופעי-עירום? על כל פנים, זוהי חידה שעליכם לפתור לי אותה.

זאב שכטר, תל-אביב

הקורא שכטר יכול לבחור לו את שריהתחבורה שלו כרצונו, מבין שתי הי תמונות המתפרסמות בזה זו בצד זו (ראה גלופה).

הצעה של דוור

יש לי הצעת ייעול. ובכן, דוורי ישראל עושים עבודתם בנאמנות גמורה, אפ-כי כמובן יש גם ביניהם לאי-ישרים ועוברי חוק, כמו בכל ציבור. אך באופן כללי הם ישרים והגונים. אני יודע זאת מבפנים. גם אני דוור.

כמו תמיד קורה שמיכתבים נעלמים ברך, אם בדרכים טיבעיות כמו הרוח, או נרטבים בגשם, או עליידי ילדים שובבים שסוחבים אותם, או על ידי דוור עצל שזורק אותם (זוהי מקרה מאד נדיר!) עליכן עלה בראשי רעיון, שיכול לפתור לציבור הישראלי טירדות רבות ויכול לי- הבטיח שמכתביו יגיעו כולם ליעדם בצורה נקייה, לא מקומטת, לא רטובה מחמת מיפי געי הטבע.

ניתן להתקין במרכז של כל שלושה- ארבעה רחובות כמעין ביתן, שיוחקנו בו תיבות-דואר של המישפחות הגרות ברחובות

כבר כתבו על היפאנים שהם בני עשי- רת השבטים, שהאינדיאנים הם בני דן ויש כאן אין סוף של אפשרויות. ניני בנות צלופחד הם אולי יהודים או הסינים. כל הסימנים והתכונות השליליות שמצאת ב"ישראלים הגזענים" הם, לדעת בן-טל- אור או מורו קסטלר, תכונות כוזריות. מה אתם יודעים על סולחן הכוזרים? הרי כל עניין התגיירותם אין לו כל אחיזה היסטורית. מקסטלר אין לדרוש אמת היס- טורית. הוא כותב ספרים ומחפש סנסציות. אך מה עם בן-טל-אור, שהוא ישראלי שאיכפת לו (כך אני מתרשם) איך עלה על גל עכור זה?

ארי סף, תל-אביב

למה שותקים?

בכתבירעת שונים בארצות-הברית מת- פרסמות לאחרונה מודעות המציעות ל- מכירה פריטים שונים של הצבא הגרמני ההיטלראי במילחמת-העולם השנייה. כי "מוכרות". בין הפריטים המוצעים למכירה,

אלה. ביתנים מעין אלה יעזרו לדוור הנאמן מצד אחד ולמישפחות מצד שני, לקבל מיכתבים גם ברוח וגם בגשם ולא להימנע מחלוקת מיכתבים אם יורד גשם. מניסיוני אני יודע, שמיכתבים רבים נרטבו בגשם או עפו ברוח ושונים אפילו לא כקליפת השום. במרעניי ראיתי גם ילדים סוחבים מיכ- תבים ועיתונים מתיבות-הדואר של הבתים, מסיבות שובבות בלבד. הקמת ביתנים עליפי הצעתי תחסוך לאוצר הרבה כסף, כיוון שגיתן יהיה גם להפנות דוורים רבים לייצור. אני מקווה שתוכן מכתב זה יגיע גם לשריהתקשורת.

בני אנקורי, דוור, כפר-סבא

מיהם ניני בנות צלופחד?

הייתי רוצה להתייחס לדברי שמואל בן- טלאור (העולם הזה 2043 — 2049), הכו- תב מקולוראדו שבארה"ב. צר לי על הכו- תב הנ"ל, שנתפס לתיאוריה של ארתור קסטלר על "השבט ה-13".

קסטלר טוען כי הכוזרים התגייירו במאה ה"ב והפכו יהודים, ומכאן שכל יהודי מיורח-אירופה הם בני הכוזרים. מוכן שגם חלק גדול מהישראלים הם בני הכו- זרים ולהם תכונות שליליות. מה שמפתיע את שמואל בן-טלאור, שאין תגובה ממקו- רות יהודיים או ישראלים לתיאוריה זו. איני יודע מי צריך להגיב על כל דבר שטות של דילטאנטים. קסטלר אינו הרא- שון המביא רעיונות מסוג זה. הקדימו אוי תו רבים. המשותף לכל בעלי תיאוריות אלו הוא שידיעתם הבסיסית בהיסטוריה קרובה לאפס.

ONLY \$24.95 PLUS \$2.00 POSTAGE AND HANDLING MONEY BACK GUARANTEE

ACTORS! 32 PG. COLOR CATALOG \$1.00 Medals, Civil War Hats, Flags etc. 100's of items

UNIQUE IMPORTS, INC. Dept. NYT 610 FRANKLIN STREET, ALEXANDRIA, VIRGINIA 22314

המודעה בעיתון האמריקאי רן באמריקה

יש גם קסדות פלדה עם סמלי צלב-הקרב. תמהני מדוע אין איש בישראל מגיב על כך. מה היה קורה, למשל, אם היו מציעים למכירה קסדות עם צלב-קרב ב- ברית-המועצות? האם גם אז היו כל אנשיהציבור בישראל שותקים?

אם במדינה קומוניסטית היו תופסים מחסן תחמושת של נאצים ומשחררים את בעל המחסן בערבות של 15 אלף רובל, כפי שזה נעשה לאחרונה בארצות-הברית, האם גם אז היו שותקים?

או שמא מחכים מנהיגנו עד שיציעו לי מכירה לאוספי "מוכרות", סבונים נאציים עשויים מגופות של יהודים? א. מוס, ניו-יורק, ארה"ב

10 צפרני הקסם

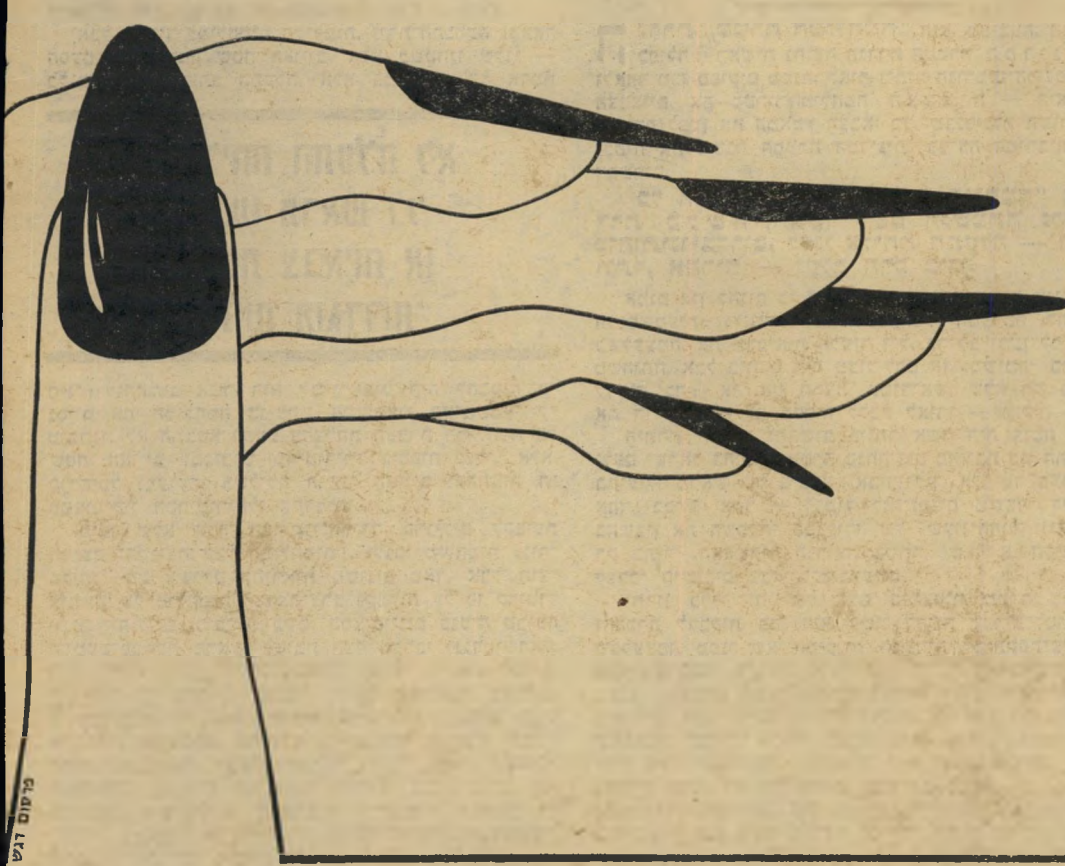
צפרנייך מקסימות ללא בעיות!

הפתרון האידאלי לכל סוגי הצפרניים! לצפרניים סדוקות, כסוסות ולצפרניים יפות וחזקות במיוחד השתלת צפרניים, בעזרת אבקה ונוזל המתקשים תוך דקות, משימים את הצפון, מורחים ילאקי והרי צפון לתפארת.

SUPERNAIL

"סוכר ניל" המרכז הישראלי לביצוע צפרניים בשיטה האמריקאית

יבוא • שיווק • ביצוע
מתוך ברצימות בין השעות: 0900-1900
תל-אביב רח' דיונון 270, טל 03-245036
באר-שבע רח' הרצל 82, טל 057-78601

מיבצע „אבירילב“. בו צלח צה"ל את תעלת סואץ. לא היה אלא בגדר צליחה לשמה. אשר סיסמאות ומישאלות שימשו לו כתחליף למטרה

למה, בעצם, צלחנו?

הראשי והראשון, הוא „הדבקות במטרה (או, במשימה)“. האשמה למחדל בלתי-נייהל להסבר ובלתי-ניסלח זה מוטלת על הדרג המדיני (הממשלה). על הדרג הצבאי העליון (המטכ"ל, כמפקדה העליונה) ועל הדרג המערכתי, או „הפיקוד הגבוה“ (מפקדת חזית הדרום עם הרמטכ"ל, כמידת התערבותו בניהול המיבצעים ברמה המערכתית). אחריותו של כל אחד משלושת הדרגים הללו היא מוחלטת וקיימת לעצמה, ולכן אין האחד יכול להצדיק את עצמו במחדלי האחרים. אבל בכל זאת, מבחינה מעשית ומציי-אוטית, יש להבחין בין שלושת הדרגים, ובעניין ספציפי זה צריך להאשים, קודם-כל ובעיקר, את הדרג המדיני, משום שרק הוא רשאי ואמור לקבוע את מטרת-המלחמה המדינית. (אחריות הדרג הצבאי גובעת מן המוסכמה, שבהיעדר מטרה מוגדרת, המורדת אליו מן הדרג המדיני, או מן הדרג הצבאי הממונה, חובה עליו לעמוד על תיקון המחל ועל הגדרת מטרה מלמעלה, בעבורו; ולא, מחוייב המפקד המדובר להסיק בעצמו את מטרתו, לפי מיטב הבנתו — אחרת, אין תכלית כלשהי למיבצעו, ואז אי-אפשר לו, לכאורה, לעשות כל מעשה שהוא).

הדבר הקרוב ביותר ל„מטרת-המלחמה“ אשר הצליח הדרג המדיני לארגן, לעצמו ול-צה"ל, להנחיית המיתקפה בדרום היה, כמס"תבר, „הבאת שינוי יסודי במצב בחזית ה-מצרית“ — ואפילו מעט מעורפל זה זכה להגיע

שאלה חשובה וגורלית היא, אם אמנם חייבת ישראל ויכולה גם בעתיד להיכנע לכללי-מישחק עוינים-בתכלית אלה. אבל ב-1973, כמו בכל המלחמות הקודמות, היתה ישראל מחוייבת — או ראתה עצמה מחוייבת — לקבל דינם של הקריטריונים הללו; ואם רצתה להצליח גם במיסגרת מיגבלותיהם החמורות, חייב הדבר, בין היתר, שתגדיר לעצמה את „מטרת-המלחמה“ שלה, שתהיינה

מאת

בנימין עמידרור

ברורות בתכלית, ריאליות וגם „נכונות“ — כלומר, ש-ינתן לא רק להשיגן, אלא גם להפיק מהן, בנסיבות המדיניות הנתונות, את התועלת המבוקשת, כולה או רובה.

בלי מטרה

הגדרת „מטרת המלחמה“ היא, מטיבעה, הגדרת כוונה: ראשית נחוזה הגדרת המטרה המדינית; ולאחר מכן מפיקים ממנה, לאור ניתוח הגורמים-המשפיעים הצבאיים, את מטרת-המלחמה הצבאית — היא ה-מיועדת לכוון את המאמץ הצבאי כך, שבנסיבות השוררות יבטיח את השגת המטרה המדינית, במידה המירבית ה-אפשרית.

כל המבקש לחפש „מטרת מלחמה“ מוג-דרת כלשהי, אשר לשם הגשמתה נלחמו כוחותינו בדרום, לפני צליחת התעלה — ועוד יותר, אחריה — יענה חרס בידו.

אמנם אין להניח כי די היה בהימצאות מטרה מוגדרת, חד-משמעית, ריאלית ונכונה לניהול המערכה להפוך, כשלעצמה, את מצביאות אלעזר ז"ל, ברלב וגונן למעולה משהיתה. אבל בוודאי היה מצוי להם או „משימה“ ברורה לדבוק בה; או, אם תוצה, עמוד-אש, שלא רק מאיר את הדרך, אלא גם מכריח ללכת לאורו — ואילו, היתרון המידי והחשוב ביותר אשר צומח להם ולעם ישראל בהימצא מטרה מנחה וגם מחייבת כזו התבטא בתעוולו מראש של מיבצע „אבירילב“ אל יעד מערכתי אחד, בכיוון אחד — ובתוך לחיזומים נוקשים, ולוקח בחשבון את השפעתו המגבילה של „שעון-החול“ (ואפילו רק בתור „האפשרות הגרועה ביותר, שהיא הקובעת, לצרכי חישובים צבאיים-מיבצעיים).

יתרון כללי זה, של עצם הימצאות מטרה ברורה וההכרח לדבקות בה, היה עשוי להיות מכריע-לטובתנו כשלעצמה, מפני שא-המוכנות המצרית למיתקפת-צליחה מכריעים-בכוח כימעט כלפי כל יעד ובכל דרך-פעולה מצדנו איפשרה השגת תוצאה צבאית בעלת אופי ואפקט (סבירים) אשר היינו בוחרים לעצמנו — אבל רק בתנאי שהמאמץ המדובר ינהל באופן נחרץ, החלטי ונועז. על אחת כמה וכמה כך, שהיתרון היה הופך מכריע, אילו המטרה היתה לא רק קיימת, אלא גם נכונה.

היעדרה המוחלט של „מטרת מלחמה“ ראייה-לשם כלשהי הוא אשר איפשר לפיקוד הגבוה בדרום לנהל את מיתקפת הצליחה באורח הססני, חסרת-עוזה להפליא ותוך סתירות פנימיות מתמידות וחמורות — אבל בלא שיתשב, למרות כל אלה, כאילו הפר את עיקרון-המלחמה

שם מה צלח צה"ל את התעלה? מה היו מטרותיו המדיניות והצבאיות המוגדרות של מיבצע „אבירילב“? איזהו היעד האופרטיבי המדויק שנבקע לכוחות הצולחים בדוורסואר? מהו ההישג האיסטרטגי המבוקש, שלשמו פנו מראש-הגשר דווקא דרומה, ולא צפונה? שאלות נכבדות אלו לא נשאלו, אולי מפני שהכל סברו וקיבלו, משום-מה, שהתשובות ברורות ומובנות-מאליהן.

לא כך הם פני הדברים: עד כמה שנוגעים ממשלת-ישראל, המטכ"ל ומפקדת חזית הדרום, היה מיבצע „אבירילב“ מיתקפה צבאית, שלא נקבעו לה מראש כל מטרות מדיניות או צבאיות מוגדרות, ראויות לשמן. רק דבר אחד ידעו הכל — שצריך לצלוח וזהו, מפני שרק צליחת תאפשר לה „לחיות הישגים צבאיים מופיימים, שיהיו ניכרים ואולי אף מכריעים.

יותר משהיתה בצליחה מחשבה-תחילה להשגת יעדים מוגדרים וברורים, התגלם בה הדחף המסורתי של צה"ל „להעביר את המלחמה לשטח האוייב“ ולהגיע לעורף המצרי — הישג אשר, בשלוש המלחמות שעברו, נגד המצרים, הוא שבישר וגם הבטיח לנו את הניצחון.

אבל בניגוד למלחמות הקודמות, זירת-ההכרעה נמצאה הפעם לא בעומק שטח האוייב, אלא בשטחנו שלנו — כלומר, לא ממערב התעלה, אלא במזרח, על אדמת

לצליחת התעלה..

נקבעו מראש כל

מטרות צבאיות או

מדיניות מוגדרות

סיני; וההישג אשר הוא לבדו יכול היה להבטיח כי נסיים את המלחמה בניצחון איסטרטגי חד-משמעי ל-טובתנו, לא התבטא הפעם בהצלחת העברת המלחמה אל שטח האוייב ובכיבוש טריטוריות נוספות שלו, אלא, קודם-כל ובעיקר, בשלילת הישג האוייב ובהחזרת ה-סטטוס-קו הטריטוריאלי לקדמותו.

מובן שלא אלה הם קנייה-מידה הרגילים לקביעת המנצח והמונצח בכל המלחמות; ולגבי מלחמות „נור-מליות“ הם עשויים להיראות משונים מאד, אבל תוצר אותהן של מלחמות ישראל-ערב נקבעות על פי קריטריונים ייחודיים וסובייקטיביים, המאפיינים בנטיה טבעית וכימעט-מכרעת מראש, לטובת הצד הערבי ונגד ישראל. לכן, בעוד שהצד הערבי כימעט איננו — או, לפחות, לא היה עד תעה — מוגבל ביוזום המלחמה, בהיקפה או במישכה, הרי הצד הישראלי חייב לפעול באופן קבוע על בסיס המוסכמה, שתחילת נטיית הכף הצבאית לזכות גוררת אוטומטית הפעלת תהליך גלובלי מואץ להפסקת המלחמה, במטרה המוצהרת לצמצם ככל הניתן את ההישגים הישראליים, התערבות המעצמות וכפיתתן על ישראל, שתפסיק את המלחמה, מקובלות ונחשבות כנתוני-יסוד קבועים וכה מובנים-מאליהם, עד שבכלל אינם נשי-קלים לטובת הערבים, ואין השפעתם מפחיתה משהו מכל הישג ערבי ומן ההשפעה המיוחסת לו.

שינוי המצב בחזית

המצרית, לא היה אלא

הבעת מישאלה ותיקוה

ולא בבחינת מטרה

אזינו, אחרי מבזז הפירסומים, רק כספרו שז דיין, למיקרא התאוריים אצל דיין וגם אצל אחרים, נראה כי „מטרה“ זו לא נועדה לשמש הנחייה פוזיטיבית של המאמץ הצבאי העיקרי, כמו שנתכוונה להיות; מעין הבעת בדרום היה, כמס"ת ותיקוה, שיואזי צה"ל ליצור „מצב חדש“, אשר יקל מן המועקה המדינית.

הבונקו המצרי

שמעות וחומרת כוודלה זה של ממשלת ישראל בולטות במיוחד על רקע השוואת הנעשה, בתחום זה, בצד המצרי.

עוד בטרם המלחמה כבר ידע סאדאת, והגדיר היטב לעצמו ולאחרים, מהי המטרה המדינית, שלשמה יפתח במלחמה. ממנה השכילו סאדאת והצמרת הצבאית המצרית להפיק את המטרה האיסטרטגית-הצבאית, ואף ליישם אותה באמצעות הגדרת היעדים המערכתיים המתאימים ועיצוב התוכנית המיבצעית להשגתם. „מטרת-המלחמה“ המצרית, בהגדרתה הכפילה — המדינית והצבאית היתה ברורה וחד-משמעית, שפוטת להבנה וליישום, וב-ביצוע.

מדיניות והצבאית, שלפיה נועדה להתנהל "המילחמה הבאה".

הצדקת הגישה המדינית העקרונית של השתתפות הביטחון על איינפניה יכלה להימצא רק באמצעות אימוצה של התפיסה הניצית, שי היא מיננתית באופייה, ומטרתה המילחמה שזה מינימליסטית (כשעצמה) — שמירת הסטטוס-קוו. בדרך זו, היה טמון ניצוחם העידי והמורכי של היתרונות הגיאוגרפיים הללו, לצרכי החרי סכון במשאבים מושקעים והקניית חופשי תימרון מדיני מירבי.

אבל מסיבות שונות — ואף אחת מהן איננה אמורה לשבח הבנתם או תבונתם המדיניות או הצבאיות של מקבלי ההחלטות הנוגעים — הורכבה על בסיס המדיניות הניצית, במקום התפיסה הניצית החולמת, התפיסה היסטורית הישראלית ההתקפית-התוקפנית הקלסית, של "העברת המילחמה לשטח האויב", אשר בנסיבות של אחר ששתיים הפכה יונית-מובהקת באופייה (בהציעה, או בהתיימרה להציע — תלוי בנקודת-ההשקפה — פיתרון איסטרטגי יעיל לביטחון ישראל, גם בנתוני הגיאוגרפיה המצומקת בהרבה, של גבולות '49).

חלק ארגוני והכרחי מתרבות-ללאים משונה זו היוותה "תפיסת" קורברלב, אשר גרסה כי קורה-עלה כמוהו, לפחות צבאית, כ"קו הירוק", ואסור להניח שאפילו סנטימטר אחד ממזרח התעלה יפול, ולוא לרגע אחד, לשליטת המצרים. על אלה יש להוסיף את הקונספציה המיבצעית ששררה ועלתה עד למדרגת אמונה דתית כימעט (ואוי לכופרים), שהמצרים אינם מסוגלים לצלוח, ולכן לא יצלחו — או אם יצלחו, ינופצו אל קורברלב וכן, מיד ובלא קשיים מרובים.

העולם האידילי והאידיאל שבו נהגתה צליחת צה"ל את התעלה - נעלם והתנדף כליל

תרכובת-הכלאים שהזכרנו, כמו תפיסת קורברלב והאמונה במספיקות, מקורם היה, כמוכח, בקיפאון המחשבה — שלא להודק לביטויים יותר חריפים — אצל האויבים הנוגעים בדבר, שבעבורם לא בישרה מילחמת ששת-הימים כל שינוי בסיסי בנתוני-היחסים הביטחוניים, ומה שהיה טוב בימי בן-גוריון, נשאר טוב, בעיקרו, גם ליורשיו. כך, כיישום, "עדכני" של התפיסה הישראלית שמקדמאי דנא, נקבעה מטרת-המילחמה המדינית בדרום כ"צילת מצב חדש בזירה" (או נוסח דומה), עלידי, "העברת המילחמה לשטח האויב" ותפיסת שטחים נוספים, כקלפי מיקוח או עמדות-מוצא מדיניות, לשיפור מצבנו האיס (המשך בעמוד 46)

אבל סאדאת הבין כי הישג ישראלי במערב התעלה, אפילו יהיה ניכר, לא ייחשב — ולא ישפיע — כדבר יוצא-דופן, שהרי כך היו פני הדברים בכל המילחמות עד כה. לעומת זאת, אם סיום המילחמה ימצא את הצבא המצרי בסיני, אותו איתנות בטרטוריה שכבש ובמבצרי קורברלב האגדתי שפרץ, ייחשב הדבר וגם ישפיע כ"מהפכה", "מיפנה", "שבירת מחסום-הפחד", "שינוי ערכין במאזן" — כלומר, מהפך ברור לטובת מצריים. המבשר את קץ "השפלת מצרים ואת ראשית התהליך "הבלתי-נמנע" של עלייתה, מול היחלשות ישראל ור שקיעתה. בכוח אלה, עתידה מצריים להיחשב "המנצח", בעיני העולם, המעצמות, ליד שולחן המשא-ומתן המדיני — ואפילו בתודעת ישראל.

מיותר להוסיף שצדק.

כך, בעומדו על חוד התער, יכול היה סאדאת להעז ולטול את הסיכון העצום — או להבין את ההכרח וחוסר-הברירה שלפניו — ולהחליט כי צבאו יישאר בסיני, בכל מחיר ובכל מצב, תוך הסמכת ישועת מצריים לא על פעולת כוחותיה, אלא בעיקר על התוצאה החיונית ור המהירה, שתצמיח הקומבינציה של אימים רוסיים, האינ טרס האמריקאי ביישמו עלידי "ידידי הנרי", ולחצן הפיתאומי אך הברוטאלי של מפיקות-הנפט, בתרגיל ה" אמברנו.

אבל בכל אלה לא היה די, ואילו היה צה"ל פועל ביתר תבונה, תוקף ותעוזה, בכל זאת היה מקץ הקץ הצבאי על סאדאת וצבאו, אפילו בתוך מיס-סדום שבתוכה ניתנה ישראל. מבחינה זו, החל מזלו של סאדאת לשחק לו עוד טרם החל המיבצע וקודם שמציאותו הכושלת של הפיקוד הגבוה בצדנו יכלה לבוא לידי ביטוי מעשי בשדה-הקרב: בהיעדר מטרת-המילחמה הראויה לשם זה, נשללה מישראל, בחזית הדרום, תכלית-המעשים הקבועה, אשר רק עלידי מיקוד המאמץ בהתמדה אליה, ניתן היה לאתר, בכל מצב ובאורח מידית, את "נקודת-הכובד" ה" נכונה, ואליה לרוץ, בזמן קצר, עוצמה מספקת — תוך כפיית הפיקוד הגבוה לקצב ולתעוזה מיבצעיים כאלה, שכמותם לא היה קובע מעולם בעצמו (ובפועל אכן לא קבע).

ניצים ויונים

ה יעדר מטרת-מילחמה מוגדרת למאמץ המערכתי בדרום איננו רק חמור, אלא גם תמוה, שהרי סאדאת והצבא המצרי הם שיצרוה עבורנו והגישוה לנו מן המוכן, לשימוש אפקטיבי ומידי. רק שיטחיות ההבחנה ואי מספיקות תהליכית קבלת-ההחלטות, בכל הדרגים, היא אשר עיוורה את ממשלת-ישראל, הפיקוד העליון והפיקוד הגבוה החזיתי מראות מה שהונח לפנייהם, ומנעה אותם מאימוץ מטרת-המילחמה הנכונה — או מטרת-המילחמה מוגדרת סבירה כל שהי, אפילו פחות-נכונה, בנקודה זו, כדאי שנקדים בדיקה קצרה של מטרת-המילחמה בחזית ה" מצרית, כפי שנתפסו והתקיימו טרם המילחמה, בעידן הרחק והשכוח ההוא, לא הובן כהלכה השיפור הגיאוגרפי-סטרטגי שהולידה מילחמת ששת-הימים, וממילא גם לא בא לידי ביטוי הולם בתפיסה האיסטרטגית ה"

סיבת כל יתרונותיה אלה היתה, שהפעם הכירו ה" מצרים, באופן מפורש, בחולשותיהם הקבועות. הם גם היו נכונים להודות בנחיתותם הצבאית הבסיסית — ולהסיק מכך את המסקנות, תוך דיכוי מתאים של יומרותיהם. כמונחי כדורגל, ניתן להמשיך את הצבא המצרי לקבוצה המפסידה הכרונית, משום ה" תה היותר פרימיטיבית, איטית ומסורבלת כי מוגרש. כהכירה ככך עיצבה אותה קבוצה את הטקטיקה הכאה: פתיחת המישחק תיעשה בהסתערויות-פתע מאסיביות על הריב הנדחם, שכן תכליתה הכקעת שער אחד — אשר מיד

נקודת ההתחלה של ההערכה הצבאית היתה שאין צפיות בעיות באזור בו ייחרץ גורל המילחמה

לאחריו תעביר הקבוצה במהירות להגנת "בני קר", במטרה לשמור על ההישג הראשוני עד שריקת-הסיום.

"מטרת המילחמה" המדינית המצרית היתה שבירת מצב הקיפאון, תוך יצירת תזוזה מדינית לטובת מצרים. לצורך זה נדרש הצבא המצרי לצלוח את התעלה לסיני, להנחית מכת-פתע פותחת אשר תכבוש רצועה צרה-יבשה לאורך כל הגדה המיוחסת, מלווה בהבקעת קו בר-לב על מעוזיו — ואחר-כך לעבור מיד להגנה ולהיאחז בכיבושיו בצפוניים, עלידי הדיפת כל ניסיונות צה"ל להשמידו או לזרוק חזרה לאפריקה, תוך גרימת אבידות מירביות, בציוד ובעיקר בנפש, לכוחות הישראליים. אמנם התוכנית המצרית קבעה את "המשימה הסופית" של המילחמה ב"קורה-עברים" (ראס-סודאר-מיתלה-ירפידים-בארדוויל), אבל ברור כי התכוונו להגיע לשם רק "אם ירצה השם" וצה"ל יתמוטט. סאדאת ואיסמעיל, שר-המילחמה שלו, ידעו והבינו שבכל מצב אחר תהא הרעה מול פניהם, אם יעזו לחרוג מן "הבונקר" ולשחק "פתוח". זו גם הסיבה, שלמרות עדויות בדבר לחצים עליהם, בראשית המילחמה, שינצלו את ההצלחה עלידי המשך מידי של המיתקפה מיוזמה, לא נתפתו, ונשארו במקום.

מטרת-המילחמה מדינית וצבאית זו, מפני תכונותיה, היקפתה יעד, כיוון ועמוד-שררה רעיוני ומעשי איתן לי ניהול המילחמה המצרי, בכל הרמות. מיבחינה הגדול — וההוכחה הניצחת לנכונותה ולתועלתה — באו לאחר צליחת צה"ל, כאשר דומה היה כי המאמץ המצרי עומד לקרוס כאילו ולקבור תחתיו את תיקויות מצרים ואת גורל סאדאת. עצם ההפתעה שנגרמה וכן המלצת — או דרישת — שאולי, הרמטכ"ל המצרי, להחזיר את הצבא מסיני, כדי להציל אותו ואת מצריים, החריפו עוד יותר את בעיית סאדאת.

טנקים של צה"ל חוצים את תעלת-סואץ על גבי גשר-הדוברות הראשון

מכתבים

אגודת צערי בני-אדם

מדי יום שלישי בלילה, אחרי חצות, נות' גים צגלי צה"ל את המיקרופון למשך שעי' תיים לאורי ז'הר, שהיה בשעתו במאי' קולנוע ידוע ואמן, ואילו עתה הוא אני לא יודע מה. נדמה לי שאיש בצמרת נג' צה"ל אינו מקשיב לתוכניתו, אחרת אינו מסוגל להבין איך מאפשרים לו לשדר ניבוי' לייפה מעין אלה.

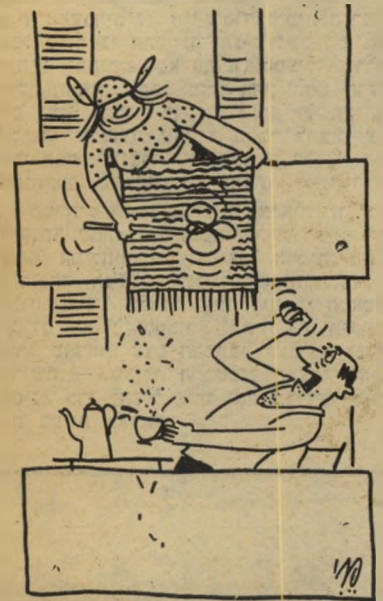
אולם על כך ניתן עדיין לסלוח, מה ש' לדעתי לא ניתן לסליחה הוא העובדה ש' זוהר משתף בתוכניתו אדם בעל רמה שיכ' לית נמוכה מאד, בשם עבד, שניתן בשקט לכנותו בשם "מסגר", ונותן לו לספר ב' מיקרופון כל מיני שטויות על מקומות ב' ארץ, זכותו של זוהר לעשות צחוק מה' מאזינים, לקלל אותם ולהשמיע באוזניהם את מיבחר שטויותיו, אבל באיזו רשות הוא מתעלל במסגרי ועושה ממנו צחוק באוזני כל המאזינים?

דומני שהאגודה לטיפול במסגרים חייבת להתערב בעניין. אם יש אגודה של צער בעלי-חיים, מ' הדין שתקום גם אגודה של בני-אדם, שהמנע רישעות פומבית מעין זו של אורי זוהר.

נפתלי אלוני, תל-אביב

תפסיקו לייפוק!

לא די שכל הימים, מהבוקר עד הלילה, דופקות השכנות בשטיחים המזויזנים שלהן, ומרעישות את העולם. הן מוכרחות לדפוק גם בשבת. אפילו בשבת אין קצת שקט ב'.

מדינת הענו הנבחר, וזה אחרי כל הדיכוי' רים האינסופיים בעיתונות, ברדיו ובטל' וויזיה, על הצורך בשיפור איכות החיים. לאזרחי ישראל שום דבר אינו נוגע, ואין שום דבר הקדוש להם מהדאגה לאינטרס ה' חומריים הפרטיים שלהם. אף אחד לא עושה שום דבר להפסקת דפיקת השטיחים בשבת. לכו' אני יכול לומר רק דבר אחד: "יוספיומאט מי שהמציא אתכם!"

ז. שחור, חולון

• את ז'?

צאו מחדיריהמיטות!

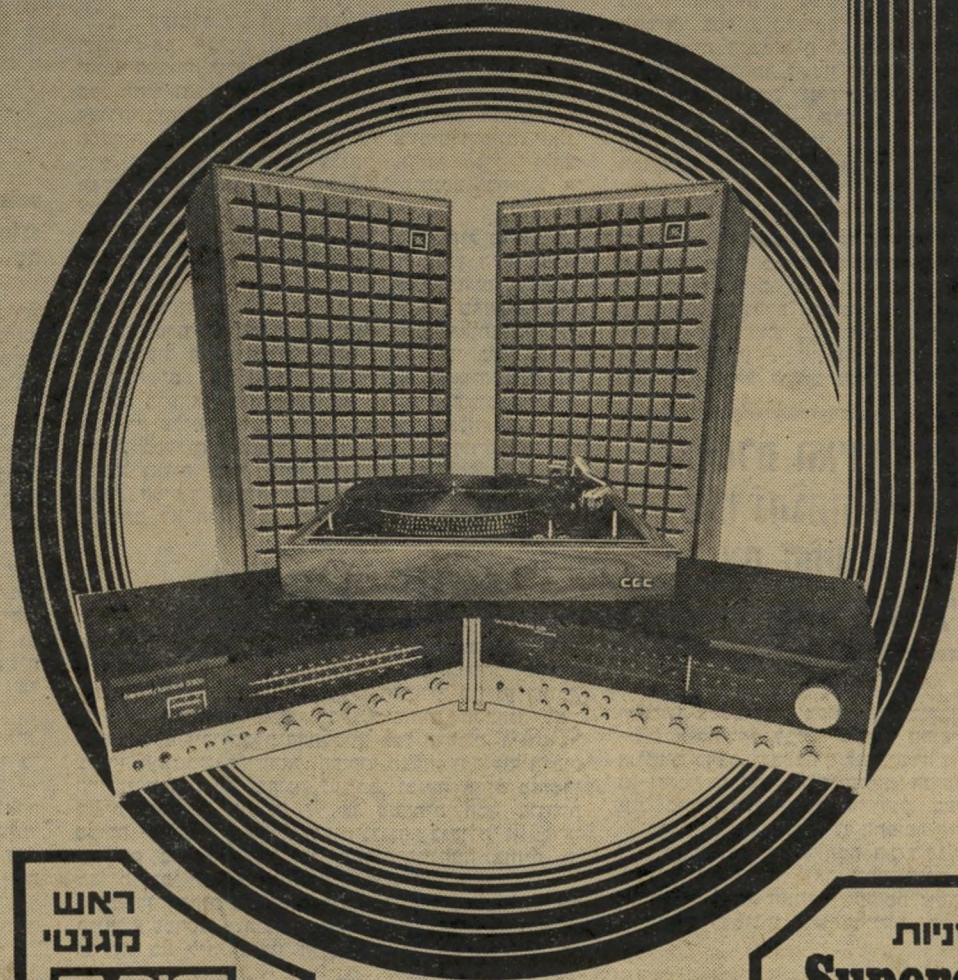
יש משונו דוחה בכל הטיפול העיתונאי בפרשת אשר ידלין. נניח אפילו שאשר ידלין אשם בכל ההאשמות שמיוחסות לו. נניח, לצורך תרגיל אתי זה בלבד, שהוא אומנם גנב, חמס, גול ועשק את כספי הציבור, דבר שאני עדיין מפקפקת בו. האם כל זה מצדיק חדירה לחייה הפרט שלו?

אדם נשאר אדם, אפילו אם שגה או חטא, ולדעתי אין מעידתו מקנה להברה שום זכות להסתתר בבית-השימוש שלו ולצפות נושם אל מעשיו. גם ההתעסקות המופרזת בנשים ובידידות שהיו לאשר ידלין אינה מוסיפה כבוד לעיתונות. לדעי' תי, חייבת העיתונות להצטמצם בתחום העובדות בלבד ואולי גם החשדות, אך אין שום טעם ועניין לשתף אותנו, ה' קוראים, במה שנעשה בחדי המיטות וה' שירותים של ידלין ואחרים. זו דעתי, בכל אופן.

אורנה עמיר, באר-שבע

יותר סטריאו תהורת בספר

יותר איכות HI-FI יותר עצמה (Power Output)
יותר צלילים (Frequency-Response)
פחות עיוותים (Distortion)

ראש
הגנטי

EMPIRE

אוזניות

Superex

רחקולים

JBL

הגבר-מקלט

harman/kardon

פטיפונים

CEC

בואו לראות לחוש ולשמוע יותר סטריאו בחנויות המובחרות ובאולם הצלילים קרליבך 27 ת"א
לקביעת כגישה נא לצלצל טל 285151/243 בין השעות 1-10 18-16

תדיראן

סניפי תדיראן: תל-אביב: קרליבך 27. טל. 285151 ירושלים: שסאי 9. טל. 234867
חיפה: ככר סאירהוף 5. טל. 3-511232 באר-שבע: החלוץ 128. טל. 36565 נתניה: רח' שער הגיא 1. טל. 38428

פרסום פלד

קבלת מודעות לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירוסום אדיראן

אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227118, 227117
חניה חופשית

לא לכל ארץ ניתן להיכנס

בדרכון ישראלי.

אך אפשר לנסות זאת

באמצעות הדרכון העולמי

בשבע שפות-עולם של

רשות שרות תבל

(רש"ת)

ת"ד 20178, תל-אביב, 61200

מבחר גדול של תמונות ופלקטים של
גדולי הציור המודרני והקלאסי -
הדבקה מקצועית של פלקטים ו-
תמונות.

"רוטזיס", ת"א. רח' אלנבי 101

(מול בית-הכנסת הגדול)

הכבוד האבוד של היינריך בל

כלבים שווייטרים

מוזגו בקבוצה זו, והפכו אותה למה שהיא. לא במיקרה הפכו גרמנים (ויפאנים) בעלי-הברית היעילים והרצחניים ביותר של אירגוני-הפידאיון הפלסטיניים הקיצוניים, המתמרדים נגד הנהגת אש"ף, מחתרת גרמנית זו היא, כמובן, פונים. שהזכירה אף היא ימים עברו. נחקקו חוקים המאפשרים לפטר מכל משרה ציבורית אדם המזוהה עם קבוצה רדיקלית. מורים ופקידים, שהצדיקו את פעולות באדר-מיינהוף, סולקו ממקומות עבודתם. עיצרי המחתרת נכלאו בתנאים בלתי-אנושיים, ואחדים התאבדו בכלא.

ב ימים הקרובים יקראו על מסכרי הקולנוע ברחבי הארץ סרט נאצי. מובן שלא יהיו בו צלבניקס, פלוגות סער ונאומים של אדולף היטלר. להיפך. הוא גודש סיסמת אנטי-נאציות. כל כותביו ומפיקיו הם אנטי-נאצים מדופלמים. גרמנים מן הסוג הכי טוב. ובכל זאת, סרט נאצי מובהק. נאצי בסיגנונו. נאצי בשיטתו.

פני כמה שנים נודמן לי להשתתף בסימפוזיון על בעיות השלום במינכן התיכון, שנערך בברלין המערבית. במרכזו עמד עימות ביני ובין כמה פלסטינים, מן החוגים הקיצוניים ביותר. אחרי מאבק מר של יומיים-שלושה, ש' גיראה הסרת-החלת, נשבר איכשהו הקרח בינינו, והתחלנו לדבר ברצינות על סיר כווי השלום ובעיותיו. הוחלפו רעיונות חיריים, דיברנו איש אל לב רעהוראויבו, והגרמנים הטובים שהקשיבו לוויכוח עקבו אחרי הדברים בשימחה גוברת. לפתע נפרצה הדלת. לאולם נכנסה קבוצה של המישה-שישה צעירים גרמניים. הם דמו זה לזה כאחים-תאומים. כולם לבשו מעילי-עור, נעלו נעליים מסומרות ונעו בנוקשות מודגשת.

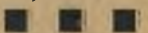
הרנעיקט ניצנצה בדבי מחשבה מטורפת: "הנוער ההיטלראי קם לתחייה!"

אך הם לא היו, כמובן, ניאצי-נאצים. להיפך. הם היו אנשי השמאל החדש היקיצוני. אולי אנרכיסטים, אולי טרוצקיסטים, אולי מאואיסטים.

הם שתלו את עצמם לפני, ובסיגנון גס, מבלי להתחשב בעובדה שהפריעו לאסיפה, פנו אלי: "אנחנו רוצים לדבר אתך!" קבעתי עימם פגישה מאוחר בערב. הם פנו לאחר, כימעט כמו חיילים, ויצאו בצעדים גסים, כלעומת שבאה. כשאני אחוז סקרנות, המתנתי להם בחצות. בילינו שעתיים בוויכוח על ענייני המינור והתיכון. הם היו הרבה יותר קיצוניים מאשר הערבים. אך דיעותיהם עניינו אותי פחות מאשר סיגנונם. היה זה סיגנון ברוטאלי, קשוח, משולל-סובלנות לחלוטין: סיגנון של ביטחון-עצמי פרמיטיבי, אלים, כימעט צמאדם.

סיגנון גרמני מוכר מאד מימים עברו. אחד ממארכי, טוצאליסט גרמני כסוף-שיער שהיה בשעתו כלוא במחנה-ריכוז נאצי, החזיר אותי הביתה, בדרך אמר: "מזור, פעם חשבנו כי הימין הדמגוגי פונה אל הרגשות, ואילו השמאל הרציונלי פונה אל השכל."

"עכשיו יש לנו שמאל חדש, אי רציונלי, דמגוגי ואלים. אני חרד לחשוב מה יביא העתיד!"

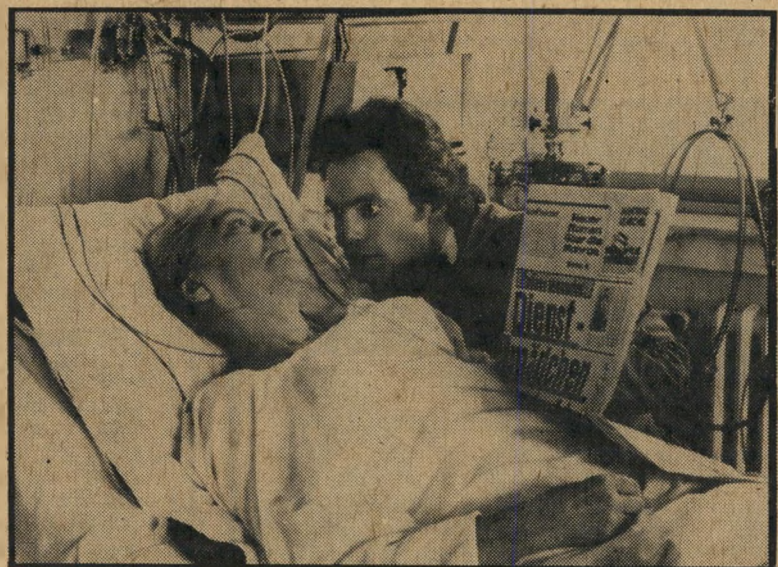
ה עתיד הביא את כנופיית באדר-מיינהוף. רבים נדהמו מן האלימות שלוחת-הרסן של מחתרת האנרכיסטית זו — מעשים של רצח ושווד למען אידיאל מעורפל נשגב, חטיפת אנשי-ציבור בעלי דיעות אחרות, פעולות טורח הסרבות-הכלית, אלימות לשם אלימות, גאולת העולם על-ידי הריגת בני-אדם חפים-מפשע.

אני לא הופתעתי, זכרתי את בעורשי-ימי באוזה שיחת-החיות. השמאל החדש הקיצוני פשט בכל הר ארצות המערביות. בכמה מהן, הוא עבר לפעילות אלימה. אך בשום מקום הוא לא קיבל את הציביון המיוחד, המציין את השלוחה הגרמנית.

השיטתיות הגרמנית, הנטייה הגרמנית להפוך כל רעיון לסמכה טוטאטית, האלימות והסאדיזם של תקופה קודמת — כל אלה התי

שוטרים באפודות ובכובעי-מגן: נאצים מול נאצים

העיתון, העיתונאי והאם: הסתה לרצח

שיטות אלה זכו בעידוד העיתונות הימנית, ובראשה האביר פריה העיתונאית הכבוהה של אידי התקשורת הימנייה-קיצונית, אכסד שפרינגר, "ידיד ישראל".

הפגינה העיקרית באימפריה זו הוא עיתון הקרוי בילד-צייטונג ("עיתון תמר נות"). יומון בעל תפוצה אדירה במדינה. אין בעולם תופעה הדומה לבילד. הוא מעמיד בצל כל עיתון סנסציוני בארצות הברית או בבריטניה, שלא לדבר כלל על ישראל. זוהי תערוכת בלתי-נסבלת של קישט רגשני, הסתה לאומנית פרועה, דמ-

אנטי-נאצית קיצונית. אבד סיג-נונה הוא נאצי מובהק.

ה מימסד הגרמני נחרד מול פני סכנה זו, והוא התארגן כדי לדכאה. תוך כדי כך נעלמו כמה מסרי מנייה-היכר של הרמקורטיה, ונראה כי לא היו אלא קישוטים חיצוניים. קמו יחידות מיוחדות למילחמה בטורח, שיחסס לחייראדם אינו שונה בהרבה מזה של הטרויסטים עצמם. צמחה מערכת מסועפת של בילוש, עיקוב וציתות לטל-

קתרינה בלוס: להרוג!

גוגיה ימנית קיצונית וסתם זבל. סיסמחו יכלה להיות קריאתו המפורסמת של יוזף גבלס, שר'התעמולה של היטלר: "עלינו לפנות שוב אל היצרים השפלים ביותר של ההמון."

בילד מדרבן את השילטון לנקוט שיטות טוטאליטריות יותר, מסית את הציבור נגד השמאל בשיטות דמגוגיות נלוות. ואינו בוחל אף בתעלולים השפלים ביותר. כך, מוג המחתרת האוחזת בשרי טות נאציות, קמו מכשירי-דיכוי בעלי תכונות נאציות, הנעזרים עדידי עיתונות בעדת סיגנון נאצי.

גד השיטות האלה והעיתונות הזאת התעוררו כמה מהוגי-הדעות של השמאל. הם הכריזו מלחמה על העיר תון בילד, המיטרה ושירותי-הביטחון. אחד הלוחמים האלה הוא היינריך בל, אדם אהוד, סופר כישורני, איש השמאל הנאור. הוא כתב כתב-פלסטר בשם הכבוד האבוד של קתרינה בלוס, מין חוברת-תעמולה ספרותית שנועדה לשמש כתב-אישום נגד העיתון בילד, אך הפך כרוז הסתה ארסי נגד העיתונות כולה.

עתה מופיעה יצירה זו בדמות סרט. כך הושגם תחר-גדיא הגרמני: המחתרת האנרכיסטית בעדת הי שיטות הנאציות גרמה לעליית מכי שירידיכוי ועיתונות נאציים. כדי להיחלם באזה מופיע עתה על הכד סרט שמאני כע סיגנון נאצי.

ה נאצים החשיבו את הקולנוע כי מכשיר-תעמולה מרכזי. (זה היה כי מובן, לפני עליית הטלוויזיה). בתקופת שילטונם הם הסריטו כמה וכמה יצירות, דומות זו לזו.

הגיבורה היתה תמיד נערה גרי מניה תמימה, שנפדה ברישתם של היהודים הממנוזים, המושחתים והאכזריים. הגיבור היה נער גרי מני יפה-התואר, זיגפריד מודרני בעל לב טהור ועיניים בהירות.

המשטרה פועלת בשירות היהודים, הי עיתונות שייכת ליהודים. הם מתעללים (המשך בעמוד 44)

של בגין, אמרה: "אלל אני הרי אינני עושה. אני קודם כל שואלת". אמר לה בגין בקול נמרץ: "הטלפון צריך לבוא רק מצידו!"

את פשר היחסים הר- מצויינים ששררו ביום שלישי שעבר בכנסת, בין ח"כ מנחם בגין וח"כ מאיר פעלי, הס- ביר פעיל: "באותו בוקר גיר- ליתי לבגין שבמיטגרת תפר- קידי בהגנה הייתי אמור ל- חוטפו בתקופת הסיוון מאחד מבתי-הקפה של תל-אביב שר- בהם נהג לשבת. אלא שתוכנית החטיפה לא יצאה לפועל, כיוון

אווירת החג ששררה ב- בניין הכנסת ביום השלישי שעבר, בעת שראשה-ממשלה יצחק רבין הודיע על התפטר- רותו, הדחימה אורחים רבים שבאו למשכן הכנסת. האווירה היתה עליזה עד כדי כך שה- ח"כים אף לא טרחו להסתיר את תשוקתם להצטלם על-ידי הטלוויזיה. הגדיל לעשות שר- התחבורה גר יעקובי, שהת- עכב שעה ארוכה ליד מצלמות הטלוויזיה שהועמדו בפתח הר- מיוזנו, וניסה להצחק. כשהגיע ח"כ יהודה מאיר אכר"י מוביקין, מהחזית הדתית הר- תורתית שהביאה למעשה להת-

מנחם בגין המופיע בדרכ-כלל מצידו הקידמי של המצלמות, חרג ממנהגו והלך לבדוק מה נעשה גם מעברן האחר. היה זה ביום שבו נשא מנהיג האופוזיציה את נאומו בכנסת על התפטרות הממשלה. בגין ניגש אל צלמי הטלוויזיה ביציע הכנסת, ביקש לקבל מהם הסברים מפורטים על דרך עבודתם. אחר-כך ביקש מצלמי הטלוויזיה שיעלמו את כיסאו הריק באולם המליאה. "אני רואה שאני לא בפוקוס", אמר להם.

פטרות הממשלה, לקח אותו גד והציגו לפני מצלמות הטל- וויזיה כ: "שר-הפנים של הממ- שלה הבאה". קטע זה לא שודר, משום-מה, בכתבה בטלוויזיה.

רבים מהח"כים הביאו עימם למאורע הגדול את בני- מישפחותיהם. ח"כ מנחם בגין אירח את חתנו, מתי- מירל, הנשוי לבתו חסיה ואת שתי נכדותיו איילת ו- אוסנת. בגין עלה עם הנכדות ליציע הכתבים הפרלמנטריים להשיב אותן שם והראה להן את מקומו באולם המליאה. לי- אחר-מכן, כשהתיישב במקומו, הסתובב וניפנף להן לשלום.

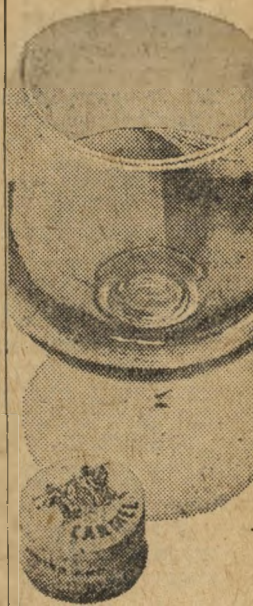
אחרי שירד בגין מדוכן הנואמים, מיהרו ח"כים רבים מסיעתו ללחוץ את ידו. גם חבר רת סיעת המערך, ח"כ מטי- רה גז, היתה כנראה מרוצה מנאומו של בגין. היא ניגשה אליו, לחצה את ידו בחמימות ואמרה לו בקול נרגש: "נאום מצויין, נאום מצויין". מי שהיה מרוצה גם הוא היה שר-הבי- טחון, שימעון פרס, שמיד עם היכנסו למיוזנו הבית ניגש אל שולחנו של בגין וטפח על שיכמו בידדות.

אחרי שיצא למיסדרון, ניגשה אל בגין ח"כ נאורה כהן ואמרה לו: "אתה יודע כתיחשק לי נורא לצלצל ל- אריק (שרון)". השיב לה בגין בקול נרגז: "צלצלי!" הח"כית, שנפגעה מטון דבריו

לאנשים
הנכונים

777
ברנדי
בינלאומי

כרמל
מזרחי
מיקנו ראשון לציון
וזכרון יעקב

יצחק רבין היה משועשע למדי ביום שבו הודיע על סילוק שרי המפד"ל מממשלתו. כשיצא ממוזנו הכנסת, בלוויית מזכירו הצבאי תת-אלוף אפרים (פרוי- קה) פורן, הבחין בעדת צלמים שעמדו עליו לצלמו, נזפו תוך כדי ככתבת הפרלמנטרית של העולם הזה, שרית שי, כי היא מסתירה רבין גילה אבירות, הציע לכתבת להצטלם בחברתו והעיר: "רק כך יש סיכוי שהתמונה לא תופיע בהעולם הזה."

שדוקא באותו יום לא בא בגין לבית-הקפה. גם ח"כ משה דיין היה במצב-רוח מרומם ביום שבו הודיע רבין על התפטרות מר- שלתו. הוא ישב בפינתו הק- בועה ליד החלון במיוזנו הר- בית, ושוחח עם בן-דודו, חבר מושב נחל ח"כ עמוס הדר

אייק סטולובצקי איש יחסי-הציבור של חברת התיירות קופל טורס, יצא לבריטניה כדי לארגן סיורים של אנשי הצבא האמריקאי המוצבים בברי- טניה, בארץ. תוך כדי כך הוזמן להשתתף בארוחת-ערב חגיגית שערך הסניף הבריטי של מועדון הווראייטי לכבוד בטי ויליאמס, מנהיגת תנועת השלום של נשות אירלנד, שזכתה בתואר "אשת השנה". בלוויית חבר יצא מייק לקחת את בטי אל האירוע. כשהופיעה בטלוויזיה אמרה בטי, שאירונה היא שדוקא ישראלי בא לקחת אותה. כפרס על מעשהו הטוב זכה מייק להצטלם בחברת שתי כר- כבות הערב: השחקנית ריטה טאשינגהם (בתמונה משמאל) והזמרת לינסי דה-פול (בתמונה מימין).

הכסדרים

הכסדרים * כיצד גרם עובד בן עמי לבחירתו של קארטר * מדוע מחרימים את לבון?

לשינוי המישור בארה"ב והוא מאושר שהצליח בכך... " (הארץ)

פינחס לבון נעדר

מרשימת המונצחים

"מה השוני בין מישור דמוקרטי לבין מישור טוטאליטרי?" שאל לוי יצחק הירושלמי במאמרו חרם לאחר המוות. והוא גם משיב: "בראשון רק במררים את החיים, בשני — נזמלים את החיים ונורפים את המתים."

הירושלמי טוען כי בדומה לשיכתוב ההיסטוריה במדינות טוטאליטריות, גם אצלנו יש תופעות של מחיקת שמות ושישטוש זכויות של אישים ציבוריים — לאחר מותם."

הוא מתייחס לתוכנית ההנצחה של מישור החינוך והסתדרות הפועלים החקלאיים. האמרה להעלות את זכרם של אישי תנועת העבודה במענקילמוד. מבין 200 השמות הנקובים בגלרית האישית המונצחים, נעדר שמו של פינחס לבון — מוכ"ל ההסתדרות ושר בממשלת ישראל לשעבר. אומר הירושלמי: "מחיקת שמו איננה מקרה יחיד-פעמית. כבר בחיינו נעשו נסיונות להתכחש כשרירות לו ולמעשיו בפירסומים שונים. אך אפי' לו השלים הוא עם עיוות ההיסטוריה כלפינו כי היוו — כלום יש הצדקה להפכים, בדרך של שתיקה, להטלת חרם, עלי לאחרי מותו?"

(מעריב)

..לא להחביא כיפות

בסרט אירוטי.

כנגד הסערה המפוברת בעיריית תל-אביב, סביב תמונות העירום התלויות בחלונות הראווה של בתי הקולנוע בעיר, יוצא מבקר הקולנוע זאב רבינוף, ברשימתו "להמליך את היען!"

כותב רבינוף: "עיר ישראל גדושת מודעות מגרות, רב-מנינות לראות סרטי-רימון. וקמה צעקה גדולה על כך. את מי הן מעליבות בעצם? אינני יוצא להגן עליהן, אך הרי כיום יש מודעות כאלה בכל עיר גדולה. האם מנסים להגן על הילדים?... אם כן, מדוע לצנזר דווקא מודעות קולנוע? כיום, יש מין בכל המודעות. לא רק במודעות על בושם או על חזיות, אלא גם באלה של שעונים או צמיר גים. אם לצאת למלחמה או לא נגד בתי-הקולנוע, אלא נגד כל הפירסום המודרני, וזה כמובן אי-אפשר."

רבינוף מביא סיפור בשמו של הרב שמואל הכהן אבידור, שדבר בביטויים בנעימים ואמר לי מאזינו: "ידוע לי שאתם מסירים את הכיפות לפני שאתם נכנסים לראות סרט ארוטי. זאת צביעות. אם תלכו או לא תלכו לסרט אירוטי, זה עניינם. אולם אסור לכם להתכחש להוהותכם. אל תחביאו את הכיפה בכם."

מסכם רבינוף: "בעיני הלוחמים נגד המורדות, גם דה. לורנס וג'יימס ג'ייס הם פורצי-גדר. והם אומרים לילדים שרחב היתר, מוכרת מזונות, הם רוצים, עיר נקיה והם מנסים לטאטא את הבושות אל מתחת לשטיח. למען השלווה המדומה. יחי היען מלך ישראל. אם ייעלמו המודעות הללו מרחובות הערים, הכל יהיה יפה. איש לא יבגוד באשתו ואשה לא תשרך את דרכיה וכל המישפחות יהיו למופת."

פסוקי העשבוט

- **אכא אבן עד יצחק רבין:** "זה הי מגנט היחיד שאני מכיר שכוון בדחייה."
- **הפיומנאי ירדני מנוס:** על פרשת חיי לול השבת בטכס נחיתת מטוסי הא"פ: "קיפוח פרס — דוחה שבת."
- **שר-הביטחון שימעון פרס על סיי דוק שרי-המפדל:** "מהממשלה: לי הביאו את המרק כשהיה כבר מבושל."
- **מנהיג ה"ליכוד" מנחם בגין על מהלכיו של יצחק רבין:** "ראש הממשלה ואחיותפלו."
- **הברון אורי זוהר בתוכניתו "ציי פורי לילה":** "הייתי עושה כל שבועות למי נוע את בתי מלחמתן עם ערבי..."
- **דן מרגלית, סופר "הארץ" בארצות-הברית:** "קארטר מנהל עם דיני מור נולוג."

כל עוד תהינה נבלות

יהיו זרזירים

לא מקובל בעיתונות הישראלית, שעיתון יומי תוקף עיתון יומי אחר. מוסכמה זו לא עמדה לנגד עיניו של גיורא שריד שעה שפירסם את רשימתו, "מזיקים בחקלאות", בה תקף את כתבי המיטבחים הפוליטיים של היוםמונים ואת שרדיו והטלוויזיה: "הזרזיר המצוי הוא ציפור קטנה ודוחה, המקננת בעיתונות הישראלית בכלל, ובעיתונות-הערב בפרט. הזרזירים מתחלקים לשתי קבוצות: זרזירי-עץ המקננים בין עלי העיתונות הצהובה, וזרזירי-דיו-וטלוויזיה המקננים בין רשות השידור וניתנים לזיהוי מיידי כאמצעות מיקרופון שתלוי מתחת למקורם. מקור קיומם הוא אכילת נבלות. הופעה — קטנים, זרזירים וממושקפים. מינהגם — הזרזירים נוהגים לאכול נבלות סרוחות ולהפריש אותן בצורות."

"את הנבלות הם בוחרים בצורה סלקטיבית. כך, למשל, מנבלה שמקורה בקופת-החולים לא הותירו אפילו עצם. בעוד שנבלה אחרת, שמקורו בנחלל והיא מסריחה כבר למעלה מעשרים שנה לא נמרטו עדיין הנוצות. הזרזירים יוצאים לטרף בקבוצות מאורגנות, אי ליתר דיוק בכנור פיות, רק על מטרות קלות לטרף, שניתן לעכל אותן בקלות."

מסקנותיו של מחבר הרשימה פסקניות: "אמונות — הזרזירים מאמינים במישפט: הפטריוטיזם הוא מיקלטו האחרון של המנוול. נזר קים — כל קריאה או הצצה בהפרשותיהם, גורמת לבחילה עד הקאה. אמצעי זהירות — כל עוד תהינה נבלות, יהיו זרזירים." (על המשמר)

כיצד לחסוך דולרים

שלא היו ולא נבראו

יצחק טאוב מנהל ה"רשות הממשלתית לגיירות ערך", שהיה בעבר עוזר נגיד בנק-ישראל, כותב ברשימה תכלית לבן וצבעים אחרים על אודות מסעי הפירסום שאותו עורכת התאחדות התעשיינים בראשותו של בומה שביט, לעידוד קניית תוצרת הארץ. טאוב מתאר כיצד הבחין יום אחד, בפתח מרכזי התעשיינים, במכונית האנדרסמוביל של בומה שביט, ובעוד מכונית אמריקאית, מהודרת לא-פחות, של סגנו פלג תמיר:

"לא שעיני צרה בארון שביט אי במנכ"לן — שייטען ולו ביאכטה. גם אני לא עברתי שם כרגל — אלא שזה כבר שמת-ילב לתעמולה 'שמנהלים גורמים שונים, והתעשיינים בתוכם, על הצורך לקנות תוצרת הארץ תוך נפנוף בחשיב בונות מטעים לגבי כמות הדולרים, הנחשבים ככ"יבול, עליידי קניית ייצור מקומי. באחת המורדות, החביבות' של המיכש, תורגמו כל המי"ם הכבדים המוטלים על מוצרי-יבוא לדולרים, לפי השער הרישמי. עליידי כך התקבל חישובן ענק בדולרים — חישובן שלא היה ולא נברא."

"אילו הישכתי לפי שיטה זו את, ביזבוזי הדולרים של מכוניתו הנ"ל של שביט, העולה מן הסתם 4000—5000 דולר בארצות-הברית, הייתי יכול להגיע בשיטתו, לחישובן מדומה בדולרים, גדול בהרבה ממחירה, וזאת פשוט מאד: מכ"י נת, 'אולדסמוביל' כיו, כשהיא חדשה, עולה כישראל 270,000 ל"י, שהם לפי שער של 9 ל"י בערך 30,000 דולר. האין זו כושה ששכ"י, כמי קום לחסוך למשך 30,000 דולר עליידי קניית 'ס"י סיתא', ממשיך לנסוע ב'אולדסמוביל' הזה..." (דבר)

האיש שעיצב את דעת

מעצבי דעת-הקהל

יהודה קסטן, במדורו, "ראיתי שמעתי", מציג גרסה חדשה המסבירה את הצלחתו בבחירות של נשיא ארצות-הברית המיועד ג'ימי קארטר. הגירסה מועתקת מהגיליון החדש של, "השבוע בתנח"ה", מתוך כתבה המבוססת על שיחה עם עובד בן עמי: "לעומת זאת היה (בן-עמי) פעיל בשתייה אחרים: נוסף לחלקי בעיתון, 'מעריב' ובחברה לפיתוח ארצות-הברית, היה מעורה ומעורב בענייני הבחירות בארצות-הברית. היות שהיה מכיר אישית מיספר רב של מעצבי דעת-קהל בארצות-הברית, ניצל את קשריו והשפעתו כדי לעזור ולהביא

העיתונאי דני כלוך התחתן ימים ספורים אחרי חטיפת מטוס אייר פראנס לאנטבה. אמו, שהיתה בדרכה לטכס נישואיו, דורג כלוך, נרצחה בבית חולים אוגנדי. משום כך ערך דני כלוך מסע בת התנועה ותנועת בית רק עתה, חודשים אחדים אחרי הר אסון. במסיבה השתתפו כל המיזמי בראשות המדינה, וכן עיתונאים רבים. דומה שהכל בילו בנעמים, מלבד ח"כ א"ר רה נמיר שהחליטה כי זה הזמן לחסל חשבונות. היא ניגדה אל עיתונאי ידוע, ובנוכחות אנשים נוספים אמרה לו: "אני מצפה ממי שישב אצלי במיטבה בזמן שבעלי המנוח, מרדכי נמיר, היה בחיים, שלא ישמין אותי בעיתון."

חתונה היתה גם בבית מישפחת עיתונאי אחר. סגן מינהג אורנה הירושלמי, בתם של סופר מעריב לוי יצחק הירושלמי ואשתו אלישבע, מזכירת אגודת הר עיתונאים, נישאה לסמל הצנחנים והבי שירצקין. השניים מכירים זה את זה מילדות, למדו יחד מגן-הילדים ועד לבית הספר התיכון. מסדר הקידושין של החופה, שנערכה בחוג הר מישפחה היה גם הפעם, כמו בתחנות אחיה של אורנה, עמי, שנישא לפני שישה שבועות, ח"כ הרב מנחם הכהן.

שר-התחבורה גד יע

טר, וזולזן הכר, ממשרדו ביום האחרון לעבודתו כשר, נפרד מהמזכירות. שלח את הר נהג עם תבילה למכוניתו וסגר את דלת חדרו. אולם מייד כשיצא את פתח לישיבתו הרי נפל עליו יהודי ואמר לו: "אני איפרגן, יש לי 14 ילדים ואין לי במה להאכיל אותם." אמר לו המד: "אני כבר לא שר-הסעד." איפרגן לא האמין לו, וצעק: "אתם עם הסיפורים שלכם! כל הממשלה זה זבל! אני לא מאמין לאף אחד!" הוא התייצב בפתח ולא הגיח לשר לצאת. עד שקיבל ממנו הבטחה חגיגית כי הדבר האחד רון שיעשה בתור שר-הסעד יהיה לעזור לו לפתור את בעי יותיו.

שר-הפנים, ד"ר יוסף בורג, טוען כי התנהגותו של ראש-הממשלה יצחק רבין בר קשר לשרי המפדל. דומה ל-סיפור הלוקס שהתפרסם ב"קוט הכוזבים. הסיפור מספר על אחד הדייגים בכינרת שהכריז אמרו לו: "אתה לא גבר, נראה אותך זורק את מנורת הלוקס לתוך המים!" האיש סירב לו רוק את הפנס, אבל החברה לעגו לו ואמרו: "אתה לא גבר! אתה לא גבר!" לבסוף נשבר האיש וזרק את הלוקס לכינרת. ואו אמרו לו כולם: "אתה לא גבר! כל אחד יכול להשפיע עליו!"

ביום שבו עמד שר-

יפה ירקוני

שחזרה מפאריס, סיפרה כיצד רכשה רשות השידור הצרפתית עשרות עותקים של אחד מתקליטיה, בזכותו של שר-הביטחון שימעון פרס. פרי, שהיה בשעתו פיומנאי, כתב את המילים לפיומן, "שיבחי קליה" שאותו שרה יפה. כאשר נודע לצרפתים ששר-הביטחון הישראלי כותב פיומונים, התלהבו מהרעיון, הבטיחו להכליל את השיר במצעד-הפיומונים. וכך יש לפרס, הנראה בתמונה כשהוא מקבל תקליט מידי יפה ירקוני, סיכוי לזכות, בפיומנאי השנה."

קובי סייר בכיכר דיזנגוף בתל-אביב, בלוויית סגן-הרשה-עיר ריה לוי שופמן, שהשביח לו את השינויים שיחולו במי קום במהלך השנה הקרובה. כאשר שאל השר מי החברה המבצעת את העבודה שכח שיפמן את שם הקבלן, ואמר לשר: "זה אותו קטנצ'יק שי ביצע את העבודה על גשר קיריית-שלום." אמר יעקובי זה "כשאחא אומר קטנצ'יק, אמר מזכיר לי שאכא אבן" אמר פעם על איסר הראל: הוא משיכמו ומטה! אגב, שיפמן טוען כי לאור הצווים שעשו בית-המשפט להוציא לגבי היר שאורו של שרי ל"ע בממ שלה, צריך לשנות את שמה, מממשלת-מעבר לממשלת-מעצר.

למצב לא-נעים נקלע מי שהיה מפקד מחוז הצפון של ממשלת ישראל, ניצב (מיל.) שימעון אישר. הירחון החדשות החישטרה הגיש נגדו תביעה מישפטית. על אי-חשולם דמי המינוי השנתיים על הירחון.

הדתות יצחק רפאל לעזוב את משרדו בפעם האחרונה. אצלצל אליו אחד מעובדי לישיתו ושאל אותו אם יבוא להיפרד מאנשי הלישכה. השיב לו רפאל: "אני רוצה שתדע כי אני שר עד מחר בארבע אחרי-הצהריים, ואני מתכוון לנצל כל רגע מהזמן שנותר לי."

באחד מנאומיו בכנסת פנה ח"כ ר"ח מאיר וילנר אל ספסלי הליכוד ואמר: "אתם סוטים מהשכל הישר." התפרץ לדבריו ח"כ אהוד אולמרט, מסייעת לע"מ. וקרא: "מה לך ולשכל הישר?" וילנר לא נשאר חייב, והשיב: "אתה לך עסוק בעניינים מישטוריים. מה לך ולעניינים מדיניים? אתה שוטר, לא פוליטיקאי!"

במינוי-הכנסת ניראה באחד הימים צמד מוזר: ח"כ שמואל תמיר והברדן-חקי יין דודו דותן. כשנשאל דודו אם בא לערוך הופעה בכנסת, הצביע על מנחם בגין והשיב: "לא. באתי ללמוד."

פרק א'

דמויות מטהר

לפני שבועיים מת טומי ג'ורדאש. הוא מת בדיוק שהכל התחיל להיות בסדר. לא סתם מת, הוא נרצח. א סתם נרצח, הוא נרצח עלידי יריבו ההיסטורי — דם מרושע ונקמני הגומל רעה תחת טובה, אחד זכור שבמקום עין יש לו רטייה שחורה. טומי ג'ורדאש הטוב מת והרס את השבת לכל עם ישראל. אולי לכל העולם. במיגרשיהכדורגל, כך איר

פרק ב'

השוואה כמחזמר

אנחנו עדיין במיזרח-התיכון. הגיבורים עדיין אמרי קאים. הפעם האמריקאים הם ישראלים טובים ואמרי צים. הפעם טומי ג'ורדאש הוא יוני. רבין הוא ארי בן כנען וקיטי היא הבת של ליו טיילור, זאת ממגרש-השדים. היהודים הם מין עם משונה ובכייני. לכל יהודי די יש מיספר כחול על הזרוע והוריו ניספו בשואה. כולם שרים שירים עצובים, קוראים כל רגע שמע יש-רואייל ושבת שאלואום וייתגדאל ויתקדאש. כולם יצאו מהמחנות, וכולם חוזרים לשם. שבת שלום. יוני, שהוא המפקד, מספר לחיילים על חוכמת שלמה המלך ומק-ריא קטעים מכתבי-הקודש. היהודים, כידוע, קוראים בתנ"ך כל היום, בין שבת-שלום ושמי-ישראל.

לפעמים הכל מתערבב. לא ברור אם החוטפים הם אנשי העולם התחתון הצרפתי ומנהיגם הוא פאלקונטי שטוס-היעין, או שמא הם המסתננים שאנסו את קיטי. ייתכן גם שאלה אנשי איינוואץ גרופ, המסתווים בתור חברי באדר-מיינהוף. ומאיך — טומי ג'ורדאש הוא מפקד כוחות החילוץ וג'ולי פרסקוט מקדשת על היין יחד עם גברת כהן ההיסטורית.

החיים זה דבר אחר. בחיים, כשמפחדים, מזיעים ואולי עושים במכנסים. בחיים יש אנשים מבוהלים ומושפלים שהבכי שלהם הוא בכי אישי ולא יבנה לאר-מית. בחיים רבים מן היהודים שטסים באייר-פראנס הם מיוצאי צפון-אפריקה או ישראל, ולא מכירים את ה-שואה יותר מן התסריטאי. אבל לתסריטאי יש אפשרות להתאים את העסק לצרכים המסחריים: יהודי עם מיספר על היד + חוטף גרמני = שואה. כל הטרור-ריסטים בעולם יהיו מעתה נאצים. לכל החוטפים יהיה מיספר כחול על היד. כולם יהודים בפוגרום. העם היהודי היה מאז ומתמיד חומר טוב למיוזיקל. הרבה דם, הרבה עצב, הרבה דמעות. מהתנ"ך ועד השואה לא היה עם כלי-כך דרמאטי, עם האפייאנד

של פאנטומים מעל ידושים. והשואה — מה מסעיר ומעורר את בלוטות הדמעות יותר מהשואה. ליאון יוריס כבר הוציא לא מעט מן העניין. עכשיו גם האחים וורנר בקרוב יקום הכוריאוגרף שיגלה את הקסם ש-בתפאורת הקרמטוריום ואת הריתמוס שבמיצעדי המוות. עוד מעט יפיקו האמריקאים בשבילנו את השואה, כי מחזמר פופ.

נראה כי על כל ישראלי הנקלע לדראמה כזו של אנטבה, לחיזרה כפליים: ראשית לא ליהרג, ושנית להיזהר שהאמריקאים לא יעשו עליו סרט. כי בסרט ישחק אותו תיאודור ביקל הניצחי והוא ימלמל "שבת", "אל מלא רחמים", "גואלעד" במבט גלותי שפל ובעי-ניים ספוגות-פרעות.

יום אחד יתברר כי האיש שתרם יותר מכל אחד אחר לתדמיתה של מדינת ישראל והעם היהודי הוא לא אברהם, לא משה רבנו, לא גי'ס קרייטס וגם לא הרצל. האיש הוא ליאון יוריס. יוריס כתב את המדוי-נה ואנחנו שיחקנו אותה. עד היום אנחנו משחקים את פול ניומן ואווה מארי-סט.

קול בכיו היה מוזר וגורא. ברגע זה שפך את מרי שיחו בדמעות, והוא בכה בשביל כל אותן הפעמים בחייו, בהן לא העז לבכות. הוא בכה בצער נוקב שאין לו שיעור. "אל תעזיבני", ייבב ארי.

פרק ג'

ראיון עם הכוח והרוח

וכשיש תדמית שכזו קשה מאד שלא לנהוג לפיה. לכבוד חנוכה משוחחים בני נוער ישראלים עם ה-רמטכ"ל. האמריקאים לא יערכו יב-שיח עם ראש ה-מטות המשולבים לכבוד חג ההודיה, אבל לישראלים זה דווקא מתאים: בחג הגבורה (באיזה חג אין גבורה?) מדברים עם ראש מחלקת גבורה יהודית בצבא היש-ראלי — גם מצביא וגם הוגה.

לעניין הקאסטינג: מפליא איך הצליחו למצוא בעם כה קטן קבוצת נערים ונערות כה זכה וטחורה, כה שפלת-רוח אך גאה, כה נקייה ורחוצה, כה תמימה ומאמינה כמו החבורה שהובאה לדיון. היה זה זוך-תום ליאון-יוריס מובהק. חסר בצוות רק טומי ג'ור-דאש, כי הוא, כידוע, נפל על משמרתו.

את נושאי הדיון אפשר לסקור בקצרה: גבורה, מכבים, חשמונאים, אנטבה, מעטים, רבים, ירושלים, צה"ל, כוח, רוח, מסורת, וכו' וכו' — אבל כדאי לעמוד ביתר הרחבה על צורת הצגת השאלות שגם היא לא היתה מביישת את יוריס הקשיש. שימו לב:

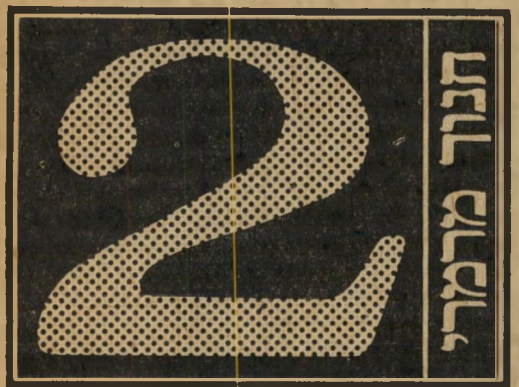
ז' א': יורשה לי, כבוד הרמטכ"ל, להציג לך שאלה טובה מאד. הרמטכ"ל: אכן, זוהי שאלה טובה מאד. ז' ב': השאלה שרציתי לשאול, כבוד ה-רמטכ"ל, היא שאלה אשר תגרום לך לשמוח מאד על ששאלתי אותה. הרמטכ"ל: אני שמח מאד ששאלת את השאלה הזו.

זכה א': ואני רציתי לשאול שאלה מעניינת מאד, אם כי ידוע לי שהתשובה עליה היא ההיפך ממה שאני חושבת. הרמטכ"ל: שאלה מאד מעניינת, אם כי תתפלאי לשמוע שזה בדיוק להיפך.

ז' ג': ברשותך, כבוד הרמטכ"ל, שאלה מאד פרוכטובית, אמוכי אני בטוח שתור-כל לענות לי תשובה בהחלט מספקת. הרמטכ"ל: שאלה טובה. אתה צודק, אבל יש בפי תשובה בהחלט מספקת.

זכה ב': ולסיים, כבוד הרמטכ"ל, שאלה אי-שית מחניפה אך מבינה. אין צורך שתפרט. הרמטכ"ל: שאלה מבינה. תרשי לי לא לפרט.

זכים וזכות: תודה לרמטכ"ל, לליאון יוריס, לטומי, לרודי, לברט לאנקסטר ולליו. ערב טוב.

גרת השמועה, הכריזו על דקה-דומיה לזיכרו. ג'ורדאש-י"ד היה אלים אבל תמים, אוהב אבל סובל, טוב-ב אבל מפסיד.

אולי אפשר היה, מבחינה טכנית, להשאיר את יומי בחיים ולאפשר למיליוני צופים לעלות על מישי-בם עם חיוך של שביעות-רצון — אבל לגיבורי הסר-טים גורל משלהם. מי שמגיע אל הטוב המושלם, פלומר אשה טובה, ילד טוב, חבר טוב וסירה טר-פה — צריך למות. אסור להניח לו להתמודד עם-חיים האכזריים: אסור לו להזדקן, להיות מרנפס, להסתכסך, לריב עם בני המישפחה, לעבור תקופות של שפל בעסקים. העשירים, שהם הרעים, יכולים להמ-יך לחיות ולסבול. הטובים צריכים למות עניים אבל מאושרים. וכך, עם תום הסידרה נשארת דמותו הבריקה, החיובית והמתה של טומי ג'ורדאש חקוקה בליבנו לנצח. יהיה זיכרו ברוך.

כמו טומי ג'ורדאש, שהוא מוצר ספרותי אמריקאי אופייני, הלכה לעולמה בטרס-יעת גיבורת יצירה אמרי-קאית אחרת. קרן, גיבורת אכסודוס של ליאון יוריס. אנחנו כבר במיזרח-התיכון, והגיבורים האמריקאים ער-שים גם בו כבתוך שלהם. הנה לפניכם אכסודוס, עמוד 652 (2 עמודים לפני הסוף):

קרן! איפה היא! תבעה קיטי בקול. לסתות ארי רעדו והוא השפיל את ראשו. "איפה היא!" "קרן איננה. היא נרצחה אמש על-ידי מס-תננים מעזה."

קיטי פרצה בועקת-יגון וצנחה לארץ. "קרן איננה... קרן איננה..." "אילו יכולתי למות תחתיה," התייפחה ירדנה, שם, עמוד 654:

ארי נשא את פניו מעוותי הכאב לשמיים ונופף את אגרופיו מעל לראשו. "אלוהים! אלוהים! מדוע אין הם מניחים אותנו לנפשנו מדוע אין הם מניחים לנו לחיות!"

קרן! איפה היא! תבעה קיטי בקול. לסתות ארי רעדו והוא השפיל את ראשו. "איפה היא!" "קרן איננה. היא נרצחה אמש על-ידי מס-תננים מעזה."

קיטי פרצה בועקת-יגון וצנחה לארץ. "קרן איננה... קרן איננה..." "אילו יכולתי למות תחתיה," התייפחה ירדנה, שם, עמוד 654:

ארי נשא את פניו מעוותי הכאב לשמיים ונופף את אגרופיו מעל לראשו. "אלוהים! אלוהים! מדוע אין הם מניחים אותנו לנפשנו מדוע אין הם מניחים לנו לחיות!"

קרן! איפה היא! תבעה קיטי בקול. לסתות ארי רעדו והוא השפיל את ראשו. "איפה היא!" "קרן איננה. היא נרצחה אמש על-ידי מס-תננים מעזה."

קיטי פרצה בועקת-יגון וצנחה לארץ. "קרן איננה... קרן איננה..." "אילו יכולתי למות תחתיה," התייפחה ירדנה, שם, עמוד 654:

ארי נשא את פניו מעוותי הכאב לשמיים ונופף את אגרופיו מעל לראשו. "אלוהים! אלוהים! מדוע אין הם מניחים אותנו לנפשנו מדוע אין הם מניחים לנו לחיות!"

קרן! איפה היא! תבעה קיטי בקול. לסתות ארי רעדו והוא השפיל את ראשו. "איפה היא!" "קרן איננה. היא נרצחה אמש על-ידי מס-תננים מעזה."

המדינה זיס

מדברים אצלנו הרבה על תדמיתנו בעולם, והנה יצא לי בזמן האחרון לראות לפחות שני סרטים ("משפט דיבה" ו"נצחון באנט בה"), בהם באה תדמיתנו לידי ביטוי ממצה. מסתבר שמדינת ישראל הינה אוסף אספסופי של יהודים אשכנזים המבלים את כל זמנם בבכייה, בתפילה, בזעקה, בקבורה בשואה, בהיסטריה ובכל שאר הדברים בהם עוסקים יהודים לעיתים, בכמה סצינות, מקבל האספסוף הזה תגבורות של חייל מארינס אמיצים.

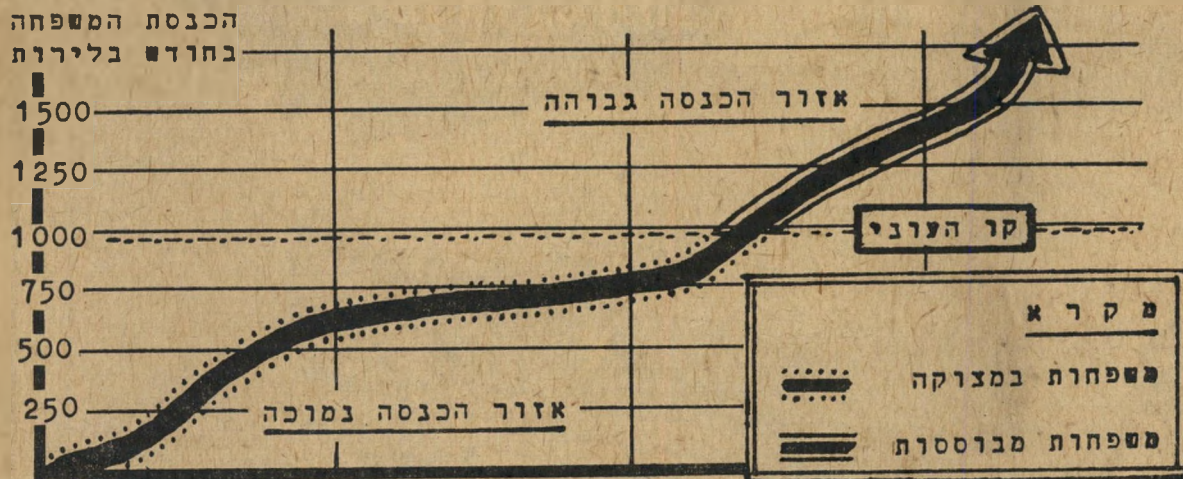
פעם, כשלא היתה לנו מדינה, היו עושים עלינו סרטים נוסח "היהודי זיס". עכשיו, כשיש לנו מדינה, עושים עלינו סרטים נוסח "המדינה זיס". ובעוד שב"היהודי זיס" היהודנים מעוררים בוז, הרי שב"המדינה זיס" היהודנים מעוררים רחמים. וזה הבדל גדול. כי כידוע בוז זה תדמית שלילית ואילו רחמים זה תדמית חיובית. "היהודי זיס" הוא היהודי פויה. "המדינה זיס" היא המדינה מותק. וכך מתגשם החלום הישראלי על תדמית חיובית בעולם.

המדינה מותק

מחקר מוכיח כי לרוב המישפחות העניות הכנסה נמוכה יחסית למישפחות המבוססות

שך יותר משנתיים, טוען עוד כי הכנסתן של המשפחות היא שמביאה אותן אל מתחת לקו העוני. המחקר הוגש השבוע לעיונה של ועדת השרים למצוקה, וכתבנו הכלכלי סוקר את מימצאי המחקר והשל-כותיו:

מחקר אוניברסיטאי, שהוזמן על-ידי ועדת השרים למצוקה, מוכיח כי לרוב המישפחות העניות הכנסה נמוכה יחסית לעומת הכנסה גבוהה יותר של המישפחות המבוססות. המחקר, שכלל 350 משפחות בכל רחבי הארץ ונמ-

העוני. עורכי המחקר טוענים, לפיכך, כי למדינת ישראל הכלכלית של המשפחה יש השלכות מסוימות על מצבה הכלכלי של המישפחות הבודדות, וממליצים בפני ועדת השרים למצוקה להתחשב בכך בעתיד. מחגים המקורבים לוועדת השרים כי מצוקה גמסר לכתבנו כי הוועדה תדון כבר בחודשים הקרובים במחקר ובמסקנותיו תיו המהפכניות.

לצאת מאזור ההכנסה הנמוכה ולטפס מעל לקו העוני. לעומת זאת, ירידת הכנסת המישפחה מתחת לקו העוני תביא את המישפחה לאזור ההכנסה הנמוכה. מתוך נתונים אלו מסיק המחקר את מסקנתו העיקרית וטוען שלרמת ההכנסה של המישפחה יש השפעה לא-מעטה על מצבה המישפחתי: במצוקה — במיקרה של ירידת ההכנסה מתחת לקו העוני, או מבוססת במיקרה של עליית ההכנסה מעל לקו

דפ מחשב 6 76 מישחקי מילים חילופי אותיות תוכ 8x4 ששוער

אגם הבריבורים אחוז עמוק אחרית דורר אינ עונים אמבס יה בחור שסנ בות עבות כנ ארובה גרב פדיות גילור אריות דורר אחר דורר השבוע דורר של מה בכך דחית המתים דירברי בלה דיגדוגי עניות דרכ הגב דרכ עגב הוציא לה עור הורג שסיחים הנאה אחרית הנאה קדמית חסיד סתה תיס סרפ נחירה פומבית ניסע בגארנ נקרס אל הדגל ערב אונים על לא דורר עש לילה צב חיפוש צוק הססים

מישחקי-מילים משעשעים לשימוש האי-שי, לו ולבני ולנכדיו אחריו. אותה אפשרות מדהימה קיימת גם לגבי בדיחות לצורכי לילית-שבת, מילור-אים או נסיבות חברתיות אחרות. כל מה שצריך, במיקרה זה, הוא להעיט את המחשב בכמה התחלות של בדיחות כגון, "פעם יהודי ופולני נסעו ברכבת" או "פעם צרפתי, סקוטי, אנגלי ויהודי טסו באווירון" או "פעם איזנהאור, הרוש-צ'וב ובן-גוריון נפגשו בקרמלין", או "פעם בן-גוריון בא לבקר בבית-משוגעים" או "פעם שני משוגעים הולכים ברחוב" וה-מחשב כבר יוציא לכם אלפי בדיחות משעשעות לכל עת. ניתן גם לשכלל את השיטה על-ידי הוספת גוון אישי, איש איש כפי יכולתו, אל רשימות המחשב. למשל: "פעם אל קאפונה ואל געת נפגשו בכיף קנדי, שהיה קרוי כך על שם הכיף עישן שם קנדי שקיבל אצבע מאלוהים, הלא היא אצבע אלוהים. בקיצור, אל קאפונה אמר לאל געת, "בוא נגלגל סיגריה", אז אל קאפונה לקח סיגריה ונגלגל אותה במורד הכביש. אבל האיש שעמד למטה והיה סגן מנהל רומן באותו זמן, התרגז עד שהיו לו לפחות שמונים אחוז חימה והחליט לעזוב את העיר ולעבור לקיבוץ נדבות. שמה הוא נהיה מורה לחשבון והיה לו גיר אוטומטי שהיה מלמד איך עיגלו את בני ישראל מארצם, אבל בסוף הוא עשה חשבון נפאס וחזר לכיף של קנדי." הנה, אתם רואים — זה קל מאד. אז אל תהיו עצלנים — עשו זאת כמו ידיכם.

כך, בערך, היתה נראית התוצאה אילו קיבל מחשב הוראות להחליף ברשימה של ביטויים את האותיות הדומות מי בחינה פונטית אלו באלו, ולהראות לנו את מה שיצא לו. כל זה בא להראות כי ניתן היום, באמצעות הטכנולוגיה המודרנית המפורחת העומדת לרשות האדם, להגיע למצב של ששוע עצמי ללא כל צורך ב-תיוכם של הומוריסטים מיקצועיים. אין ספק, לפיכך, שהדרישה החוזרת ונשנית מצד אזרחים שונים לשעשועים אינה אלא דוגמה נוספת לעצלנותם של אותם אזרחים ותו לא.

שהרי כל מחשב, באמצעות תוכנות מתאים, יכול לספק את כל מישחקי-המילים שבעולם, כך שכל מה שישאר לאזרח הוא למחוק את מישחקי-המילים חסידי-המשמעות, ובידו תישאר רשימת

האמת על מרד החשמונאים

היהודים לא התמרדו בגלל ש-שלחו אותם לקרב. הם גם לא התמרדו בגלל שחזרו מתבוסה. היהודים לא התמרדו בגלל ש-העלו אותם לגור על העצים. הם גם לא התמרדו בגלל שהורידו אותם לגור במערות. היהודים לא התמרדו בגלל שגבו את כל כספם. הם גם לא התמרדו בגלל שגנבו את כל רכושם. היהודים לא התמרדו בגלל ש-הכריחו אותם לנוח בשבת. הם גם לא התמרדו בגלל שאילצו או-תם לאכול חזיר. היהודים התמרדו רק בגלל ש-היוונים הרשעים הורידו את קבוצתם לליגה ב'. וזאת האמת ההיסטורית כולה.

PEUGEOT

זכתה שוב במשאל דעת הקהל בתואר הקניה הטובה ביותר 1977

פיג'ו עשתה זאת שוב! זו השנה ה-6 ברציפות, מכתיר הציבור בישראל את מכוניות פיג'ו בתואר "הקניה הטובה ביותר" במשאל דעת הקהל. צבירת פרסים במשאל-דעת קהל הפכה זה מכבר למסורת בפיג'ו. זוהי עדות מחודשת לאמון שרוחשים הנהגים לתוצרת פיג'ו, הודות לשלימות ההנדסית, הביצועים המעולים, האמינות והבטיחות של מכוניות פיג'ו. אותן תכונות מתגלות שוב ושוב במרוצי ה"ספארי" האפריקניים הקשים בעולם, בהן זוכות מכוניות פיג'ו במקומות הראשונים מדי שנה. עיצובן המודרני, נוחותן המרווחת, אחזקתן החסכונית ומחירן המצויין בהחלפה הופכות את מכוניות פיג'ו גם לקניה הטובה ביותר. בכך נוכחים יותר ויותר נהגים הנוסעים מדי יום בפיג'ו על כבישי ישראל.

יש מעט מאד מכוניות שהמוניטין שלהן אינו בזכות הפרסומת בלבד

**הקניה
הטובה
ביותר
1977**

בענף מכוניות
בינוניות וגדולות

הארי שבחבורה
PEUGEOT

מישרד התחבורה

ומורייה הגה

תקנות מישרד התחבורה מקנות למישרד את הזכות שלא לתת רישיון הוראה נהיגה למי שלא עבר השתלמות מיקצור עית. תקנות אלה נוצלו על-ידי שני אי-גונים, כדי להרוויח כסף על חשבון מורייה הנהיגה.

המורים לנהיגה בארץ מאורגנים בכמה מיסגרות אירגוניות. מנהל שירותי-רישוי ורכב במישרד התחבורה, **אברהם בר-אוריין**, עשה יד אחת עם גוף הקרוי אירגון-בתי-ספר-ומורים-לנהיגה בישראל, יחד עם חברה בשם "חש"ן" מרחוב אלנבי 145 בחיפה. שני גופים אלה של-חו חורים לכל מורייה-נהיגה בארץ, בי-הודעה שהם נדרשים להשתתף בהשתל-מות בת יומיים במלון "שפיים" ההש-תלמות תעדיכן אותם, כדיברי החזור, בי-נושאי פסיכולוגיה ומתודיקה של המיק-צוע. יומיים אלה יעלו לכל אחד 495 לירות. מי שלא ישתתף בהם, לא יקבל רישיון של מורה-נהיגה.

בתגובה לכך פנה אירגון בתי-הספר לנהיגה בצפון תל-אביב במכתב ליועץ-המישפטי-למשלה, **אהרון ברק**. ה-מכתב קובע, כי הסכום שיקבלו מארגני ההשתלמות יהיה 1.5 מיליון לירות. ה-מכתב שואל: האם המורים חייבים, לפי התקנה, לשלם עבור ההשתלמות? האם התקנה מחייבת כי ההשתלמות תי-ערך בבית-מלון, והאם ניתן לאלץ מורה-לנהיגה להפסיד יומיים עבודה? המכתב מציע כי ההשתלמות תיעשה בשעות הערב, באולמי התיאוריה של מישרד התחבורה, וכך יחסכו 1.5 מיליון הלירות.

כמה שווה

הלירה?

"בנק לאומי" בניו-יורק מודיע בחלוף-הראווה שלו, כי הוא קונה לירות ישרא-ליות ב-9 סנט הלירה, ומוכר אותן ב-12 סנט הלירה. הבנק קונה, אם כן, לפי שער של 11.11 לירות הדולר, ומוכר לפי שער של 8.3 לירות הדולר, רווח לא רע.

מעצר היחסן

דוגמה לאפלייה של בתי-המישפט בי-יחסו כלפי נעצרים, ניתן ללמוד מן ה-מיקרה הבא. בדרך כלל, כאשר נעצר אדם, לא אוסר בתי-המישפט את פירסום שמו ולא-אסר-כן מדובר בקטין, או בי-עבירה ביטחונית, או בסיבה המוגדרת היטב בחוק. אבל לפעמים, כאשר ה-עצור הוא בעל ייחוס, אוסר בתי-המיש-פט את פירסום שמו סתם כך, וברור כי האיסור אינו כדין ונובע בעיקר ממע-מדו של האיש.

במיקרה הנדון נעצר אדם על שנמצאו בכספת אשר בחנותו ובכספת שלו בנק כ-50 אלף דולר, 12 מטבעות-זהב ועוד סכומי כסף זר. האיש נעצר, ובתי-המישפט הורה לשחררו בערבות בטוחה של 50 אלף לירות, ולהפקיד את דרכונו. בתי-המישפט הורה גם לאסור את פירסום שם הנעצר ושם אחיו, וזאת כדי להגן על האח, מאחר שנטען כי אח זה הינו תושב זר וביטחונו האישי יעורער בי-פירסום כזה.

תירוץ זה של בתי-המישפט מוזר ביותר, שכן במיקרה אחר, שבו טען מנהל-המכס לשעבר **דויד פלד**, כי החשבון שלו בשווייץ הוא בבעלות אחותו, המת-גוררת במדינה האסורה הפקדות כספים בשווייץ, לא נאסר פירסום שמו של פלד אך לא פורסם שמה של האחות. ואילו כאן אסר בתי-המישפט את פירסום שם העצור הישראלי.

ובכן, כיוון שבתי-המישפט לא אסר פירסום פרטים מזהים, כדאי לדעת כי העצור הוא המפיץ של עיתון-הערב הכי פוץ בישראל, בעל חנות-תכשיטים גדולה בצפון תל-אביב.

הבורסה

במזל "אריה"

ההתעוררות במניות חברת-הביטוח "אריה" נובעת מכך שחג מצומצם יודע, כי לקראת חודש אפריל יגיעו שערי מניות אלה ל-550 נקודות. כך קורה מדי-שנה, וכך יקרה גם השנה, הווי אומר, מי ש-יקנה כיום מניות אלה יעשה 25% בי-שלושה חודשים, או כ-8% נקי לחודש. מי שמחפש השקעה בטוחה לשלושה חוד-שים — זוהי המניה עבורו.

האשמות הונאה נגד אמנון ברנס

ברנס היה ממייסדי ומנהלי חברת הע-נק "דיילין", שהגיעה אל סף פשיטת-רגל לפני שלוש שנים, והובראה אחרי שברנס סולק מן החברה. ועדת-ניירות-הערך בד-קה מה קרה בחברה בתקופת ברנס, ו-עתה הגישה כתבי אישום על הונאה נגדו ונגד שותפו לחברה, **מקס קנ-דיוטי**.

האישומים קובעים, כי ברנס ניצל את מעמדו ב"דיילין" לשם השגת רווחים אישיים, תוך עשיית עסקות שאותן הע-לים מידעית בעלי-המניות.

השיטה שבה פעלו היתה הפקדת פיק-דונות של "דיילין" בבנקים תמורת הל-וואות אישיות בתנאים נוחים לברנס באופן אישי. הלוואות אלה הגיעו עד ל-סכום של 3 מיליון דולר. גוף מישפטי שהקים ברנס, בשם "אדם", קיבל הל-וואה לא-מובטחת של 2 מיליון דולר מ-"פרסט שיוואל בנק אופ שיקאגו" בשנת 1973, כאשר הבנק ניסה לקבל עסקים של "דיילין". ואכן, באוגוסט 1973 לקחה "דיילין" הלוואה של 30 מיליון דולר מקבוצת בנקים בראשות בנק זה.

אישום אחר נוגע להלוואה שלקחו ברנס וחבריו מ-"דיילין", ובה קנו חבילת מניות גדולה של "דיילין". כעבור זמן העבירו בחברה החלטה שבה הק-טינו את חובם עבור המניות ב-1.4 מיליון דולר. על פעולה זו לא דווח לבעלי-המניות. ברנס מואשם גם בהר-עות כוזבות על מצב החברה, במסיבות-עתונאים.

מי שחשב כי פרשת ידליון מתרחשת רק בישראל, טעה. ידליון הטוב ושותפו של אשר ידליון, הלא הוא המיליונר **אמ-נון ברנס**, הואשם בימים אלה באר-צות-הברית באשמות הונאה רבות על-ידי ועדת-ניירות-הערך האמריקאית, ש-היא גוף מישפטי בעל שיניים חדות ביותר.

אמנון ברנס ידליון באמריקה

מתנות מאמריקה

בימים אלה הגיעה לשגרירות ארצות-הברית בישראל רשימת המוסדות היש-ראליים שקיבלו 30 מיליון דולר מתנה מארצות-הברית. מדובר במוסדות שקיב-לו הלוואות במיסגרת סיוע-החוף האמרי-קאי (א.י.ד.), ועתה נמחקו הלוואות אלה. המחיקה נעשתה על-ידי ועדת הקונ-גרס האמריקאי, וטיפל בה משרד צו-ר-כי-הדין של מייק פלדמן, שהיה יועץ ומקורב לנשיא ג'ונסון. עזר לו בטיפול במחיקה **אברהם פינברג**, שעמד בי-ראש חברה-האמנים של "מכון וייצמן", ואף הוא מראשי המפלגה הדמוקרטית (בישראל הוא בעל מיפעל "קוקה-קולה" ומלון "הילטון" בירושלים).

המוסדות שלהם נמחקו החובות הם: חברת "כלל", שעבור הוצאת "אנציקל-ודיקה" יודאיקה" קיבלה שני מיליון דולר בתירוץ שהם הוצאו על "תוכנית ישרא-לית לתרגומים מדעיים"; מכון וייצמן — 21.5 מיליון דולר; האוניברסיטה העי-בית — 300 אלף דולר; אוניברסיטת תל-אביב — 2 מיליון דולר; הטכניון — 2 מיליון דולר; קרן-התרבות אמריקה-ישראל — 600 אלף דולר; אוניברסיטת בר-אילן — 800 אלף דולר; קרן הגג — 400 אלף דולר; אירגון נשי מיזרחי — 200 אלף דולר.

אין רוב לחקציב

ממשלת-המעבר של יצחק רבין חו-ששת מן הצפוי בתחילת אפריל, כאשר יסתיים התקציב הנוכחי של המדינה. ה-תקציב החדש טרם אושר, ועתה אין ל-ממשלה רוב בכנסת להעביר את התקציב שבו היא רוצה. הממשלה תהיה תלויה, החל מן האחד באפריל, תחילת שנת התקציב החדשה, בחסדי האופוזיציה בי-כנסת, שתוכל למנוע הוצאת כספים כי-ראות עיניה.

האופוזיציה תוכל למנוע מן הממשלה הזרמת כספים למשק כדי לשחד שכבות מצביעים, כפי שנעשה בדרך-כלל לפני בחירות. המצב המיוחד הזה נובע מכך שאין החוק מביא בחשבון מצב שבו הממשלה ממשיכה לשלוט כממשלת-מעבר אף אין לה רוב בכנסת. חוג מישפטי מכינים את הצעה שלפיה, במיקרה של ממשלת-מעבר, יאריכו אוטומטית את תוקפו של התק-ציב הקיים עד לבחירות הקרובות.

שכר ואינפלציה

את הדברים הבאים כתב לא שמאלן קיצוני או ירוחם משל, הבדיל, ולא הפובליציסט השמרן של "הארץ", **אב-רהם שווייצר**, האומר בשפה בוטה את שמנסים לטשטש כתבים כיובל אלילצור ואחרים, בהטיפים נגד תוספת-יוקר ותוספת-שכר לאחרים.

וכך קובע שווייצר ("הארץ", 21.12.76): "הצמדת-השכר מגררת שלוש פעמים: ה-פיצוי הוא רק 70%, וגם הוא משתלם באיחור של 6 חודשים, על ממוצע 12 החודשים שחלפו. אם ניקח דגם עיוני, שבו עליית-המחירים החודשית הממוצעת היא 2.5% (שעור שנתי של 30%) יקבל העובד 21 אחוזים תוספת לשכרו מרא-שית התקופה, שעה שהמדד עומד על 145. לשון אחרת, הפיצוי הוא פחות ממחצית עליית המחירים. מי שמבקש, איפוא, לדעת מדוע נמשכת האינפלציה הזוהרת, זאת התשובה המבוקשת. הני-מוקים הם סטנדרטים: כשאין כוח לה-טיל מיסים, באופן פורמלי, מסטילים או-תם בעזרת תהליך אינפלציוני. וכפי שהיה מקובל מאז-זמנא, מוטל המס על מי שאינו יכול להתגונן מפניו... מי שיוצא קרה מן התהליך הוא השכיר המצוי. ואם יש מי שאינו מבין את סיבת אובדן האחדה למיפלגת העבודה, מוטב שיהר-הר בנאמר לעל".

מה כוללת

הפנסיה?

בית-הדין לעבודה ידון השבוע בעניין בעל חשיבות עקרונית, הנוגע לכל השכי-רים בארץ: האם ההפרשות לקרנות-הגמל צריכות להיות על השכר הכולל תשלומים גלובאליים?

פינחס ברסלר, עובד בכיר לשעבר בבנק הפועלים, הגיש את התביעה נגד בנק. התביעה טוענת כי משכורתו כו-לת גם את התשלום הגלובאלי הקבוע לנוסף למשכורת, וכי על הבנק היה ל-ביר מדי-חודש לקרן הגמלאות המר-ית הפרשות גם עבור סכום זה. להחלטה בעניין זה חשיבות מיוחדת, שכן בעיקבות ההפרמה קיים שכר בור-טו הכולל את כל התוספות למשכורת, אולם ההפרשות לקרנות נעשות לפי ה-שכר בניכוי התוספות הללו.

אפרים ריינר הכלל והפרט

כאן אדם אדם צד שהוא לבאי ...

סרג' פרדקור מציג:

ברנרד לה קוק קתריין לשנם

"סיפורו של שוטר"

"סדר ורזלי"

רֵבּוּלֶה

LA BULLE

סרטו של הבמאי רפאל רביבו

פרננד ברסה - פרנסואה מסטר - רולנד אמשטויץ - זאק ריספל - צלם מוריס פלז, עורך: פייר זילט, מוסיקה: פול מורח' (פמה-מוזיק פריס)
מפיק: סרג' פרדקור, כתב וביים רפאל רביבו, הפצה: פורום פילם יצבעים

בכורה עולמית - בעת ובעונה אחת

ירושלים, "ארנון", 9 - 7 - 4

תל-אביב, "פריז", 10 - 12 - 2 - 4 - 7.15 - 9.30

4
אוסקרים

בארי לינדון

BARRY LYNDON

סרטו של

סטנלי קובריק

עם פטריק מאק, הארדי קוזר
דאנה קוארטר, גיי מחינטון

מריסה ברנסון

ריאן אוניל

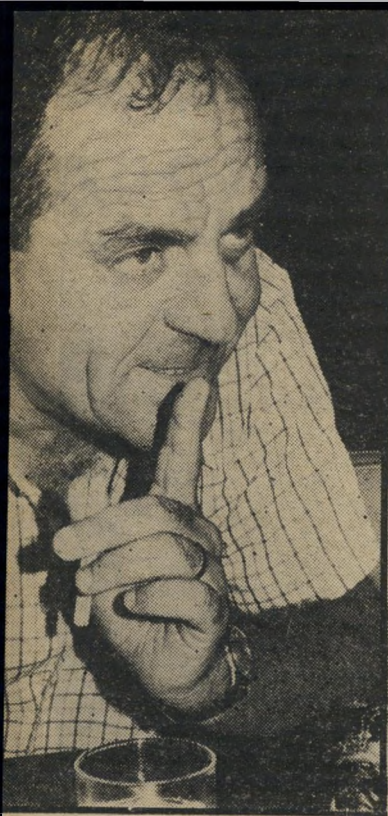
בכורה ארצית • בעת ובעונה אחת

ירושלים, "אורנע" מוצ"ש: 8.00 בלבד
במשך השבוע: 8.00-4.30

תל-אביב, "דקל" בשעות: 5-8.30

שימו לב לשעות:

כה להישען על רוב ברור ויציב.
אלא שהליכוד לא יילך לשותפות עם הר
מעריך ללא המפד"ל. וכיוון שהמפד"ל לא
ירצו ללכת לממשלה בראשות רבין —
שוב נשאר פרס המועמד היחיד לראשות
הממשלה.

רבין איבד

את האזימוט

אני תמה שמיפדגת העבודה אינה מקימה כבר כיום ממשלת ליכוד לאומי, ביחד עם הליכוד. דבר זה היה מאפשר לשתי המפלגות להתארגן, להתחזק ולהר פיע בפני הציבור כמי שדואגות לטובת המדינה ולא לעצמן. מהלך כזה היה שובר את כל סיכויי היריבים שלהן להכותן. הדבר אינו בלתי אפשרי. אין שום שוני בין שתי המפלגות, כאשר ברשימה אחת נמצאים משה דיין, גולדה, ומרדכי בן-פורת יחד עם ויקטור שטייטמן ומרדכי נבון. דיין וגולדה אינם קיצוניים פחות מבנין או גאל הורוביץ שבליכוד.

בפוליטיקה יש מהלכים שצריך לדעת מתי ואיך לעשות אותם. נדמה לי שיצחק רבין איבד את האזימוט. הוא עושה כל דבר מתי שלא צריך וכפי שלא צריך. אני לא יכול להאמין שבמצב זה יוכל לקבל רוב במרכז המפלגה.

אני מעריך שגולדה מאיר ויהושע רבינוביץ הם שהולכו את רבין שולל. גולדה חשבה שאולי מוטב להקדים את ה בחירות בחצי שנה, וזאת בגלל הסכנה — המדומה בעיני — של רשימת יגאל ידין.

הלכון עם הרוח

יועץ-הסתרים לשעבר של ראש-

הממשלה מנתח ומבקר את מהלכיו

המדיניים וצופה לעתידו הפוליטי

שוב על כך שהוא יצטרך אותם ויודקק להם, עוד יותר מאשר עכשיו. אחרי הב בחירות.

לעומת רבין ואחרים — שמעון פרס הוא המועמד היחיד שבמאבק לראשות-הממשלה יש לו שני מהלכים אפשריים. לכל היתר יש רק מהלך אפשרי אחד. לכל היתר יש אפשרות להיות מועמדים לראשות-הממ של אס מיפלגת העבודה תבחר בהם. אבל שמעון פרס, בזכות המהלך המטופש הזה, יכול להיות ראש-ממשלה אפילו אם מיפלגת העבודה לא תבחר בו כמועמד. אחרי הבחירות יכול להיווצר מצב בו תוכל מיפלגת העבודה להקים ממשלה רק תוך שיתוף המפד"ל. יהיה זה רק סביר שהמפד"ל תבוא ותאמר: אנחנו מצטרפים לממשלה רק עם פרס בראש ולא עם רבין. מכיוון שאני מכיר את המיפלגה הזאת

המעשה שעשה ראש-הממשלה. יצחק רבין, בכך שזרק את שרי המפד"ל מהממשלה וגרם להתפטרות הממ של, הוא מעשה טיפשי במישור הפר ליטי, שעוד לא נתקלתי בדומה לו מאז שאני עוסק בפוליטיקה.

זהו מהלך לטווח קצר מאד. שלושה ימים אחרי שנעשה, כבר הסתיימה האפקטיביות שלו. ואם הוא נועד למנוע משמעון פרס להיות מועמד מיפלגת העבודה לראשות הממשלה, כפי שמנסים להציג זאת, נדמה לי שהוא השיג את ההיפך — הוא רק הגי ביר את סיכוייו של פרס להיות מועמד המיפלגה בבחירות הבאות.

אני יכול להבין איך עשה רבין את המהלך המטופש הזה. מה שברור לי הוא, שאם אני הייתי ממשיך להיות לידו, הוא לא היה עושה מהלך כזה. בדיוק כפי שנמר

המהלך של רבין היה מנוכח!

ראש אופוזיציה בנין

ראש-הממשלה רבין

הקואליציה הבאה תהיה בין שניהם

היא הרגישה שבשל הפחד מידין אולי יצ טרכו אותה שוב. פחד זה במיפלגת העבודה נובע מכך שחוגים מסויימים במיפלגה מנסחים את סי כווי רשימת דיין מעבר לכל פרופורציה. אפילו אם יקבל 30 מנדטים אין לייגאל ידין עם מי להתחבר אחרי הבחירות. הוא לא פארטנר שיבוא לממשלה כדי לקבל את תיקי הסעד, התחבורה והתיקשורת. הוא יבוא להיות שותף לקופה. ולנגוע בקופה, מיפלגת העבודה לא תיתן לו.

לדין לא תהיה שום אפשרות להרכיב ממשלה. אפילו לתקופה של שמונה חר דשים, כפי שהבטיח, כדי לפזר את הכנסת ולערוך בחירות חדשות. אישיות. אני רר אה אותו מתחבר עם הפלטפורמה הזאת, לא עם הליכוד ולא עם המפד"ל. לכן הוא אי מהווה בעיני סכנה כלל.

נע מלעשות מהלכים טיפשיים אחרים, ש הציגו לו לעשות ואני עצרתי בעדו. אין לי ספק שבמקרה זה הולינו אנשים אחרים את רבין שולל, עבור אינטרסים פרטיים שלהם. וחבל.

פעם, כשבאנו לייסד את סניף רפ"י ב חיספה, אירגנו כנס שבו היה צריך להשתתף גם אבא חושי, ראש עיריית חיספה. אבל

מאת

יעקב חלפון

בערב, כשהתחיל הכנס. אבא חושי לא בא. אז, כשעלה משה דיין על הבמה, הוא אמר: „כל אחד מאלה שנמצא פה — יש לו סיבה טובה למה הוא נמצא כאן.“ אותו דבר קרה עכשיו עם רבין. כל אחד מאלה ששיכנע אותו לעשות את הצעד הטיפשי שעשה, היתה לו סיבה לעשות כך. היחיד שלא היתה לו שום סיבה ושום צורך לעשות מה שעשה — הוא יצחק רבין עצמו.

הקואליציה:

מעריך + ליכוד

לי ברור, ונדמה לי שאפילו יצחק רבין הספיק ללמוד זאת מניסיונו, ש ללא המפד"ל אין למיפלגת העבודה כל אפשרות להרכיב ממשלה — במחיר מוול. כלומר — מיפלגת העבודה לא תוכל לער לם להשיג שותף יותר זול מאשר המפד"ל, שאינה דורשת כל-כך הרבה עבור השות פות בממשלה. לעובדה זו יש משמעות במדינה שהעם בה הוא ניצי ואילו ההני הגה היא יונית.

אם ניקח בחשבון שהמפד"ל אינה עוד המפד"ל של חיים משה שפירא, אלא זאת של סמי וסוסו, נבין מדוע רבין היה צריך לנהוג כלפיהם אחרת. הוא היה צריך להי

לשילטון

יש טעם

אני צופה, כפי שאמרתי קודם, ש הממשלה הבאה, אחרי הבחירות, תהיה ממשלת מעריך—ליכוד. את יגאל ידין אני רואה בספסלים האחוריים של הכנסת. אינני רואה שום אפשרות בה יצליח ידין לקבל 61 מנדטים. הוא לא בן-גוריון, שגם עבורו זה היה קשה קצת להשיג מיספר כזה של מנדטים. ובלי 61 מנ דטים, אני לא רואה אפשרות איך ידין יוכל להרכיב ממשלה.

ידין יכול לעשות דבר אחד: לקחת מ המעריך עשרה מנדטים. אריק יקח אולי מ הליכוד עשרה מנדטים. גם אז לליכוד יישארו 30 ח"כים ולמעריך 40. וזה עדיין 70 מנדטים המהווים רוב בכנסת. אבל גם זה אצלי בספק אם הם יצליחו לעשות זאת. מפני שידין הולך למכור בבחירות הקרובות לעם את אחד הבלוסים הפולי טיים הגדולים ביותר מאז קום-המדינה — שינוי שיטת הבחירות.

אני אינני מאמין שהמצב המדיני, הכל כלי והתבטות במדינה מאפשר — אפילו לחובבים פוליטיים כמו ידין — לנהל מעי רכת בחירות נוספת תוך שנה. לכן אינני יודע מדוע ידין מבטיח לערוך בחירות נוספות תוך שנה, אם יתנו לו רוב. אינני מאמין גם שהוא ימלא את הבטחתו זו. לשילטון יש טעם. כל אלה שמבטיחים שישארו בשילטון רק שמונה חודשים, לא טעמו עוד את טעמו של השילטון. אתם תראו, כאשר יטעמו את טעם השילטון, הם יסכימו לשיטה הקיימת ולהכל. אבל אינני מאמין שהם יגיעו לטעום זאת.

פוליטיקה אי אפשר ללמוד חד-שתיים, כמו איסטרגיה. ורבין הוכיח זאת. לצע רי, פעם נוספת.

אני מקווה רק שהעם לא ייזק מהצעד הזה שלו. התווה ובוהו הפוליטי במדינה מתקרב למצב של צרפת, לפני עליית הדגול לי שילטון. וזהו מצב שעוד לא היה בארץ. בתקופה הכי קשה בתולדות המדינה נש ארנו עם המנהיגים הכי פחות מוכשרים.

הערות אישיות על המערכה המתקרבת

כולם צוחקים, כולם נהנים - בשעה שאורל המדינה עומד להכרעה

תיאטרון האבסורד

כראוי את תפקידו, אין גזגז הממשלה פועלת כמינהל של מישטר דמוקרטי. כאשר יילך האזרח אל הקלפי, בעוד כמה חודשים, הוא יבחר לא רק בממשלה חדשה. הוא יבחר קודם כל בכנסת חדשה. ואם יבחר שוב בכנסת אבי סורדיה כמו זו, אל לו לחלונן לאחר-מכן על הצגות האבסורד הנערכות בה.

העכברים הלכודים באוניה

כ כל הבעיות האבסורדיות, שריחפו השבוע בחלל הכנסת, השאלה האבסורדית ביותר היתה אם שרי הל"ע, "נלכדו" בממשלה-המעבר, ואם הם חייבים למלא בה תפקידי השרים, או לא. התשובה המתבקשת מאליה היא: למי איכפת? ביגלל מיקרה של יחסי-כוחות, התנפחה הסיעה הקטנה של הל"ע לממדים של כוח גדול. היא דמתה לצפרדע מתנפחת, המשליכה צל-ענק על הקיר. סיעה

יחסים בין שותפים לעסק, אחים לקנונייה, לפי העי-קרון של שמורלי-ואשמו-לך. אך יותר מכל הראתה הסצנה הטלוויזיונית את הרמה הממוצעת של חברי הכנסת השמינית - ומבחינה זו היא היתה בבואה נאמנה של מציאות. מאז כינוסה, לפני כמעט שלוש שנים, היא הוכיחה שהיא הגרועה בכנסות-ישראל עד כה. הזקנים העייפים, אנשי הקואליציה והאופוזיציה, עסקו בה בעסקים מיפלג-תיים אפורים. הצעירים עסקו ברובם בתעלולי מוקי-נות פרלמנטרית. עבודה רצינית לא היתה בה כימעט כלל. לא נחקקו בה חוקים חשובים, לא היתה בה יוזמה משמעותית של חברי-כנסת לחקיקה חדשנית, לא היה בה פיקוח על זרועות השלטון. כמה מן החריקים שנתקבלו בה - כגון החוק לביטוח הרכב וחוק החברה לישראל ב' - הפכו כבר למחרת-היום בדיחות לאומיות עצובות. מרוב ביקורת על השילטון שאינו מתפקד כראוי, שכח הציבור את הזירה הזאת. הכנסת פשטה בקדנציה זו את הרגל. ובאין בית-נבחרים חי ותוסס, הממלא

ב לילה-שבת האחרון ראתה המדינה - אולי בפעם הראשונה - את הכנסת השמינית כמות שהיא באמת, בלא כחל ושרק. היא דמתה לתיאטרון-אבסורד. לעיני מאות אלפי הצופים, האזרחים והבחרים של ישראל, הופיעו גדולי האומה בדמות ליצנים, בעלי חוש-הומור אינפנטילי. ההלצות היו ברמה של מסיבת כיתה י'. באחד הרגעים הרציניים ביותר בתולדות המדינה, ערב בחירות חדשות, שררה בבית עליצות בלתי-מרוסנת. כמה מראשי המדינה ניראו כאילו היו שתויים. שיכורים ולא מיין - אלא מחשיבותם העצמית. תוך כדי כך ראו הצופים הנדהמים דבר הידוע רק לבאי-הכנסת, והנסתר בדרך-כלל מעיני הציבור: ראשי המפלגות, המנהלים לעיני הציבור מילחמות-לחיים-ולמוות, והמאשימים איש את רעהו בהרס המדינה וגרימת בכיה לדורות, מתחבקים במיסדרונות ומתלוצצים ביחד, כאילו היו שחקנים אחרי תום ההצגה, בשעת הורדת האפור. לא היו אלה יחסים קולגיאליים, כיאה ליריבים פוליטיים בנייתרבות, אלא

צוחק - הצוחק אחרון: העימות הגדול בין שימעון פרס ויצחק רבין

הסכנה שבמערכת בחירות

מוקדמת וממושכת

היא הברחת הבוחרים

בבת אחת וללא כל אזהרה מוקדמת הו-טל העם אל מערכת הבחירות. היא היתה צפויה להתחיל בעוד כחצי שנה, בצורה מסודרת, בהתאם לתיכנון וללוח-זמנים קבוע מראש. בצורה כזו היא היתה מתקבלת אולי אפילו בחדווה, כמו אחת מעוגות השנה המסייעות לארגן את מעגלי-החיים וידעת כי הכל צפוי ועקבי. חורף שמקדים לבוא, קיץ שלא בעו-נתו, או רוח סתוית באביב, מבלבלים את היוצרות. דם אינם גורמים רק לאי-נוחות, באיזה שהוא מקום הם נושאים עימם גם מיטען לא מבוטל של חרדה עבור הפרט שסדר חייו השתבש לפתע. דומה שזה נוה שקורה גם עתה, לנו-כח מערכת הבחירות שהתלקחה בבתי-אחת.

התרחקות מן המבול. הבוחר מו-צף כבר עתה, כחמישה חודשים לפני ה-בחירות הבאות, המתוכננות ככל הנראה ל-17 בחודש מאי, במבול של נושאים, הצהרות, התכתשויות-אישיות, וויכוחים ודיווחים של מאחרי-הקלעים ולפניהם. כבר עתה הוא הוטל בעל כורחו אל תוך קלחת רוגשת ומורטח עצבים.

כבר עכשיו אי אפשר להאמין לאיש, מבלי לבדוק את המסתתר מאחרי דב-ריו, ולהיווכח אם אלה הם שיקולי-בחי-רות או כוונה ישרה וטהורה.

התגובה הצפויה והמתבקשת מאליה עלולה להיות קהות חושים, כדי להימלט מהעומס הרב והממושך של המערכה על קולו, שהחלה מוקדם מדי, עלול הבוחר לפנות לה עורף, להתעלם ממנה. הברחה היא הצורה הפשוטה ביותר של הימנעות מלחצים, גם לגבי האני הפרטי וגם לגבי האני הקולקטיבי.

הסימנים הראשונים לקהות חושים זאת הופיעו כבר השבוע, למרות שהמסב-ר הממשלתי שדמדינה נמצאת עתה בעי-צומו הוא מזמרתקים שאירעו בתולדו-תיה, למרות שמערכת הבחירות עשויה להיות מן המוזרות ביותר שידעה המדינה ותוצאותיה כמעט בלתי ניתנות לתחזית מראש. הרי שבמקום התעניינות גוברת והולכת הנטייה היא הפוכה.

זהו תהליך העלול להיות מסוכן. אם הוא יימשך בקצב כזה, הוא עלול להבריח את הבוחרים מהתמודדות עם הבעיות ה-אמיתיות שיעמדו להכרעה בבחירות הק-רובות.

ראש-הממשלה

בחירה חופשית

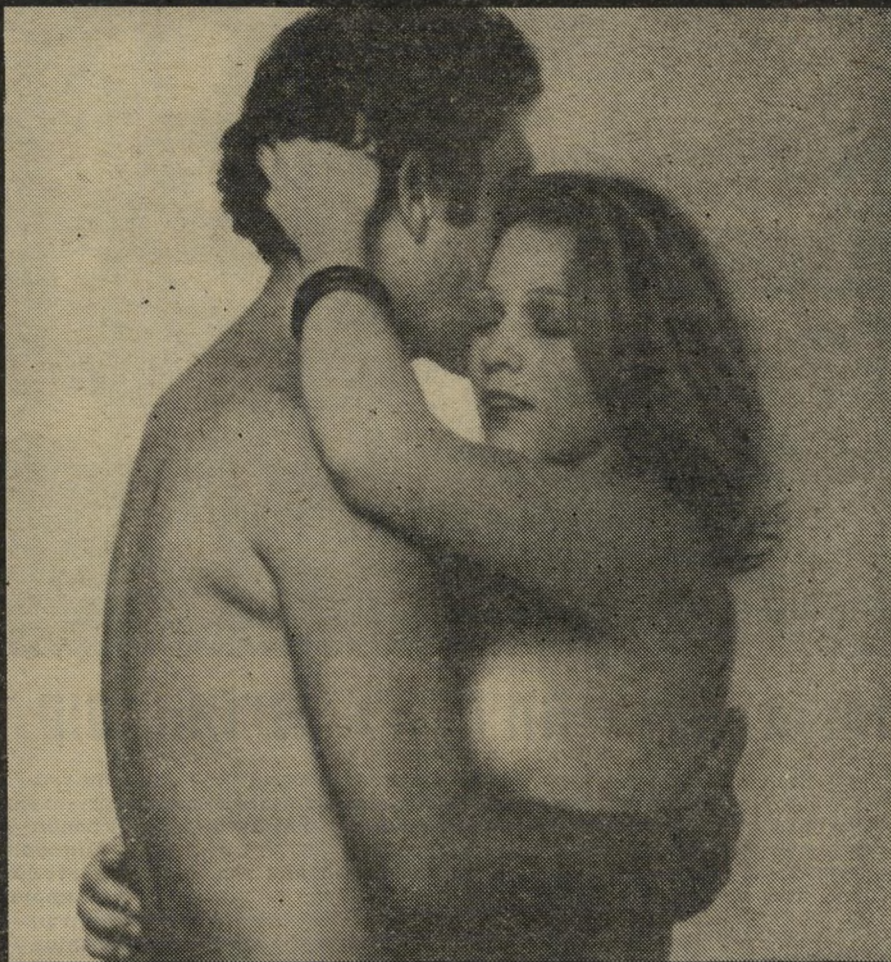
איך לומר דבר

והיפוכו, באותו

יום, בשני ראיונות שונים

את מערכת הבחירות הפרטית שלו פתח ראש-הממשלה, יצחק רבין, ביום השישי האחרון, בראיונות אישיים. חלקם "בלי-עדים", שהעניק לטלוויזיה ולצהרונים. אחת השאלות המרכזיות בראיונות אלה היתה, באופן טבעי, שאלת מירקם היחסים המסובך בינו לבין שריהביטחון, שמעון פרס, הרואה אף הוא את עצמו כמועמד פוטנציאלי של מיסלגתו לראשות-הממ-שלה אחרת בבחירות הבאות. בשעתו, הגי-דיר רבין כ-"סרטן" את התופעה שחבר בממשלתו ימשיך לכהן בממשלה ויחד עם זה יתחיה בו על ראשות-הממשלה. עתה, כשהסכה הממשלה ממשלת-מע-בר, תחרות מעין זו היא לגיטימית, אפי-לו מבחינה המישפטית. שכן החפץ בה-מודדות אינו יכול, גם אם ירצה בכך, להתפטר מהממשלה.

השאלה היא מה יחסו של רבין אל פרס עתה, אחרי שזה הכריז כבר בגלוי על כוונתו להתמודד עם רבין על המוע-דות לראשות-הממשלה? אם יוכה יצי-חק רבין במאבק ויוסיף לכהן כראש-ממשלה, האם יצרף את פרס שוב כשר לממשלתו, למרות שניסה להפילו? על כך היתה ליצחק רבין תשובה החי- (המשך בעמוד 27)

**אני לא זוכרת מי זה היה, אבל
"היה בו משהו שאי אפשר לשכוח"**

**אקוה ולוה מו-שקה
אפטרשייב לגברים
שאי אפשר לשכוח**

הסוכן בישראל: בלמון בע"מ, המפיצים: חבי נורית בע"מ.

תרומות-ענק

ומסע של

יחסי-ציבור

פילסו

למולטי-מיליונר

סמי פלאטו דרך

לצמרת החברה

בישראל - האם

יגנו עליו גם

מכני הסגרה

לידי הצרפתים?

סמי פלאטו בצמרת, עם ראשי-המשלה וראש עיריית ת"א

נדי שם לסמי?

ה ידיעה הראשונה על מה שעתיד להתחולל פורסמה כבר לפני שלושה שבועות, במדור "תשקיף" בהעולם הזה. תחת הכותרת "הצרפתים יתבעו הסגרת סמי פלאטו" (העולם הזה 2049) נאמר כי "במישרד-המישפטים הצרפתי נשלמות ר" הולכות ההכנות להגשת בקשה רישמית לממשלת-ישראל, להסגרתו של איש-העסקים הצרפתי שמואל ("סמי") פלאטו-שרון, שנמלט בשעתו מצרפת לישראל, זכה באזרחות ישראלית וממשיך לנהל עס-

סמי פלאטו מול דוכן השופט בירושלים, כשלידו פרקליטו

סמי ואנט פלאטו (שרון) במסיבת חברה תל-אביבית, ובבית-מישפט בירושלים

הכספרון

סמי פלאטו בחברת שר האוצר המנוח פינחס ספיר, ששיכנע אותו לעלות לישראל ולהשקיע כאן את כספו. "במקום לשלם מס"ח נסה לצרפתים, תשקיע את הכסף אצלנו." יעץ ספיר, שהעניק לפלאטו את חסותו. אחרי מותו רכש פלאטו 500 ספרים על ספיר, שכתב העיתונאי אריה אבנרי, צירף אליהם תמונה זו, ושלח אותם כמתנה אישית ל-500 אנשי ציבור, שידעו על קשריו עם ספיר.

(המשך מעמוד 25)

קים בחביה העולם. בקשת ההסגרה עוכבה במשך שנים, כיוון שבשעה שנערכו הדיונים המשפטיים נגד פלאטו, התנהל מאחרי הקלעים משאומתן להסדר שעל פיו יחזיר פלאטו את חובותיו לשילטונות המס הצרפתיים בתשלומים לשיעורים. עתה, משנראה כי הצרפתים התייאשו מן השגת הסדר כזה, הם עומדים לבקש מן ישראל את הסגרתו של פלאטו.

כשהתפרסמה הידיעה שהה סמי בחו"ל, באחד ממרכזי העסקים שלו באירופה, מן שם הוא מנהל את עסקיו חובקיהעולם. אולם, תוך שעות ספורות גודע לו חוכן הידיעה, כי גם במסעותיו בחו"ל שומר פלאטו על קשר קבוע עם מרכז עסקיו בישראל, בבית אלרעל בתל-אביב. יעצני הכספים שלו ומנהלי-עסקיו החשובים, נמצאים שם.

תוכן הידיעה היה בו כדי להקפיץ את סמי. מאז הגיע לישראל, לפני כחמש שנים, זה היה הדבר שמפניו חשש יותר מכל. הסיטוט של בקשת ההסגרה העלולה לבוא מצד הצרפתים לממשלת ישראל, ריחף מעד ראשו כחבר חדה, מנע ממנו ליהנות הנאה שלמה מרכושה העתק שצבר והתמעמד החברתי שאליו הגיע בישראל, כמקורבם של ראשי המדינה וכמארחם של כל ראשי אצולת הכסף הישראלית.

מקום מושבו באירופה ביקש סמי לב" דוק בדיחות את מהימנות הידיעה ש"פרסמה בילעדית בתעולם הזה. הוא לא יכול למצוא לה כל אישור. כמה מפרקליט טיו, שבדקו עברו במישרי-המישטרה אל-אומנם התקבלה כבר בקשת ההסגרה כל-שהי מצד הצרפתים, יכלו להרגיעו: שום בקשה כזו לא הגיעה. לאיש גם לא היה צל של רמז על כוונה צרפתית בנושא זה. איתה שעה המתינו לסמי בארץ בקוצר-רוח ראשי מחלקת-החקירות של מטה-הכ"נ. הם ביקשו לשאול אותו כמה שאלות בקשר לטיב עסקיו המשותפים עם הקבלן אהרון רובינשטיין, שיחזע עניינים מן בניו נחשד בעבירות-מס ובהברחת מטבע זר לחו"ל. סמי לא חשש מחקירה זו. מה שעייב את שובו לארץ היה דאגה אחת ויחידה: שמה באמת מתכוונים הצרפתים לבקש סוף-סוף את הסגרתו.

ספיר שיכנע

להשתקע

א היתה זו לגביו כל בעייה, לטוס מייד למדינה שאין לה הסכמה-הסגרה עם צרפת. כאזרח ישראלי הוא יכול היה לשבת במדינה כזו ללא כל דאגה. רק כאשר הרגיעו אותו יועציו ופרקליטיו כי אין לו מפני מה לחשוש בנושא ההסגרה, ניתן האור הירוק לשובו לארץ. ואז, בערבי-השבת האחרון, בעת שהגיע במטוס למלחמת-העופה בניגוריון בלוד,

הוא נעצר על-ידי אנשי מישטרת ירושלים.

היחס לו זכה פלאטו-שרון מרגע זה, עמד בניגוד מוחלט ליחס הכבוד וההערכה בו זכה, מאז הגיע לראשונה לישראל לפני כחמש שנים.

כשנמלט פלאטו מצרפת, זמן קצר לפני שהוצא לגדוד צרמער בעקבות חקירת שילטונות מטה-הכנסה הצרפתיים בעסקיו, לא היה ברור לו שהוא עומד להשתקע בישראל. למעשה לא היה לו אז כל קשר עם הארץ. הוא עבר בה רק כבתחנת-ביניים. אז עוד קיווה כי יצליח להתפשר עם שילטונות המס הצרפתיים, לשלם להם סכום של כשמונה מיליון דולר, דבר ש-יאפשר לו לחזור לצרפת ולהמשיך שם את עסקי הדלא-ניידי המשגשים שלו, שהפכו למולטי-מיליונר.

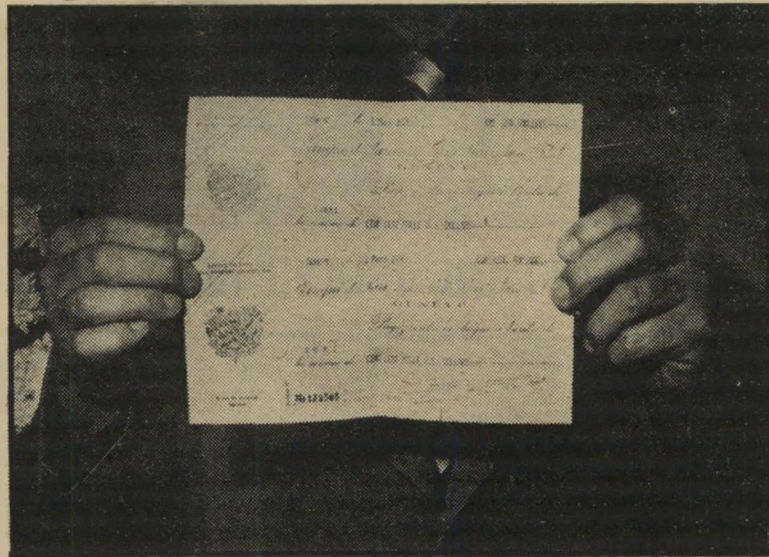
אלא שאז פגש בשרי-האוצר המנוח פנחס ספיר. כששמע ספיר את סיפורו של סמי, היה זה הוא שהפציר בו להשתקע בארץ. "משוגגער", אמר ספיר לפלאטו ב-אידיש, "בשביל מה לתת לשונאיי-ישראל

לצורך זה שכר פלאטו את שירותיו האישיים של הפירסומאי דוד אדמון, איש המפלגה הליברלית, השואף להיבחר כח"כ בכנסת הבאה. אדמון הפעיל את מערכת יחסיה-ציבור שלו כדי ליצור לסמי את התדמית של "הגדבן הידוע" ושל מקורב לצמרת. הוא דאג להפגישו עם כמה שירי תר אישי ממשל גנרלים (מיל), אנשי-ציבור ואליהיון. כל פגישה כזו הנוצחה בצילומים.

מדרגות של

אגם מזהב

א ופך הציבורים של סמי עם אנשי-ציבור שימש בעיניו כמעין תעודת-ביטוח נגד בקשת הסגרה. כך, למשל, בעת שנכח במסיבה אליה הוזמן גם ראש-הממשלה יצחק רבין, לקח אותו איש יחסי-הציבור שלו והציגו בפני רבין. עוד לפני שהיה לרבין מושג עם מי יש לו עסק, כבר הנוצחה הפגישה בצילום ופלאטו יכול

תרומה של מיליון דולר

שני צ'קים על סך 500 אלף דולר כל אחד, משוכים על בנק פאריס וארצות-השפלה, לתאריך האחד במאוס 1976 וחתומים על-ידי סמי פלאטו, חוץ, בעת ביקורו בארץ. רכלנים טענו כי פלאטו היה מוכן לתרום את מיליון הדולר רק כדי שיוכל להצטלם בחברת שרי-האוצר האמריקאי, והוא אומנם עשה זאת.

היה להציג את עצמו כידידו של ראש-הממשלה.

תמונה עם שרי-האוצר האמריקאי בממ"ש של הנשיא פורד, ויליאם סיימון, על-תה לו יותר, כדי שיוכל להצטלם בחברת סיימון, כשהוא לוחץ את ידו, היה פלאטו צריך לרשום צ'קים של תרומה בסך של מיליון דולר לשיבת איתרי בירושלים. סיימון, שביקר בארץ, העביר את הצ'קים מידידו של פלאטו לידי ראש-הישיבה. לא ברור אם הצ'קים אומנם נפדו, אבל אין ספק שהצילום עלה לפלאטו הרבה כסף. אך זה היה כדאי בעיניו, שכן הוא סבר שצרפת לא תעז לדרוש את הסגרתו מי

אלה שמונה מיליון דולר. תישאר כאן ותש-קיע את הכסף בארץ. להצעה כזו מפני שרי-האוצר של מדינת-היהודים לא יכול היה סמי פלאטו לסרב. הוא הפך תוך זמן קצר לאזרח ישראלי, אחרי שלמעשה לא היה מעולם בעל אזרחות כלשהיא.

בילדותו הוא נמלט עם הוריו מפולין לצרפת. מעולם לא זכה באזרחות צר-פתית. הנתינות שלו היתה נתינות של עקר-רים חסרי-בית.

במשך ארבע שנים חי סמי בישראל מבלי להסב אליו את תשומת-הלב. הוא שינה את שמו לשמואל שרון, הפך את ישראל לבסיס פעילותו הפיננסית חובקת העולם. רק לפני כשנה, גילה כתב עיתון צרפתי כי סמי חי ופועל בישראל ואז התעוררה השערוריה בצרפת מחזש. בעקבות גור דע לראשונה לציבור הישראלי מיהו בעצם שמואל שרון — סמי פלאטו, האיש ששיל-טונות מטה-הכנסה בצרפת טוענים כי הע-רים עליהם בסכום הנע בין 40 ל-60 מיל-יון דולר, כשמיליון או שניים דולר לכאן או לכאן אינם משנים הרבה.

אז גם הועלו לראשונה הטענות כי הס-תכנותו של פלאטו עם החוק הצרפתי אינה רק בקשר לענייני מטה-הכנסה. בעיתונות הצרפתית התפרסמו ידיעות שהאשימו אותו גם בנוכלות והונאות. אלא שלעומת החוב למטה-הכנסה, כפר סמי בהאשמות אלה. "הם יודעים שאינם יכולים לדרוש הסגרה שלי בגין עבירות מס", אמר פלאטו, שהוא בעל גינונים עממיים דוברים אידיש עסיית, "לכן הם מנסים להלביש עלי עבירות של הונאה".

שלוחץ יד בידית אישית עם שרי-האוצר האמריקאי.

מילבד עסקי ודלא-ניידי בהם השקיע בישראל, בשותפות עם אנשי העסקים אריה פילץ ואחרים, תרם פלאטו ביד רחבה ל-מוסדות חינוך, לאולימפיאדת השחמט, ל-עיריית תל-אביב, למטרות צדקה ותרבות. למה בעצם לא? כל מה שיכול היה בעי-ניו לחזק את השרשים שהיכה בארץ, היה כשר.

תוך זמן קצר הפך פלאטו למוקד משיכה לכל בעלי רעיונות למיניהם. כל מי שהיתה לו איזו תוכנית, שהוא היה זקוק לימיון כדי להגשימה, עלה אליו לרגל. אלא ש-פלאטו הממוחל הערמומי, היושב בגיל 49 על רכוש המוערך בסדר גודל של 200 מיליון דולר, בדק בקפידה עם מי לעשות עסקים ועם מי לא.

כך, למשל, וכנס לשותפות עם קציני המילואים, האלוף שמואל גורודיש ותת-אלוף עמנואל שקד והקים יחד עימם חברה בינלאומית לסחר נשק. לעומת זאת דחה אלף ואחת הצעות שהוצעו לו להשקיע את כספו בהקמת עיתונים חדשים, הוא חשש, ובצדק, שבכך יעורר עליו את חמתם של העיתונים הקיימים.

סמי רכש בסנום של שניים וחצי מיליון דולר וילה מהודרת בסביון, הפך אותה לארמון, שכל דמי ומה בחברה הישראלית התפארו אם הוזמנו לבקר בו. הבית, המור-גן במערכת שמירה אלקטרונית, ביקורת טלוויזיה, כלבים ושומרים נושאי-נשק, מכיל בתוכו כמה מאצרות האמנות היקרים ב-עולם. יש בו תמונות-שמן עתיקות של ציירים נודעים, בשווי של מיליוני דולרים, שכל מוזיאון בעל-שם יכול היה להתפאר בהם.

בכניסה לבית ובמידת-המטופחת מ-סביב לבריכה הפרטית, מתנועעים פסלי-ענק של הפסל יעקב אגם, שפלאטו הפך לסוכן המכירות של התכשיטים שהוא מע-צב. כשם שהוא מייצג גם את האמן הבינ-לאומי סלבדור דאלי, בחלק מהדפסי ה-תמונות שלו.

במיוחד מתפאר פלאטו בגרם מדרגות עשוי זהב הנמצא בוילה, שעוצב גם הוא בידי יעקב אגם. במסיבות ובארוחות ש-ערך בוילה, אירח פלאטו כמעט את כל אנשי הציבור בישראל, תוך ניסיון לה-יידד עימם ולרכוש את אהדתם.

הקצין אורב

בפינה

א ורם גם העמדה שביסס בישראל ורכוש מאות המיליונים שלו, לא הביאו מנוחה לסמי פלאטו. למרות שפר-שתו ירדה מעל כותרות העיתונים, הוא ידע שהיא תשוב ונוצף.

בבית-המישפט הצרפתי המשיכו להת-נהל דיונים בחיקים שהוגשו נגדו. סמי כבר היה מוכן להתפשר ולשלם לשלטון נות מס ההכנסה חלק ניכר מהסכומים ש-תבעו ממנו, אבל בתשלומים לשיעורים לטווח ארוך. היא ידע כי כל עוד לא יחסל פרשה זו, לא ידע מנוחה.

מאחרי הצד המישפטי-פיננסי של הפר-שה, יש גם סימור אנושי מרתק. בראש חור-ליית החוקרים של סמי פלאטו, מטעם שילטונות המס הצרפתיים, ניצב חוקר קשות, שהיה בשעתו קצין צנחנים והיה

סמי פלאטו בבית-המישפט-השלום ביר-ושלים. מצוין לבקשת המעצר של מיש-טרת ישראל, כשהבעת-פינוי עגומה, השופט הורה לשחרר את סמי פלאטו ממעצר בערבות של עשרה מיליון ל"י, אלא שפרקליטיו התקשו להשיג ערבות כזו.

על ספסל הנאשמים

במדינה

(המשך מעמוד 24)

לטיה, חריש-שמעית וברורה.

לישיעהו בין-פורת, שראינו אותו עבון ידיעות אחרונות, ושאל אם הוא רואה את פרס כאחד השרים הבכירים בעתיד בממשלתו, השיב רבין: „אין כל ספק בכך. לעומת זאת, כאשר נשאל באותו עניין באותו יום, את אותה שאלה, עליידי דם גולדשטיין עבור מעריב, השיב יצחק רבין: „באפריל '74 היתה הידברות בין פרס וביני (הסכם שקבע כי חי שלא ייבחר כמועמד לראשות-הממשלה יכהן כשר בממשלתו של השני). הבנתי את ההסכם ואת משמעותו כתופס וכמחייב ביחס לבחירות במרכז המפלגה במועד ההוא. באפריל 1947. יותר מזה לא אגיד. אבל מאידך, בשיחה עם יואל מרקוס מהארץ, אמר רבין באותו הקשר עצמו כי אם יצא שבעון פרס להתמודדות עימו על תפקיד ראש-הממשלה ויפסיד — הוא לא יוכל לכהן כשר-ביטחון בממשלה הזו. באה. רבין אמר למרקוס, כי במקרה כזה יכהן הוא עצמו גם כראש-ממשלה וגם כשר-ביטחון.

ומי שרוצה לדעת את התשובה הזו מדויקת יצטרך להחליט, באיזו מתשובות תיו של רבין לבחור.

בין

מצפון תיפתח הפלישה

ידיעה ששודרה בתחנת

הרדיו של צה"ל

עוררה בהנהגה כמטה נאצי

הידיעה פשטה בחדרי מטה נאצי בבירי סל, כמו דליקה בשדה-קוצים. קצינים בכירים מצבאות שונים התלחשו זה עם זה מברקים מוצפנים שוגרו לסוכני המודיעין. קצינים נועדו לישיבות דחופות כדי להעריך את המידע שבידם. ריח של אבק שריפה ריחה באוויר. למרות מסך הסודיות, דלף שמץ מה חששות שגדונו במטה החוצה. האם עומדים לפרוץ מלחמה באירופה? האם עומדים הסובייטים לתקוף את המדינות הקומוניסטיות העצמאיות, ויוגוסלביה ורומניה. בידי מומחי הביון של נאצי לא היו שום רמזים נכ. אולם ידיעות שהתפרסמו השבוע בעיתונות האירופאית הכילו מידע על ריכוזי צבא סובייטי שנכנסו לבלגיה כדי לפלוש משם ליוגוסלביה ורומניה.

כאשר החלו לתהות על מקור הידיעות, הסתבר שכולן הגיעו מישראל.

מי שחלף ביום הרביעי שעבר שודרה ביומן הערב של גלי צה"ל ראיין מיוחז עם הסובייטולוג הישראלי, הד"ר ברוך חזן, שהוזה בווינה. לא ניתן לבדוק ביוזמת מי נעדר הראיון, אולם הד"ר חזן, שהוא בולגרי במצוא, הגיב בו על שאלות ביחס לביקור מזכיר המפלגה הקומוניסטית הד"ר בולגריה תיאודור ז'בקוב במוסקבה, ועל יציאתה של מישלח צבאית רוסית לסופיה, שני ביקורים אלה נערכו עוד בראשית החודש, פורסמו בפומבי ולא עוררו כל חשש של מנימה בולגרי-רוסית לפלישה. אבל לברוך חזן, שהוא סובייטולוג בעל עמדה, הוזכרה להערכה בחוגים מקצועיים היתה דיעה אחרת. כשנשאל אם יש סימן נים לפלישה רוסית לרומניה ויוגוסלביה השיב שאם כוונת השואל שצפויה פלישה למחרת בבוקר התשובה היא „לא. אולם סיפר חזן, נודע לו שכוחות צבא סובייטיים גדולים נכנסו לבלגיה והם מאיימים משם על רומניה ויוגוסלביה.

באירופה המערבית רגישים לידיעות מעין אלו הרבה יותר מאשר בישראל. בייחוד כשהן באות מפי מומחה ישראלי שכן ישראל נחשבת כבעלת מקורות מידע מעולים בצד השני של מסך-הברזל.

בעקבות שידור הידיעה החלו עיתונאים זרים לצלצל לגלי צה"ל לברר את מקורות המידע של חזן, שהביא אותו להשמיע נבואה כה קודרת. מגלי צה"ל טענו כי „יש כיוון“ לדברים ששודרו.

הידיעה הועברה בטלסק בידיו סוכנויות הידיעות והכתבים הזרים בישראל. מצד רכות העיתונאים באירופה ניסו להתקשר עם הד"ר חזן אויט בווינה כדי לקבל אישור אישי ממנו לפלישה הקרבה והולכת הפעם גימגום חזן ולא אישר את חשדותו בבירור. למרות זאת הופיעו באירופה ידיעות מסוימות על כוונת פלישה סובייטית „לא מה הנמנע שזאת ידיעה שתוליה, אמרו כתבים זרים בישראל. „השאלה היא רק מה היתה המטרה שלה?“

בן, מדוע עשו זאת ולמה דווקא עכשיו? שטות היא לטעון כאילו באה בקשת ההסגרה על רקע פירסום החוברת של פלאטו. הצרפתים יודעים כי ישראל לא תשמה להסגיר בידיהם אורח ישראלי, על רקע יחסי האיבה השוררים בין שתי המדינות. הם יודעים גם כי מבחינה יורית דית סיכוייהם לקבל את פלאטו הם די קלושים. שכן, הוא אינו אורח צרפתי, מעולם לא היה, והעבירות בהם הוא מאד שם בצרפת. לא היו ככל הנראה בגדר עבירות לוא נעשו בישראל — דבר הי מאפשר שלא להיענות לבקשת ההסגרה, למרות ההסכם הקיים בתחום זה בין צרפת לישראל.

יוזמה

ישראלית

ר' יסוד סביר להאמין, כי כל הפעולה הצרפתית לא נעשתה אלא ביוזמת מישטרת-ישראל או שילטונות מסה-הכנסה הישראלים. נראה כי מישטה במוסדות אלה נתן לשילטונות הצרפתים להבין כי אם תוגש בקשת-הסגרה של סמי פלאטו עתה, עשויה ישראל להיעתר לה. הכוונה לא היתה כמובן להסגיר את פלאטו, אלא לזכות בעילה למעצרו, במטרה להפעיל עליו לחצים כדי שיספר את כל הידוע לו על עבירות מס של אנשי-עסקים ישראליים, עימם הוא נמצא בקשרי עסקים ומיסחר בארץ ובחו"ל.

התנהגות השילטונות במקרה זה היא תמונה ומורה מכל היבט בו ניבחתה הירשה. מצד אחד אין להבין מדוע התיגדה המישטרה לשיחורו, שכן אין כמעט יסוד לחשש שפלאטו ינסה להימלט מיש-ראל, בה נמצא חלק ניכר מרכושו. מאידך, העניקו השילטונות לפלאטו יחס מועדף, כמו האפשרות לשהות עם אשתו בתא המעצר, שהוא בבחינת ג'סטה אנושית נאה ורצויה. השאלה המתבקשת היא, מדוע לא יזכו גם עצורים אחרים בתנאי מעין זה? בשלב זה, על כל פנים, החלה הדרמה הגדולה של המאבק סביב הסגרתו של פלאטו.

חלקה הראשון של הדרמה נערך השבוע בבית-המשפט השלום בירושלים, לשם הובא פלאטו להוצאת פקודת-מעצר נגדו. תחילה הוא נראה עליו בוטח בעצמו. „אני אשוחרר. חבל על כל הפאניקה“, אמר לאשתו הצעירה אנט, כשפסע לצידה במסדרון. אלא שהשיחור לא היה קרוב כל כך, למרות החלטת השופט אליהו בן-זמורה.

„ניאלץ להתמודד בהאשמות חריפות, ש' להוכיח אותן יהיה קשה, וגם להפריך אותן לא יהיה קל“, העריך פרקליטו של פלאטו, עורכי-הדין יצחק טוניק.

ספיחי הפרשה עלולים להסתעף למקור מות רבים בעולם — כמעט לכל מקום שם יש לסמי פלאטו השקעה או עסק כלשהו. אולם ההערכה היא כי הקרב העיקרי יתחולל בצרפת.

שם, ינסה סמי לעשות את הצעד ממנו התחמק כל הזמן. בעזרת ידידיו ופרקליטיו הצרפתים הוא ינסה להגיע להסדר של כבוד“ עם שילטונות המס הצרפתיים. ייתכן שיסכים גם לשלם להם חלק מחובו במזומן, גם אם מדובר בסכומים של עשרות מיליוני ל"י. סוף סוף, החופש, החיים הטובים והשם הטוב שווים יותר.

האנשים היפים

עם מכריו ובאי-ביתו של סמי פלאטו בסביון נימנו אילי המשק, הכלכלה והחברה הישראלית. למסיבות-הפאר שערך בביתו המפואר המין פלאטו אישים כמו האלופים (מ"ל) עזר ויצמן ואריק שרון. כאן נראה סמי, עם אשתו היפה אנט, בחברת הבנקאי דני רקנאטי.

נים, כדי שיתייצבו לצידו בעת צרה.

הוא תיכנן לפרסם בצרפת ספר, שבו יפרט את פרטי השערוריה הפיננסית ש' הוא עמד במרכזו. מצד שני ביקש להכיר שיר את הקרקע לקראת בקשת הסגרה אפשרית. לצורך זה שכר את שירותיו של כתב התחנה הצרפתית של שידורי ישראל, ז'אק בן-אודיס. ויחד עימו הכין מה ש' אמור היה להיות חוברת-הסברה ציונית ליהודי צרפת.

בחוברת זו קרא פלאטו ליהודי צרפת לעלות לישראל ולהשקיע בה את כספם. קשה להניח שהוא האמין באמת שהם ייענו דווקא לקריאתו. למעשה נועדה החוברת לשמש לו מעין אליבי, כדי שיוכל לטעון, לכשתוגש בקשת-ההסגרה, כי היא הוגשה בשל החוברת הציונית שלו, ועל רקע אנטי-טישמי, דבר שהוא כמובן משולל יסוד. הדבר ממנו חשש פלאטו, התרחש. הצרפתים עשו את הצעדים הפורמאליים הראשונים לקראת בקשת-ההסגרה. השאלה הראשונה המתעוררת היא, כמה

שבוי בתאגודי בידי הצפון וייטנאמים. קצין זה שם לו למטרה ללכוד את פלאטו ולנעלו מאחרי סוגר וברית. סמי יודע שזוהו אדם שאינו ניתן לשיחור ולקנייה בכל מחיר בעולם וכי הוא האיש המהווה את הסכנה עבורו.

בטרם נמלט פלאטו מצרפת, היה החור קר בא מדי יום עם אנשיו לבדוק את פנקסי החשבוניות במשרדיו. בערב הם היו יוצאים לבלות יחד, שותים בבארים ומורעוני-לילה. הולכים לבלות יחד עם נשים, כשקצין-החקירות מתעקש לשלם את הוצאותיו שלו ולא לקבל פרוטה מיד סמי. בשעות הקטנות של הבוקר היו נפרדים בחיבה כדי להיפגש שוב כעבור שעות מיספר, כחוקר ונחקר.

סמי יודע כי קצין זה לא ינוח ולא יש' קוט עד שיקבל אותו כטרף. משום כך לא הסתפק במעמד שרכש בישראל. הוא המשיך לפעול כדי לבסס את מעמדו גם בצרפת. הוא ניסה לשכנע ולהשפיע על מעצבי דעת-הקהל בצרפת באמצעים שר

בדרך למעצר

כשהוא מלווה על-ידי אשתו, אנט, ואיש יחסי-הציבור שלו, העיתונאי הישראלי ז'אק בן-אודיס, איש המחלקה הצרפתית בשידורי-ישראל, שכתב עבורו את חוברת-ההסברה הציונית שהפיץ בצרפת.

בידי החוק

תחת מישמר שוטרים עושה סמי פלאטו את דרכו אל מחוץ לאולם בית-המישפט הירושלמי. מקורביו טענו כי לא מגיע לו יחס מעין זה, אחרי כל מה שעשה למען מדינת ישראל.

מה ולאוזר' מעצרה,

ונערת הזוהר מונה

הצילו את מונה!

רים, העיר: "את נתת לו, והוא נתן לך." מונה הודתה באשמה, ושוחררה. סוחר-הסמים נעצר ימים אחדים לאחר-מכן. עור-רדיהדין שלו, צבי לידסקי, טען להגנתו, כי מונה הלשינה עליו מטעמים רומנטיים, וכי ימים ספורים קודם לכן הוכחה נמי רצות על-ידי אשתו של ריבליה באחד מ-בתי-הקפה של תל-אביב ומשום כך רצתה לגקום בו.

אולם לא היתה כל רומנטיקה בעובדה שנערת-הזוהר היספהייה הגיעה למצב-הי-אומלל שבו היא שרויה כעת. לא היתה כל רומנטיקה בכך שמונה זילברשטיין, אחת הנשים היפות בארץ, דוגמנית מצ'ליחה, שחקנית-קולנוע מבוקשת, אשה נח-שקט ובעלת קסם אישי רב, תגיע למצב שבו עליה להלשין על ספק-ההרואין שלה רק מפני שאינה יכולה להרשות לעצמה ללכת לכלא, כיוון שבכלא ובמעצר קשה להשיג הרואין.

מונה זילברשטיין, נשואת חלומם של

שים. הצעירה היספהייה שפתחה לפניהם את הדלת לא דמתה כלל לדמות הנרקו-מנית המסוכנת שראו בעיני רוחם כאשר יצאו לערוך חיפוש בביתה.

הצעירה יפת-התואר, בעלת השיער ה-שחור, הארוך ועיני האיילה החומות, הי-תה שחקנית-הקולנוע מונה זילברשטיין, בחיפוש שנערך בדירתה נמצאו חשיש, כלי-עישון, והגרוע מכל — ססיהמות הלבן, ההרואין.

מונה נעצרה ב-במקום. היא היתה שרו-ייה בעירפול-חושים, ענתה שלא לעניין והיתה מבולבלת. אולם בחקירתה הודתה בשימוש בהרואין, וכן סיפרה לחוקריה, כי הספק שלה הוא ראובן מיורחי, סוחר-סמים מוכר למישרטה, הידוע בכינויו "ריבליה".

כשנשאלה מונה על-ידי חוקריה, כמה שילמה עבור ההרואין, סיפרה כי קיימה עם ריבליה יחסי-ידדות הדוקים, וכי את הסם נתן לה חינם. כששמע זאת אחד החוקר

ח וזיית-הכילוש של היחידה המר-כזית של מישטרת תל-אביב ניצבה בפחה אחת הדירות בבית בסביבת כיכר-דיונגוף. לרגע ניתק הדיבור מפי הבל-

שחקנית הקולנוע

מונה זילברשטיין, בחברתו של שחקן-הקול-נוע פייטר יוסטינוב בסרט המסאית. מונה נח-ספק כשחקנית היפה ביותר בארץ. משך תקופה מסוימת לקחה את עבודתה ברצינות, נסעה ללמוד מישחק בניו-יורק.

ההתחלה מונה בגיל 16, כי שרק החלה את ה-קאריירה הזוהרת שלה, שהביאה אותה ל-מצב שהיא זקוקה כיום להרואין כמו לאוויר.

השבו, של הדוגמנית, כוכבת הסרטים

ג'ורג'יין, כחשודה באחזקת הרואין?

גברים רבים. היא גרומנית. כתוצאה מכך פיתחה קשרים גרובים עם העולם התחתון. אך זה אינו אוהב מלשינים. קטנים כגדולים, וחיה של מונה בסכנה. כיצד הגיעה הצעירה, שהחלה לפרוץ על מידרכות דיונוגוף עוד בהיותה בת 16, אל עברי פייפח?

ילדת טיפוחים

מפונקת

היא נולדה בתל אביב לפני 29 שנים. לאמן מייק זילברשטיין ולאשתו לאה. מונה היתה ילדה אהובה ומטופחת. שגרה בבית חם. משחר ילדותה קיימה יחסים מצוינים עם אביה ואמה. שכאן כן עתה קיבלה כפי שהיא. אולם כבר אז היתה ילדה בעייתית. כשכל חברה הלכו ללמוד בתיכון רגיל, הלכה מונה. שלא התקבלה לאף בית ספר תיכון ישראלי בשל ציוניה הנמוכים. לבית הספר התיכון של המיסיון ביפו. הילדה החמודה גדלה והפכה נערה יפת תואר.

רבים בבוהמה התל אביבית תובעים לעצמם זכות ראשונים על גילוייה של מונה. שהפסיקה את לימודיה בגיל 16. אולם דומה כי זכות זו מגיעה — על פי עדות תה של מונה עצמה — לצדוק קראוס, אחיו של שמוליק, שהביא אותה לראשונה לקפה קליפורניה, מרכז הבוהמה דאז.

יופייה הרענן והפראי של מונה הטריף דעתם של הגברים. רבים אהבוה וחשקו בה. ואילו היא — כבר אז אהבה את כולם. לא הלאה את ראשה היפה במחשבות על העתיד, או במחשבה שנייה על מעשיה. היא חייתה את הרגע, מה שיותר מהר, מה שיותר בכלל, ולא עשתה חשבון לאף אחד, ובמיוחד לא לעצמה.

באותה תקופה נעצר אביה, מייק, על ידי המיטרה באשמת העלמת מס. מונה טענה כל השנים שאביה ישב שנים אחדות בבית הסוהר על לא עוול בכפו. מכיוון שהיה אמן שנאלץ, עם מותו של אביו, לנהל את החנות לצורכי חשמל שלו. הוא אמן בנשמתו, הוא מיסכן, מה הוא מבין בכספים? נהגה לומר להגנתו.

מונה הפכה הנערה הפופולארית ביותר בתל אביב. היא השתתפה בכל המסיבות, שמה הופיע בקביעות בכל מדורי החברה בעיתונים. היא הכירה את כל המיזמים עוד לפני שמלאו לה שבע עשרה.

תל אביב היתה אז קטנה, חוג הבוהמה קטן עוד יותר. בבוהמה עישנו חשיש ומר נה החלה מעשנת בגיל שש עשרה. ומאז לא חדלה. כעבור שנים נהגה לספר כי עיי שון החשיש היה אחד הסודות הכמוסים ביותר של הבוהמה שלהם היתה שותפה. "הייתי באה לקליפורניה בלי הכרה כבר מהבוקר, ותמיד היו שואלים אותי, מתי

עם אבא

מונה זילברשטיין עם אביה, מייק, שהוא פסל העוסק למחייתו במיסחר בצרכי חשמל. מונה מעריצה את אביה ושומרת איתו על יחסים מצוינים. כשישב בכלא באשמת העלמת מס, טענה שאינו מבין בכספים.

אחד הגברים שבחרתם נהגה להתרועע היה הזמר לארי ווקר. לארי הציג למונה לא רק את החשיש, אלא גם את האליאסדי. היא הפכה אורחת קבועה בכרם התימנים. כל סותרים הסמים הכירות. במסיבות החשיש היתה "שוברת בקבוקים" — שפירשו (המשך בעמוד 30)

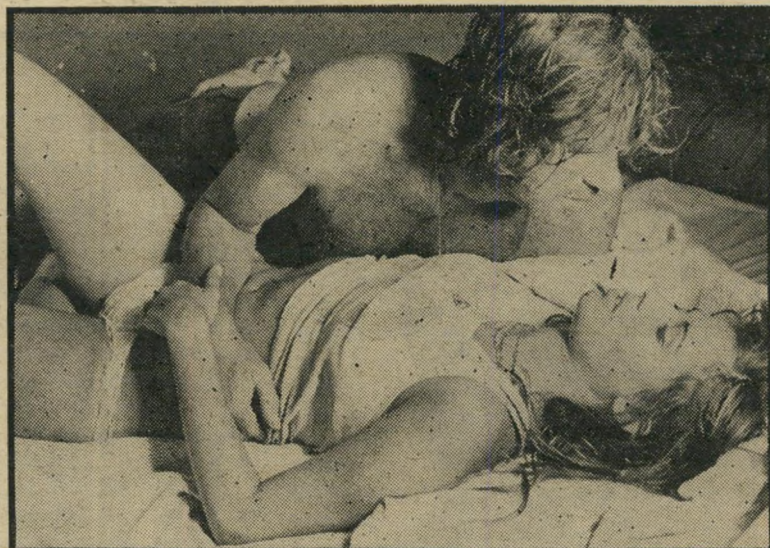
התחלתי לשנות. מעט מאד אנשים ידעו או על קיומו של החשיש, סיפרה.

אהובת

כל הבוהמה

כשמונה התגייסה לצבא, ירד אבל כבד על הבוהמה התל אביבית. אבל היא לא הרחיקה, הגיעה עד לבסיס ברמת גן, ושם נשארה. כלילות היתה מבלה בי מסיבות, ולבסיס היתה מגיעה בבוקר, עם סהרונים שחורים מתחת לעיניים.

עיניים גדולות

עושה מונה זילברשטיין לאורי זוהר, בסרט מצויצים, בו שיחקה יחד עימו (בתמונה) ויחד עם אריק איינשטיין, חבורתם של אורי זוהר ואריק איינשטיין, שנהגו להיפגש בצריף של אביגדור בחוף שרתון בת"א. כשהחלה להירדד, עזבה.

הבעל

רמי שי, עם מונה בטכס נישואיהם. הוא ניסה לגמול את אשתו מן הסמים, אך לשווא. לבסוף עזב אותה אחרי חודש של נישואין.

(המשך מעמוד 29)

בענת מעשיההחשיש, עישון כמות אדירה מן הסם, מעלים לא ידעה שובעה. תמיד רצתה עוד ועוד מן החיים. עם שיתרויה נסעה בפעם הראשונה לי חו"ל. היא לקחה מיווה, מעט כסף, ועב רה את כל אירופה בטרמפים. כשחזרה ארצה, יפה משהיתה, הביאה איתה את אופנת המיני. היא היתה הי נערה הראשונה בארץ שהלכה עם מגפיים עד הברכיים וחצאית קצרצרה. כשהיתה עוברת בדיוגוף, נפלו חללים רבים. למע נה שרו חברי שלישיית נשר-הירקון את השיר "אל זעברי לבד ילדה ברחוב".

מונה לא מצאה את מקומה. היא היתה אומנם פופולרית ואהובה, אורחת קבועה בקליפורניה ובכסית, בדיסקוטקים של פריד ריקה סגל ושל רפי שאלוי, אך בעבודה קבועה לא הסתדרה. היא עבדה פה ושם כדוגמנית וכזבנית בבטיקים, אולם יתוש חוסר-המנוחה החל מציק לה שוב, והיא נסעה ללונדון בעיקבות מתופף אנגלי בשם ג'ון, שאותו הכירה בארץ. שלוש השנים שבהן חיתה עם ג'ון היו, ללא ספק, התקופה המאושרת בחייה של מונה זילברשטיין. למעשה קשה להצביע על גבר אחד, בכל הרשימה הארוכה כי חיה, שהשפיע עליה כמו אותו ג'ון. הם התגוררו בזירה קטנה ברובע ווסטהאמפסטר, הוא הופיע עם להקות-קצב והיא ניי חלה בוטיק בקרנגי-סטרט.

כעבור שלוש שנים חזרה ארצה. מונה היתה כבר מכורה לחלוטין לחשיש ולא-אסירי.

יום אחי, לפני חמש שנים, התדפקה המיטרה על דלת דירתם. יחד איתם נמי צא אותה עת ידיד אמריקאי. השלושה היו עסוקים בעישון חשיש, והם נעצרו.

הנצחה

היתה זו פצצה, אם עד אז היה עניין עישון הסמים, בבוהמה בדרך סוד, הרי מעצרו של מונה זילברשטיין, ושל השחקנית ברכה נאמן והעיתונאית ריי נה רמון לפניה, הפך את עניין צריכת הר סמים בבוהמה נחלת הציבור כולו.

מאותו יום שבו עלתה המיטרה על מונה זילברשטיין, היא לא ירדה יותר מ- חוגי הבוהמה.

אולם עובדה זו לא הרתיעה את מונה כלל. היא נפרדה מג'ון, ולמרות שעברה להתגורר בבית הוריה, המשיכה לצרוך סמים והחלה מחליפה בחורים בקצב הסילון. להיות "חבר של מונה זילברשטיין" נח שב, באותה תקופה, כזכות ממדרגה רא- שונה. למרות שלא היתה בררנית במיור חד, נחשבה מונה כמסד ממש. נשים רבות בבוהמה חיקו אותה, התלבשו כמות, דיב- רו כמות, צחקו כמות. רבות ניסו לאמץ לעצמן את אורח-החיים החופשי והמשוחרר של מונה, אולם לא הצליחו. היא היתה טיפוס מיוחד-במינו ואף אחת לא הצליחה לחקותה.

כבר באותה תקופה חידשה מונה את קשריה עם מלחין ידוע, שאליו היתה קשר רה עוד מן התקופה שבה רק הגיעה לדי- זנגוף. בינה לבין המלחין הנשוי התנהל רומן סודי, ומונה טענה אז כי הוא השי- תלט לחלוטין על חייה.

אולם דומה כי בדיבד השתלטה היא לחלוטין על חייו של ידידו של המלחין, זמר מפורסם, ונשוי אף הוא, שהיא ניי חלה איתו רומן בשעה שהיתה חברתה הטובה ביותר של אשתו.

באותה תקופה הפכה מונה שחקנית-קול- נוע מביקשת. היא זכתה בתפקיד הראשי בסרט טתי דפיקות לב, והצלומיה קישטו את כל שערי השבועונים. היא קיבלה תפי קיד מרכזי בסרט לא ביוס ולא בליה, השתתפה בסרטם של אורי זוהר ואריק איינשטיין מציצים ועיניים גדולות, ונמנתה עם החבורה האקסלוסיבית שנהגה להתי- כנס בצריפו של אביגדור צברי על חוף שרתון בתל-אביב.

חיידק-הקולנוע דבק בה. העובדה שזכי תה בסרטם לא רק בגלל קישט-עירכילות בעיתונים, אלא גם בזכות יכולתה הקול- נועית החניפה לה, והיא החליטה לקחת את המיחק ברצינות, לא מעט בעידודו של ידידה הזמר, היא עברה להתגורר בדירה שרכשו למענה הוריה, ודומה כי חלה רגיי עה יחסית באורח-חיה הסוער. התקיימו בביתה מסיבות שקטות, והיא שמרה אמור נים לומר השו, לו — ולאשתו, שהי- סיפה להיות חברתה הטובה ביותר. אולם יצירה-נזורים הוסיף לרדוף אותה, וכך, כיוון שלחול לא יכלה להרשות

שני שומרי-ראש נשכרו לשמור

על הבארון הישראלי הראשון -

שהוא הבן השני בדור

השביעי של הרוטשילדים -

מכני ניסיון-חטיפה

לשניהם היה ברור שהנצר החדש לבית רוטשילד שיביאו לעולם יהיה בן, מראש הם דאגו, בחשאי ובצנעה, להכין את הכל לקי- ראת טכס ברית המילה שיערך לרר הנולד, עוד בטרם נולד. וכאשר יצא רפאלי-בנימין יעקב דה-רוטשילד לעולם, אפשר היה להבין מדוע הצליחו הרוטשילדים תמיד בניחוש שערי המניות בבורסות העולם. גם הפעם היה הניחוש בול. זה היה בן זכר.

ההכנות המוקדמות לברית-המילה, שתיערך בחוג המישפחה המצומצם של הרוטשילדים שיגיעו לארץ, כדי להתחמק מעיר- הרע, כבר עוררו גל של התפעלות וגם מתיחות. כך, למשל, התלחשו היולדות בבית-החולים אסותא כי הרוטשילדים הביאו אפילו מוהל מיוחד מפאריס. כאשר תמהה אחת היולדות לשם מה היה צריך להטריח מוהל דווקא מפאריס, השיבו לה: "הם מעדיפים גיור-העילית ולא קונפסציה".

הבארון רפי

עוטפים בהן את הנצר החדש לבית רוטשילד, עד שיועבר לרשות הרוטשילדים.

כפית של זהב אומנם עוד לא שמו בפיה, אבל הבארון הקטן רפי, שנולד במיסקל שלושה קילוגרם ובמצב בריאות מנחה את הדעת, זוכה להשגחה מעולה. כך, למשל, נשכרו מייד אחרי לידתו שני שומרי-ראש מחברת מודיעין-אזרחי, כדי להגן עליו מפני כל ניסיון חטיפה אפשרי. לא רק זאת, אלא ששלושה ימים אחרי הלידה, כבר נלקחה הבארונת אמו מבית-החולים, לבית הוריה בצפון תל-אביב. כשנשאלה רחל לימון לפשר הבהיר לות בהעברת היולדת, השיבה: "בבית-החולים הוא חשוף לסכ- נות. הוא עלול להידבק בוירוס ואולי, חס וחלילה, להצטנן. בבית יותר בטוח".

אבל הבארון רפי התמייץ לעומת זאת שיא אחר שיוחס לו בטעות עלידי עיתוני ישראל. בניגוד למה שפורסם הוא אינו הבן הראשון בדור השישי רוטשילד. הוא יצטרך להסי- תפק במקום השני בלבד ובדור השביעי, לא השישי. הקדים אותו בדור השביעי יעקב רוטשילד, שנולד לפני 40 שנה לענף האנגלי של המישפחה. יעקב, ליד 1936, הוא בנו של ויקטור רוטשילד, שהוא סוציאליסט וגושא גם בתואר של לורד. לענף האנגלי של מישפחת רוטשילד יש יתרון על הענף הצרפתי בכך שהוא נחשב כענף הבכור.

אבל הבארון רפי יכול להתפאר בשושלת יוחסין משל עצ- מו: "הנדיב הידוע", אדמונד רוטשילד, שנודע גם בתואר "אבי היישוב" הוא אחי אבי סבו. ואילו הבארון אדמונד רוטשילד הנוכחי, שגם לו עסקים מסועפים בארץ, הוא דודו. איך שלא יהיה, עצם העובדה שאחרי 40 שנות הפסקה, נולד נצר נוסף לבית רוטשילד, ודווקא ישראל, היא מאורע

בחדרי היולדות בבית-החולים הפרטי אסותא בתל- אביב, שררה בראשית השבוע צהלה. כל מי שילדה בימים האחרונים, מיהרה לקחת את בעלה ואת קרובי מישפחה שבאו לבקרה אל חדר התינוקות שבקצה מסדרון קומת היולדות. אבל במקום לבקש מהאחות מאחרי החלון שתציג את תינוקה, היתה היולדת מבקשת "להציג את הבארון!"

סוף-סוף, לא הרבה אמהות בישראל תוכלנה להתגאות שיל- דיהם שכבו באותו חדר תינוקות עם הבארון החדש לבית רוטשילד, רפאלי-בנימין יעקב, וספק אם תהיה להן הזדמנות לראות בארון אמיתי, של בשר ודם, מקרוב, כפי שניתנה להן הפעם.

הבארון הראשון לבית רוטשילד שנולד בארץ, הגיח בערב שבת מרחמה של הבארונת גילי דה רוטשילד, בתם של רחל והאלוף (מיל), מרדכי ("מוקה") לימון, מי שהיה מפקד חיל- הים וראש מישלחת הקניות של מישרד-הביטחון הישראלי בפא- ריס. לפני כשנה קבעה גילי תקדים ראשון, כשהיתה היש- ראלית הראשונה שנישאה לאחד מצאצאי מישפחת רוטשילד, מישפחה שהפכה לא רק לשם נידוף לעושר בעולם היהודי, אלא גם לחלק מההיסטוריה החדשה של העם היהודי בישראל. גילי נישאה לבנקאי נתנאל דה-רוטשילד, בנו של הבארון אלי דה-רוטשילד, מהענף הצרפתי של הרוטשילדים. נתנאל בן ה-30 נחשב כבר כאיש סינסיס מצליח, ההולך בטוחות בדרך שסללו אבותיו המפורסמים.

כאשר הסתבר לגילי ונתנאל כי מועד הלידה קרב והולך, הם מימשו את הנדר שגדרו בעת נשואיהם. שבנם הראשון יולד בישראל. גילי יצאה להתכונן ללידה בישראל, כחודשיים לפני שילדה למעשה. נתנאל הצטרף אליה רק בימים האחרונים. אבל במתיחה זו יש כדי לשקף את הדאגה והמסירות שהלימונים

גילי רוטשילד-לימון, שקמה זה-עתה לראשונה ממיטת-הלידה שלה, מלווה באמה רחל, יוצאת מבית-החולים אסותא. כשאחות נושאת בזרועות מירבית את רפאלי- בנימין יעקב דה רוטשילד העולה, הנצר הצברי הראשון לבית רוטשילד.

מתמתת בגאווה כאשר אחות נושאת את נכדו הבכור, הבא- רון רפי רוטשילד, אל המכונית שתטיע אותו מבית-החולים אסותא לביתם של מוקה ורחל לימון בצפון תל-אביב.

חובת רישום ההמחאות -

רק על כודי הצ'קים

לכל בעל דימיון עשיר, ועד שיתוקן פסק הדין ויחדל להיות מחייב, יוכלו הזרזים להרוויח מיליוני ל"י מבלי לשלם מיסים.

החידוש המהפכני

של השופט

ס סיפור המעשה עוסק בשלוש חברות שהקימו מלונות בישראל. האחת היא חברת פאן-אמריקן, שבנתה מלון ב"בתיים" שתי האחרות, קלארידג' והיאט, ערכו טיכסי הנחת אבן-פינה מרגשים בנור כחות שר-התיירות משה קול, אבל על אבן-הפינה לא הונחה כל אבן נוספת. כאשר החלו שלוש החברות הללו לפעול להקמת בתי-המלון שלהן, הן התקשרו עם חברת-הבנייה פאן-לון, שהיתה אז — ב-1971 — שנה לפני התמוטטותה, בשיא פעילותה הכלכלית. נחתמו חוזים בין פאן-לון לבין חברות המלונות, שלפיהם ייבנו המלונות במחיר קבוע המבוסס על היות המלונות מיפעלים מאושרים. צעד זה מקי נה למלונות לא הזכות לרכוש חומרי-בנייה ללא מיסים.

מה שקרה בפועל היה לפי הנוהל הרגיל בהקמת מלונות בישראל. חברת המלון קיבלה ממכרה-השקעות את הפטורים-מיסים לחומרי-הבנייה, והעבירה אותם לקבלן כדי שיקנה חומרי-בנייה עבור ה"מלון". הקבלן היה קונה חומרים עם המי-סים ולאחר הקנייה, באמצעות הפטור, היה האוצר מחזיר לחברת-המלונות את המיסים ששולמו. החוזים אלה היתה חברת המלונות מעבירה לקבלן הבונה, שבנתיים קנה חומרי-בנייה ושלם עבורם כולל ה"מיסים". כך ניבנו בישראל עשרות מלונות, ללא כל הפרעה, עד שלפני שנתיים גילה לפתע מבקר-המדינה כי למעשה, שיטה זו היא בלתי-חוקית. שכן החוק נותן את הפטורים-מיסים לחומרים המסויימים עבור מלון מסוים, בעוד שהנוהל בכל המלונות היה שהקבלן מקבל חורה את המיסים שי-שילם במועד שבו האוצר משלם, כאשר חומרי-הבנייה שרכש עבור המלון מתערי-בנים כבר במחסניו עם חומרי-בנייה אחי-רים ואין עוד אפשרות להבחין ביניהם. מבחינה מעשית, כל עוד מספק הקבלן למלון את החומרים שעבורם קיבל החוזי-מס, הדבר כשר. אולם מבחינת החוק זוהי עבירה, שבעטייה הוגשו כיתבי-אישום.

שיטה זו עמדה במרכז האישום שהגיש מסי-ההכנסה נגד חברת פאן-לון ומנהלה אפרים אברון. כאשר שילם האוצר החוזי-מס עבור חומרי-בנייה שקנה הקבלן, חברת פאן-לון, עבור שלוש המלונות, רשמה חברת-המלונות את הכחאות האוצר ב"ספריה כהכנסות, והעבירה אותן לחברת פאן-לון הקבלנית. התביעה טענה כי זוהי עבירה, וכי את ההמחאות צריך היה לר-שום בספרי פאן-לון הקבלנית ולא בספרי-חברות-המלונות.

בפסק-דין אומר השופט לוין כך: „מה שימוש נעשה בהיתרי-הפטור, כמה כספים הוחזרו על-ידי הספקים כחוזרי-מיסים, אל מי הגיעו כספים אלה בסופו של דבר, והאם זה שקיבל את הכספים בפועל רשם אותם בספרים ובכרטיסים המתאימים? כי זו הבעיה הקובעת, ואצל זה שנהנה מן הכספים בפועל, אצלו יש לחפש וממנו יש לדרוש רישום.“

דיבר השופט ברורים: חובת רישום ההכנסה מוטלת על מי שמקבל את הכס-פים בסופו של דבר, כל שנהנה מהכספים בפועל, וכך, מעתה ועד לשינוי החלטת בבית-המשפט העליון יוכל כל אדם שלא לרשום בספריו את ההמחאות שהוא מקבל, להעבירן לגופים שהוא קשור עימם חונית.

אם חשב מי כי הרפורמה שהנהיג האוצר בדיני המיסים היתה המלה האחרונה במהפכות המיסוי, בא שופט בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, דב לוין, וסטר על פניו, בפסק-דין בעניין תביעת מסי-ההכנסה נגד אפרים אברון וחברת פאן-לון, קבע בית-המשפט הלכה ההופכת על פניו את כל הנהוג, המקובל והנדרש בעולם העסקים בישראל. ההלכה החדשה של בית-המשפט, הוצגה, למרבית הפלא, על-ידי נציגי מסי-ההכנסה עצמם, שאת גירסתם אימץ השופט כפסק-דין והמהווה עתה תקדים מחייב עד לפסק-דין אחר של בית-המשפט העליון. ומה פסק השופט, משמעו שאם אדם מקבל המחאה ממישהו, כהכנסה שלו או של עסקו, אינו חייב לרשום את הסכום בספרים והוא יכול למ-סור את המחאה לאחרים שהוא חב להם כסף. חובת הרישום מוטלת רק על פודה המחאה למוזנמים, ורק הוא חייב לרש-ם בספריו כהכנסה.

פסיקה זו עומדת בניגוד מוחלט לכל הוראות וחובות הרישום של הכנסות ה"הוגות כיום. היא מאפשרת, כמובן, אינסוף של התחמקויות מתשלום מסי-ההכנסה — הכל בחסות החידוש האחרון.

עד כה, אם היה בעלי-עסק מקבל המחאה, ראשית כל היה עליו לרשמה בספריו. אם רצה לתיתה לאחר היה עליו לרשום את המחאה כהכנסה, ורק אחר-כך לרשום הוצאה שהוציא לאחר. פעולה זו איפשרה לשילטונות המס לעקוב אחר כל העסקות וההכנסות, ולחייב כל בעל-חברה לשלם מס על מלוא הכנסות החברה שנרשמו בספרים. אם היה בעלי-עסק שוכח או מעי-לים הכנסות בספריו, היה עומד על כך לדון והולך לכלא.

לפי פסק-הדין החדשני של השופט לוין,

נציב שימוני
פתח להעלמות-מס

שהסתמך על גירסת נציגי מסי-ההכנסה כי בית-המשפט, יהיה בעלי-עסק שקיבל המ-חאה ראשי שלא לרשמה בספריו, ולמסרה לאחרים שלהם הוא חב כספים מכוח התקשרויות ביניהם. וכך, אם מקבל-ההמ-חאה השני הוא, למשל, חברה מפסידה, היא אי-שלים מס על ההכנסה שקיבל, בעוד שמקבל המחאה הראשון, שלא רש-ם בספרים והוא חברה מרוויחה, לא ישלם מס כיוון שההכנסה הזו לא נרשמה בספריו כלל. מעניין אם חשב על כך הנ-ציב, אלעזר שילוני.

עתה נפתחות אינספור של אפשרויות,

לעצמה לנסוע, החלה נוסעת על קו אילת-ראש-פינה, בראש-פינה היתה מיודרת עם אנשי הקומנדה ההיפית במקום. הפכה חלק בלתי-נפרד מן הנוף המקומי.

התודעות

אל ההרואין

אז רא הסתפקה עוד בעישון חשיש ונטילת אל-אס-די, הפכה צרכנית מתה מכרת של גולות למיניהן. תיקה-צד שלה ניראה לא אחת כמחסן של בית-מירקחת. לפני כשלוש שנים נטעה לגני-יוק, נר-שמה שם ללימודים באולפן-השחקנים של לי סטראסברג ועבדה למחייתה כמלצרית. כעבור שנה שבה לחופשת-מולדת, ועד-מכרה הסתר לה כי שוק-מסמס חופשי כמו בישראל, אין בשום מקום אחר בעולם, היא גם מצאה לה חבר חדש, בדמותו של יצחק („צ'צ'יל“) קלפטר, גיטאריסט להקת כוורת שאותו נטלה, כהרגלה, מחב-רתה הטובה ביותר, השדרנית עיינה אילון. לפני שנה פגשה ברמי שי, הצעיר ממנה כארבע שנים, רמי עבד אז כפועל-במה באחת ההצגות שבהן השתתפה, והתאהבה בשחקנית היפהפיה עד מעל לאוזניו. גם היא השיבה לו אהבה, והשניים עברו להת-גורר יחד. מונה ניתקה את קשריה עם הבהמה, אך לא עם עולם מסמס. ואז התודעה אל „המוות הלבן“, שלא כבסמים אחרים, שמהם ניתן להיגמל, הרי מן ההרואין כמעט שניתן הדבר באפשר-ויות מונה מצאה את עצמה במצבים שאותם לא ידעה קודם-לכן. היא אומנם ניסתה כבר בחייה הקצרים הכל, החל מחשיש וכלה באופיום, אך ההרואין לא דמה לשום דבר שהכירה קודם. כאשר החלה להריח, לא יכלה עוד לחדול.

הכל הכניסה לסע גם את שותפה-לחיים, רמי, שלא יכול לעמוד בקצב ה-מטורף של חייה-הלילה שניהלה, כיוון שאו החל כבר לעבוד כדי לפנס את שניהם. כשנשמר להם הכסף, ומונה היתה זק-קה למנתי-הסם היומית שלה בקביעות, הציעה לרמי להתחתן. מונה באה ממיש-פחה אמידה, וידעה שתקבל כסף רב לחת-וניה. נוסף לכך ידעה שנישואיה יגרמו נחת לאמה החולה. רעיון התחונה קרם עור וגידים, השניים נישאו בטכס מפואר, שהתקיים בגן ליד תל-אביב. כל המיזמי-בבוהמה הישראלית באו לחתונה. איש לא החמיץ את המאורע הגדול. מונה הי-תה יפהפיה בשמלת-כלה לבנה. סנדליי-זהב ושיער גולש. פניה היו נקיים מל-פור וכמו תמיד, סחטה אנוחות-התעפ-לות מפיות הנוכחים.

אולם את שימחת-החתונה הפריעו אור-חים בלתי-רצויים ובלתי-צפויים. היו אלה בלשי היחידה המרכזית של המישטרה, למחרת היום נערכו מעצרים בבתיהם של אחדים מן האורחים שבאו לחתונה. מתנות הכסף שקיבלו מונה ורמי לחת-וניה הסתכמו בכ-25 אלף לירות. תוך חר-דש „נשרף“ כל הכסף. מונה זקוקה ל-מנתי-ההרואין בת גרם אחד ליום, ומנה כזו עולה אלף לירות.

בעל הטרני ניסה לשכנע אותה להי-גמל, ובכל יום בהכרח לו שתנסה. בכל יום נזקקה למנתי הקבועה. כל תחנור-ניו לא הועילה, ולבסוף נאלץ לעזוב אותה. או החלה הידרדרותה האמיתית של מו-נה וילברשטיין. היא היתה מוכנה לכל, ובלבד שתשיג את מנתי-הסם היומית. היא נראתה בחברתם של סוחרים-מיסים יד-נראתה בחברתם של סוחרים-מיסים ידועים, לשימצה, בחברתם של פושעים מועדים, וסיפורי-יועצה על המתרחש אצל מי שהי-תה לאגדה, החלו מופצים בעיר.

מונה קיבלה תפקיד בסירתו של מנחם גולן על מיבצע אנטבה, אולם היתה מו-רעית לצילומים כשעיניה שטופות-ידים, ולא אפת נשלחה לביתה כיוון שלא חשה כי טוב. באחרונה נראתה כשהיא חובשת מי-ש-קפיי-שם כהים על עיניה, וכימעט שאינה מדברת בהגיגון. סיפורו כי היא מגיעה ל-מצבים של רעידות ונוייתות כשאין לה מנתי-הסם שלה היא זקוקה.

מונה וילברשטיין הפכה נרקומנית מו-רעית. אולם, דומה כי הטבע גומל לה כי מיה גדולה של אהבה, יופייה לא נגפם, והיא נעשית יפה מיום ליום. אך הסוף כבר נראה באופק. מונה וילברשטיין זקוקה כיום לטיפול דחוף, מדיהם של אלה המסו-גלים לגמול אותה מן הסמים, ללא-דווקא ידיו המישטרה.

העובדה שהלשינה על ספק-הסמים שלה, הכניסה אותה באופן אוטומטי לשימיה של שחורה של העולם-התחתון. מונה זיל-ברשטיין בסכנה. מי יציל אותה?

שר-השעבר קול ומנהל אברון
לחפש אצל מי שנהנה

ולטעון לאחר-מכן כי נהג בתום-לב, לפי החלטת בית-המשפט. כך יכול להיווצר גם מצב שבו בעל חברה ריווחית ירושם חברה נוספת וייצור בה הפסדים, יערוך חווה כלשהו בין שתי החברות, ומאותו רגע — את הכנסותיו לא ירושם אצלו אלא יעבירן לחברה השנייה, המפסידה — הכל בהתאם לפסיקה.

גילגולם

של מלונות

אין ספק, כי כאשר עלה אפרים אברון לישראל מארגנטינה, בשנת 1958, לא תיאר לעצמו שיגרור לתוצאות כאלה. כאשר הגיע ארצה המשיך במה שעשה בארגנטינה. בניית בתיים. משך שנים אחדות למד את עיסקי הבנייה בישראל, וכאשר החל המיתון הגדול של שנת 1966, החל אברון קונה מיגרשים כאסוף ביצ-עזובות. המיתון איפשר לו להכתיב מחיר רים, והוא קנה את המגרשים בשיטה של תשלומים רב-שנתיים, כך שכאשר תם המיתון היו בידיו מאות דונמים מן המי-גרשים הטובים בארץ, שניקנו במחירי-בד-י-תה. הוא הקים את חברת פאן-לון, שהפכה תוך שנים ספורות לחברת-הבנייה הגדולה בישראל בסקטור הפרטי.

בשנת 1971 נכנסה החברה לעיסקי-מל-ונות, נאות, עמדה מאחרי הקמת רשת-מלונות בישראל. שני מלונות, פאן-אמריקן בתיים ופאן-אמריקן ים-המלח פועלים עתה ועומ-דים על תילם. שני אחרים, קלארידג' וי-היאט, נשארו בגדר תוכניות על הנייר. והי-התפשטות המחירה של פאן-לון, והי-שפל שהחל בשוק הבנייה בשנת 1972, גרמו למשבר בחברה, והיא נמכרה לאישי-העסקים היהודי-בריטי ויליאם שטרן, קרר-בו לו סיבוב רונבונים. שטרן גילה את פאן-לון כמשך כשנה, עד להתמוטטות עסקיו בבריטניה בגלל המשבר בשוק הבנייה שם. פאן-לון נמכרה שוב, הפעם לקונצרן כלל.

מעיסקי פאן-לון בישראל נותרו כמה אלפי דירות שבנותה, ושני המלונות. דבר אחד ברור עתה: גם אם לא יזכרו את אברון בגלל הבתים שבנה, הוא ייזכר בזכות חידושו המהפכני של השופט לוין, המאפשר לחברות שלא לרשום את הכנסותיהן, המתקבלות בהמחאות, בספרים.

שערוריית מרכז הפועל, שבאה לידי ביטוי חריף בדו"ח הקטלני של מבקר ההסתדרות, על שנעשה במרכז בשנים 1972/75 עלולה, כך מסתבר, להפיל חלל נוסף. הפעם עלול הקורבן להיות יצחק אופק (פוסט), המזכ"ל הנוכחי.

בימים הקרובים עומדת ועדת הביקורת המרכזית של ההסתדרות להחליט לגבי מעמדו של יצחק אופק, שרק בקיץ ה-אחרון נכנס לתפקידו הבכיר. בידיה של הוועדה מספר הכחות העלולות להוביל לפיטוריו של אופק.

גולת הכותרת היא העובדה, שהמזכ"ל הנוכחי הוא בעל חברה להשקעות בשם רק ל. דב' המנוגד לחוקת ההסתדרות. לפני ימים אחדים הודיע כי יש בכוונתו לפרק את החברה, רק אחרי שאחד הצדדים רונים פירסום מימצא זה.

למסור לחברת חקירות. בימים אלה ניוונה ועדת הביקורת המרכזית מ-שמועות שונות, שאם יתברר כי אכן יש להן אחיזה במציאות, קרוב לוודאי שיביאו לפיטוריו המזכ"ל.

שני המוחים, יוסף עינבר (המזכ"ל לש-עבר) ויהודה ליליאן (הגיובר) ממלאים היום תפקיד מכריע מאחריהם. הם מנסים לגרום עימם את יצחק אופק לגבי האחריות למה שהתרחש במרכז הפועל בין השנים 1972/75. מעניין לציין, שדו"ח המבקר לא הטיל כל דופי באופק, ששימש לפני תפקידו הנוכחי כראש אגף האירון.

לצורך בדיקת נושא חשוב זה — היינו, האם היה אופק שותף להכרעות במרכז — לא מן הנמנע שוועדת הביקורת תבדוק בקפדנות פרוטוקולים של ישיבות שבהן השתתף יצחק אופק. לא מכבר ניכרה ב-ההסתדרות מגמה למסור את עניינו של אופק לטיפול לידי חברת חקירות כדי שזו, כגוף גייטרי לחלוטין, תכריע בדבר. אולם, הצעה זו ירדה מעל הפרק.

גורם נוסף העשוי להכריע את הכף הוא דו"ח המבקר קוצץ, ברגע האחרון, ב-20 עמודים בקירוב. הסברה אומרת, כי הדו"ח קוצץ בגלל לחציו של שמואל בהט (מחזיק תיק הפועל בהסתדרות) על מבקר ההסתדרות עצמו. הסיבה: יחסיהם הדוקים של בהט ואופק. השניים נמנים עם חוג שילוב.

היחסים עם הבנקאי. זאת ועוד: החברה להשקעות רק ל. שהייתה בבעלותו של יצחק אופק, רשומה בחברת פלמיק, שאחד מבעליה הוא מנחם ים-שחור, בני קאי לשעבר, שהואשם במעשי-מירמה. עובדה זו כשלעצמה מעסיקה את ועדת הביקורת המרכזית, שתבדוק בקפדנות את טיב היחסים בין השניים.

בלישכת רשמי החברות בירושלים מצוי יין, כי הינה הרשום של חברת רק ל. הוא כ-20 אלף לירות. יצחק אופק טען לא מכבר, שהחברה להשקעות שלו היא למעשה מיגרש בעפולה. "בשנת 1973", סיפר אז אופק, "קיבלה אשתי חלק מכספי אביה, והחלטנו להשקיע את הכסף ברכישת מיגרש בעפולה. המיגרש הזה הוא בעצם החברה, שסך-כל ההון שלה הוא 150 אלף לירות."

אם כך, מדוע צויין ברשמי החברות סכום של 20 אלף לירות בלבד? שאלה זו מעסיקה אף היא את ועדת הביקורת המרכזית, הבודקת בימים אלה אם יצחק אופק רשום כשותף בחברה פרטית נוספת.

תפקיד אחר. השימה-הלאיד של מתנגדיו של אופק מתגלגלת זה ימים את-דים במסדרונות מרכז הפועל. אולם, למרות החשדות החמורים שהועלו נגדו, חר-גבת היתממה המתנהלת מאחרי גבו מ-גבול הטעם הטוב.

שערוריית מרכז הפועל עדיין לא תמה, ורק בימים הקרובים היא תיכנס להליך גבוה, שעה שידיון בקפדנות מעמדו של האדם הנזכר בתפקיד העסקנות הבכיר ביותר בספורט הישראלי.

אחד הקווים שיגחו את החלטותיה של ועדת הביקורת הוא, שעלי-מנת לטהר סר-פית את האווירה העכורה במרכז האדיר יהיה צורך, לפחות, להעביר את יצחק אופק לתפקיד אחר. שאם-לא-כן, אין ספק שהרווחת במרכז יוסיפו לסעור.

קבוצת הכדורגל של מכבי ת"א דוהרת לאליפות הליגה הלאומית, כשבכירי שחקניה מקבלים משכורות כמיקצוענים

הכסף יענה את הגול!

ירון עוז
100 אלף ל"ל לשנה

אחרי ארבעה עשר מחזורים בליגה הלאומית, קבעה קבוצת הכדורגל של מכבי תל-אביב שיא לאומי חדש בתולדות הכדורגל במדינה: 14 מישחקים ללא הפסד אחד. 11 ניצחונות — שלוש תוצאות תיקו.

אולם קרוב לוודאי ששיא זה לא יישאר היחיד שאותו יקבעו כדורגלני מכבי הי-עונה. בשעה שאוהרי הקבוצה, היכולים סוף-סוף לזקוף את ראשיהם בגאווה אחרי כמה שנים של שפל ואכזבות, יספרו את הניקודות שצברה קבוצתם, יספרו הכדור-גלנים עצמם את הג'ובות — חבילות הכסף הזורמות לכיסיהם בתום כל מישחק. ואם תימשך שרשרת ההצלחות המסחר-רת של מכבי עד תום העונה, ודאי יג-רור הדבר ניתוחים ומחקרים אין-ספור על מידת הקשר שבין השטרות לשערים.

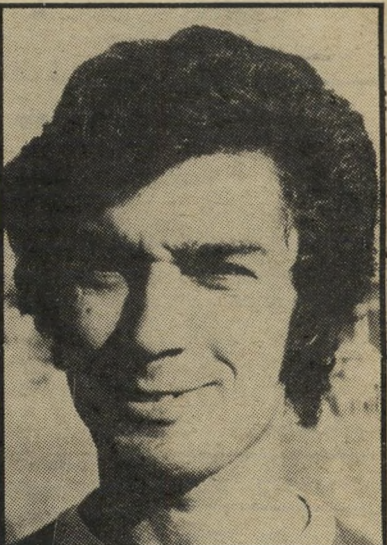
אלא שאין צורך להמתין עד סוף הליגה כדי לחשוף את סוד הצלחתם של כדורג-לני מכבי. היא אינה טמונה רק בכסף. היא מורכבת מהצטרפות גורמים רבים. אבל הכסף עדיין משחק בה תפקיד מכריע. מכבי תל-אביב אינה הקבוצה היחידה

יהודה ליליאן
20 אלף ל"ל מעננים

יוסי פורינב
50 אלף ל"ל שכר-סוד

מיקי בלו
80 אלף ל"ל לשנה

מדי שתי שבתות (כל מישחק-בית) מגי-עות הכנסותיה של הקבוצה ל-200 אלף לירות. היום כבר מסתכם מאזן ההכנסות של הקבוצה במיליון וחצי לירות. מובן שיש לקבוצה הוצאות גדולות: חובות, בת-ימין, מתנות-אימון, משכורות וכיוצא באלה. לכן ציינו שהקבוצה כבר שילמה את חובה למס-הכנסה, רק לפני שבועיים, סכום של 320 אלף לירות.

הכדורגלנים הצעירים בקבוצה, המשר-תים בצה"ל — בני טבק, אבי כהן, משה גולדברג, יהודה גרינר ואחרים — זוכים בהסדר כספי מיוחד מצד ההנהלה. ביגלל האיסור של צה"ל, שלפיו אין כדורגלנים חיילים זכאים לקבל משכורות, מפקידה הנהלת הקבוצה מדי חודש בחודשו סכום מים בתי-מבטלים בחשבונותיהם של הכדורגלנים החיילים. הם מקבלים "דמי כיס" בגובה 2000 לירות.

כשהכדורגל-החיילי משתחרר מצה"ל הוא רשאי לקבל הלוואה, ההופכת במרוצת הי-שנים למענק. ירון, עוז למשל, קיבל רק 14 אלף לירות, וזאת נוסף להוצאות למשכורות ששולמו להם. המסתכמות עד כה בסכום של רבע-מיליון לירות בקירוב.

הכדורגלן היקר ביותר של מכבי הוא שחקן-הקישור הכשרוני ירון עוז. עוז, ש-הוא שחקן-רבוני, ולמעשה הוא הפליימייק-ר של מכבי, מקבל משכורת של כ-80 אלף ל"ל לשנה. שלושה שחקנים אחרים, השוער יוסף ("יוזי") סוריגוב, המגן מיקו בלו ו-החלוץ ויקי פרץ, משתכרים כ-50 אלף

שהוענק במישחק שלפני-האחרון. וזו סי-בה טובה, מלבד כל שאר הסיבות הטובות, לכך שכדורגלני מכבי תל-אביב אין כל חשק להפסיד במישחקים או לסיים אותם בתיקו. עד היום זכו עשרה מכדורגלני מכבי תל-אביב בסכום של 9,600 ל"ל כל אחד, כמעט-ניצחון. בממוצע זהו סכום של כ-700 ל"ל למישחק — מילבד המשר-כורת הבסיסית המשולמת לשחקנים ללא התחשבות אם הם מנצחים או מפסידים.

גם שחקני-הכסף של מכבי, ש-אינם משתתפים במישחקים, נהנים מן המענקים. רובם מקבלים את מחצית סכום המענק. לגבי שניים מהם, שוער-המילואים רוגי באומן ושחקן-ההגנה יהודה לינר, נעשו הסדרים מיוחדים, שלפיהם הם מקב-לים את מלוא המענק אפילו אם לא הש-תתפו במישחק.

התוצאה: עד היום חילקה הנהלת מכבי תל-אביב לשחקניה מענקים בסכום של 125 אלף ל"ל, 14 מישחקים, וזאת נוסף למשכורות ששולמו להם. המסתכמות עד כה בסכום של רבע-מיליון לירות בקירוב.

שכדורגלניה מקבלים משכורת עבור מיש-חקיהם, כמיקצוענים לכל דבר. כמעט שאין קיימת כיום קבוצת-כדורגל בליגה הלא-ומית, הארצית או בליגות-המישנה, שאינה עושה זאת.

יותר מכך: בקבוצות אחרות בליגה תל-אומית קיימים כוכבים ששכרם השנתי ער-לה על זה שמקבלים כוכבי מכבי תל-אביב. אבל במכבי תל-אביב מצאו, כנראה, הש-נה את שיטת התשלום שיש בה כדי לדרבן את הכדורגלנים, להחדיר בהם רצון לנצח בכל מישחק ולהעניק להם תחושה שהם שותפים לרווחים האדירים הזורמים לקר-פת הקבוצה, לא מעט בזכות הצלחתה והי-נהירה המחודשת של אוהדיה למישחקיה. זוהי העונה הראשונה במכבי תל-אביב, שמילבד משכורות אישיות לכדורגלנים, המשתנות בהתאם לרמתם, הונהגה שיטת המענקים המצטרבים על ניצחונות במיג-רשים. עבור ניצחון ראשון זוכים כל כדורגלני הקבוצה, כולל כמה מאלה שאינם מישחקים, במענק בגובה של 500 ל"ל. ניצחון שני בריציפות מעלה את המענק לסכום של 650 ל"ל. ניצחון שלישי רצוף — 700 ל"ל. וניצחון רביעי רצוף — 800 ל"ל. זהו גם סכום המענק המכסימלי, שישולם לכדורגלני הקבוצה גם אם ינצחו בחמישה או שישה מישחקים ברציפות.

קטיעה של שרשרת ניצחונות בהפסד — שטרם הייה העונה — מחזירה את המענק אל הסכום היסודי — 500 ל"ל. קטיעה ב-תיקו מחזירה את גובה המענק אל הסכום

והמישטרה פיזרה מהלומות לאוהדיה הנרגזים

הפכו את גיבעת-אולגה לשכם! הועקה החנוקה, שבקעה מגרונה של ישישה, תושבת גיבעת-אולגה ביום הרמישי שעבר, אחרי חצות-הלילה, הבהיר רה הבהר היטב את הלך-הרוחות בשכונה החרתית, השוכנת סמוך לכביש-החוף, לא הרחק מחוף-הים. גיבעת-אולגה היתה לי משך ימים אחדים, עיר במצור. ובכך הצ' לחנו סוף-סוף לקבל את ההכרה בנו כי בעיר, או כעירה עצמאית, הוסיף צעיר מקומי, ביותר משמץ של מרירות. יחידות של מישמר-הגבול, אותן יחידות שבשבעות האחרונות נלחמו בצעיר רים מפגינים בערי הגדה, בתיגבור של כור חותמישטרה, ביצעו תרגילי-מלחמה של ממש, כשהיעד הוא השכונה הדלה גיבעת-אולגה, הטיבה למיתקפה, כמוה כסיבות שהביאו למרבית העימותים בין כוחות צה"ל בגדה לבין התושבים המקומיים - הפגנות, אלא שביבעת-אולגה לא הפגינו בגלל מסע-ערך-מוסף, וגם לא נגד שיל-טונות הכיבוש. כאן הפגינו בעד קבוצת-

עתיאולגה כעל מקום של פושעים, גנבים ונרקומנים. אמר אריה כינרת, צעיר משי כיל, תושב השכונה, העובד באחד המיפ-עלים שבסביבה. "הדימוי הזה נוצר עוד בתחילת שנות החמישים, כשהיה ליד גיבי עתיאולגה מחנה צבאי וכל החיילים נהגו להתגאות שיש להם, פריכות מאצלנו. "כך, בעצם, נשארנו כל הזמן בחוץ. כלפי חוץ הכל נראה חלק ויפה. אבל מה שעשו בפנים היה ריקבון, שנתנו לו להת-פתח. בגיבעת-אולגה אין אף מועדון-נוער אחד, אבל יש קבוצת-כדורגל. "וקבוצה זו הפכה מוקד חיי השכונה וגאוותה. מזה שנים רבות היא נאבקת על מקום של כבוד בליגות הנמוכות. לפני כשלוש שנים נטל לידיו את ניהול הקבור זה יצחק גרבי, תושב ותיק במקום, והוא החליט שאם כולם חושבים, חולמים ורור צים כדורגל - אז שיהיה להם לפחות כדורגל טוב. "הרבה צעקות, הרבה זיעה, הרבה כאבי לב היו, עד שהצלחנו השנה לארגן קבור-

הפצוע משתולל סמי אבולעפיה, אביו של אחד מכדורגלני הפועל גיבעת-אולגה, שהוכה בידי אנשי מישמר-הגבול בהפגנות ביום חמישי שעבר, נפצע בידיו, פניו וגבו, ואושפז בבית-חולים.

בגיבעת-אולגה אין עונה

גה. "ומכאן התחילו הצרות", נאנח אבי רהם שמש, ממנהלי קבוצת גיבעת-אולגה. "קודם כל", משחזר שמש את מהלך העניינים, "הפסיקו את המישחקים שלנו עד גמר הדיון בבית-הדין של ההתאחדות לספורט. המישטרה, מצידה, לא פתחה שום תיק על דקירה בסכין. אני הופעתי בפני בית-הדין, כשהאשמה היא: התנהגות לא-ספורטיבית". בינתיים עברו שלושה שבועות, ובגיבעת-אולגה התחיל להצטבר הי-מתח לקראת הסערה הגדולה. היו הפגנות שקטות, אבל כמו שתמיד לאף אחד לא איכפת מגיבעת-אולגה, כך היה גם הפעם. הופענו לפני השופט מיכה ויתקון, והוא הטיל עלינו עונש איום, שנפל כמהלור-מה על השכונה כולה. "הוחלט שם שבמשך שמונה שבועות לא נשחק, ואחרי-כך יהיו לנו עוד שמונה מישחקי-רדיוס, לא במיגרש הביתי, זה כאילו שהכניסו אותנו לבור וכבר שמו עלינו מצבה, ולא מזהב, הגשנו מייד עיר-עור לבית-המישפט הגבוה לעירעורים של התאחדות-הספורט, וזה קבע שהעונש שהור-טל עלינו בגלל התנהגות בלתי-ספורטיבית היה מוגזם. כיוון שכך, קבע בית-המישפט, שבו ישבו שלושה שופטים, כי

השבוע, היה גם בא לאימוני הקבוצה. "להיות כדורגלן בגיבעת-אולגה הפך דבר מכובד. העברנו אלינו כל מיני שחקנים ששיחקו בקבוצות אחרות, למרות שהתגור-רו בשכונה והיינו בטוחים, ממש בטוחים, שגיבעת-אולגה עוד תהיה פירמה, שתור-סיף לגאוות השכונה האומללה הזאת."

"מצבה - ולא מזהב!"

כבאמת, הכל החל ברגל ימין. במישך חקים הראשונים השנה זכתה הפועל גיבעת-אולגה בהישגים נאים, ומיקמה את עצמה היטב במקום הראשון בליגה ב'. ואז הגיע תור המישחק עם קבוצת הפועל עפולה. המישחק נערך במיגרש הפועל זיכ-רון-יעקוב, אחרי שעל קבוצת הפועל עפורה לה הוטל עונש מישמעת, שלפיו עליה לשחק "מישחק רדיוס", שלא במיגרשה הביתי. כתום המישחק, שהסתיים בתיקו 2:2, פרי-צה קטטה על המיגרש. איש הפועל עפורה נפגע בביטנו מדקירה, שנטען כי נגד-רמה מסכין של אחד מאוהדי גיבעת-אולגה

כדורגלנים בלי תילבושת

כך נירא שחקני קבוצת הפועל גיבעת-אולגה וסמ' קניה בשבת במיגרשם. היתה זו שבת ללא כדורגל, שבת של התפרצויות אלימות והפגנות.

הכדורגל המקומית. לא מן הליגה הראי שונה. לא מעילית הכדורגל הישראלי. קבור צה אפורה. "אבל זה כל מה שיש לנו", כפי שהתבטא אחד משחקני אותה קבור צה, מנחם ברגר, רס"ר בצבא-הקבע. אולם כל זאת, רק על-פני השטח. הצעיר רים, שחשמו בסוף השבוע שעבר את כביש החוף ובתחילת שבוע זה אירגנו הפגנות אבל למען הקבוצה, הביעו מחאה נר-חבת בהרבה. "תמיד מסתכלים על גיבי

האוהדים הזועמים הצטופפו בשבת האחרונה בכיכר היחידה במרכז גיבעת-אולגה, ליד בית-הקפה היחיד די בשכונה. מתוך אוהדי הקבוצה שפוזרה נשמעו קולות שקראו לחדש ביתר שאת את האלימות וההפגנות, ואחרים שצעקו: "אס לא יהיה כדורגל, יהיה חשיש!"

(המשך מעמוד 33)

יש להחזיר את הנושא לשופט ויתקן, אבל לשנות את סעיף האשמה ל"דקירה סכין". מה פיתאום דקירה סכין? השתומו בשכונה, הרי לא נפתח אף תיק נגד שום תושב בשכונה בגלל דבר כזה. "בינתיים גילינו בחקירות פרטיות שלנו, שקבוצה שלישית היתה מעורבת בדקירה. הדיון חזר לשופט ויתקן, והוא קבע ש"העונש שהטיל עלינו קודם-לכן יהיה ב"תוקף, והעבירה היא, דקירה סכין".

מה שהתרחש אחרי פירסום ההוראה בשולי מדורי-הספורט בעיתון גים, יצא משליטתם של מנהלי האגודה, המנהלים, המבוגרים והשקולים "יור מ" שאר אוהדי הפועל גיבעת-אולגה, הצליחו לרסן את צעירי השכונה במשך שלושה וחצי שבועות של הדיונים המישפטיים. אולם בסוף השבוע שעבר נשמט הרסן מ"ידיהם.

התושבים יצאו לרחובות. נשמעו צע"קות: "רוצים כדורגל!" "או כדורגל או חשיש!" ובתדריי-חדרים דובר על "הקנוג"ייה שעשו נגדנו."

"מאחרי כל העסק עומדת קבוצת הכדורגל של הפועל חדרה, טוען שחקן הפועל

צות של צעירים זועמים שהחליטו "להי" לחם עד הסוף, כמו טרומפלדור! טוב למות בעד גיבעת-אולגה!"

מרבית תושביה הקשישים של השכונה הסתגרו בבתיהם. חוליה של מישמר-הגבול, שבראשה קצין בדרגת פקד החלה פורצת, בהסתערות כמובן, לתוך חצרות הבתים הקטנים שבהם מתגוררים בעיקר דתיים, ש"כלל אינם תומכים בכדורגל בשבת".

כדוריהם.

מרים אגרא עברה כבר מזמן, לדבריה, את שנת השמונים לחייה. "פיתאום ראיתי השוטרים רצים אחרי הנכד שלי, בן 15. כזה קטן", היא מספרת. "הוא ברך לבית, בכלל לא הלך לכביש הראשי. כדורגל לא מעניין אותו. סתם הלך בשכונה. הוא נכנס לחצר, והשוטרים אחריי."

"הם צעקו: 'צריך לתפוס אותו!' וניסו לא לתת לו להיכנס לבית. 'אני רצתי לדלת להוציא אותו מהידיים שלהם. הם הרביצו לו במקלות ובידיים. או הם הת" חילו להרביץ גם לי בראש ובידיים ובכטן. חשבתי: היום הזה אני אמות', ככה אני לא רוצה למות בארץ-ישראל. מידים של הצבא שלנו."

שכחו שאנחנו

באולגה!

גם שרה דמארי בת ה-19, ניסתה לחלץ את אחיה הקטן מידי שוטרי מישמר-הגבול, שחדרו לחצר בית הוריה. ה" שוטרים התנפלו עליה, לדבריה, בשצף-קצף והיכו אותה מכות נמרצות בגבה ובידיה. כתוצאה מן המכות היא אושפזה בבית-החולים.

אולם, מכל זה אין להסיק שהמפגינים היו טלית שכולה תכלת. "עמדתי במרכז הכיכר בגיבעת-אולגה", סיפר בשבת האחרונה ברבפסק יהודה מלכה, מפקד מישטרת חדרה, "פיתאום התנפלו עלי שניים, והי" כו אותי בקרש בראשי. איבדתי את ה" הכרה והתעוררתי במחלקה הכירורגית ב" בית-החולים ה"לל יפה בחדרה. עכשיו אני סובל מעזעזע-מוח."

לאתה מחלקה כירורגית הובאו בסוף השבוע עשרות מתושבי גיבעת-אולגה וכן כמה שוטרים ואנשי מישמר-הגבול, שנפגעו מאבנים או ממכות-מוטות. מיכלית-המים של מישטרת חדרה עבדה בסוף-השבוע שעבר במלוא הקיטור במלאכת ההתזה, ורבים מתושבי גיבעת-אולגה סובלים ב"ימים אלה מהצטננויות לסוגיהן.

בשבת האחרונה, יומיים אחרי ההתפרצות הגדולה, כימעט שהתלקחה ה" האש בשנית. אנשי-מישטרה פרצו לדירות בשכונה ועצרו שלושה מאוהדי הקבוצה. אין לדעת אם עשו זאת על-מנת להרתיע, או אם כדי לנסות לגלות מן האיש שפגע ברבפסק מלכה. בסך-הכל נעצרו בסוף-השבוע יותר מ-40 מתושבי השכונה. חל" קם הגדול שוחרר אחרי שהופעלה הש" פעתו של עורך-הדין דב ברזילי, ראשי עיריית חדרה.

בעיריה בת 18 אלף התושבים, לא היה כדורגל השבת. המיגרש עמד שומם מ" שעות-הצהריים. בבוקר נערך מן מישחק של קבוצת-הנוער המקומית, ובסיומו הו" דיע שלום ביטון, האחראי על הנוער ב" גיבעת-אולגה ויחקן קבוצת הפועל, כי "הו, כנראה, המישחק האחרון. אם לא יתנו לבוגרים לשחק, לא ישחק גם הנו" ער. אין מה לעשות, אבל בלי קבוצה ב" גרת אין שום טעם לטפח בנוער ש"שרוף" על כדורגל, תיקוות-שווא."

בשכונה הסתובבו בשעות הצהריים של השבת חבורות צעירים, שניסו לשכנע את חבריהם להמשיך לדבר בשבת הכוח. "כאן, בארץ, הולך רק בכוח", התמרמר יו" סף פלינג, שוער הקבוצה. למאבקם של תושבי השכונה הצטרפו בשבת האחרונה גם כמה אישי-ציבור וחבריי-כנסת. שטלי" פנו לביתו של מנהל הקבוצה גרבי והו" דיעו על תמיכתם. תמיכה במה? זאת לא פירשו. "כשהיה הכל שקט, אמרו שאנחנו חיות, עכשיו, כשיש רעש ואנשים ממור" מרים, פיתאום מביעים נכונות לעזור ולהיות איתנו", מתמרמר צדוק תלמה. א"י הד הקבוצה, "אנחנו לא צריכים שיחשבו שאנחנו מיסכנים. מהבוקר של המצוצקה נש" תדל לצאת בכוחות-רעצמנו, אבל מהבוקר של הכדורגל לא יוצאו אותנו לעולם!"

מנהלי הקבוצה אופטימיים יותר, אך פיי" תרון אין באמתחתם. "אם לא יבטלו את החלטת בית-המישפט, השכונה הזאת תהיה גיהנום", אומר יעקוב אוללאי, קיצוני ב" הפועל גבעת-אולגה. והם מתכוונים לכך.

מאיר דורון

לעזרת האח

הקטן, שאחריו רדפו שוטרי מישמר-הגבול, יצאה שרה דמארי בת ה-19 וספגה מכות נמרצות.

גיבעת-אולגה, מנחם בוזנסקי. "אני, למשל, הייתי שחקן בהפועל חדרה, והשנה הזאת החלטתי שאשחק למען השכונה שלי. הייתי בטוח שנעלה לליגה א', והיו לנו אפילו חלומות על הליגה הלאומית."

"הפועל חדרה חוששת מאיתנו, שנגנוב לה אוהדים, ולכן עשתה נגדנו הכל כדי שנצא ממצגל המישחקים. חזק מזה, בתר" אחדות הכדורגל שונאים אותנו וכבר מזמן מחכים לנו מאחרי הפינה. שוב, הכל בגלל הדימוי השלילי של השכונה. חושבים שכ" לם כאן פושעים ויותר טוב שלא ישחקו כדורגל. בזמן הדיון המישפטי בהתאחדות שכתו, למשל, איזה תיק-עבירות עבה יש להפועל עפולה. לנו לא היתה אף עבירת" משמעת בעונה הזאת. האוהדים היו מרו" סנים, והכל היה בטוח וורוד."

האוהדים אומנם היו מרוסנים, אבל רק עד יום החמישי בלילה. בלב השכונה, ב" כיכר המרכזית המשמשת מרכז חברתי יחי" די בשכונה, התאספו אלפי צעירים. עש" רות מהם נעו, לקראת שעות הלילה, לכיוון כביש החוף. מכאן החלה ההירדרות ה" מהירה. הצעירים, שכל המחת שנצבר בהם פרץ בבת-אחת, חסמו את הכביש הראשי תל-אביב-חיפה והחלו מיידים אבנים ב" מכוניות העוברות.

כאשר ראו הצעירים המפגינים את טו" רי השוטרים ומישמר-הגבול מתקדמים ל" עברם, התפוררו בבהלה. מכוניות להתזת" מים ואמצעים לפיזור הפגנות בעזרת גזים חולקו לשוטרים ולאנשי מג"ב. הריצה ה" מהירה אל תוך השכונה, והידיעה על ה" מתקפה הקרבה ובאה פשטה בשכונה כ" דליקה בשדה-יקוצים ומייד התלקדו קבו"

שידור

צל"ש

ניסיון חסרת-תקווה

לסירטו של הבמאי נדב לווייתן התנאי גמילה — 12 חודשים עם שושנה, שליוותה במשך שנה את ניסיונות-הגמילה העקשניים של אשה צעירה שהורקת הסם הפכה מיפלטת ממצוקותיה הנפשיות והגופניות. ספורה של שושנה הוגש בידי לווייתן (33) בפשטות מרגשת ומרתקת, כשהוא מניח לדמותה הססגונית והבלתי-אמצעית של המסוממת לדבר בעד עצמה. המודעות לעוצמת החומר המצולם, ההמצעות מגי" מיקים צילומיים והיעדר ניסיון לדרמא-תיזציה הצילו את הסרט מסכנת זיוף. המעקב אחר נסיון-הגמילה הנואש של שושנה — שלוויתן לא השאיר כל מקום

נדב לווייתן
פשטות מרגשת

לספק באשר לחוסר-תוחלתו — הגיע ל- שיאו המדכא והמכאיב במסקנה הסופית כי המוצא היחידי עבורה נמצא מאחרי חומות-הבטון וגדרות-התיל.

צל"נ

הכשר למשתמשים

לרביאלוף מרדכי ("מוטה") גור, רמט" כ"ל צה"ל, על הופעתו המבזה בתוכנית הדתית חורשה, בהנחייתו של שאול מייזליש. עצם הסכמתו של מוטה להו" פיע בתוכנית, הנחשבת כאחווה הפרטית של המפד"ל בטלוויזיה, היא בגדר פליאה אולם הרמטכ"ל שם עצמו ללעג כאשר נאלץ להשיב על שאלות של שלושה תל" מידים, מנופחי חשיבות עצמית, שהציגו לו שאלות מהסוג: "האם לדעתך צה"ל של היום הוא המשך דור המכבים?"

את מיבצע אנטבה הגדיר מוטה, בתשו" בה לשאלות המטופשות, כ"שליחות לאו" מית יהודית" ובתשובה לשאלה אחרת טען כי הסכנה האמיתית לצה"ל נעוצה בהיעדר תודעה יהודית מספקת. אולם הסנסציה שבהופעה היתה הצהרתו של הרמטכ"ל שתמכה בהשתמטותם של תלמידי הישי" בות משירות בצה"ל.

"אסור לנו לפגוע ביסודות מהעם היהודי המקדישים את עצמם... לא הייתי רוצה לפגוע בניצוצות יהודיים אמיתיים של ל" מוד-תורה לשמה". אמר מוטה ונתן הכשר למשתמשים.

מאחרי המסך

עצוב, מביש ומעליב

הטלוויזיה, הטורחת לכסות כל אירוע של חלוקת פרסים מדרג ו', החל בחלוקת פרסי "נירוד" ועד לכתיי מכלות-יופי, לא כיסתה את טעם חלוקת פרסי רשות השידור, שנערך השבוע. ובצדק, היה זה אירוע מביש, מעליב, עצום ועלוב. לרוב מקבלי הפרסים נודע על הכוונה להעניק להם אותם מן העיתונים. ההזמנות להשתתפות בטכס הגיעו אליהם רק יומיים לפני שהוא נערך. שרה-חנינוי והתרחבות אהרון ידלן, ש" באחריותו נמצאת רשות השידור, לא הגיע לטכס. הוא גם לא טרח לשלוח איש

מאנשי מישדרו. אפילו יו"ר הנהלת רשות השידור, זל" איתן, לא בא לטכס. חבר הנהלת הרשות, שקרא את רשימת מקבלי הפרסים, הפך את הטכס — שנערך במדואן ישראל — לכדיחה. הוא טעה בכל שם שני שקרא. הווכים בפרסים הכספיים, שבאו לאירוע עם בני-מישפחו" תיהם, כבשו ראשיהם בכלימה. היה זה רק סימלי שכאשר עלה אל הבמה מפקד גלי צה"ל, מרדכי ("מוטה") נאמן, שהתקנא ברשות השידור וביקש להעניק פרסיו גם לאנשי, התקלקלו הרמ" קוללים. אבל זו לא הפריע לאיש. כי ממילא לא הספיקו להודיע לזוכי גלי-צה"ל על זכויותיהם וגם לא הכינו עבורם תעודות, כך שהם לא הפסידו כלום.

חיים שכאלה" בהקפאה

עוד לפני חודשים רבים הקליט עמוס אטינגר את התוכנית חיים שכאלה, ה" מוקדשת לגולדה מאיר. כיוון שהתוכנית לא שודרה עד כה, פשטו לחישות בבניין הטלוויזיה. כמה מהן סיפרו כי היתה זו גולדה עצמה שאסרה את שידור התוכנית, ביקשה לשדויה רק אחרי מותה.

כאשר הגיעו השמועות לאוזניו של אטינגר, הוא רגז: "זהו שקר גס. שמועה חסרת-שחר". לטענתו לא שודרה התוכנית כיוון שדרושות לו לפחות ארבע תוכניות מוכנות, כדי להתחיל בשידור מחודש של הסידרה הפופולארית.

באחרונה כבר נקבע מועד שידור ה" תוכנית על גולדה: 24 בינואר 1977. אלא שאז כבר תזויה מערכת הבחירות בעיצומה, וספק אם ראשי הטלוויזיה יראו בעין יפה שידור העשוי להתקבל בציבור כתעמולת" בחירות.

שילון קל-הרגליים

אם ניתן היה ליהנות בשבוע האחרון מזיו פניו של דן שילון מעט מסך הטל" וויזיה, הרי זה רק מפני שלמרות קומתו הגבוהה ומראהו המגושם, ניתן דן ברב" ליים קלות. היו אלה רגליו שלהן חב תורה, על שנשא אותו במהירות למקום" מיקלט, והצילוהו מידי חמומי-מוח שביקשו לרסק את פרצופו.

היה זה נשבת לפני שבוע, בעת מישחק הכדורגל בין קבוצות הפועל ירושלים ומכ" בי תל-אביב. דן, שהחליט לתמוך לנצל את מזג-האוויר האביבי של שבת בצהריים ולהינפש במישחק, מצא את עצמו, ביציאה

גולדה ב"חיים שכאלה"
דחיה ממושכת

מהמיגרש, כשהוא מוקף באוהדים נזעמים של הפועל ירושלים. האוהדים אומנם רגזו על שופט-המיש" חק שגזל, לטענתם, ניצחון מקבוצתם, אבל השופט, דו"ר שריר, היה מוגן עלידי שוטרים והם לא יכלו לפגוע בו. במקומו ביקשו לפגוע בדן, למה דווקא בדן? מפני ששבוע קודם לכן, דיווח בטלוויזיה על הדרכי הירושלמי, בין הפועל ובית"ר, בצורה שלא היתה כליכך לרוחם של אוהדי הפועל והקנאיים.

סטילה עושה לך עיניים

דבר ראשון בבקר,
בשאיני קמה
עם העיניים
האדומות שלי,
אני ניגשת
לשולחן האיפור
ושמה שתי טיפות כחולות,
סטילה — אחת לכל עין
ואני נראית כמו פרח
וההרגשה... כאילו
כל העייפות חולפת לה.

בכל בתי המרקחת

אביה

8.95 ל"י (ללא מ.מ.)

טוטו ספורט

השבוע
מינימום הפרס הדאשון
מיליון ל"י

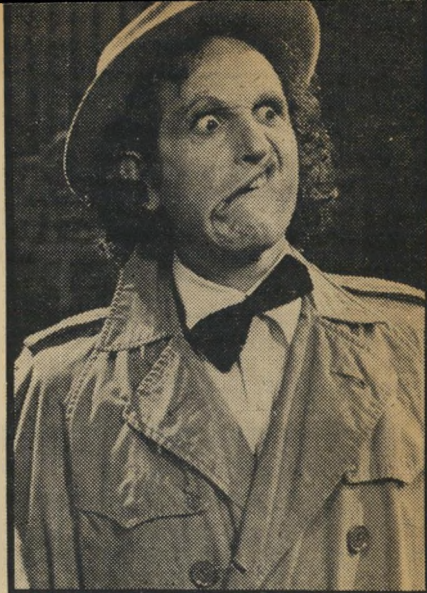
מינימום כלל הפרסים
2,250.000 ל"י

* ובלבד שלא ישולם לזוכה סכום הפרסים העולה על סך מיליון ל"י.

* יום ה' — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

גוריון ב"שירי ברכט" קברט מנוון

דן הבחין בהכנות האלימות המכוונות נגדו, ביצע נסיגה טאקטית אל חדרי ההלבשה במיגרש, שם הסתתר מבוהל במשך כשעה. רק כשהתפורו האותדים סוף-סוף יכול היה לחזור לביתו, ללא פגמים כחולים.

שירי ברכט

לכל אלה שאהבו את הסרט קברט, או סתם חולמים בגעגועים על איוה בידור טוב נוסח שנות העשרים, הכינה מחלקת הבידור של הטלוויזיה קברט ברלינאי איר תנטי למהדרין, עם גנגסטרים קשוחי מבט, שיכורים מתנדנדים, פרוצות עליונות, והכל על רקע תיפאורה נפלאה (עבודתו של איציק אלבלק, מי שעשה את התיפאורה לתוכניות הראשונות של ניקי ראש) שכולה, כדת, על טהרת הקיטש. נוסף על כל אלה מציע הקברט כמובן, את צוות הרקדנים והזמרים — הופעת הקברט הדק דנט. ליוה מינלי אומנם אינה מופיעה שם, אך גם שושיק שני, בתילבושת סכסית קצרה וגרבי-רשת שחורים, לא היתה מביישת את קברט של ג'ואל גריי. כל החגיגה הציבוענית המתקתה-מרי רה הזו, נועדה לשמש מיסגרת לאחת מ-סידרת תוכניות של שירי-תיאטרון, המוקדשת במיקרה זה לשיריו הדרמאטיים רבי העוצמה של ברטולד ברכט. ברכט, בעל דיעות שמאלניות והשקפת-עולם מרכ-סיסטית, משלה באמצעות יצירותיו חיצוני-סאטירה ספוגי-ארס בבורגנות.

שניים הם האחראים לבימוי התוכנית, הבמאי עימרי ניצן, מהבימה, הזכור מן ההצגה על קלות-דעת וצביעות, שעבר על הצד הדרמאטי של התוכנית ואנטואן סאלה, במאי-הטלוויזיה הכישרוני, שעיצב את התוכנית סמי וסוסו.

על הגל

בסימן האלטורות

אחת התאלטרות המשתלמות ביותר-בי עולם הקריינות הטלוויזיונית, היא הקראת מיספרי כרטיסי הפיס, שזכו בהצלחה חסר-בועית. קריינות זו נעשית במיסגרת מישי דרייה-שירות של רשות השידור, רווחיה של האלטורה משתלמת זו נופלים בחלקה של איזנה צוקרמן, שאינה אלא אשתו של ארנון צוקרמן, מנהל הטלוויזיה. האלטורה משתלמת לא פחות עושה מגיש התוכניות ירון לונדון. הוא אומנם יצא לחופשה מעלי כותרת, אלא שאת חופשתו הוא מבלה בגליצה"ל, שם הוא עורך ומגיש לפרקים את יומן-הערב של התחנה הראית. מה שכן, עבור כל תוכנית בת-שעה מגיש, מקבל לונדון תשלום של 900 ל"י — סכום עתק, שאיש מעובדי האזרחים של התחנה הצבאית אינו זר בשכמותו. לפני שלושה חודשים, ב-גרבר ראשי-השנה העיברי, הכינה רשות השידור מישדר מיוחד, המוקדש לטורים הסא-טיריים-פוליטיים שפירסם דידי מנוסי בשנה האחרונה. השבוע, לקראת ראש השנה האזרחי, התבקש מנוסי להתקין את המישדר לשידור חוזר. מנוסי קיצץ פה והוסיף שם, והתוצאה: "1976 — השנה שעברה על ידי מנוסי, שתשודר ביום השישי הקרוב בשעה 6.00 בערב בגל ב'.

חורף חם ויפה. סריגי הלן

חודשי החורף יהיו חמים, יפים ורכים בסריגי האופנה והאיכות של "הלן".

את הסריגים היפים-היפים של "הלן" — עבורך ועבור הגבר שלך-תוכלי לרכוש בחנויות האופנה המובחרות של ישראל (וגם בארצות-הברית ובאירופה)

סריגי הלן
בע"מ

יצרנים ויצואנים של סריגי אופנה

המפעל: רח' היסוד 4, בנין רסקו, יפו-ת"א טל. 826316-831176

Helen knits

הפגנות

היום פרובוקציה!

התימורת הדרום-אפריקאית

ניגנה, הסטודנטים מחו

והשוטרים השתוללו

האווירה היתה דרום-אפריקאית מושל-מת: תיומורת דרום-אפריקאית ניגנה בפנים, ופיזור הפגנות נוסח מישטרת דרום-

מישנה ברחיים, וכמה קצינים נוספים, בתוכם פקד צבי בסון.

מכות לנשים. השוטרים החלו דוחפים את המפגינים מרחבת הכניסה ומריחיקים אותם. אלה ניסו למחות, השמיעו סיסמות אנטי-גזעניות, ותוך שניות אחדות כבר שכבו כמה מהצעירים על הריצפה, כשהם מוכים.

פרצו תיגרות, כשהשוטרים מפליאים מכותיהם בלי אבחנה, חובטים ודוחפים את הבחורות מסלקים מן המקום את העיתונאים, ונעיקר את הצלמים. חמומי-

הפגנת שי"ח בקונצרט תיומורת-הנוער הדרום-אפריקאית
דובר המישטרה: "הפגנה שקטה"

אפריקה התנהלה בחוק.

כל זה לא קרה בקייפטאון, אלא ברחבת מוזיאון תל-אביב, ביום החמישי הראשון. בסנים, באולם-הקונצרטים המהורדר של המוזיאון, ניגנה תיומורת-נוער קאמרית יצירות לכלי מיתר, בערב מיוחד שנערך עליידי שגרירות דרום-אפריקה. למרות שדבר קיום הקונצרט לא פורסם במודעות, הגיע שימעו לאזניהם של אנשי תנועות-שמאל אחדות, ואלה החליטו לצלל את האירוע לשם הבעת דעתם על מדיניות האפארטהייד בדרום-אפריקה. השוטרים באו להכות. מעט לפני השעה שמונה בערב הגיעה קבוצת צעירים, שהבולטים שבהם חברי אירגון ה"מתקרא", שמאל ישראלי סוציאליסטי, ובראשם יוסי כהן. הם הציבו מישמרת מחאה ליד הכניסה למוזיאון, והניפו מיספר שילטי-קרטון בנוסח: "איפה קניג?", "הדם בסוואטו עדיין חם", "איזה אורקסטרה", "יהודים נגד אפרטהייד" וכו'. מרבית המוחים היו סטודנטים מאוניברסיטת תל-אביב, חלקם בחורות, כשמיספרם הכולל אינו עולה על כמה עשרות.

תוך שניות הגיעו למקום ארבע ניידות-מישטרה ומכונית-מעצרים. מתוכן יזנקו כחריסר שוטרים מונהגים עליידי

שוטר מוד סטודנטית-מפגינה
— בלי הפעלת כוח —

מפגינה חודפת קצין-מישטרה
— וללא כל הפרת סדר!

המוח בקרב משליטי-הסדר היו דווקא ארבעה סטודנטים בשירות המישטרה, שניצלו את המהומה כדי לתת פורקן ליצרייהם. העובדה שאותם סטודנטים אינם נושאים (המשך בעמוד 44)

כמה קציני-מישטרה בכירים, והתנפלו על הצעירים, תוך שהם חוטפים את הכרזות. מפקד הפעולה היה הפקד בני פירסט (העולם הזה 2049). נוסף על פירסט נכחו במקום גם מפקד מרחב הירקון, ניצב

משרד החקלאות

להלן לוח המחירים המוסכם

ל-26.12.76 - 31.12.76

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

לצרכן לק"ג

בל"י

4.75

2.40

3.40

3.90

4.20

ירקות

עגבניות מזנים פחוסים

גזר

פלפל קליפורניה

תפוא"ר מהיכול החדש

תפוא"ר ארוזים באריזה של 2 ק"ג

פירות

תפוחים זהוב גודל 6

תפוחים זהוב גודל 6.5

תפוחים גרנד גודל 6

תפוחים גרנד גודל 6.5

תפוחים אורליאנס גודל 6.5

תפוחים אורליאנס גודל 7

אגסים מוזן ספרונה גודל 5

אגסים מוזן ספרונה גודל 5.5

בננות

הדרים

אשכוליות

תפוזים טבוריים ושמוטי

לימונים

2.10

2.55

4.05

עופות פטמים קפואים בשקיות

מיני תנועה (עד 1.1 ק"ג העוף)

גודל 1 (עד 450 ק"ג העוף)

גודל 2 (עד 1.6 ק"ג העוף)

גודל 3 (מעל 1.6 ק"ג העוף)

בשר הודו ללא עור וגידים

מ.ע.מ. 12.96 + 1.04 ל"י

12.13 + 97 אג

11.39 + 91 אג

10.32 + 83 אג

22.22 + 1.78 ל"י

דגים

כסיף

כסיף כפרוסות של חצי ק"ג

קרפיון חי

9.50 + 76 אג

18.20 + 1.46 ל"י

15.15 + 1.21 ל"י

יתכנו שינויים במשך השבוע

טיפול עצמי בבעיות המין

מאת פרופ' דויד קאס

מאת פרופ' פרד סטאוס

מדריך שיטתי של שלבי-אחר-שלב, אשר פותח ע"י צוות פסיכיאטרים באוניברסיטת ויסקונסין ונבחן בהצלחה במירפאה הצמודה אליה, יאפשר להתגבר על בעיות בתחום המין, להגדיל את ההנאה ולהשיג חוויות אורגזם מלאה. והעיקר: תפנית זו עוצבה כך שהזוגות יוכלו לבצע בעצמם, בין כותלי בתייהם, ללא עזרה מקצועית מבחוץ.

39.80 + 3.20 מע"מ

גש לחנות ספרים או שלח התמורה להוצאת "לדורי",

ת.ד. 9047 ת"א ותקבל את הספר בדואר חוזר. המשלוח חינם.

שיפוצים

ושינויים

בדירות ועסקים

בניה, חשמל, נגרות,

צבע, תריסים, ריצוף

חרסינה, טפטים,

אינסטלציה

צפויי עץ אורן

150. — ל"י למ"ר

כולל צבע לזור 2000

סוגיר בע"מ

חברה לשיפוצים

ובנין

רח' רבנו תם 14, ת"א

טלפון: 238356

שעות 4 עד 7 בערב

2.880 ל"י

בלבד

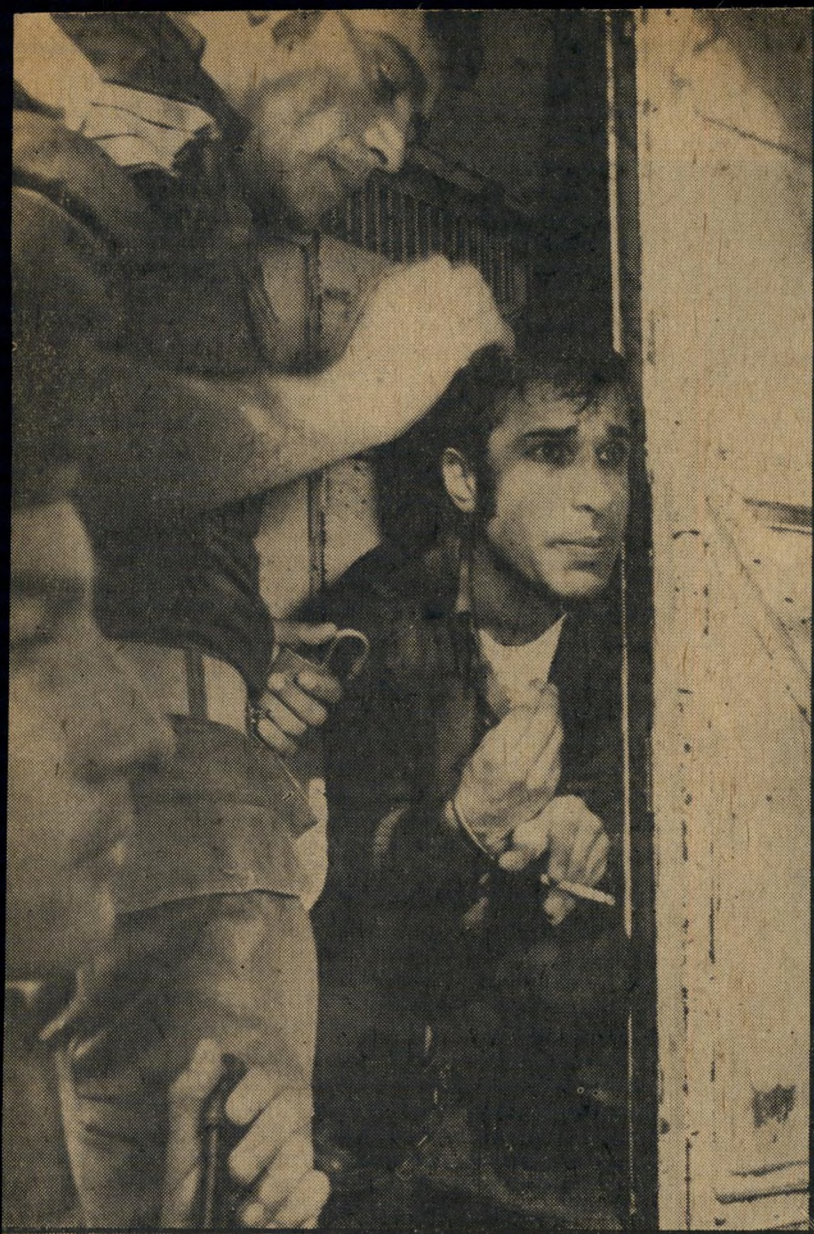
תעלה לך מודעה

בגודל עמוד

ב'

העולם הזה

המוציאים לפועל: בן־נר ערשי וצ'ון רובבצ'י, הנאשמים ברצח 'פת נגר המחסלים מכלא שאטה

ובכך משך לחדר־האוכל סוהר שנמצא בתפקיד בחצר הגדולה של הכלא. מייד יצאו האסירים אחרון ביטון ואלן סעדון, כשהם רעולי־פנים, בריצה מתוך תא מס' 11. מיהרו אל חדר־האוכל ונעלו את דלתו. תיו במנעולים שנשא עימם.

זמן־מה קודם־לכן נכנסו האסירים צ'ון רובבצ'י ובן־נר ערשי ואסיר נוסף לתא מס' 4. החליפו בגדים, חבשו מסכות על פניהם, והצטיידו בכלי־זין שהוכנו שם עבורם. כשנעלו דלתות חדר־האוכל, על־פי התיכנון, יצאו השלושה בריצה לעבר תא מס' 1, פיצחו את מנעוליו במוט־ברזל ופרצו לתוכו. הם ניגשו אל האסיר יפת נגר שישן אותה שעה על אחת המיטות בתא, ורובבצ'י הלם בראשו במוט־ברזל שבידו. חברו, בן־נר ערשי, דקר את נגר וגרם לו לפצעים שבהם נפטר שעה קלה לאחר־מכן. השלושה יצאו את התא, חזרו לתא מס' 4, החליפו את בגדיהם, נפטרו ממסכות־הפנים ויצאו.

תפקידו של האסיר אהרון מלכה (27) החל אחרי שנגר כבר חוסל. מלכה שבר את המנעולים שבאמצעותם נעלו ביטון וסעדון את דלתות חדר־האוכל, ואחר־כך העלים אותם.

השופט העליון של בית־הדין של העולם־התחתון בשאטה, האיש שניצח על המיצע, היה סמי אלקיים (24). אלקיים הוא גם היחיד מבין השישה־עשר שאינו נראה מפחד, מסוכן או אלים. בבית־המישפט הוא נוהג כגיטלמן, לבוש בחליפה חורפית אלגנטית ומחייך אל העיתונאים באדיבות. כל זה — בבית־המישפט בנצרת.

אך ב־27 ביוני השנה, יום הוצאתו

המדינה יפת נגר, בין כותלי הכלא. לדיברי התביעה התרחשו המאורעות כך: ביום 27.6.76, בכלא שאטה, אכלו האסיר רים את ארוחת־הבוקר שלהם. לפתע פתח האסיר משה בן־דוד בקטטה מבוימת.

המדינה והאחר מטעם תת־מדינה, נפגשו הפעם בנסיבות בלתי־קולגיאיות לחלוטין. היה זה לצורך קריאת כתב־האישום. שבו הואשמו 16 האסירים בכך שהביאו, כאיש אחד, לידי רציחתו של האסיר ועד־

שני בתי־דין נפגשו בשבוע שעבר בי אולם בית־המישפט המחוזי בנצרת. מן העבר האחד ישבו שלושת השופטים המי־חוזיים, תיאודור אור, קלינברג ואלמגור, ומולם 16 חברי בית־הדין־הגבוה לעשיית צדק של העולם־התחתון בכלא שאטה. כתב־האישום, שנקרא על־ידי השופט המי־נכבד רגליהם של הנאשמים, ובקישקיש האזיקים שעל ידיהם.

כך הוצא הרצח לפועל

עדיין אין תקדים, בתולדות המישפ־טים במדינה, שנאשמים יישבו באולם־המישפט כשהם כבולים. אך השופטים נאלצו להסכים לחידוש, לאחר המרד האלים שביצעו אותם נאשמים עצמם שבועיים קודם־לכן, באותו אולם עצמו, ואשר כתור צאה ממנו נאלצו השופטים להיסוג אל לישכותיהם והמישפט נידחה. הנאשמים טענו אז, שהשתוללותם נגרמה כתוצאה מן הברוטאליות שהפגינו השוטרים נגדם. שני בתי־הדין הללו, האחד ממונה מטעם

הקורבן

יפת נגר, שנרצח בכלא שאטה על־ידי המחסלים של העולם התחתון. אשתו שושנה (מימין) ואחותו גאולה (משמאל) עמלו קשה כדי להביא לידיעת הציבור את העובדה שנגר נפל קורבן לקנוניה בין שילטונות הכלא לבין אסירים מסויימים. בתמונה למעלה מימין: בן־נר ערשי, שדקר את יפת נגר בסכין. בתמונה למעלה משמאל: צ'ון רובבצ'י, שפיצץ את ראשו במוט־ברזל.

בית'המישפט של העולם התחתון בבית'המישפט של העולם העליון

ביותר. לשם סיוע בביצוע הרצח דאג לכן שיתגורר יחד עם יפת נגר, בתא מס' 1. והשיג את מוטי'הברזל ששימש לאחר מכן בידי הרוצחים לפריצת מנעול התא ולתקיפתו של נגר. ימים אחדים לפני הרצח העביר עמיאל את המוט לידהם של ציון רובבצ'י ואדם נוסף. הוא קילקל את מנעול הזא בכוונה, כדי לגרום להחרתו למנוע נוח יותר לפיצוץ באמצעות המוט. בערב שלפני הרצח סידר כך שיפת יישן במיטה העליונה בתא. על-מנת שיקל על הרוצחים לפגוע בו במהלומות-מוט ובדקירות-סכין. הוא גם דאג לסלק מעל דרכם של הרוצחים את האסירים שעלולים היו להפריע להם.

פסקידן וזמנות נגזר ליפת נגר כבר בחודש מאי השנה. הכנופיה, שהתארגנה בין כותלי נלא שאטה, נטלה על עצמה לשפוט אסירים בעלי מעמד של עז'מדינה ולהענישם. תפקיד נוסף של הכנופיה: להעניש ולהפחיד את הסוהרים בכלא. נוסף על רציחתו של יפת נגר, נחשדו חברי בית-דין פנימי זה בביצוע מעשי-סדום בגופם של אסירים אחרים.

לטענת נציג התביעה, עורכי-הדין ד"ר מרדכי למביג, סגן בכיר לפרקליט מחוז חיפה והצפון, העביר הנאשם מס' 1, יעקוב אלפרון (22), באמצעות מס' 9, דב יוסף בשירי, ידיעה או הוראה לנאשמים אל-קיים, ליצחק קיש, למחלוף מרלי, לרובב-צ'י, למוריס לוגסי, לאהרון מלכה ולשלמה אדרי, כי יש להרוג את יפת נגר בשל היותו עז'מדינה.

למה רצחו

את נגר?

בשעתו ניהל יפת נגר את הדיס-קוטק זנטאנה בפתח-תיקוה, שם היה הנוהג לשלש דמי-חסות לכנופיות-פושעים, או דמי-הגנה למיטרתה. יפת היה אדם קשה, וסירב לשלם — כפי שסיפר אחיו, נפתלי נגר (העולם הזה 2028). הוא לא שילם, לא למיטרתה ולא לחברות גיבעת-שמאל, שגבתה דמי-חסות כמעט מכל בעל-עסק בפתח-תיקוה.

כאשר הפעילה עליו הכנופיה לחץ וניס-תה לסחוט את דמי-החסות בכוה. התלונן יפת במיטרתה, ואף לא פחד להופיע בבית-המישפט ולמסור עדות. אחדים מאנשי כנופיית גיבעת-שמאל נכנסו לכלא עקב עדותו זו. בשל עדותו זו אף מצא את מותו בין כותלי הכלא. יפת נכלא בשאטה על החזקת רכוש

אלן הבריחות

סמי אלקיים, מס' 2 בכתב-האישום, שהופיע למישפט בבגדים מהוררים, חשוד כמי שניצח על המיבצע כולו. הוא הסתובב בחצר הגדולה של כלא שאטה כשהוא מזוין בסכין, נתן את הסימן לנעול את חדר-האוכל ושלח את שלושת הרוצחים לתא שבו ישן יפת נגר.

(המשך מעמוד 37)

להורג של יפת נגר, ניראה אלקיים שונה להלוטין. הוא הסתובב בחצר הגדולה של כלא שאטה כשהוא מזוין בסכין, וניהל את המיבצע. הוא נתן את הסימן למשה בן-דוד לפתוח בקטטה. הוא גם נתן את הסימן לביטון ולסעודן לצאת ולנעול את הדר-האוכל מאחוריהם. הוא אותה לרובב-צ'י ולערישי לצאת לתא מס' 1 שבו ישן יפת נגר ולחסלו. הוא זה שהורה למלכה, לאחר-מכן, לפתוח את חדר-האוכל ולהסי-תלק עם המנעולים.

לצידו של אלקיים — המוכר לציבור בזכות בריחתו מן הכלא, שבעיקבותיה נערכו אחריו חיפושים נרחבים אשר בסיו-מם נעצר ליד שערי נמל אשדוד, שעה קלה לפני שעמד לעלות על אונייה ולברוח מן הארץ — עמד בשעת המיבצע, בחצר הכלא, מוריס לוגסי, אחד מעוזריו. גם לוגסי היה חמוש בסכין, ותפקידו היה לפתוח בתיגרת-סכינים עם אלקיים. במיק-רה שהסוהרים יגיעו אל החצר הגדולה, במטרה להסב את תשומת-ליבם ולמנוע מהם את שיבוש מעשיהם של המשתתפים האחרים בפעולה.

נאשם אחר, יצחק קיש, שהיה מזוין בדקר, עמד בחצר הטבחים (שבה שוכן תא מס' 1) כשתפקידו למנוע כניסת סו-הרים לחצר ושיבוש אפשרי אחר של פעי-לות הרוצחים. קיש וידא עם הנאשם ציון עמיאל, שהיה בתוך תא מס' 1, יחד עם נגר, כי אכן הרוצחים יוכלו להיכנס לתא באין-מפריע. נתן הוראות לרוצחים לפני שנכנסו לתא. עודדם וזירו אותם בעת ביצוע הרצח עצמו.

על הנאשם דב יוסף בשירי (25) הוטל לזרו את הרוצחים בעת ביצוע המעשה, והוא אף דאג להעלים חלק מן הנשק שבו השתמשו.

ה-13 ברשימת הנאשמים הוא יצחק משאלי (21), שתפקידו היה להימצא בחצר הטבחים ולמנוע הפרעת הרוצחים במעשי-הם, ומיד אחרי הפעולה לקבל מידי בשירי את הנשק שהשליכו רובב-צ'י וערישי מידי-הם, ולהעלימו.

כאשר יצאו שלושת הרוצחים מתא מס' 4 לביצוע משימתם בתא מס' 1, ובשובם ממנה, שמרו הנאשמים אחמד ג'אל וציון סירי (24) על התא. ג'אל היה מזוין בסכין. תפקידם היה להכין בתא מס' 4 את כלי-הנשק, המסיכות והבגדים, לשמור עליהם לפני הפעולה ולדאוג להעלימם לאחריה, וכן למנוע כניסת יזרים לתוך התא במהלך הפעולה.

תפקידו של ציון עמיאל היה חשוב

המזוקן

יצחק משאלי, מיספר 13 ברשימת הנאשמים, נמצא בעת ביצוע הרצח בחצר הטבחים, ותפקידו היה למנוע את הפרעת הרוצחים במעשיהם. אחרי המעשה קיבל את הנשק והעלימו.

מפצח המנעולים

אהרון מלכה שבר, אח-די הרצח, את מנעולי שותפיו-לפשע את הסו-הרים לפני ביצוע המעשה, על-מנת שלא יתערבו במתרחש.

העונק

דב יוסף בשירי, מואשם בכך ש-סייע בידיו של בן-גר ערישי לרצוח את יפת נגר, וכן איפשר לו להימלט מעונש. הוא עודד וזירז את הרוצחים והעלים חלק מהנשק.

ידיים על הפנים
מרים הנאשם אלן סעדון, מחשש פן יצלמוהו באולם המישפט. גם בעת ביצוע הפשע היה סעדון רעול-פנים.

וגדמה כי די בניצוץ אחד, בגורם מניע כלשהו, כדי להפוך את הכלא כולו לחופת. כל מי שבחן את פרצופיהם של 16 האסירים שהובאו לבית-המישפט בנצרת, יכול היה לראות כי מישפט זה עתיד להימשך זמן רב.

לנאשמים רבים בתיק זה אין כבר מה להפסיד. הם מוכנים להפוך את הופעותיהם במישפט לסידרה של מעשי-אלימות, ובלבד שישיגו את תביעותיהם.

שכן מאידך, אין להתעלם מטענותיהם לגבי התנאים האלמנטריים הנחוצים להם לצורך הכנת הגנתם המישפטית בתוך היכלא. שילטונות כלא שאטה אינם מתלה-בים מן הרעיון להתיר לנאשמים להתי-כונן להופעותיהם בבית-המישפט כפי שי-מורה החוק.

הנאשמים מבקשים למנוע מעדי-התביי-עה, סוהרים בכלא, מלהיפגש עימם ולהתי-עלל בהם. הם טוענים כי הזילזול מצד מפקד הכלא ומצד המישטרה בזכויות המ-גיעות להם מכוח החוק, יביאו רק להתי-פרצויות נוספות באולם המישפטים בנצרת.

מרסל זוהר

מסיכה על הפנים
ציון סירי, מיספר 16 ברשימה, כיסה את פניו בצווארון האפודה שלו, מפני הצלמים. הוא, יחד עם הנאשם אחמד ג'לאל, שמר בעת ביצוע הפשע על התא שבו הוכן הנשק.

בועלי-בית
הובא לבית-המישפט יצחק קיש, הנאשם מיספר 3 ברשימה, קיש, שווידא את כניסת הרוצחים לתאו של נגר, אותה לעיתונאים באולם המישפט ב"ר" של ניצחון.

בזעקה נרגשת, וביקשה שיעבירוהו לכלא אחר כדי להציל את חייו. התשובה הנתי-רצת היתה: "לא!"

האם תיפסק

האלימות!

אך רציחתו של יפת נגר היתה רק חוליה אחת בשלשרת האלימות ומעשי-הזוועה בתוככי כלא שאטה.

בתודש אוגוסט 1958 אירעה בריחה המו-נית של אסירים מכלא זה. המרד והבריחה הסתכמו במחיר כבד של 15 חללים, אסי-רים וסוהרים גם-יחד.

לפני כשנתיים נדקר אסיר בשאטה, על רקע מעשה-הסדום. האסירים לכדו סו-הרים, החזיקום כבני-ערובה ואיימו להעי-לות את הכלא באש.

רצח יפת נגר, לאור המיקרים שהתרח-שו בעבר, שב ומוזהיר: משהו מסריח בכלא שאטה. שילטונות בתי-הסוהר מרכי-זים בכלא זה את הדמויות המסוכנות והאלימות ביותר בעולם-התחתון במדינה.

ממחזרה האלים והנלהב, לפנות-בוקר הגיע דעבול אל ביתו של יפת, ופתח באש מתת-מיקלע עוזי. אוולאי נהרג במקום ואילו דעבול התאבד, כביכול, בכניסה לבית. אביו החליט לגקום את דם בנו. או מצאה המישטרה לנכון לפתוח מחדש את תיק הפריצה לחנותו של ראובן בן-שמע, שבו הואשם יפת נגר בהחזקת רכוש גנוב. היו שטענו כי יפת הוכנס לכלא במטרה להגן עליו מפני התנכלות

גנוב. אחרי מותו סיפרה אחותו, מרגלית, כי ידעה שלאחיה היו קשרים עם העולם-התחתון. את הקשרים האלה ביקש לנצל ראובן בן-שמע, בעל חנות במרכז פתח-תיקוה. אחרי שחנותו נפרצה, ונגנב מתו-כה רכוש בשווי של יותר מדב-עמיליון לירות, פנה אל יפת נגר כאל ידיד, וביקשו שימצא עבורו את הסחורה הגנובה. הוא הבטיח פרס בסך 30 אלף לירות למי שימצא את הרכוש הגנוב ויחזירו.

הוא פסק: להרוג!

יעקוב אלפרון, מיספר 1 ברשימת הנאש-מים, העביר באמצעות האסיר בשירי אל שאר הנאשמים את ההוראה כי יש להרוג את יפת נגר, אך, אם הדבר לא ית-אפשר, לפחות לפצוע אותו, כך שלא יוכל עוד לשמש כעד-מדינה.

אפשרית של אנשי העולם-התחתון. הוא נשפט לשלוש שנות מאסר, והחוק תחילה כאגף האסירים הערבים בכלא שאטה. רק בשלב מאוחר יותר הועבר לאגף המסוכן יותר, לגביו, אגף האסירים היהודים. אחרי רציחתו נתגלו סימנים, שהעידו כי גזי-הדין נגדו הוצא מחוץ לכותלי הכלא. עליידי בתי-הדין העליון של העולם-התחתון, וכי ההוצאה-להורג עצמה אישרה עליידי בתי-הדין הפנימי של היושבים בתוך הכלא. במשך שלושה החודשים ש-קדמו לרצח, נעשו ניסיונות אחדים לחסלו. פעם הושלך בקבוק-מולוטוב מאולתר לתוך תאו, שעה שישן. בפעם אחרת שפכו עליו תה רותח, גם זאת בשעה שישן. הסוהרים עצמו עין. אשתו פנתה אל שילטונות הכלא

נגר החליט לנצל את קשריו עם העולם-התחתון. באחד הלילות הגיע אל בעל החנות, ולקח אותו אל מקומה של הסחורה הגנובה, בפרדס ליד פתח-תיקוה. בעל החנות שילם לפרוצים שמונת אלפים ליי-רות, באמצעות יפת. הפרוצים הסתלקו עם הכסף, ויפת ובעל החנות נשארו במי-קום. או הגיעה המישטרה, ועצרה את יפת. אך תיק זה נסגר עליידי המישטרה. לחקירה חוזרת בתיק זה נקרא יפת נגר אחרי שאירעו בביתו רצח והתאבדות. ראובן דעבול, שהיה ידוע כבחור אלים, החל לילה אחד לחזר אחרי בחורה, בדיסי-קוטק סנטאנה. הבחורה ביקשה את עזרתם של יפת וחברו, דויד אוולאי, והם לקחו אותה אל ביתו של יפת כדי להרחיקה

קסדות ומקלות

אחרי התפרעות שופטי בתי-הדין של העולם ה-תחתון, מתנהל משפטם תחת משמר כבד של מישטרה. שוטרים באלות וקסדות חוסמים את המבואות לבניין. **ציילם: שלמה סתר**

עולים. מתוך 27 הנגנים שבתזמורת חמי-
שה מארצות-הברית, והשאר מרוסיה.
התזמורת הוקמה בסוף שנת 1973. בי-
יומה משותפת של משרד-החינוך,
עיריית באר-שבע, ומשרד-הקליטה. זה
האחרון היה מעוניין לפתור בכך את שא-
לת העסקתם של נגנים-עולים, ומשום כך
משלם המישרד את משכורותיהם של אחי-
דים מהנגנים. בעונת הקונצרטים הקור-
דמת הגיעה השתתפות משרד-הקליטה
בתשלום המשכורות לסכום של 450.000
ל"י. משרד-החינוך השתתף באותה עו-
נה, 1975/76. בסכום של 75.000 ל"י ומו-
תר הסכום, להשלמת הוצאות התזמורת
שהסתכמו בקירוב למיליון וחצי ל"י, בא-
מקופת העירונית.

המנצח הוא

כזאיניק

בפברואר של 1976 מונתה מלכה שי-
כמנהלת האדמיניסטרטיבית של התז-
מורת. מלכה הגיעה עם ניסיון רב בטי-
פול בעולות, בעיקר בנגנים-עולים.
כשהגיעה מלכה לתזמורת לא היתה
בה כל הנזלה (האגודה לתרבות וחברה
נמצאה שלבי פירוק). את כל עבודת המי-
נהלה ביצעה עד אז רחל רימר, שתפקידה
הרישמי היה מוכירת התזמורת.
מספרת מלכה: „כשהגעתי לתזמורת,
לא ידעתי זכר על אבי אוסטרובסקי. ידע-
תי רק שהוא מנצח כישרוני, זו היתה
האגדה שהילכה אז, ושעתידה היתה להת-
נפץ במהרה. נפגשתי עם אבי בתל-אביב.
הוא אדם פיקח, בעל קסם אישי רב.
דיבר בהתלהבות והרשים אותי. שאלתי
אותו: „אבי, האם אתה רואה את התז-
מורת כאתגר-חיים? תשובתו היתה:
„כמובן. אחות לא הייתי עושה את זה!“
המנצח אבי אוסטרובסקי (37) הוא בוגר
המיררשה לימודים למוסיקה, האקדמיה הי-
שראליית למוסיקה, והאקדמיה למוסיקה
בוינה. הוא היה חבר קיבוץ להב משך
קריב 15 שנים, ושימש כמנהל מוסיקלי
של תזמורת הקיבוצים עד שסולק ממנה.
אחרי שעזב את המשק ניצח במשך שלוש

עדה ידלין (מימין) אשתו של שר-החינוך אהרון ידלין, מואשמת באחריות לשערוריית התפזקותה של תזמורת באר-שבע

מי פה המנצח?

שנים על התזמורת העירונית חיפה, עד
שסולק גם משם. הסיבות העיקריות שבי-
גללו עזב אבי את שתי התזמורות היו
נעוצות ביחסיו עם האנשים, הן בהנהלה
והן בין דגנים.

בינתיים נותרה התזמורת ללא הנהלה
ציבורית. מנהלה המוסיקלי, משך שלוש
שנות קיומה, הוא המנצח הצעיר אבי
אוסטרובסקי. ייחודה של תזמורת באר-
שבע הוא בכך שכל חבריה הם נגנים

קב קרוסטר. המסקנות: בתיקהחקירה
אין ראיות להגשת כתבי-אשום, ולפיכך
נסגר התיק. הפרשה שהתפוצצה ברעש
גדול, הסתיימה בקול דממה דקה. ההר-
פוליד עכבר.

על התפוררותה הסופית של
התזמורת הקאמרית של באר-שבע,
אחת הטובות מסוגה בארץ, ולכן שהיא
עומדת כיום על סף פירוקה, אחראית
בעיקר עדה ידלין, אשתו של מי שמי-
מונה על קידום התרבות בישראל, שר-
החינוך-התרבות אהרון ידלין.
התזמורת שבה מושקעות מדי שנה
מאות אלפי לירות מכספי משרד-הקלי-
טה ועיריית באר-שבע, סובלת מתככים
פנימיים, ושרוייה במצב של התפוררות
עקב ניהול כושל הן מן הצד המוסיקלי
והן מצד ההנהלה הציבורית שלה.

תזמורת באר-שבע הוקמה לפני כשלוש
שנים, כחלק מתנופה רחבה שחלה בתחום
חיי התרבות בבירת הנגב. את התנופה
הזו הביאה האגודה לתרבות וחברה מי-
סודה של העירייה, אותה האגודה האחר-
ראית אף להקמת תיאטרון באר-שבע ול-
יוזמות ברוכות אחרות. בראש האגודה ל-
תרבות וחברה עמד בנץ כרמל, שהוא סגן
ראש-העיר, שהחזיק בתיק החינוך והתר-
בות בעירייה. פעילותו של כרמל לקידום
ולטיפוח נושא התרבות בעיר הביאה לו
הערכה רבה, בקרב תושבי עירו ומחוצה
לה, ולפני שנה אף הוענק לו פרס כינור
דוד כאות-הערכה על יוזמותיו. אלא שהיה
לתו של כרמל היקנתה לו גם יריבים,
שהבולט ביניהם ראש-העירייה אליהו נאווי.

נאווי ביקש להתבסס מניחות התהלי-
ה שרכש בנץ לעצמו ומשום כך החליט לפ-
רק את האגודה ולהעביר את האחריות
לעירייה. בנוסף, העביר את תיק החינוך
והתרבות מידיו של בנץ לידי-שלו, וכך
צעד אחרון במסע ציד-המכשפות שלו
נגד סגנו, פנה נאווי בתלונה למישרת
בעניין עבירות פליליות באגודה שברא-
שותו של בנץ. חקירת המישרת הסתיי-
מה לפני כחודש, ובימים אלה פורסמה
חווית-דעתו של פרקליט מחוז הדרום, יע-

ראש האגודה

לתרבות
ולחברה
בעיריית באר-שבע, בנץ כרמל, שהוא אף
סגן-ראש-העיר, היה האיש שביזמיתו הוק-
מו תזמורת העיר והתיאטרון שלה. זכה
בכינור-זייד וראש-העיר התקנא בתהילתו.

יו"ר המועצה

לתרבות
ולאמנות
של משרד-החינוך, הגברת לאה פורת,
נמנית אף היא עם הנהלת הציבורית
החדשה של תזמורת באר-שבע, יחד עם
אשתו של אהרון ידלין, שרה-חנינוך.

ראש-העיר

אליהו נאווי,
ראש עיריית
באר-שבע, הגיב על האשמותיה של מנהלת
התזמורת: „מה את רוצה ממני, שאת-
מודד עם אשת שר-החינוך? ועל פי-
טורי הנגנים אמר: „אסור שתהיה הפקרות!“

„אבי הוא דיקטטור“, יודעים לספר אויני ביו וידידיו גסייחד. „הוא מנצח רציני, אבל מתנהג כמו נפיליון“, בתזמורת שבי הן עבד ידעו לספר שהוא „לא אנושי, קטן גוני, ואי אפשר לעבוד איתו“.

ואכן הבעייה הראשונה שבה נתקן לה מלכה שי היתה יחסיה העבודה בין אבי לבין הנגנים. העולים החדשים נגני התזמורת היו מאוכזבים, ומלאי טענות כרימון. והטענות היו כבדות: „אבי לא גר בבאר-שבע, והיה מגיע לחזרות מתל-אביב, לעיתים באיחור, ולעיתים לא הגיע כלל. תמיד היה ממחר לחזור לתל-אביב. הוא לא הקדיש תשומת-לב לנגנים, סירב לשמוע את דעותיהם, לא שיחק אותם בהחלטות הקשורות ברפרטואר, ולא הת-עניין בתנאי עבודתם.“

הוא היה מסדר את החזרות כך שיסיק כמה שיותר בכל גיחה של לבאר-שבע. מתוך עונת הקונצרטים האחרונה (ספטמבר '76 — ספטמבר '75) שהה שיבעה חודשים בחו"ל. על תקופה זו הוא קיבל שכר מלא והשתתפות באחזקת דירה ב'באר-שבע. שכרו החודשי הגיע ל-8,000 ל"י. אגב, את הדירה בבאר-שבע עזב כבר בינואר. ולמרות זאת המשיך לקבל השתתפות חודשית בסך 350 ל"י בשכר-הדירה עד יולי. במקביל הוא נהג להת-גורר במלון נאות מידבר, כשדמי האיסכון שולמו אף הם על-ידי התזמורת.“

אבי התנגד לעריכת שינויים כשלהם ללא אישורו, ומשום כך הצריכה כל החלטה שיחת-טלפון ממושכת עימו בתל-אביב. התוצאה הישירה: חשבונות-טלפון בגובה אלפי ל"י לתזמורת. כך היה גם כששהה בחו"ל. שיחות-טלפון היומיומיות אליו, לחו"ל, גרמו להוצאות עצומות מתקציב התזמורת. חשבון-הטלפון עבור חודשיים של היעדרות שלו הגיע ל-8,000 ל"י. את מרבית העבודה עם התזמורת באותה תקופה עשה מנצח-המישה, ליי אונרד חולסט. עולה מרוסיה. קונצרטים רבים של אבי בוטלו בשל

המנצח המפסיד

שלוש השנים האחרונות, שימש כבר בקאריירה שלו כמנהל המורסיקלי של תזמורת הקיבוצים ומנצחה של תזמורת חיפה. משני המקומות הללו נאלץ להיפרד אחרי שהסתכסך עם אנשי התזמורת

אבי אוסטרובסקי, מנצחה של תזמורת באר-שבע ב'

שלוש השנים האחרונות, שימש כבר בקאריירה שלו כמנהל המורסיקלי של תזמורת הקיבוצים ומנצחה של תזמורת חיפה. משני המקומות הללו נאלץ להיפרד אחרי שהסתכסך עם אנשי התזמורת

ללא-תקנה. גם בבאר-שבע הצליח לרכוש את שינאתם של נגני התזמורת, כולם עולים-חדשים, עד שסירבו אף להימצא במחיר צה. הוא זילזל בעבודתו, גרם להוצאות יתר ולביזבוז-כספים מיותר, ושהה בחו"ל — לצורכי עבודה — חודשים רבים מדי שנה, למרות שמשכורתו עבור חודשים אלה שולמה לו במלואה.

מלכה פנתה אליה ושיטחה בפניה את הבעיות העיקריות העומדות בפני התזמורת. היא קיוותה שעדה תיפגש עם הנגנים, תשמע את טענותיהם, תבדוק את המצב בתזמורת ותנסה להגביל את השי-תוללותו הרודנית של אבי.

אך עדה סברה אחרת. כבר בישיבת-ההנהלה הראשונה אמרה עדה ידלין בנוי כחות אבי, מלכה ושאר חברי ההנהלה הציבורית, כי כאשר מתגלעים חיכוכים בין המנהל המוסיקלי לבין המנהל האדמיניסטרטיבי, חייב האחרון ללכת — חדר-חלק. ואם לא די בכך, עדה פנתה ללאה פורת, יו"ר המועצה-לתרבות-ולאמנות, ור-הודיעה לה שמלכה שי התפטרה מתפקיד-דה. כל זאת, מבלי שהיה לכך כל ביסוס במציאות.

מי שכן הודעו עדה היו אנשי התזמורת. הנגנים העולים, שעד אז חששו לפצות פה, הודרוו ושלחו מיכתב אל מלכה, עם העתק להנהלה, שבו ביקשו ממלכה שתח-זור בה מהתפטרותה.

גם רחל רימר, המזכירה הוותיקה האח-ראית על הקונצרטים לנוער, שעד אז לא השמיעה קולה, אורה אומץ וכתבה מיכ-תב חריף להנהלת התזמורת, ובו פירטה את מעלליה של המנהל המוסיקלי במשך שלוש שנות עבודתו — בעבודות, מיס-פרים ותאריכים, מלכה שי חזרה אל ה-תזמורת, לא לפני שנפגשה לשיחה עם ראש-העירייה, אליהו נאווי.

נאווי שמע את העובדות, העיר מיספר העזות כלליות ולבסוף סיכם: „מה את דורשת ממני, שאחמוד עם אשת שר-החינוך?“ במישפט זה התמצתה הבעייה כולה. כעת כבר לא היתה רק בעיית אבי אוסטרובסקי, כי אם בעיית עדה ידלין. שכן עדה, שהיא אשת שר-החינוך, היא גם בתו של הח"כ הוותיק דודי הכהן, והיא ידועה כאשה קאפריזית ומפונקת שהורגלה לקבל כל מה שהיא רוצה. היא מודעת היטב לעוצמה שבידיה מכוח היר-תה אשת שר-החינוך, יודעת שאנשים נמנעים להתמודד עימה בשל כך, ונהנית מן ההשפעה שמקנה לה מעמדה.

למעשה שלטה עדה בהנהלה, והכתובה את המדיניות. כל אנשי ההנהלה ידעו כבר מה הטענות נגד המנצח, אך הוא ידע את לב מי לרכוש, ולמעשה טירפדה עדה כל אפשרות נקוט נגדו צעדים כלשהם. באותה עת החל במגעים עם אבי על חוזה-עבודה חדש. הוא דרש מועד-הכספים של ההנהלה הציבורית (שבה חברים ריבלין, הדרי, בלום, הכטי-לינגר ועדה ידלין) שכר שנתי של 150,000 (המשך בעמוד 43)

האורקסטרה

הברית ומרוסיה — היתה ונשארה בעלת פוטנציאל מיקצועי מעור-לה, שבחירת האפשר אף בא לידי ביטוי בקונצרטים ברחבי

הארץ. אך אפילו התזמורת המעולה ביותר לא תוכל לתפקד במיטב יכולתה ללא הנהלה טובה ומסורה, ללא תנאי-עבודה נאותים ובתוך אווירה של תככים וקנוניות. בשבוע שעבר הכריזו נגני התזמורת על מרד גלוי, ופוטרו מעבודתם כאיש אחד.

חור של שעתיים, קמו כל הנגנים ועזבו את המקום.“

אשתו של השר

השתלטה

בלב הצוות האדמיניסטרטיבי פעמה תיקוה שתקום הנהלה ציבורי-ריו, אשר תפקח על עבודתו של אבי אוסטרובסקי, ותדאג להכניסו לתלם ול-ישוב את חילוקי-הדעות. בספטמבר השר נה הוקמה הנהלה ציבורית כזו, בת 11 חברים ביניהם היו גם: לאה פורת, יו"ר-המועצה-לתרבות-ולאמנות של משרד-החינוך; עדה ידלין, חברת קיבוץ חצרים, והמנצח אבי אוסטרובסקי, המנהל המוסיקלי-לי.

לחברי ההנהלה החדשה לא היה מושג כיצד מנהלים תזמורת, מהיותם ציבור-מיקרי של נציגי מוסדות. היחידה בעלת הכשרה מוסיקלית היתה עדה ידלין, שהיא מורה למוסיקה בחצרים וחברת מקהלת הקיבוצים היא, שהכירה את אבי עוד מקור-דם, נפגשה עימו והוקסמה מאישיותו.

ושבוע לפני הקונצרט התברר שנמכרו רק 20 כרטיסים מתוך 900. אבי השתולל, והאשים אותי בכל. הלך להיות ביזיון גדול. לבסוף חולקו הכרטיסים במרכזי-קליטה, האולם היה כמעט מלא, והביי-קורת שיבחה את ההופעה.“

כישלונות רבים נמנעו תודות ליכולת-תם הגבוהה של הנגנים, לאחריות הרבה שבה התייחסו לעבודתם, ותודות למסור-העבודה הגבוה שהביאו עימם מארצות-מוצאם. שחרם של הנגנים היה נמוך (כ-2,200 ל"י ברוטו לחודש), הסכס-העבודה הקיי-בוצי עימם משפיל. מלכה פנתה אל אבי בעניין תביעות-השכר שלהם, אך הוא הו-חירה שלא תעז להתייחס אליהם. היחסים בין המנהלת האדמיניסטרטיבית לבין המנהל המוסיקלי היו מתוחים, מאז הקונצרט בבית החייל. על גודל השינוא שרחשו הנגנים למנהלם עמדה מלכה רן. בעת סיור של התזמורת בצפון הארץ, „באחד הערבים“, היא מספרת, „חגגנו את נישואיהם של שניים מהנגנים. החי-לטנו להזמין את אבי (שכמובן לא השכי-תתף בסויר) לאירוע. מייד כשהגיע, באי-

היעדרו. באחרים הוכנסו בתוכנית שיי-גויים של הרגע האחרון. אף לא קונצרט אחד בסידרת המינויים, שעליו ניצח אבי אוסטרובסקי, נוגן לפי התוכנית המקורית. מספרת מלכה שי: „בינואר '76 נסע אבי לחו"ל. הוא חזר כעבור שלושה חוד-שים, לא טרח כלל להתקשר לתזמורת. שהה בארץ כחודש, ונסע לחו"ל לחודש נוסף. כשחזר, באמצע יוני, היה זה ימים ספורים לפני מועד הקונצרט האחרון שלו למנויים. בדיוק אז פנו אלינו מיד ושם להצעה שנגנן בטכס-הזיכרון הממלכתי של יוסי-השואה. היה זה כבוד רב, כיוון שהי-טכס עמד להיות משודר ברחבי ובטלוויז-זיה. הנגנים העולים התלהבו במיוחד, שכן עבורם יכלה זו להיות חוויה מרגשת. אני הסכמתי מייד. אבי היה בחו"ל.“

וכשחזר — סירב בתוקף להופיע בטכס מעין זה. קונצרט אחר, עם הכנרית-העיר-לה בעלת השם העולמי סילביה מרקובי-צ'י, נידחה מהאביב לקיץ. בשל היעדרו של אבי מהארץ, הקונצרט אמור היה תתקיים בבית החייל. כשהקיץ בעיצומו, ומי בכלל הולך לקונצרט בתקופה-החורפית שבה אבי היתה גרועה,

סרטים

רוקי כוכב עליון

מחיתיו כסדרן בבית-קולנוע. אלא שכדר" כו. הוא נזרק גם משם, אחרי שניסה לספ" סר בכרטיסי-כניסה, ולא הבחין שהלקוח שלו היה... בעל בית-הקולנוע.

תיקווה לאדם הקטן. שעה שאשתו המשיכה לעבוד כמלצרית, הצליח למכור כמה רעיונות לתסריטים לטלוויזיה, ואף זכה בתפקיד-מישנה בסרט מסוג ג' בשם אדוני פלאטבו. שנה שלמה התהלך כאשר הרעיון לסרט מקנן במוחו עד שבהתפר" צות אדירה, תוך שלושה ימים, שפך את כל הגיגיו על הנייר. התוצאה: תסריט בשם רוקי, על מתאגרף אלמוני חסר-חשי" בות שנבחר, בשל חוסר-הסיכויים שלו, להתמודד עם אלוף-העולם, הנזקק לתח" רות כדי לשמור על תוארו. הכל בטוחים מראש בתוצאת הקרב. הכל, חוץ מרוקי עצמו, שאינו מוכן בשום פנים להיות קרבן מובל אל הטבח, ומתכוון בכל ה" רצינות להוכיח שיש עוד תיקווה בעולמנו גם לאדם הקטן.

התסריט הדליק מייד התעניינות בעיר הסרטים. שחקנים כמו ג'יימס קאן, ברט ריינולדס ורייזן א'ניל היו מוכנים להר

רוקי, סרט צנוע ואלמוני שקפץ לפתע לכותרות, מהווה את אחת ההפתעות ה" נעימות של השנה. ראשית, זו תמיד הפ" תעה נעימה לגלות שסרט אשר הפקתו עלתה פרוטות, עומד להכניס לקופות מיליונים (ההערכה כיום היא, שהכנסות הסרט יגיעו ל-40 מיליון דולר, לעומת המיליון הבודד שהושקע בעשייתו). שנית, משם שיחד עם הסרט צץ אל הכותרות כוכב חדש, ששמו סילווסטר סטאלון ה" עתיד, אולי, להנהיג סוג חדש של כוכבות הוליוודית: שחקן שהוא גם תסריטאי, ואכן, סטאלון הוא האיש שחיבר את ה" תסריט לרוקי, וסירב במשך שנים להניח את התסריט מן היד, משום שאף אחד מן המעוניינים בכתוב, לא נכנע לדרישת המחבר להפקיד בידיו את התפקיד הראשי.

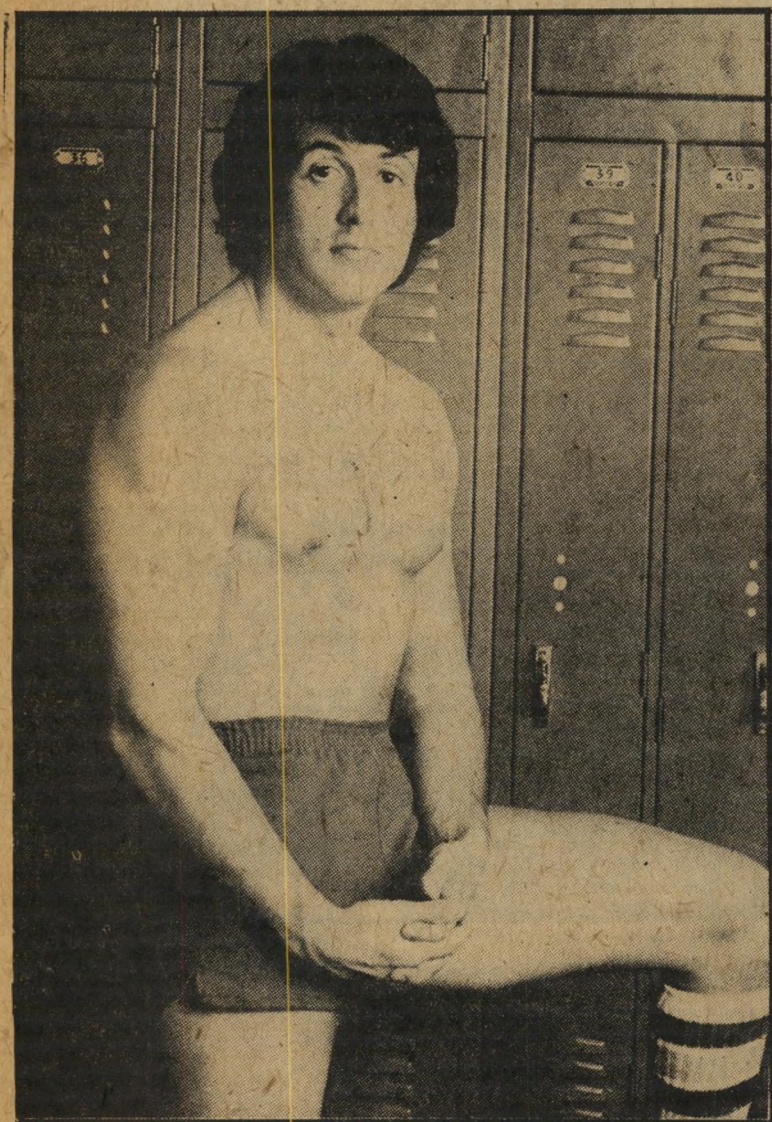
סטאלון, בן אחת משכונות-העוני האלי" מות ביתר של ניו-יורק, בן לאם ממוצא צרפתי בעלת מינהגים מוזרים, שהתפרנסה

רעה צור * אולי גלסט
BEAUTY NAIL

יצירת ציפורניים בשיטה מהפכנית
באמצעות חומר בלעדי שאינו
מזיק לציפורניים ושומר עליהן

רחוב שרת 33 ת"א, טל. 456762
פתוח בין השעות 18.00—09.00

סינדרסט סטאלון ב"רוקי"
שחקן שהוא גם תסריטאי

„בזל“

בית המסג' מספר 1
בישראל

- מסג'יסטיות יפהפיות
- באווירה אקסקלוסיבית.
- שרות מעולה, יחס אישי.
- מיזוג אוויר מלא, נקיון למופת.
- סאונה.

בזל 31 תל-אביב, טלפון 233256
(ליד מכביה-אש)
חנייה בשפע.

פתוח: מ' 21.00—09.00 רציון
ובשבת: 19.00—10.00

המנוי

קיבלת חשבון,

אנא, פרע אותו

ב ה ק ד ס

מחלקת המנויים

לגבר!!!

להנאה מושלמת אברי-מין נשי
מלאכותי

שלח המחאת דואר/צ'ק על סך
— 50 ל"י לת. ד. 24004, תל-אביב
ותקבל בדואר חוזר את המוצר
לכתובתך.

— סודיות מובטחת —

פיע בו נתפקיד הראשי, והסכומים שהוצ" עו לסטאלון תמורת סיפורו הגיעו עד ל" 285 אלף דולר. אלא שהוא עמד על שלו, דרש את התפקיד הראשי לעצמו.

מועמד לאוסקר. אבל העקשנות הש" תלמה, בסופו של דבר, סילווסטר הסכים אומנם להסתפק ב" 23 אלף דולר תמורת השתתפותו והתסריט גם יחד, ולקבל את כל שאר השכר באחוזים מן הרווחים ה" אפשריים (עיסקה שכיום מסתברת ככדאית מאד, אבל לפני התחלת הצילומים לא היתה יוזר מהימור). עכשיו כבר מדברים על סילווסטר סטאלון כעל אחד המועמ" דים האפשריים לפרס האוסקר בחודש אפריל הבא, ולא סתם פרס — אלא סיכוי שבפעם הראשונה יהיה הזוכה עבור ה" מישחק יכתובת התסריט, אותו אדם עצמו

מין השאר כרדגית מיוזיק-הול וכמנחשת עתידות, ואב שהחזיק בכמה סלוגי יופי, היה בילדותו ובנעוריו אחד מאותם מיק" רים קשים לטיפול, שנזרקו אפילו מבתי" ספר למיקרים מיוחדים, וזעק את מתאמו המתמדת נגד העולם בדרכים מקוריות משלו: למשל, ציד-זבובים על מיסכה ה" קאדילאק החדש של אביו, בעזרת צינור מתכת, או גילוח כל הפיאות הנוכריות ב" תער חד, בבית-הספר לספרות שאותו שגא בכל ליבו.

הוא גילה, במיקרה, נטייה אל המישחק, למד דראמה באוניברסיטת מיאמי, חזר ל" ניו-יורק וזכה בכמה תפקידים פעוטים (ביניהם בסרט של וודי אלן בנות, ובמחז" מר עירום). אבל מאחר שהצעות למישחק היו נדירות ורחוקות זו מזו, התפרנס ל"

(המשך מעמוד 41)
ל"י. למרות מצבה הכספי הקשה של התזמורת, המליצה הוועדה לאשר לו 135,000 ל"י, וכן אפשרות לשהות שלושה חודשים בשנה בחו"ל.

אחרי שהעניין דלף החוצה כמה סערה ציבורית בעיר.

מליאת ההנהלה הציבורית החליטה להאיר ריך אוטומטית את החזון הקודם, שלפיו משולם לאבי שכר של 8,000 ל"י לחודש והוא רשאי לשהות בחו"ל למטרות ניצוח ללא הגבלת זמן. מלבד החזון עם אבי לא דנה ההנהלה בשום בעייה שעמדה על הפרק, לא בחיכוכים שבין אבי והנגנים, לא במצוקה הכספית שבה שרויה התזמורת, ולא בתנאי העבודה של הנגנים. ההחלטה היחידה שנתקבלה היתה בדבר הבאתה של רות שחר, כיועצת זמנית לעניינים אדמיניסטרטיביים.

המנהלת צדקה,

אך פוטרה

ר ות שחר (51), ידועה היטב בחוגי המורסיקאים בארץ, בשל היותה הרב שלה בניהול תזמורת. אישיותה שנויה במחלוקת בין יריביה, המצביעים על תכונות שליליות באישיותה, לבין חסידיה המצביעים על ניסיונה הרב ויכולתה האירגון שלה.

רוב אנשי ההנהלה לא ידעו, למעשה, מיהי רות שחר, מלבד לאה פורת המכירה אותה היטב. אך מורא אשת השר הממונה עליה (המועצה לתרבות וילאמנות שייכת למשרד החינוך) גפלה עליה, והיא לא הוזכרה את חבריה.

באותה עת חיברה מלכה שי תזכיר לחברי ועדת הכספים, שבו הסבירה את מצבה הכספי הקשה של התזמורת והתריעה על ביובו כספים במוסד. ההוצאות הישירות מפעולות ההנהלה הציבורית הסתכמו ב-20,000 ל"י לחודש.

ימים אחדים לאחר הקראת התזכיר, בתחילת דצמבר השנה, פוטרה מלכה שי יחד עימה פוטרה גם רחל רימר. השבוע פרץ מרד גלוי של נגני התזמורת. הם סירבו להופיע עם אבי אוסטרובסקי בירושלים בקונצרט. שעמד להיערך יומיים אחרי שחזר המנצח משהות של חודש וחצי באירופה. תגובת ההנהלה התזמורת היתה: פיטורם של כל נגני התזמורת.

כתוצאה מכך סערה בארבע כולה. בירת הנגב, שעד כה היו רק תוצאות משחקי הכדורגל של הפועל באר-שבע, מסוגלות להוציא את תושביה משלוותם, רגשה בשל שערויה תרבותית-אמנותית, המאיימת להפיל את השלטון המוניציפאלי. אבי אוסטרובסקי עצמו סירב להגביע על האירועים, וכמהו גם חברים אחרים בהנהלה. בתוכם עדה ידלין ולאה פורת. היחיד שהתייחס לעובדות החמורות בדבר מצב התזמורת היה עורך-הדין זאב ריבין, לין, יו"ר ההנהלה הציבורית. הוא הסביר שעבודתו של אבי תופסק, אך רק בעוד שנה. "למעשה", אמר, "אנחנו מסכימים עם רוב דבריה של מלכה שי". אם כך, מדוע היא פוטרה? על כך סירב ריבלין להרחיב את הדיבור, בנימוק שזהו עניין פנימי.

ראש העירייה אליהו נאווי, הסביר שי הוא נתון גיבוי מלא להנהלת התזמורת, היות שיושבים בה אנשי ציבור מן הראשונים במעלה. הוא סומך עליהם, ואינו רואה צורך להביא את הנושא בפני מועצת העיר. אשר לעצם הצעד הקיצוני של פיטורם של הנגנים העולים, נימק זאת ראש העירייה בכך ש"אסור שתהיה הפקרת" בהתייחסו לנגנים אמר נאווי: "הם רוצים את ראשו של אבי, הם קיבלו אותו, והוויכוח הוא על מועד ההוצאה להורג. אם על זה הם שובתים, אז צריך דקת ההנהלה".

אחרי פיטוריה כתבה מלכה שי מיכתב להנהלת התזמורת, עם העתקים לראשי העירייה, לסגניו וליוזב רונסקי ממישרד הקליטה בירושלים. במיכתב, שלא זכה בתשובה, היא מתארת את מחדלי ההנהלה, מסבירה את הצורך בפיטוריו של אבי אוסטרובסקי, ובין השאר כותבת: "...אני כס יכולים לדרוש מקבוצת נגנים, עולים חדשים, ששתקו במשך שלוש שנים וסוף סוף הגזו להתקומם ולומר די להמשיך לעבוד עם אבי אוסטרובסקי. אתם יכולים להביא לשבירתם, אך בכך תהיו אחראים לכך שכל מה שמעוות ובלתי צודק במינהל הציבורי במדינת ישראל — ינחל ניצחון נוסף... אני, כישראלית, עומדת בבושה ונכלמת בפני עולים אלה..."

לה-קוק לשאנס וז'ילט — איפה קאפקא?

מאידך, יש לציין שבנאר לה-קוק (הסופר הנאסר) וקאתרין לשאנס (ידידתו, היחידה שמנסה באמת להצילו) נסחפים בסיפור ומאמינים בו בלב שם, ופרנסוהא מאסטר, בדמות חוקר המיטרה, מכניס לתוך הסצינות שבהן הוא מופיע את הצינה הורקאסטית האופיינית לסרטיו האחרונים של בוניאל. זהו, בסופו של דבר, מקור-השראה לא רע כלל.

סירת הקרנפים

הבועה (פריס, תל-אביב, שווייץ) — אם צריך להתייחס לסרט זה כאל יצירה ישראלית, משום ש-

הבמאי רפאל רביבו הוא כזה, הרי יש לשבחה על עבודה נקיה, על העזה בבחירת הנושא, על עבודת צוות טכני משורבחת. על הדרכת שחקנים משביעת-רצון — בקיצור, על מוצר שאינו מבייש.

לעומת זאת, אם צריך לראות סרט זה כחלק מן הקולנוע השווייצרי המתעורר, כי הרי הסרט נעשה בשווייץ ועל-לתו מתרחשת בז'נבה, חלק נכבד מן הזוהר שלו מתעמעם. העלילה הסימלית, המתרכזת בסופר על סף ההצלחה, שנאסר לפתע על-ידי המיטרה החשאית ונחקר באכזריות על-ידי בלשים אדישים למרות שאינו יודע אפילו מה רוצים ממנו, מזכירה להפליא כל מה שנכתב בתיאטרון האבסורד, ואת כל צאצאיו הרעיוניים של פראנץ קאפקא. אילו ביקר יוסף ק. בארץ הקרנפים, ודאי שאי-אפשר היה לצפות אחרת.

כל הנושאים שבהם מטפל רביבו, מוכרים וברורים מאד. אלא שהמסגרת העלילתית שבה מלביש רביבו את המרכיבים הללו פשוטית ודלה מכדי לשאת סרט עלילתי באורך מלא, ולא פעם מתעוררת ההרגשה כאילו די היה בסרט קצר לשם כך. מה עוד שרביבו אינו מנסה לנתח תופעות, אלא רק להציגן בלבד.

כליזמר ובתו מקימים אורקסטרה

תעורר יצרים אפלים בגברים שבהם פוגש הזוג בנדודיו. אל האב והבת מצטרפים אחר כך, עוד כליזמר מבוגר, ועוד צעיר אחד, והם מקימים קמעט "אוקסטרה". נו, ואם יש כליזמר צעיר, וכלוזמרית צעירה ומחופשת, ההמשך אינו מצריך כל הסברים.

עלי כינור

יידל מיטן פידל (תכלת, תל-אביב, פולין — ארצות-הברית) — בקולנוע, כבשאר האמנויות, יש

לאופנה חשיבות מכרעת, המאפילה לעיתים על כל השיר קולות האחרים. והרגלי-אופנה אלה יכולים, למשל, להחליט כי סרט שהיה יצירת-מופת לפני 40 שנה הוא כיום קיטש, ואילו סרט שהיה קיטש לפני 40 שנה, הוא היום — אם לא יצירת-מופת, כי-אז לפחות נושא לערגה ולנוס-טאלגיה.

זהו בערך המיקרה עם יידל מיטן פידל, אחת מאותן אופרטות אידישיות שנולדו במיזרח-אירופה והגישו ליהדות העולם גירסה ממותקת-מחייבת-דומעת על חיי היהודים שם. ואם אפשר להבין, ללא קושי, את התפקיד החברתי החיוני של אופרטה מעין זו לגבי בני פולין ורוסיה של אותם הימים (מיזמור עוזר תמיד לשכוח קצת את הצרות), הרי קשה להאמין שאפילו אז התייחסו לעניין ברצינות.

היום, צפייה חוזרת בסרט זה, שנעשה ב-1934, היא חוויה המזכירה ביקור במוזיאון. אפשר לשמוע את שירי מאנר לפי מוסיקה של אלשטיין, לראות את מולי פיקון מתחננת לפי מיטב המסורת של הבמה האידיית, ולחזות בסיפור על כליזמר זקן ובתו הצעירה, המתחפשת לנוער לבל

האנוריקאים המכווערים

האנוריקאים (סינמה 2, תל-אביב, ארצות-הברית) — סרטו של אילי

יה קאזאן, שנעשה לפני יותר נוארבע שנים, הגיע לארץ בקול דממה דקה, אולי משום שאיש מן המעורבים בהפצתו, אינו מאמין יותר על המידה במוצר שבדינו.

ולשם שינוי יש לומר שהפעם, הצדק עימם. קאזאן, שה"פיק סרט זה — המבוסס על תסריט של בנו, כריס — בתקציב זעום, במצלמת סופר-16 מ"מ, ועם שחקנים אלמרי ניים החליט, לשם שינוי, אחרי קאריירה ארוכה של סרטים אשר העיקר בהם היה הדמויות, שאותן היטיב לפתח במהלך הסרט, לעסוק בראש וראשונה בפוליטיקה.

מה שיצא מרצונו העז שלו לומר דברים חשובים ובעלי-מישקל הוא סיפור על חמש דמויות המתנגשות בתוך בית בודד בלב שממה מושלגת. בעל-הבית הוא סופר אמריקאי מן המסורת הישנה, המאמין עדיין בערכי הגבריות העתיקה (לרגעים נדמה כאילו זוהי פארודיה על המינוגווי ונורמן מילר בעת-יבועונה-אחת). לידו חיים בתו, ובעלה, שנעשה את שירותו הצבאי במלחמת וייט-נאם. והנה, למי קום מזדמנים שניים מחבריו-לנשק של הצעיר, שאותם הוא מסר בזמנו ליד השליטנות לאחר שלכדו נערה וייט-נאמית, התעללו בה, אנסו ורצחו אותה.

כל זה יכול היה להיות טוב ויפה, אילו לא היתה כל

מקווי וג'ויס — הבעייה של החוזרים

דמות בסרט תלויה בסמל שהיא מייצגת עד כדי הפיכתה לשאבולונה. המצלמה, המוחזקת לעתים קרובות מאד ביד, מדגישה את הסכניקה של העשייה, ומונעת הזדהות מיידי עם המתרחש על המסך, התוצאה היא מעין פסיכו-דראמה תיאורטית, שאינה מצליחה ללכוד את הצופים בבעיותיה אלא לעיתים רחוקות.

לוחית זיהוי בדומה לשוטרים, הקלה עליהם. במיוחד הצטיין ביניהם בחור בשם יוחנן אלכסנדרוביץ. במסווה של שמירת חוק היבנה זלה בעיקר נשים, והדף מה מקום עיתונאי שהיה עד למעשיו. גם אחרי שהתרחקו המפגנים מלהבת המוויזאן, ופנו לרחוב הראשי, לא הירפו מהם השוטרים. יחד עם סוללת הניידות הם עקבו אחריהם, התגנפו עימם יצרו כרובקציות שיאפשרו לבסוף להכניס כמה מהמפגנים למכוניות המעצרים. אחד הנוכחים, שפסק אם השתייך על קבוצת המפגנים, הואשם בהפרעה לשוטרי בי מילוי תפקידו והוכנס בכוח למכונית קורטינה משטרתית. הצעיר, יצחק לאור, הוסע מן המקום במהירות, לקול זעקות חברתו שקראה לשוטרים שלא להכות בתוך הניידות.

"לא צריך רישיון". צלם העולם הזה הצטרף אף הוא והוכנס לניידת-המעצרים. עצר אותו מפקד המחוז בכבודו ובעצמו. באשמת... התחנות לעיתונאי. כאשר נשאל הפקד פירסט לסיבת השתוללותם של אנשיהם, השיב: "ראיתם פעם יהודים מת' פורים בלי מכות?" ולגופו של עניין הסביר: "ההפגנה היא ללא רישיון. אנו חייבים לשמור על החוק ולפזר את ה' מתקהלים".

דובר מישטרת מחוז תל-אביב, פקד אבינועם נהני, היה מקורי יותר בהודעה שמסר לעיתונות: "היתה נוכחות שקטה של כמה מפגנים שלא גרמו לשום הפרעה ולא הפרו את הסדר. המתקהלים התפזרו כעבור שעה בשקט, מבלי שהיה צורך להפעיל כוח".

כשנשאל אם היה למפגנים רישיון, הס' ביר כהני ש"אין זה חשוב. הם לא הפריעו לאיש, ולא היו צריכים רישיון לדבר כזה".

דרכי אדם

נישואין בצל הפחד

אחרי שנים של חתונה זמנית,

מגזמת עתה השחקנית בתיה

ברק תפקיד ראשי בהצגה

בשם זה

הוא קירא לה. "פליטה ועקרה", והיא מכנה אותו "נכנע ושובי". היא השחקנית בתיה ברק, שנולדה במחנה-פלטים ב' גרמניה ומכונה כך בפי בעלה, שהיה שבוי מפורסם במלחמת יום-הכיפורים, הדייר נחום ורנין.

בתיה נחום, החוגגים היום מלאות שלוש וחצי שנים לנישואיהם, החלו את חייה הנישואין שלהם על בסיס של חתונה-זמנית, ממש כשם ההצגה החדשה שבה מככרת כערה בתיה, והרי זה מיקרי בהחלט בילבד, ששם ההצגה חופף את פתח דרכם המשותפת, שהחלה בהיכרות מיקרית על הוף הים. ההיכרות, שהחלה כרומן-בוק סוד ער, הפכה לאחר מיספר חודשים רישמית, כשהודיע נחום להוריו, שנדהמו בתחילה, על נישואיו הקרובים. אביו של נחום הוא רופא-הילדים הנודע פרופסור בן-ציון ורביץ, ואמו היא הצעירה פניה ורביץ, שי שמחה על המסכת האמנותית למישפחה. תחנותם של השניים נערכה בהתאם ל' לוח-הזמנים העמוס של בתיה, שהיתה או שחקנית עולה בתיאטרון הקאמרי.

ריצו אחר אישים. בחודשים הראשונים לנישואיהם כימעט שלא התראו זה עם זה, בגלל עבודתם. בתיה, שכרסה כבר היתה בין שיניה, לא חדלה להופיע, ובדיוק אז פרצה המלחמה. עוד קודם-לכן גויס בעלה, ובשבוע הראשון למלחמה אף לא ידעו מה עלה בגורלו.

בתיה זכורה להורי שבויים רבים בזכות פעילותה באותה עת, ואף שהיתה בחודש האחרון להריונה רדפה מבוקר ועד ערב אחר אישים חשובים, כדי ללקט פירוור מידע ולחפש תמונות בעיתונות הורה ל' בשגרירות. היא גייסה מכרים, ואף ניס' תה לופעיל את השפעתה של גיסה, ח"כ יוסי שריד, והקשיבה במשך שעות לשידורי קול-מאהיר.

בבית הזוג שמורה קסטה מוקלטת, שבה הצליחה בתיה לקלוט את אות-החיים ש' ראשון מבעלה, באמצעות דרישת-שלום ש' שלח מעל גלי-האחר. יותר מאוחר החלו מתפרטמים גם תמונותיו ומעשיו, בכלי-התיקשורת בארץ ובעולם.

הוא נודע בפי כל בשם "רופא השבויים", והתפרסם תודות לניתוח הכירורגי הנועז

כלבים שונים

(המשך מעמוד 13)

בנוער הגרמני, אונסים את הנערה ו' משעבדים את הנער, עד שאלה מתקוממים ורוצחים את מדכאיהם. לקול תשואות ה' קהל. עוקי, גרמניה! התפגרי, יהודה! אצל הנאצים לא היו קיימים גוונים של אפור. הגרמנים היו נהדרים, היהודים ו' משרתיהם היו תת-אדם.

כזהו, כדורך, "הכבוד האבוד של קתרינה בלום". אלא שבמקום זיקני-ציון באו כאן זיקני-הימין. שאר העלילה נשארה כפי שהי' תה בימי גבלס.

נערה גרמניה תמימה, עזרת-בית יפת' נפש, נתקלה באידיאליסט גרמני נרדף ומתאהבת בו. השלוחות של שילטון הרשע עוקבים אחריה, עד לחדרי-המיטות שלה. עם שחר באים הקלגסים, הם לבושים כאנשי-המאדים, באפודות ובכובעי-גמגן בלתי-אנושיים, יצורים שטניים חסרי-פנים. הם פורצים לדירתה, דוחפים אותה בגסות, מפשיטים אותה עירומה כדי ל' רוח בה חיפוש וגוררים אתה לחקירה. זוג-פריד הצעיר — שמו לודוויג בסרט — נמלט בעזרתה מפני הקלגסים.

עיקר הסרט מוקדש לפעולת העיתון המישטרה משרתת אותו ומוסרת לו את פרטי חקירתה של קתרינה התמימה. העיר תון מתאר אותה כזונה קומניסטית. ה' אידיאליסט מתואר כמיפלצת אנארכיסטית מגואלת-בדם, מהפכן ושוודר-בנק. העיתון נאי הרשע פורץ אל מיטת-החלייה של אימה הגוססת של קתרינה, וגורם למותה. הוא משקר, מרמה, גונב. בסוף הוא בא אל קתרינה ומציע לה להתמסר לו. היא מוציאה אותו להורג, כדור אחרי כדור, לקול צהלת הצופים. במרתף בית-הסוהר נפגשים קתרינה ואהוב-ליבה.

בסוף: קאריקטורה של הלווייה, שבה שם הוינריך בד כפי אולי העיתונות האכזרית-סמכות נענעת על חופשי-העיתונות, הדמוקרטית ושאר האכזריות של שילטון-הדיי' כוי הכורגני.

פרימיטיביות הגסה של המלאי ו' כה כולה כימעט לא תיאמן. אין כימ' עט כלי מן הסוגא של יוון גבלס אשר מייצרי סרט-הסתה זה לא השתמשו בו. הגיבור הוא טהור משהור. אין הוא טרוי ריסט משליד-פצות, חלילה, אלא סרבן מלחמה המתנגד לאלמות, עריק שלקח עימו את קופת-הגדוד. אין הוא יכול לה' זק לבוב. הגיבורה אמנם לקחה מגבר מתת בשווי 30 אלף לירות, אבל היא תמה כגיבורה של ריכארד ואגנר.

העיתונאי הוא חלאת המין האנושי. אין מעשה שפל שאינו מסוגל לו. כשמוחו הפרורסי אינו עסוק בהמצאת שקרים נתי' עבים לפירסום בעמוד הראשון, הוא מציע הצעות מגניות מגונות לכל הנקרות ב' דרכו. הוא בעל שערות שחורות (שימו לב!), חזות אוריינטלית מובהקת, צחוק ציני ומושחת. בכל סרט נאצי יכול היה להופיע, בלי שינוי, בתור היהודי המתור' עב. כדורי האקדה טובים מדי עבורו. אין הוא עיתונאי אחד של עיתון אחד, כעיר אחת. הוא העיתון' נות, כל כודה — חרף כמה מ' דים-חסודות של מסי-שפתיים.

אין בסרט אף בן-אדם גורמלי אחד. הטובים והרעים הם קאריקטורות, מכ' שירים להשגת האפקט התעמולתי ה' מייועד.

כאשר הצופה ויצא מאיזמ-קורי' נוע, הוא משוכנע שצריכים לירות בעיתונאים כמו בכלבים שונים, שחופשי-העיתונות אינו אלא מכ' שיר של זרן, ושהמישטר הדמוקי' רטי כודו הוא אויב האדם.

שום סרט של גבלס לא הגיע להישג כזה. פשוט לא עמד לרשותו סופר כישרור ני כמו היינריך כל.

מיקרה מוצג סרט-הסתה זה בארץ בד בבד עם הצגת כל אנשי הנשיא, המעלה על נס את העיתונאי החופשי וה' מראה את החשיבות המכרעת של העיתון' נות במערכת החברה הדמוקרטית.

אין אלה שני סרטים בלבד. אלה הם שני עולמות: התודעה הדמוקרטית האמרי' קאת מול התודעה הטוטאליטרית הגרמנית, שעדיין לא התגברה על ההפרעות הנפשיות שחוללו את הנאציזם.

מעדן חלב בטעם שוקולד, וייל, חוקה וקרמל

על כל גביע של ידני מוטבע תאריך המצוין את טריות המוצר.

אירופה, כמו בישראל, ילדים ומונאגרים אוהבים, לאכול את מעדן החלב ידני

הטעם של דני עשה אותו בינלאומי

aroyo-barel

כדור הזהב של הפיס יכול להיות שלך

הסכום המיועד השבוע בפיס לסך כל הפרסים 3,844.000 ל"י

נופעל הפיס

תן טרמפ לחייל

הטמפון שלך הוא הטמפון שבו תוכלי לתת אמון מלא!

טמפקס את מידותיו, ושלפיתו קלה, ממש כמו החדרתו. חוט המשיכה תפוז היטב לכל אורכו של הטמפון.

עד כמה קטן הוא טמפון "טמפקס"?

לפני השימוש טמפון "טמפקס" הוא זעיר ביותר - (אורכו $4\frac{1}{2}$ ס"מ וקוטרו סנטימטר ורבע בלבד) - ושומר ומוגן באופן היגייני בתוך מיכל ההחדרה. מיכל זה מוביל את הטמפון למקומו הנכון. אצבעותיך אינן נוגעות בטמפון, כאשר הטמפון נמצא במקומו המדויק, לא תרגישי כלל בקיומו.

מה בדבר הרחקת הטמפון?

פשוט הניחי לטמפון לגלוש לאסלה, גם את הטמפון וגם את מיכל ההחדרה ניתן לשטוף בבית שימוש כי שניהם מתפרקים מעצמם. המיכל עשוי רצועות נייר ספירליות, דבוקות בדבק הנמש במים. בזמן הקצרצר שבו את נוטלת את ידיך יתפרקו רצועות הנייר ושטיפתן באסלה מקבילה לשטיפת שני מגבונים נייר (טישווס).

עד כמה חסכוניים הם טמפוני "טמפקס"?

על כל מעלותיהם של טמפוני "טמפקס" - הם עדיין יותר חסכוניים ממרבית טמפונים אחרים. הם נמכרים באריזה רגילה, של 10 יחידות ובאריזה "סופר" של 40 יחידות, עושה את הטמפונים של "טמפקס" לקניה חסכונית ביותר. ועכשיו כראי לך לשאול את עצמך: "האם הטמפון שלך הוא הטמפון שבו תוכלי לתת אמון מלא?"

TAMPAX
tampons

ההגנה הפנימית שיותר נשים בוטחות בה.

מיוצרים רק על ידי חברת טמפקס בע"מ הוונט, אנגליה.
היבואנים: אינווסט אימפקס בע"מ. רח' ירמיהו 38 ת"א.

נשים בכל רחבי העולם, נותנות - מזה שנים רבות - אמון בלתי מוגבל בטמפונים של "טמפקס". זוהי הבחירה שלהן, בהאי הידיעה. למעשה - יותר נשים משתמשות ב"טמפקס" - מכל יתר הטמפונים יחד! סיבה חשובה לבחירה זו - היא ההגנה, שהטמפונים של "טמפקס" מעניקים. הגנה שהיא, למעשה, מעל ומעבר לדרוש. הרי מספר שאלות ותשובות בענין ההגנה שנותנים טמפוני "טמפקס". התשובות יעזרו לך להבין מדוע המלים "אמון" וטמפוני "טמפקס", מתקשרות בצורה כה הדוקה, של נשים במאה ארצות ויותר.

האם "כושר ספיגה" פירושה "הגנה"?

לא בהכרחו טמפון יכול להיות סופגני וזה עדיין אינו עשוי למנוע תקלות. על מנת להעניק לך הגנה מלאה, חייב הטמפון לחדור בעדינות ולספוג את הפרשות של המחזור החדשי ביעילות, להתאים עצמו בקלות למידות גופך הפנימיות, וכן הרחקה פשוטה ונוחה. הטמפונים של "טמפקס", עונים על כל הדרישות הללו. הטמפון בנוי משכבות לחוצות ברכות של צמר גפן סופגני ביותר. הוא קבוע במיכל דקיק וחלק, המאפשר החדרת הטמפון למקומו המדויק - להענקת נוחות והגנה מירבית. לאחר החדרתו מתפשט טמפון "טמפקס" לכל שלושת המימדים - אורך, רוחב, עובי - כדי להתאים עצמו למידות הפנימיות של תעלת הנרתיק (ווגינה) - כך שכל דליפה או תזוזה הם כמעט בלתי אפשריים. לקראת הרחקתו, מצמצם טמפון

שנות מישחק שבהן מילאה קשת רכבונית של תפקידים שונים. היא הצטרפה לצוות תיאטרוני שהעלה את המחזה שחולל סערה חברים מספרים על ישר, ולאחר מכן השתתפה במחזה ש" עורר ויכוחים לא פחות, מחזהו של עמוס קינן הן עודני מאמין בך. אחרי מחזות אלה החלו מזהים אותה כבעלת דיעות שמאלניות, אף שדעותיה הפוליטיות אינן מוגדרות כלל. אחר כך עשתה את תפקידה הראשון הגדול בחץ, בהצגה שנכשלה עליה בארץ הפלאות שם שיחקה את תפקיד עליסה. שלא היתה בלונדית נחמדה ותמימה. מחזה זה התקבל ברגשות מעורבים.

שביצע בתנאי שדה באחד מחיילי המעוז שלו, ובכך הציל את חייו של הפצוע. הוא היה גם האיש שניחל את המשא-ומתן עם חיילי האו"ם על תנאי כניעת מעוז-המוח. שבו שירת. אחרי ששוחרר נחם מן השבי המצרי נולדה הבת, והוא הספיק להשתתף בשימח חתונה כשראשו המגולה מזכיר לכולם מניין חזר, לבתם הם קראו בשם רנה (כמו אנה), גזור מן השם רנן, שהיה שם-הצופן של המעוז. סיומים עד מוות. אומרת בתיה: "רק אחרי לידת הבת התחלנו, בעצם, ב" חיינושאנו. לפני כן כמעט שלא התייחסנו, וקשר ממשי עוד לא הספקנו לבנות.

ר"ר נחום ורבין בשומו מהשכי רופא חשבוים

בתיה ברק כילדה בפודין עקורה ופליטה

בתיה ונחום ורבין ובתם רנה התחלה ברנל שמאל - המשך בימיו

זוג מוור. בתיה, המזכירה בהופעתה את ריבקה מיכאלי, מצאה את עצמה שוב ללא עבודה, רק תואר אינברסיטאי כבוגרת החוגים לתיאטרון ולפילוסופיה באוניברסיטת תל-אביב. אז קיבלה, לפתע, הצעה מתיאטרון מיס"ח, לעשות עם השחקן גבי עמרני, את חתונה זמנית, לפי שלאגר משומש שחצית מאד בשנות השישים בלונדון ובארצות הברית. זוהי קומדיה אמריקנית של המחזאי דון אפלי, על זוג מוור. בהגמונית פשוט, גרוש כבן 40, ובתי-זוגו שהיא אינטלקטואלית פסודו-בוהמית, ועל החיכוכים וההתנג"שיות בחיי הזוג יום-יום. כדי להעניק אותנטיות ישראלית להצגה קורא גבי עמרני לבתיה בשם אשתו, ורדה, ובתיה קוראת לגבי בשם בעלה, נחום. בתיה מרגישה בהצגה זו כדג במים. בעיקר תודות להזדהות הנפשית-העמוקה, המזכירה לה את חיי-ישיאיה שלה, שהחלו גם הם ברנל שמאל.

כשנחם חזר מהשבי התקרבו זה לזה, ו" התחלנו את חיינו מחדש. אני הפכתי דאגנית איומה. כל הזמן חרדה לנחם ופחדתי שיקרה לו משהו. עד היום, אם הוא מתאחר אף בעשר דקות לחזור הביתה, ואם הוא נשאר קצת יותר מאוחר בתורנות בבית-החולים, אני נתקפת פאניקה ומדמינת לעצמי את כל הדברים הגרועים ביותר בעולם העולמים לקרות לו. כל הזמן אני רואה את עצמי כאלמנה פוטנציאלית, רואה רק שחורות. "אני יודעת שהדאגה שלי היא באיזה מקום מוגזמת, וגם חברים החלו להעיר לי על כך. אבל אני לא יכולה להפסיק, זה משהו בתוכי. אני חוששת ומפחדת כל הזמן, עד כדי כך שגם בחלומות אני רואה אסונות ומוות. תקופת השבי של נחום השפיעה עלי בצורה פסיכולוגית יותר מ" אשר עלי. אותו היא דווקא חישה." לא רק בתיה הריגשים של בתיה חלו תמורות. אלא גם בתחום המיקצועי. היא פוטרה מן התיאטרון הקאמרי, לאחר חמש

(המשך מעמוד 11)

עלמות ממשקלן המכריע של החי
שג המצרי: ועוד יותר, מהיותו
בדתיינית לקיוויו בעקפיו.

הערכה נכונה של המצב, אשר נוצר
בעיקבות הצליחה המצרית, היתה מובילה
הכרזת להכרה, כי לאחר ומאחר שה
מצרים יזמו, תקפו והשיגו הצלחות ראשון
נאות מרשימות, וזו, על פי "כללי המישחק"
הקיימים מקודם או שנוצרו, יקבע מיהו
הצד "המנצח" במלחמה ומיהו "המפסיד"
על פי הצלחות אלו:

אם תחוםינה, ככלד או בחלקן
הגדול, ייחשב הרבר ניצחון ישרי
אלי וכישלון מצרי מוחץ. אבל אם
תישארנה בעיני תסתיים המילחני
מה כ"ניצחון" מצרי, וזא חשוב
מה ישיג צו"ל במקומות אחרים.
מתוך ראייה זו, כאמור, החליט סאדאט
להיאתו בכיבושו בסיני בכל מחיר —
ובדיוק מאותם נימוקים, רק בהיפוכם, חיי
בת היתה ממשלת-ישראל לקבוע את מט'
רתי-המלחמה העדכנית שלנו בדרום,
כ"שליטת מטרתי-המלחמה וההישג המצי'
ריים", עלידי הדיפת הצבא המצרי מסיני
— ורצוי, תוך חיסולו.

מחסום הפחד

כאמור, את מטרתי-המלחמה הנכונה
הזאת גיבש סאדאט והכין עבורנו, ו-
לוא אימצנו אותה, היתה מאמץ-המלחמה
שלנו, בדרום מתייעל ומשפר סיכויו ב-
אחת, אולם כפי שנוכחנו — ולא רק ב-
סקירה, אלא קודם ובעיקר במציאות הי'
מלחמה — נראה כי אף המאמץ המחשבתי
המועט, שנדרש לשם כך, היה מעל ל-
יכולתם של קובעי-המטרות, או מעבר ל-

טרטגי (בקו התעלה) ומעמדנו המדיני.
ישום מטרתי מדינית זוכמטרתי-מלחמה
צבאית היה פשוט, משום שנקודתי
ההתחלה של ההערכה הצבאית היתה,
שאין צפויות לנו כל בעיות מיוחדות
בסיני, וכי הבעיה המיבצעית שאליה
צריך צה"ל לתת ליבו היא ביצוע
הצליחה וההתקדמות במערב התעלה —
הוא האיזור בו ייחרץ גורל המלחמה, כי
בו תתנהל מערכת-ההכרעה. כיוון שכן,
לא ראה צה"ל עצמו מחוייב להשיגים מסור'
יימים ומוגדרים במערב-התעלה (מבחינת
מקום, כיוון או זמן), אלא רק לפעול שם
כך, שישג "אפקט", לצורך זה, הרי אחת
היא אם יצליח בנקודה זו או אחרת; או
אם יפנה ממנה לדרום או לצפון.

באווירה נינוחה ובטוחה-בעצמה זו, אף
לא ראו להשתמש בהגדרות הלא-סימפטיות
המקובלות בעולם הצבאי, של "השמדת
האוייב", או "חיסול הצבא המצרי", אלא
הסתפקו בקביעת קווים גיאוגרפיים מסור'
יימים — שאל כל אחד יגיע צה"ל, לפי
ההחלטה, בלא התייחסות הכרחית ורצינית
לגורל צבא האוייב. לא נחזה כל יחס וקשר
הכרחיים בין ייזום וניהול המערכה להשגת
מטרתי-המלחמה ממערב-לתעלה ובין סיני
והנעשה בו.

אולם שעות ספורות לאחר פרוץ
המלחמה — ובוודאי כעבור שבוע,
משהוחלט לצדוד — כבר לא נותר
שריר ופליט מן ההנחות, ההערכות
והאמונות של קדמי-המלחמה; ו-
העולם האירידי והאיריאלי, שבו
נהגתה צליחת צה"ל, נעלם והתי'
נדה כליל. מהפך זה צריך היה לגי'
רום, כדבר ראשון, לבחינה מחו'
דשת של מטרתי-המלחמה, במגמה

גיר אוטומטי

זה ה"ביי" שלנו

טכנו-גיר
מכון לגיר אוטומטי

בהנהלת
מוטי
★
ונתן

אנו מעניקים חנים:

- מלכד החומרים
- החלפת שמן גיר
- כיוון הגיר
- טיפול מונע
- יעוץ והדרכה

טכנו-גיר רח' הירקון 39. אזור התעשייה בני-ברק

טכנו-גיר היד הדואגת לגיר האוטומטי

מי אומר שבלתי אפשרי לרכוש דירה?

עם הבנק
הבינלאומי הראשון
תגיעו עד ל-
250,000 ל"י ויותר.

שוו
דירה
90,000

הבנק הבינלאומי הראשון

50 שנים לשרותך ברחבי הארץ

הצנחנים של צה"ל מערבו לתעלת-סואץ

הבנתם. יותר על כך, אפילו אילו עלתה
הגדרה זו של מטרתי-המלחמה — באיזור
שהי הודמנות, נשקפה דחייתה הודאית
על הסף, מפני שהערכת מפקדת החזית,
אשר נתקבלה גם עלידי הרמטכ"ל והי'
ממשלה, לא היה בכוח צה"ל ליישמה.

היתה זאת הנחה מן הסוג המעוות והי'
מסוכן ביותר שיקול מפקד להניחה. את
ביטויה הנוטה — וגם הרה-השפעה והי'
תוצאות — ביותר, מצאה אותה הנחה, כי
מדומה, בדיון אשר נערך ב-12.10, אצל
ראשי-הממשלה, בהשתתפות דיין, הרמטכ"ל,
קציני המטכ"ל הראשיים ובר"ב.

דיין מדווח, בספרו כי "ברליך
אמר שהמצב בדרום חמור מאד. את
אין הוא רואה אפשרות לשפר את
המצב עזידי פעולה צבאית בצד
המזרחי של התעלה... יש כנחונה
לפזק את הכוח המצרי מן הגדה
המזרחית של התעלה, אולם נשום
בעד זה בכוחות רבים מאד, ואנו
עוזרים להישאר אחרי-כך בלי אני
רוף צבאי: ואילו המצרים יהיו
לחם עתודות-צבא גדולות, שהן
עבשיו בצד המערבי של התעלה...
(לדאשיות) לתקוף את הכוח הי'
מצרי הנמצא ממזרח לתעלה... —
ברליך מתנגד בכל תוקף. ...והוא
מביא נשם פיקוד הדרום המלצה

לערכנה, כדי שתהיה מועילה, רי"
אלות ובתיישום בנסיבות החד'
שות שנוצרו.

השינוי היסודי והבולט ביותר היה, ש-
"המצב החדש" נעשה עובדה קיימת —
ולא ידיו יצרוהו. המרכיב החשוב של
אותו מצב חדש התבטא בהמצאות הי'
מצרים בסיני, לאחר שהנחילו לצה"ל תביר

..כיתוד הארמיה העליונית
לא הוגדר כמישה, אלא
התגלגל ונוצר במהלך
מיבצע "אבי-לב"

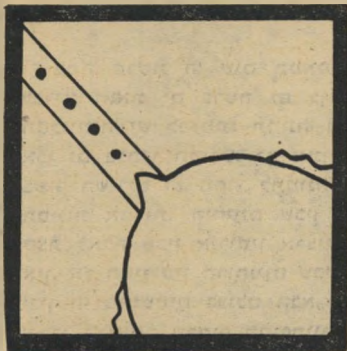
סה טאקטית קשה בשלב הפתיחה. עתה
ברור היה — או ניתן לצפות שיובן בי'
בירור — כי מטרתי-המלחמה של ישראל
בסיני, לפחות הראשונה והאלמנטרית היא,
בהכרה, חיסול מירבי, ולכל הפחות של
חלק גדול ובולט, מן היתרונות הצבאיים
שרכשו המצרים בסיני.
במציאות היתה נקיטת דרך זו
משוזה לטמינת הראש בחול והתי'

תן טרמפ לחייל

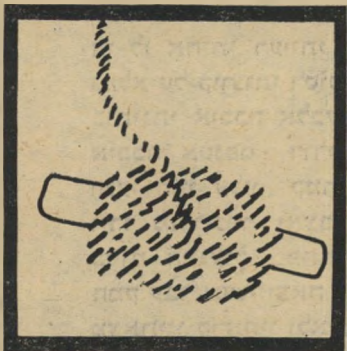

קשקשת 2052

הפעל את דימויך ונסה למצוא לצורך שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: "קשקשת", ת.ד. 136, תל-אביב. חתני דרות הקולעות ביותר תפורסמו, ובעליהן יזכו בברטים כניסת זוני לקולנוע דרייב-אין בתל-אביב, קולנוע המכונים היחיד בישראל.

קשקשת 2050

- הסוואה למסוס אפ"י 15. פנינה ענבי, רח' ריינס 5, הרצליה
- ארטיק מחופש לצבר. טובה ובצלאל רון, רח' התומר 4, נווה-מגן, רמת-השרון
- מיברשת שנאנסה על-ידי קיפוד. שאול יהושע, רח' אורלנסקי 7, פתח-תיקווה
- השלום פרץ. מקפלים את הגדר הטובה. גר מרומי-תל, ת.ד. 6017, תל-אביב
- השוואמה אחרי עליית-המחיה רים האחרונה. שלמה חסידוף, רח' קם 48, רמת-החייל, תל-אביב

השבוע ברדיו-ביאין
בשעות 7.30 — 5.30
וולט דיסני
"הבריה" "הקסמים"
בשעה 9.30
הקומדיה הקסמית
"השכנה ממזל"

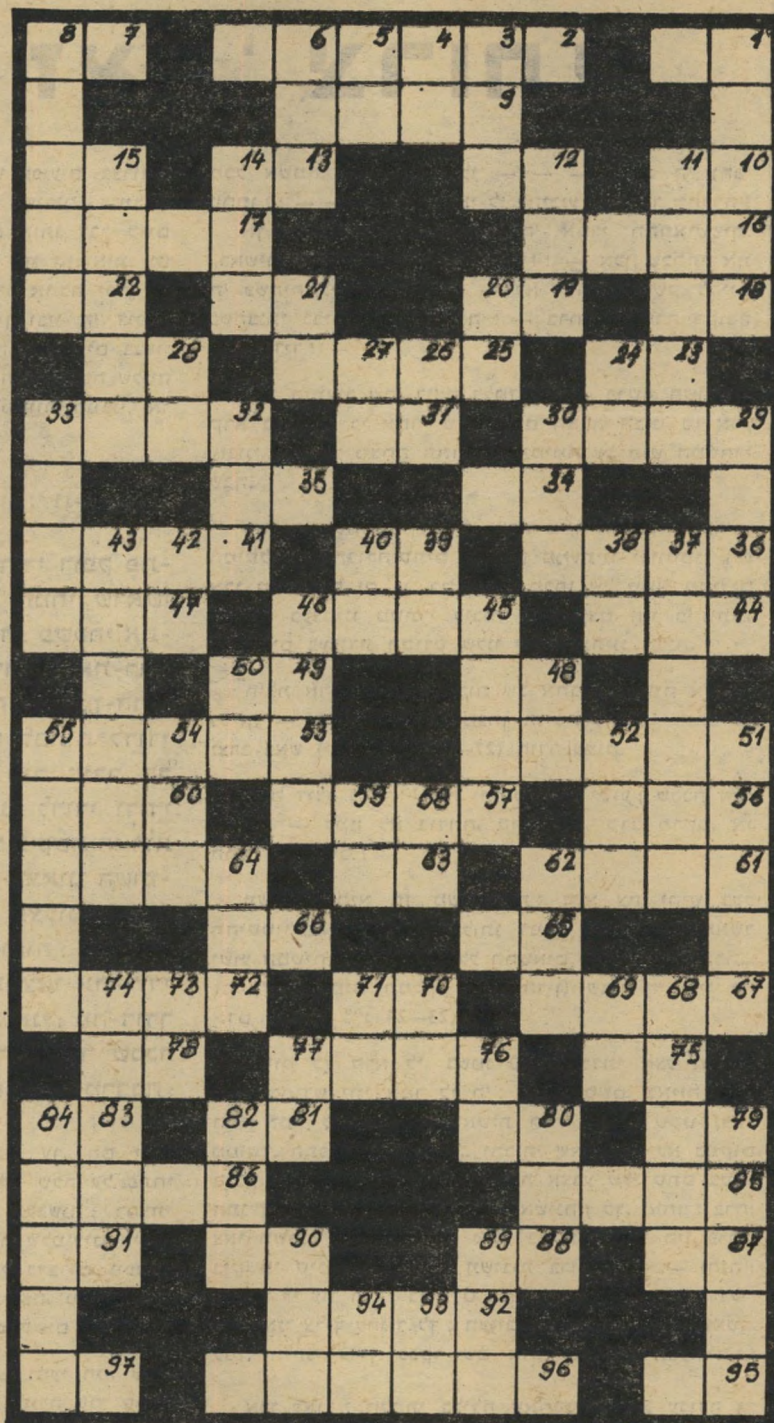
אנו מחפשים בתים חמים עבור חתלתולינו החמודים אגודת עזר בעלי חיים

רחוב פלמה 30, יפו, טל. 827621.

2052

העולם הזה

השבוע

מאונך:

1. יצאנית; 3. הסתלק; 4. מן הגפיים; 5. מזמר; 6. בדיחה, באדיש; 8. גיאור; 11. מטרחה; 12. העיר; 13. ארמדה; 14. עיר-נמל עתיקה בארץ; 15. רוממות, שררה; 20. מין אדמה נגנב; 21. זכר בבקר; 24. לא קשה; 26. מספיק; 27. קידומת שמש-עזה של (הפור); 28. שן הפיל; 29. בגדי-שר; 30. מדינאי בריטי (ש"מ); 32. מטה; 33. מגילגולי הצפרדע; 37. בתי-מלון; 38. ירביץ; 39. כובע הבית; 40. קריאת-צער; 42. מקולות הגברים; 43. אוהל אינדיאני; 45. בלי, אלא-אס-כן; 46. ברור; 48. בתוכו; 50. מטבע צרפתי; 51. כמישהו; 52. מקום; 54. שיר-לכת צבאי; 55. פזיזה; 58. נקי, טהור; 59. גוף שלישי רבים; 61. חזייה; 64. חלק בגוף; 68. קומפוזיטור; 69. שמו הפרטי של טולסטוי; 70. נוזל החיים; 71. יבשה מוקפת ים; 73. כן, באנגלית; 74. מלך הביצה; 76. מחוספס; 77. עצם בפה; 79. אוצר חבוי; 80. נתיבי-מים גדול; 82. מן השבטים; 84. נתיבות; 89. כלי-קיבול לנוזלים; 90. אחורי גופו; 93. תבואה; 94. מילת-שלילה.

מאונך:

1. זהב-פרוויים; 2. מעין חכירה; 7. רך בצאן; 9. ההלך הישראלי הנודע; 10. ממנוחי תורת החשמל; 12. עלוב; 13. ארמדה; 15. מזל; 16. זקוק; 17. בוסתן עצי-הדר; 18. בת-קול; 19. תבלין מזרחי לקפה; 21. נהר באיטליה; 22. קריאת-יגון; 23. מין מאור קטן; 25. צבא מגויסי-החובה; 28. סוללת-הגנה נמוכה; 29. מן הנביאים; 31. מצבת-זיכרון; 32. מנקה; 34. מיקווה מים ענק; 35. ריקבון; 36. עיר חדשה בדרום; 39. גוף; 41. כסות; 44. מור נאך; 45. ראש האופוזיציה בארץ; 47. מן המעצמות; 48. מילת-שלילה; 49. שקט; 51. פאנאטיות; 53. עיתון יומי; 56. חידול; 57. שמן משובב; 60. חי מיקראי אדיר-ממדים; 61. חותן משה; 63. מבני נוח; 64. ביצעה את הפשע; 65. מערכת, בלועזית; 66. מחיתור יער; 67. ממחזותיו של ויליאם שקס-פיר; 70. זה, בארמית; 72. מקהלה בארץ; 75. בהשאלה: מרכז; 76. אלס-טי; 78. כועס; 79. לשד העצמות; 80. פלא; 81. מילת-בקשה; 83. השתחווה; 85. איבה, כעס; 86. מין תבלין; 87. אותו אכלו אבותינו במידבר; 88. בוא למלעלה למטה; 90. מתגורר; 91. משמן; 92. מאביר הגוף הפנימיים; 95. ישן; 96. שכונה ליד תל-אביב; 97. שריו בתענית.

חמה לצלות כהקדם כמה שאפשר. הנה זה, שביטא ברילב, התבססה על הפירוש שנתנה מפקדת חזית-הדרום ל-תוצאות הלחימה בשלושת ימי-המלחמה הראשונים, ובמיוחד ב-8 בחודש. מפני ש-לא הבינו מה באמת קרה, הפכו מפקדים בכירים (וקובעים) אלה שגיאות של מפקדים, ושעויות ותפיסות וטכניקות לחימה או ביישומן — שכולן שופרו, חוקנו או נוסדו במהלך המשך המלחמה — לגזירי רות בלתי-ניתנות-להשבה של כוח עליון, אשר אין כל טעם להתמודד עימן, אלא אפשר רק להשלים עימן ולהיכנע להן. באופן זה נוצר והתגבש בתודעת הפיקוד הגבוה בדרום מעין "מחסום-פחד" — אלא הפעם, מצד צה"ל וכלפי ההגנה המצרית.

האמת העובדתית, כפי שהוכחה בשטח, מכחישה. כמובן, לחלוטין את הערכת בר-לב, ואת המסתתר מאחריה, בדבר יכולת הכוחות, שעליהם פיקד, לטפל במצרים — גם כשאלה היו ערוכים היטב להגנה. אנו רגילים לקבל "שחיקה" ו"התשה" כתוצאות לא-נעימות, שגורמות "המאסות" הערביות לישראלים. אבל במציאות שדות-הקרב של יום-הכיפורים אין למצוא אפילו מיקרה אחד ויחיד של "שחיקה" הגנת צה"ל, באיזור או נקודה כלשהם על-ידי התקפות ערביות — שעה שבחזית-הסיניא וב"מסור" שחקו יחידות ועוצבות טנקים של צה"ל (בסיוע ארטילרי ואווירי) מית' חמים מצריים, שהיו מן הצפופים, העמור קים, רבייה-עוצמה והמוכנים-להגנה, ככל — אם לא מכל — שרק יכלו המצרים ל-ארגן. המצרים הם ששש כוחם וכשל סבי-לם, עד שנטשו את מיתחמיהם — לא "נסו" גר", אלא נסו בעור שיניהם, כשהם מפקדי-רים את נשקם וציודם, בכמויות שנחוצו היה לראותן, כדי להאמין בהן.

כדי לעמוד על מלוא משמעות התופעה, ראוי שנוסיף, כי מפני ניהול הכוח וה-מכשיל של הפיקוד הגבוה, שגרר אחריו גם שגיאות — אם כי בעלות מישקל ו-חשיבות פחותים בהרבה — של מפקדים

חקיכחו והשמדתו של הצבא המצרי בסני היתה לא רק הדרך הנכונה אלא גם האפשרית

מקומיים, לא ניתן היה, אף פעם, לפתח לחץ רצוף, מלא ומתואם, אלא, ההתק-פות הונחתו לסירוגין, ואף פעם לא בכוחות מספיקים, כאשר בעיקר הנטל נושאות חטיבות אמנון וטוביה מאוגדת שרון. גם כך הגיע האגף הדרומי של ארמיה 2 עד סף ההתפרקות, כאשר בלחימה נכתשו די-ביות ח"ר 16, מה שנותר מדיביות משר ריינת 21 (לאחר התקפותיה ב-14.10) ו-כימעט כל העתודות הממוכנות והמשור-יינות של הארמיה.

סבורני כי כיום אין ברידעת אחד שלא יקבל כעובדה, לאור קרב זה, כי מהחלומה של אוגרת שריון ישראלית — בהיותה מושי-כלת ומרוכזת — וראי שהיה בה להבקיע ולפרור כל גזירה שז מעי-רך ההגנה הארמית המצרי שעדיה היתה נוחתת, דבר עומק, וללא אבידות כבדות במיוחד.

לכן, בניגוד מוחלט וחותר להנחת-היסוד שביטא ברילב ושהינתנה אותו, אכן ניתן גם ניתן היה, לשפר את המצב על-ידי פעולה צבאית בצד המזרחי של התעלה; וגם היה בכוחנו, לסלק את הכוח המצרי מהגדה המזרחית, בלא ש-נשלם בעד זה בכוחות רבים מאד, כלומר: "שליחת ההישג המצרי" בדרך היעילה, המהירה — ובנסיבות אשר שררו, גם היחידה ה-ריאלית — על-ידי תקיפתו והשמדתו ב-סיני, היתה לא רק הנכונה, אלא גם אפי-שרית.

על חטא ההיתפסות למחסום הפחד בפני ההגנה המצרית בסיני, הוסיפו הדרג המדיני (שקיבל את הנחת ברילב) והדרי-גים הצבאיים, לענין מטרות-המלחמה ש-לשמה נערכה המיתקנה, גם את פשע אי-קשירת הצליחה והלחימה ממערב לתעלה, לנעשה בסיני ובמגמה לצמצם את ההישג המצרי שם. מכל הפירוטמים האחראים עולה, כי אפילו כיתור וניתוק ארמיה 3 (החשך בעמוד 48)

(המשך מעמוד 47)
לא הוגדר כ"משכח" ב"פקודת המיבצע" של "אבירי לב", אלא התגלגל ונוצר כי מהלך המיבצע, ורק לאחר שהונחת קשירת הצליחה לנעשה במיזרח התעלה היתה עשויה לשרת באופן מועיל — ואף מכריע — את המאמץ להשבת המצב בסיני לקדמותו. על אמת זו עמד, בסופו של דבר — ומאוחר מדי — גם הפיקוד הגבוה, בהפכו, בשלג מסויים, את כיתור ארמיה 3 ל"משמח" הראשית של "אבירי לב".
בדא קביעת היעד וגם מיקום המאמץ העיקרי של המיתקפה כי שטח סיני, ממזרח התעלה, נותרה אלטרנטיבה סבירה אחת והיא, כי יעוד המאמץ העיקרי מוערב התעלה לא אכל למען השגת יעד מיבצעי, הממוקם ממזרח לה. לכן, איננו נמצא למיתקפה, כימעת ברגע הי אחרון האפשרי, היעד של ניתוק ארמיה 3, לא רק ש"אבירי לב" היה נעשה צליחת לשם צליחה כי עומא, היא שהוכחות אשר צלחו היו נמצאים בסכנה כמורה: איננו נסתירה המיתקפה כאשר ארמיה 3 איננה מנותקת, היה ככוחה לזי צור לחץ רציני ומסוכן באגף הי דרומי של הכוחות הצולחים תוך איום ללחץ אותם אז האגם המר שמאחריהם.

ניחוק הארמיה ה'2

מה, אם כן, צלח צה"ל את התעלה?
נראה כי, עד כמה שהמשלה, הי מטכ"ל והפיקוד הגבוה נגעו בדבר (בי מציאות, באה היוזמה וההצעה מן הדרום, והמשלה רק אישרה אותה) נעשה הדבר בעיקר מתוך תחושה שיש לעשות "משנה" בכל מחיר — וכיוון שלדעת הפיקוד הי צבאי והרמטכ"ל לא ניתן לפעול במיזרח, נשארה רק הפניה מערבה.
פיתרון זה לא התבסס על תפיסה מור דעת, שגובשה על-ידי הפיקוד הגבוה כי תוך המלחמה, לאור נסיבותיה ולאחר ביי תוחן, אלא היה זה יותר דחף, אשר עלה בקנה אחד עם הנטייה המסורתית, שהורי כרה, "להגיע לעורף האויב", בלא ידיעה ודאית וברורה מה ייעשה שם, או משם, לפחות בשלב התיכנון, וכן כי ארבעת ימיו הראשונים, עדיין היה מיבצע "אבירי לב" בדרך צליחה לשמה, אשר מישאיות או סימנות נוסח, "ובאות שינוי במצב", או "עירעור היערכות האויב" משמ" שות לה כתחליף למטרה.
בהקשר זה מאלפים ביותר דברי רא"ל מוטה גור, בנאום שנשא בעצרת לזכר שלוש שנים לצליחה, שערך חיליה הנדסה, ואשר איננו נרחבו בסקירה קודמת. "הלקינו את עצמנו על קונספציה מודיעינית", אמר גור, "אבל חובתנו לומר את האמת: הי קונספציה של הצליחה היתה גם היא קונספציה — והיא הצליחה".
רומני שדברי רא"ל גור קודעים למטרה מעין כמותם — ואולי גם עשויים לאשר חששות אפשריים, שהדקה האמיתי לא נלמד, אם כפי דל אוכוח, והשגנויות לא רק שכי אינן מתקנות, אלא אולי עוד מוני צחות נמצעים נכונים, שכמותם ראה וכדש.
צליחת התעלה איננה "קונספציה", אין היא יותר מאשר תכונה טכנית טהורה, אשר ניתן וצריך לנצל לצרכים מיבצעיים, ככל שהנאים דורשים, או מאפשרים. "קונספציה" היא תפיסה — כלומר, רעיון — ובמקרה זה, בדבר אופן פיתרון של בעיות מיבצעיות, אוי לצה"ל אם יזהה אותה עם תכונה טכנית, או אם אמנם יהפוך תכונה כזו לתפיסה".
מסתבר כי שם ואו — וביגלל כמות כה גדולה של הצטברות מיקרים ומול-טוב, שאיננו רשאים לקנות לה שנית, ובדואי לא לבנוו ששוב תופיע — אכן יכולה היי תה "קונספציה" זו, למרות שעוצבה ונת- כוונה לנסיבות שונות לחלוטין, להוות פיר תרון מיבצעי, שאמנם לא היה מספיק, אבל בכל זאת היה סביר.
אבל הבעיה לא התמצתה בצדדי זה גופא, והא שמתרחה ובמושכי לות ניצולה — ואילו היו אלה מוגדרים כיאות ומיושמים כהצדקה, היה לא ידיו נפיים את המערכת בדרום בניצחון מכריע וחרי-משמעי, לא בהישג דחוק ולא-מספיק, לפי קריטריון זה, "הקונספציה" לא עתה יפה, אלא נכשלה.

אלוהים אהבה הוא: ובכל זאת: צרות!?

מכל אשמה, כי פתחתי לו — — — איפה ה' והב' טחתו?! — — — יותר כדאי לי להיכנע למימסד החברה! אך מאמין אמיתי חוזר לה' אחרי ההתאוששות. "ראשית יש לשאול: מה אשמת?!" — אכן שכחתי את ה' כשהיה לי הכל בשפע! — לא היה לי חשק לקיים כשהבנתי בבירור את רצון ה'! — ברחתי לפשרה רקובה של הרדיד! —

ומה השיעור שה' רוצה ללמדני?! — פרשת השומרים קרא בגבולות, כי אחרי שהשומרים האלה הבינו מי אני; עזבוני... — כך ניצחה האהבה התמימה על חוש המסחרי שבה.

קשרים מסחריים עם ה' מכירים היהודים, הנוצרים, המוסלמים, והבודהיסטים. אך גם מניעתנו וכוונתנו הם אכן מעורבים גם כן. רק אחרי מבחן של ממש נתגלים גם לנו בעצמינו מסתרי ליבנו; מה בעצם היו כוונותינו הרשאים בעבודת הקודש שלנו לפי הבנתנו הכנה.

חולת אהבה אני — עדות של אהבה ראשונה אך עם נסיון, — אחרי טיהור שבמבחן הניסיון; (כמו הזהב ש נצרב באש (ירמיה: ו' 27-30) חודר עמוק.

מה דודך מדוד?! מה נתן לך כבר ישוע; שככה הש' בעתנו! — למה לא בודהה, קונפוציוס, קרל מרקס, או הרבי המפורסם! —

תשובתה היא חד משמעית: דודי צח (היש בכל ההיסטוריה האנושית בכללותו דמות כה טהורה מאשר ישוע המשיח?! ואדום (בגלל החטאים שלי) דגול מרבבה... זה בדיוק דמות המליץ (עורך הדיון) שבין ה' ובין בני אדם (איוב: ל"ג 24-23).

בדיוק כך קרא לי. בשנת 1960 עבדתי אצל חקלאי אחד. בחודש יוני אמר לי ה': תעזוב משם. באיזה שפה הוא אמר לי את זה? ראשית היה לי אי שקט נפשי ממושך. התפללתי בחזקה... והבנתי שאני כבר לא במקום הנכון. ביקשתי סימנים. שמתי את אצבע שלי סתם בספר התנ"ך. וכשראיתי היה כתוב: בראשונה; לך. ואחר: ברח; צאו משם... וחלמתי: אני נוסע ברכבת. בחוץ היו פרות. ביקשתי סימנים אחרים: תשובות ברורות. — — — והנה; ה' נתן לי עוד רמז; בן אדם אמר לי בחיפה: חלמתי בלי לה שאני צריך להגיד לך: תעזוב משם באמונה של ממש... למה הייתי צריך לבקר שם אחרי אסיפת הצעירים?! —

אכן לאן?! חלמתי בליה שאחפש ואמצא עבודה ב- הרים. אם כך נסעתי שוב לחיפה לחוג שבכרמל של אז. והנה, תיירים ביקשו ישראלי דובר גרמנית שילוה אותם בגליל. כך עשיתי. אבל בסוף לא נתנו לי גרוש בגלל שאני לא צמחוני. בכרמל נתנו לי את העצה: תחזור! הרגשתי שזה לא מאת ה'. — — — אבל משקל הארוך היה יותר חזק. כך לא התפללתי; אולי ירושלים?! (קו רכבת ובהרים).

במחשבות מאד מרים ובצחוק של שדים חזרתי כמו כלב מוכה לשדה ורבורג, וקיבלתי הרעלה מחומרי ריסוס. זה היה באמת שיעור קשה. אך היתה זריקת חיסון, שהסי פיקה בקושי למנוע ממני 8 חודשים יותר מאוחר להתפשר עקב פרשת אהבה עם לא מאמינה.

כך היה ה' יכול לבקש ממני גם דברים קשים; הן כלפי חוץ והן בקרבי אחרי השיעור הקשה הזה.

בנימין ברנר

Benjamin Brenner

P.O.B. 104 14100 Tiberias

למה מרשה ה' שגם המאמינים בו נפגעים בצרות? לבעיה הזאת יש פרשה גם כן בשיר השירים. בשידורי אטלוויזיה יש לפעמים תמונה בתמונה. אותו דבר קיים אכן גם בכתבי הקודש. כך ניתן להבין את הנבואות. גם בשיר השירים יש מחוץ לתמונה של שיר אהבה יפה, גם תמונות אחרות. היחסים שבין המאמין ובין ה' דומים קצת לאלה שבין אירוסין ארציים. אלה מתגשמים בנשור אין. אך האירוסין הרוחניים שבין השב(ה) בתשובה שלמה ובין ה' מתגשמים בעולם הבא, אחרי המוות הגופני, או אחרי הלכיהה שבסוף תקופתינו.

שיר השירים: פרק: ה' (5) פסוקים: 11-2.

אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פת- חו-לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא-טל קווצותי רסיסי לילה: פשטתי את- כותונתי איככה אלבשנה רחצתי את-רגלי איככה אטנפם: דודי שלח ידו מן-החור ומעי המו עליו: קמתי אני לפתוח לדודי וידי נטפו-מור ואצבעותי מור עובר על כפות המנעול: פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי יצאה בדברו ביקשתייה ולא מצאתינו קראתיו ולא ענני: מצאוני השומ-רים הסובבים בעיר היכוני פצעוני נשאו את רידיי מעלי שומרי החומות: השבעתי אתכם בנות ירושלים אם-תמצאו את-דודי מה-תגידו לו שחולת אהבה אני: מה-דורך מרוד-היפה בנשים מה-דורך מרוד שככה השבעתנו: דודי צח ואדום דגול מרבבה:

ללא ספק המילים: אני ישנה ולבי ער, הם יפים מאד. אך מה מסתתר אחריהם?! תגובה שלה על פתחי לי היתה פשטתי את כותונתי, איככה אלבשנה; רחצתי את רגלי, איככה אטנפם... דבר זה מגלה שלמילים היפות האלה אין כיסוי בחיים המעשיים. כי בדברים גופניים אכן קמים ושמם את הרגליים על הריצפה. מה הפירוש של: דודי שלח ידו מן החור? יש פירושים רבים.

אך הכלה הבינה את זה כמו הלם... ומעי המו עליו. כך היא קמה. וידי (שלה) נטפו מור... מגלה עוד סיבה. היא ביוזמה את כל השמן שבכלי שלה, כולו בשביל עצמה; ושכחה את ה'. בשיר השירים כתוב מיספר פע-מים: אני לדודי ודודי לי. אך אם כל הפסוקים היפים שבראש לא עומדים במבחן החיים המעשיים; אם הנור חיות של הרגע היא חשובה מאשר לקיים דברים שהבנו בבירור; ...גם מאמין(ה) יכול(ה) בקלות להרדים את המצ-פון בעזרת מילים יפות מכתבי הקודש; פסוקים שהם לא במקומם במצב המסויים הזה.... אם בכל מה שנתן, משתמים רק בשביל עצמם בזמן שיש החופש לזה — אז דודי חמק ועבר... ועימו גם את הגנתו המסויימת. וכך — מצאוני השומרים, היכוני פצעוני, נשאו את רידיי מעלי. (רידי פירושו צעיף... רמז לצביעות כלפי האח-רים, ורוח רמיה לעצמו).

"פרשת השומרים" מביאה כתוצאה נשירה בקרב המא-מינים. מה הביא לי כבר ישוע?! — — — אני חף

739 "העולם הזה"
תאריך: 27.12.51

פועש' מלחמה

עין תחת עין

ג'וזף גולדין, טייס אמריקאי, שנתעורר בהתקפת אוויר על עיירה אוסטרית ב־מאָרס 1945, היה אחד ממאות הצירים ב־כינוס עולמי של חיילים משוחררים ב־מאָ, שייצג כ־30 מיליון חיילים משוחררים מ־19 ארצות, שהן בדרכי השמירה על שלום.

בוועידה ניפגש הטייס עם סופר עיתון
אוסטרי וביקש לעזור לו במציאת האדם
שקלע אליו את היריה שגולה את כוח
ראייתו. רצונו של גולדין היה להיפגש
עם החייל ולהודיע לו כי סלה לו על
מעשהו, ולבקש את סליחתו על פצצות
מטוסן שהיו גוללות לסמא גם אותו.

כאשר השיחה התפרסמה בעיתון "אוס" נהני פנה למערכת חייל משוחרר גרמני שהציע לתרום את אחת מעיניו הבריאות, שמא יצליח בכך להחזיר את כוח ראייתו. כשהטיס האמריקאי ואו יוכל לראות את העיירה שהחריב והשמד ב־1945 ואת ה־חורבן שגרמה מלחמה בה לא רצה איש. כאשר נתבקש אגוד החיילים המשוחררים בישראל לפרסם מעשה זה במידה רבה ביותר היתה תשובתו שלילית. הנהיג מוק: „בתנאים גרילים יש במעשה זה תוכן אנושי עמוק... אך בינינו לבין חיילי השטלר איום מבדילים יחסי מלחמה רוצה

הוא אכן מבין את חשיבות המילה ומועז
ללם, אלא דבר מה מהיר יותר ומועז
יותר... נחלי דם של שישה מיליוני אחינ
ואחותינו... דין חיילי הטרור אינו בעינינו
כדכדך לוחמים לשעבר. "אותו חייל
מוכר האייגור הישראלי: „אותו חייל
גרמני המוכן להקריב את עינו הבריאה...
הואו אחרינו ראו בעינים אלה משך שש
שנים רציפות את הוועה הגדולה ביותר
שהיתה אי פעם בעולם."

אנשים

● בטכס פתיחת בית־החרושת לשעונים ברחמיג'ן כובדו שנים מהנוכחים במתנת שעונים מחזרת בית־החרושת. המכובדים: הרב הפנים משה שפירא, בשעון מעוֹדֵר, וראש העיר אברהם קרייניץ, בשעונוֹיד. כעבור יומיים עמד אברהם קרייניץ בראש יחידת המנדבנים ש־יצאה ב־5.30 בבוקר להצלת קורבנות ה־שש־שטפון במעברות הסמוכות לרחמיג'ן. עוד באותו יום נודקק לבתי־החרושת הרמת־שנים. הסיבה: איסוף ממחקים, סיגירות שוקולד לילדי המעברות והמספונים ש־שוכנו בבתי־המבצעים הרחמיג'וני.

● אמר חברי הכנסת השקט מעין חרוד, **שדמה לרבי** המאז: "אתם בוודאי תלעגו לי, אבל אני אינני מבין בפיסג" (למרות היותו חבר ועדת הכלכלה) ימים מעולם לא הייתי מרכיסט, תיעבתי למדי הלניזמים והסטאליניזם. הספר ששעה גלי את הורשם הגדול ביותר עד היום הזה הוא רובינון קרונו". ההסבר: לביא בכור כי אם המדינה תהיה חדורה בכוח אמונה, המצאה והתמדה כשל רובינון יא תצא מן המיצר.

* תגליתו של ח"כ לביא לא היתה מקורית, מאחר וקארל מארכס מודה ב"הכביו כי שעה שחיבר את "הקאפיטל" נמסר לנגד עיניו "רובינזון קרוזו" בו נצוי תיאור פדני של השיטה הכלכלית ומרכסניסטיית.

25 יוני 1957

לא ניפקד מקומה של תמצית-מצולמת של המחזה „נער השעשועים של העולם המערבי“ מאת סינג.

בשער הגליל, התנוססה תמונתה של מלילה בִּרְזוּכָא, בת 21 שחולמה לעסוק בתיאטרון. (ובקולנוע: "יומני יאנוני קצת פוטוגניות"). מלילה שתקבלה לאלוף תיאטרון, "יורח" – שיחק השבוע לפני 25 שנה ב"נער השעשועים של העולם המערבי" כיום משמשת מלילה בִּרְזוּכָא כתבת-בידור ותיאטרון במערב.

נליון "הקולם הזה" שיצא לאור לפני 25 שנה בדיוק, המשיך לתאר את ריכוזיו של "מרד הימאים", תחת הכותרת, "לא שירו" "שלוות" נכתב כיו השאר: "כחילוים שירו את כל כדוריהם וניסארו מנותקים, חסרי תחמושת, חיכי הימאים כניענים הם ורדאית, כשרק שתי תחמוות בלבם: ההכרה כי עמרו כמאבק כגברים, והתקווה שהאויב לא יכריח אותם, להיכנע ככלכלים, אלא ויתבי לרם תנאים של כבוד".

ההישגות שזכוהו על האני משורר נמים וחשונה לילות.

השמועות שניתנו על האו"ם תשעה ימים ותשעה לילות, תוארו כמבדהענק מציגות את 5 עמודים בכתורת, "מבול יום הישיש" על כתבה אחרת בראתהדואר כמה שמועות קודם לכן, וקסם בורות עליו הודו מאתרי, מסר, "העולם הזה" את זכות התגובה לד"ר עמנואל אולסבנגר. אינטרפרום של יהודי הודו. מוכרם פירסמה המערכת את פירוט עוגת תפאיתהמדינה לשנת 1952/3 שהגיש לפני 25 שנה לנכנסת. במסור התיאטרון

„עכשיו שיילך בן־גוריון בעצמו להקים להם (לעולים)

אוהלים" ★ „דין חיילי היטלר אינו בעינינו כדין

לוחמים לשעבר * רובינזון קרוזו בכנסת

העם

יום שישי השתור

בִּתְּ 592 הָעָרִים, הַמוֹשְׁבוֹת, הַמִּשְׁקִים וְהַמִּעֲבָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל גְּדָלְקוֹ הַנִּרְוֹת הַצְּבָעוֹתֵי, רִיחָיו בְּאוֹרֵי הַצִּלִּילִים הַחֲגִיגִיִּים שֶׁל מַעֲזַן צֹר יְשׁוּעָתִי.

ביום, ירושלים ונצרת צילצלו הפעמור
נים. הנרות התנגנו על עציאשוח עלי-
זים, התנגנו הצלילים האציליים של ליל
שלין, ליל קדוש.

אולם רק בלבבות מעטים שררה אוויר
 רחב שלווה וקדושה. רק זוגות עיניים
 מעטות נישאו אל השמים מתוך הרגשה
 של קדושה. מאות אלפי זוגות עיניים
 זועפות, חוששות, עקבו אחר תנועת ה־
 עננים, כסיררים הבולשים אחר תנועתם
 של גרודי אויב.

לא היה זה שבוע שמח. אחר יום השישי האדום בשבוע הקודם, יום המהומות ב־שערי נמל חיפה וסיון אֶק תל־אביב, בא יום שישי שחור – המָגָל הגדול ביותר של יושבי הארץ עם איתני הטבע מאז עלו דגלי המדינה החדשה מעל לשעריה הפתוחים לרווחה של הארץ. המבול בא ונחת בא מבזה המור לאח־

* ד"ר עמנואל אולסבנגר, שימש פטרון בהתנדבות לעולים מהמזרח הרחוק, בשל הקשר עם תרבותם. כמוֹכֵן נודע כמתרגם „הקומדיה האלוהית” של דאנטה לעברית.

וּתְּבַנֵּי בְּנֵי הָאָרֶץ, לַחֹשֶׁה הַהִקְרָבָה הָאִישִׁי,
וּלְרֹגֶשׁ הָאֲחֵרִיּוֹת הָאֲנוּשִׁית.

היו הרבה מאוד גילויים חיוביים. יחד עם כובעי הגרב המפורסמים, שצצו לפתע ממעמקי אלפי ארונות. חזר משה מן הרוח של ימים נישכחו. צעירים חשו למזלם, גילו בכמה מקרים אומץ־לב לדוג' (ראה מבול יום השישי), פועלים ה' גרים בדוחק ובזרנונים שגוראו כאדישים חשו. על דעת עצמם. אל המעברה הקדור' בחוץ ביתר כדי לשכן בבתיים משפ' חנות נסגורות.

ריבוננו של עולם אחראי. כמו תמיד, החריף האסון הטבעי את נגידי העצממדות, חשף אותם יותר מן ההגיל. ה' עצם התחלק לשני גושים מוגדרים בהחלט: אלה שהאסון פגע בהם, שהפכו חסרי בית, ואלה שהאסון לא פגע בביתם החם. למעמד הראשון השתייכו רוב העולים החדשים, ואילו הוותיקים שניפגעו היו בעיקר בני עדות המזרח. דרי השכונות. למעמד האחר השתייכו רוב רובם של בני הישוב הוותיק.

לא חסרו מבין הוותיקים שמצאו קשי-
חותלב מסוג חדש. שעה שביקשו להצ-
יג מסדע און הם חשים לעולתם של ה-
נפגעים. אמרה צעירה צברית בת 18:
"מה יש? כשאבי בא לארץ לפני 30 שנה
הוא גם כן גר באוהל שהתמטט בימי
הגשם!" אמרה צעירה שניה בת אותו
גיל: "העיראקים אהלו! תמיד מקמים
צעקות במקום לעזור לעצמם! לא היו
צריכים בכלל להביא אותם ארצה. עשיו
שילך ברגוריון בעצמו להקים להם אוה-
לים!"

לא היו אלה הרוב. הרוב עקב בצער
בנה אחר גורלם של הקורבנות, אף כי

לא עשה כל מעשה עצמאי כדי לעזור להם. במקום זה חיפש אחר האחריות, ביקש לברר מדוע קרה מה שקרה. מול האסון האנושי לא נדם קולו של הריב המיפלגתי המכוער, כבימי הקרבות של המלחמה. איש האשים את רעהו, וכולם ביחד את הסוכנות היהודית.

האמת הפשוטה היא, כמובן, שהאחריות העליונה רובצת על ריבונו-עולם, שר המסיר את הגשם לכמויות שלא היו כדוגמתן בתייסר השנים האחרונות. אף כי המוסדות והצבא עשו כמיטב יכולתם להיפוך תולדות ינקו, את התכונות איש לשר בממדים כאלה, גם העטנות ביחס לא מקום המחנות היו בלתי-מוצדקות - לא היו מעברות בשקעים, אף כי רבות מהן נבנו בטח משורר אשר תולדות-ינקו ניתלות דין כדי להגן עליהן.

אולם אין ספק שישנם אשמים. החיילים שחשו לעזרת המעברות ראו בכעס חסר-אונים שבדוניה ברבים לא חובר הבדל כי מסגרות-העץ במסמרים מפסיקים, אף כי הסוככות סיפקה את המסמרים. הקבלן גנב את החומר היקר. במקום אחר דפקו החיילים יתדות עץ לתוך רציפות הבטון — עדות נאמנה כי הקבלן הפרטי לא עררב את המלט כראוי, וגנב חלק מן החומר שהוצבב לו.

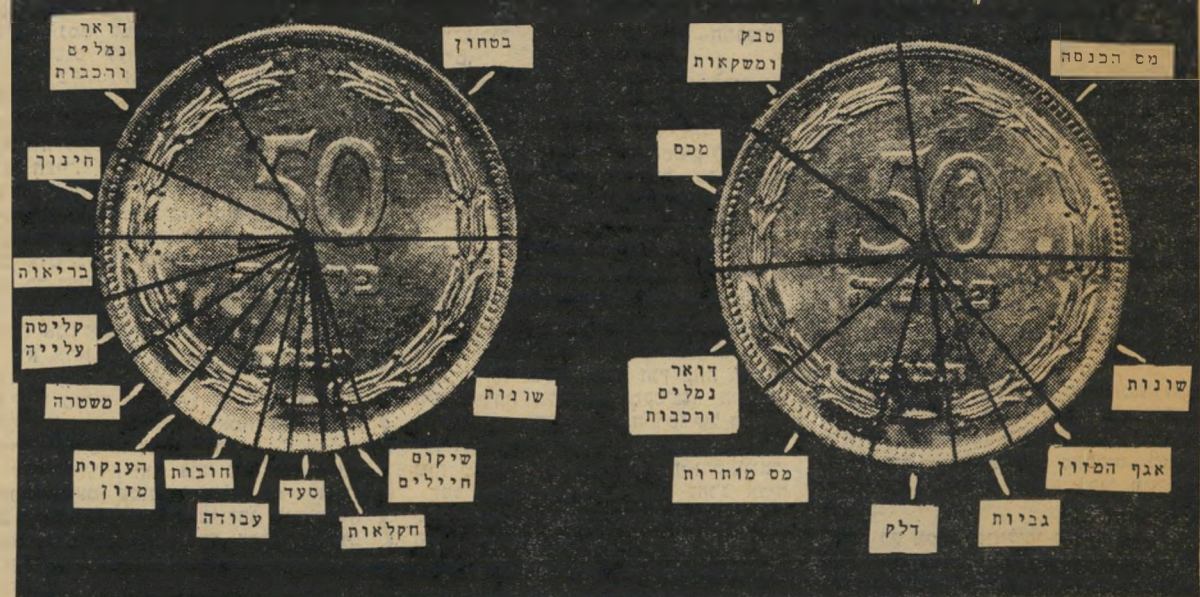
הדרישה המובנית מאלה, שגבושה ב-
ימי האסון: מינוי ועדת חקירה שתעסוק
לא בשענות סוררות כלליות, אלא בחקירת
מקרים מסויימים, ותגלה את הקבלנים
הפרטים והצבוריים שעשו מלאכתם
רמיה זאת הפקידים שנתנו ידם למעל.

* בראשות מיכאל אלמז, חבר מערכת העולם הזה לפני 25 שנה.

השילינג שאתה משלם -

לאן הוא הולך:

מנין הוא בא :

ההכנסות וההוצאות של תקציב המדינה 1952-3

(,,העולם הזה" 739)

רחל מרחלת על כל העולם

חתונה עם תווי-חנייה

— שנבחרו כמובן בקפדנות רבה — חנייה, שיוכיח למעלה מכל ספק כי בבית הפרוידנט רוצים ביקרו באותו אירוע. חתונה במעונו הפרטי של נשיא מכוני וייצמן היא, לכל הדיעות, הישג שאין לזלזל בו. בתיה זכתה בכך ביושר, אחרי ששימשה משך חודשים ארוכים כאשת סודה האינטימית של שרה רמון/סלע. בי תקופה הקשה שבה היתה שרה בתחילת הרומן שלה עם בעלה הטרי ועניין החתונה, ששרה כה השתוקקה לה, היה עדיין בספק גדול.

בתיה שושני
בזכות החברה

מובן ששרה המאוהבת נזקקה ללב מבין ולאזון קשבת שבפניהם אפשר לשפוך את הלב. בתיה לא איכזה, והתייצבה בכל פעם שנוקקו לה אחריכך זכתה לחתן את חברתה הטובה, ועכשיו מהחנות הגברת הראשונה של המכון איתה עצמה. הרי לכם עוד הוכחה שחברים טובים זה דבר שלא הולך ברגל.

הישראלי בהאידיעה באמסטרדם. לא שיש שם מופעים של לייקו או כיוצא וכנסים באלה. בסך-הכל הוא מציג במועדונו מופעים פולקלוריים על טהרת הציונות. אך האמינו לי, המקום הזה מלא עד אפס מקום ערב-ערב. אחרי שהייתי שם וראיתי במרעיו מה הולך, כל מה שאני יכולה לספר לכם הוא, שזה המקום שכל הישראליים המטיילים בעבר, בהווה ובעתיד, נוהגים לבוא אליו. וכל מי שכבר היה שם מוכן להישבע שהמועדון הפך מוסד של יחסי-יבור מצויינים לארצנו, המבודדת בא"ם.

הוותיקים שבינכם אולי עוד זוכרים את מוטקה הטברייני, כשהיה נשוי לקיבוצני קית מאשדות-יעקוב וניהל את מועדון בית נגלר בחיפה. מאז הוא הספיק להתגרש, ואחרי מילחמת ששת-הימים שם פעמיו להולנד. וכאן קרה, כמו שאומרים, משנה מקום משנה מזל.

כשמוטקה הגיע להולנד הוא היה בן 34, גם תפרו וגם אלמוני. אבל היום אפשר לומר שהבחור מסודר לכל החיים.

לפני שבע שנים הוא התחתן עם העלמה גרטי לבית סונדרמן, שהיתה לכל הדין עות שידוך מעולה. כי חוקי מזה שגרטי היא בחורה בלונדית התחתן עם העלמה בתו של מי שהיה הטייס הפרטי של המלכה יוליאנה והנסך ברנרד. כך שמוטקה נחת ישר ליד צלחות השמנת והקאוויאר. זמר קצר אחרי נישואיהם נהג אביה של גרטי בתאונת-מטוס, והנסך ברנרד הפך לה לאב ולפטרון.

מאז הפכו מוטקה, וגרטי שלו, חלק בלתי-נפרד מההיי-סוסייטי ההולנדית, ככה שאל תתפלאו אם יום אחד מוטקה עוד יפתיע אותנו עם תואר של לורד או משו

חתונתו של נשיא מכוני-ויצמן, הפרופסור חיים סלע, עם דיילת אל-על שרה רמון, שנערכה לפני זמן לא רב, שינעה, כפי הנראה, את בנייהווג סלע שתחנות זה פשוט העניין בשבילם. הם אומנם לא מתכוונים לערוך שידוך חוזר של זו שלהם, אבל לעומת זאת החליטו לארח בביתם הנאה את חתונתם של דוברת גליציה, בתיה שושני, עם בחיר-לבבה, לכל אל-על התמיר מאיר אגסי.

הניצוצ בין השניים, שכל אחד מהם היה במשך שנים רבות (שניהם כבר חלפו על פני השלושים לחייהם) רווק מבוקש בפני עצמו, ניצת כבר לפני שנים אחדות, ונראה היה שאין לו תכל'ס. אבל כפי שהבטחתי לכם, בא לו סוף. ובשבוע הבא הם יהפכו אותו סוף-סוף לאש-תמיד. אבל ממינהגיהם הישנים הם לא ישנו. הוא ימשיך לכלכל באל-על, והיא תמשיך להזהיל בגליציה. בגלל האסקולסיביות של מקום החתונה, צורך להזמנתו של כל אחד מהזמנים

גוד'טייס באחריות

כל ישראלי שהיה אי פעם באמסטרדם, לא יכול היה להתעלם בשבוע שעבר מה אורח שב לארץ לביקור, הלא הוא מוטקה חן, בעליו של מועדון-הלילה הישראלי ירושלים של זהב, שהוא המועדון

מוטקה חן
בזכות המזל

הגאוני היתה פולט, בתה בת הארבע של גילי מנישואיה הראשונים, שהסתובבה לו בבית בין הרגליים ונידונה שהיא רוצה בזכות. או מי שמכיר את יהודה, יודע שליבו נמס למראה ילד המבקש בובה. הוא פשוט לקח את מכונת הטיטוראן די-אס שלו, והסתובב בכל העיר לחפש לה בובה. תוך כדי נסיעה, עלה במוחו הרעיון לפתוח חנות מיוחדת של בובות עליונות, רק שלא יצטרך יותר להתרוצץ בכל העיר.

יהודה מילא את החנות שלו בבובות מכל הסוגים והממנים, ומאז שדרכה כף רגלו בחנות, לא מש החיך מעל פרצופו. הן-אדם נעשה בלתי-עצב לחלוטין, עד כדי כך שאפילו כשלפעמים ככל-זאת עצוב לו, הוא נכנס לכמה דקות לחנות ומקבל חיסון אנטי-עצבותי ממספיק לו לכל היום. הוא קרא לחנות שלו בשם האפי לי. יעני — אושר לי וכעת. אחרי שהוא פתר לו עוד בעיה בחיים, הוא מצפה בכליון עיניים למאורע המאושר באמת, של הגדלת המישפחה, שיתרחש בקרוב.

היות שיהודה הוא אחד כזה שלא רוצה להסתבך עם אמונות תפלות, או אפילו אם הוא מקווה בסתר-ליבו, הן, הוא עושה כעצת חכמים ואינו פותח בהכנות לשום כיוון. כשיבוא מה שיבוא, בברכת ברוך-הבא, כבר לא תהיה ליהודה ולגילי בעיית של מתנות. הם פשוט ייכנסו לחנות ויבחרו, ולכולם יהיה האפי.

הגיאוגרפיה

והאהבה

מסתבר שלא רק פורנוגרפיה, אלא גם האהבה, היא עניין של גיאוגרפיה. כי מתי מתחילות הצרות אצל נאהבים? כאשר הם אינם יכולים להחליט איפה יעשו את האהבה שלהם.

חלי גורדנברג
בזכות הפטריטיות

כך קרה גם לדוגמנית חלי גורדנברג ולידידה הדרום-אפריקאית, פיטר יידל. אחרי שחלי ריתקה את כולם ברומן הבין-יבשתי שלה עם פיטר, שהוא חתן עשיר ונחמד, היא שוב מסתובבת לבדה בין זאבי העיר, ונראה שהקרע ביניהם היה בלתי-ימנע.

חלי לחצה עליו שיבוא ארצה, ואילו הוא לחץ עליה עוד יותר והציע לה כל טוב בדרום-אפריקה. אך למרות הטלפונים, האמברגו והאולטימטום שהם העמידו זה לזה, שום דבר לא עזר. וכשפגשתי את חלי, היא ידעה לספר לי שרומן חייה הגיע למבוי סתום.

זה שלא רואים אותה עכשיו צמודה לאף אחד, הרי זה מהסיבה הפשוטה והלא נעימה שהיא פשוט לא מצליחה למצוא, בכל העיר הזאת, אף נחמד אחד שיהיה גם לסעמה! חלי התמודדה סיפרה לי שפשוט נמאס לה מדוגמנות, וכשהיא מסתכלת על עצמה, ממש כבר לא נעים לה. לכן החליטה ל-התבגר קצת, ולהשלים את בחינות-הגרות בסיפורות ובתנ"ך, החסרות לה, כדי שתוכל להשתלם לאחר-מכן בקידום-מכירות. ומה אנדי לכם אני? זה יכול להיות דווקא צ'אנס מתאים לכל מי שתנ"ך, סיפורת או קידום-מכירות זה הצד החזק שלי. ואם אתם שואלים אותי, הייתי מוכנה בעיניים עצומות שאחת כמו חלי תקדם לי את המכירות, אפילו עם גברות חלקיות.

יהודה ברקן

האפי

אם אתם רואים בזמן האחרון את השחקן יהודה ברקן חולה במחלת העליזות, תדעו לכם שזה לא בא לו מהשמיים. ליהודה היתה בעייה, כי חוץ מזה שהוא שחקן פופולרי, הוא גם איש-עסקים מצליח, ובתור שכזה הוא ישב וחשב מה לעשות ברשת החנויות שלו.

רעיתו התמודדה לילי נמצאת כעת באמר צע החדש השביעי להריונה, הוא עצמו עיר מר להתחיל בקרוב בצילומי סרטו החדש בוא נפוצץ מיליון. בהשתתפות השחקן ראוין ברייטמן, או מה יעשה בינתיים באחת החנויות שלו, שעמדה ריקה? יהודה שבר את הראש וחשב מה עושים עד שכמו תמיד, הפתרון נמצא לו ממש בין האצבעות. מי שהביאה לו את הרעיון

אתה לא חייב אבל כדאי לך "בהסעים משותפים"

ב"הסעים משותפים" (CAR POOL) נוסעים מספר בעלי רכב הגרים בשכונות ומקומות עבודתם סמוכים, במכונית אחת לעבודה ובחזרה, וכל משתתף מסייע את הקבוצה בתורו.
תוכנית "הסעים משותפים" המוגשת כשירות ע"י משרד התחבורה, מאפשרת לך לחסוך — 4,500 ל"י בשנה.
סכום שוואי תמצא מה לעשות בו.
מלא את השאלון המצורף בזה ושלח לפי הכתובת: "הסעים משותפים", ת.ד. 29510 תל-אביב 61290.

כדאי לך ב"הסעים משותפים".
גזור ושלח עוד היום את השאלון המצורף בזה.

שאלון הצטרפות להסעים משותפים

מדינת ישראל משרד התחבורה

העולם הזה 29.12

1. ט. מספחה 6 ש. פרטי 17 ש. מספר המכונית 26

2. מקום המגורים 27 ש. רחוב 29 מספר הכיתה 27 ש. הישוב 30 מספר טלפון 32 קידומת 30

3. מקום עבודה 41 מספר הכיתה 39 ש. הרחוב 54 טלוחה 51 מספר טלפון 44 קידומת 42

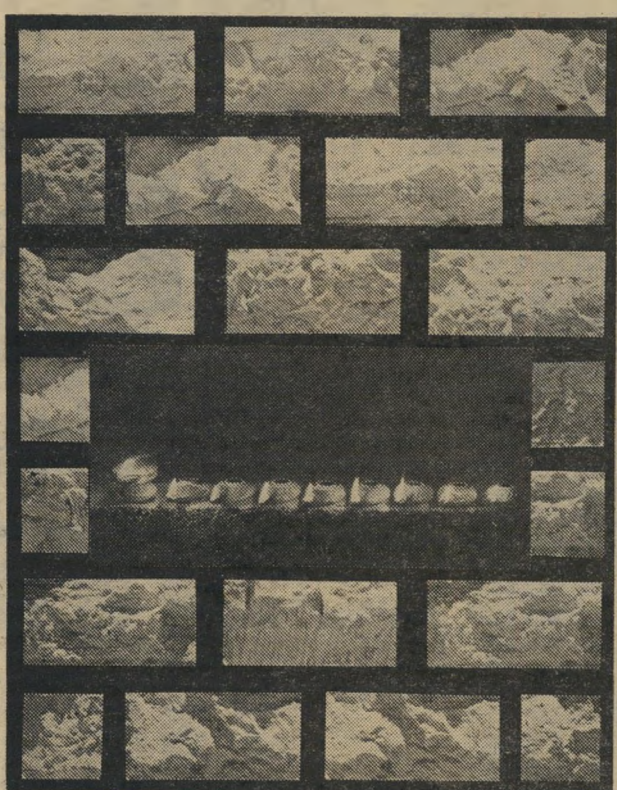
אם למקום עבודתך אין כתובת דרום כאן את ט. המקום אליו ברצונך להגיע בבוקר ומיקומו.
דיוגמא: אוניברסיטת ת"א, רמת אביב ישוב הל-אביב

ש. המקום ישוב

4. ש. החלפת העבודה 55 ש. סיום העבודה 62 לשימוש משרדי 71 72 מגורים 63 עבודה 80

התוכנית מיועדת לאנשים הגרים ועובדים בישובים באזור המרכז: מנתניה בצפון עד אשדוד בדרום ומ"ת במזרח. לביור פרטים נוספים אנא פנו לטלפון 03-53631

לשכת הפרסום הממשלתית

שמע לשמונה ימים זכית לכל החיים

נס פך השמן מזכיר את העבר אך העתיד נמצא בהישג ידיך עתה הזמן להצטרף לתוכנית שבנק טפחות מציע לך וכבני משפחתך.
"טפחות 90,000" תוכנית החסכון הטובה לבניה ולרכישת דירה.

טפחות
בנק משכנתאות לישראל

לכ"ב מחלקת החסכון, "טפחות" בנק משכנתאות לישראל בע"מ, ת.ד. 18060, ירושלים

א.א.
אבקשם לשלוח לי טפסי מידע והרשמה לתוכנית "טפחות 90,000"

ש.
כתובת

יש משהו בשם בוגרט שבנשים אינן יכולות לעמוד בפניו...!

מרטון מיליקין & מ

אנו מציגים בוגרט חדש

יש בו קורטוב של עדינות,
מעורבת בשמץ של קשיחות וחיסמוס גבר.
הוא רגיש מעט, אך אינו פגיע ובוטח בעצמו.
הוא תמיד נראה כאילו
נולד בעניבתו השחורה ובמגבעתו הרכה.
כל לילה עברו הוא פרק חדש בחיים סוערים

יש משהו בשם
BOGART
הגורם לך לרטט

של התרגשות
בכל פעם
מחדש...

בוגרט - מושג בינלאומי חדש,
לניחוח גברי מעורר -
אפטר-שייב, מי קולון,
קצף לאחר הגילוח,
דיאודורנט וסבון.

קצף לאחר גילוח
חידוש עולמי בלעדי של "בוגרט"!
אפטר-שייב ההופך לקצף
וגם יציאתו מן הבקבוק
וננוג בחננע עם עור הפנים.

מק
שוק מ קליפר

רחל מרחלת על כל העולם

עלי
תומר

פרדריקה פותחת שוב

מידבר, ושכולם אמרו לי שאני משוגעת לפתוח שם — רציתי לעשות מועדון פרטי לחברים. עם הזמן הבנתי שזה לא רעיון טוב בשביל תל-אביב. בארץ לא קיים מסור רת של הבדליי-מעמדות כמו במערב-אירופה, ולעשות דבר מלאכותי רק יוצר שינאה ואי-הבנות.

„בעיירה כמו תל-אביב, לראות כל ערב את אותם הפנים המוכרים, משעמם את האנשים ובעיקר אותי! אנחנו שנינו אנשי-חברה, ואוהבים את ההפתעה שבחברת אנשים חדשים. את זה אני יודעת גם להעביר לאוירת המועדון, וליצור כל ערב אווירה של מסיבה פרטית שבה כולם מכירים זה את זה.

„ב-31 בדצמבר אני עושה נשף סילי-ווסטר, שזה כבר מסורת של שנים. זה מין „בוטל-פארטי“ (מסיבת-בוקר). זאת אומרת 100 לירות לבן-אדם, שזה כולל הכל לאותו לילה. למחרת אני סוגרת בשביל לעשות „פייס-ליפטינג“ למקום, ונפתח חגיגות את המועדון החדש בפברואר. „חבל שמירד-התיירות לא ראה לנכון לעזור לי — לא בהלוואה ואפילו לא בהמלצה — ליצור מקום-בילוי על רמה לתיירות. ולכן, כמו בכל פעם, נעשה את זה גם הפעם בכוחות-עצמנו.

„הפעם המועדון יהיה צנוע יותר, אבל הפעם זה גם הולם את האווירה במדינה כולה. גם הפעם אני לבדי (עם דוב, כמו-בן). אחרי חלום-הבלהות שהיה לנו מן השותפות האחרונה, לא ידעתי שקיימים אנשים כאלה בעולם.

„יש לי שותף — שימעון עדן מבר-לין — שהיה שותף שלי ביפו. אחרי ששברתי את הראש שם (אחרי מילחמת יום-הכיפורים), הבטחתי לו שבמקום החדש שלי בתל-אביב הוא ישתתף רק בהצלחה. „יש לנו כמה וכמה הצעות באירופה ובניו-יורק, אבל בכל-זאת אני רוצה לעשות שות שמה בתל-אביב, שהרבה יותר זקוקה לזה.“

פרדריקה מגד
שמח בתל-אביב

„בהתחלה, כאשר פתחתי את הדיסקוטק הראשון בארץ, ברחוב יורדי-הסירה, שהיה

אני מוכנה להתערב שחשבתם שהפעם היא סתם מאיימת. שאחרי כל הפעמים שהיא פתחה מועדוני-לילה ופאבים, ופיאגור בארים ומיסעדות ומיידע-העוד, נשבר לה סופית והיא ויתרה על כסה-המלוכה שלה.

הצחקתם אותה. כי כשפרדריקה איר-מרת, ובייחוד כשהיא מבטיחה חגיגות, היא גם מקיימת. אומנם, זה לא תמיד הולך ולפעמים צריך לסגור, מכל מיני סיבות שמרביתן אינן תלויות בה, אבל היא — את הצד שלה בעיסקה היא מקיימת ויחיימה. לא לחינם היא זכתה בתואר מלכת-חיי-הלילה של תל-אביב, וזה תואר שלא הולך ברגל.

ובכן, הפעם הולכת להתממש ההבטחה האחרונה ביותר ששמענו מפיה, ותרושו למלכה לשאת את דבריה לאומה במרפיה: „אני חוזרת ופותחת עוד פעם מועדון, מפני שתל-אביב צריכה אותי — ואני את חיי-הלילה.

„כל הזמן הזה שיצאנו, דוב ואני, בת-קופה שלא היה לי מקום. ראיתי שאין מקום שבו קיימת האווירה שאני מסוגלת ליצור.

„חזרנו לארכיטקטורות-פנים, אבל זה גם כן לא נתן לנו את אותו הסיפוק שהיה לנו לפני 12 שנה — או כל כיסא, מנורה או כל אביזר לבית היינו צריכים ליצור לבד, וזה נתן לנו אתגר אמנותי. היום יש הכל — דברים נהדרים מוכנים בחנויות, וכל מה שאדם צריך זה כסף, טעם ולהיכנס ולקנות.

„לקבל אורחים בבית זה לא אותו הסיי-פוק — גם האנשים הכי מעניינים, בחוג סגור והפכים לשגרה.

„קפצתי על ההזדמנות שמועדון 77 הת-פנה, גם בזמן שזה היה המועדון הראשון והיחיד — מועדון המפתח — היה לזה המון אווירה. אני מאמינה באמונות טפלות במידת-מה ולכן, לפתוח מועדון 77 בשנת 77 מגרה אותי.

הריוגא לי להזכיר לכם את איש-העסקים המצליח לשעבר, אבנר תומר, היי-שב כעת בכלא. והפעם, בנוספות קצת יותר משמחות. מאז ומתמיד אני אומרת, כזכור, נפגש בשמחות, מבטיחה וגם מקיימת.

ובכן, אם אתם זוכרים את תומר הנ"ל, אתם בוודאי זוכרים את אשתו, עופרה. ואם אינכם זוכרים, הריני להזכיר לכם שעופרה היא גם אם בתו הקטנה, בשמחת-נישואיהם של אבנר ועופרה, שחזרו על עצמם איזה שלוש פעמים, לא החזיקו מעמד זמן רב, בין השאר בגלל עסקיו המרובים של הבעל. עופרה התגוררה לבדה בביתם שבחיפה, כשאבנר בילה בי-תל-אביב או באילת. ככה זה נמשך, עד שהשניים החליטו לשים קץ סופי לפרשה המתמשכת.

במשך הזמן התהדר תומר גם בחברתה של יפהפייה בלונדית בשם שיפורה, שהייתה איתו בכל מקום. ואילו עופרה חיה לה הרחק מהזרועות שהופנו תדיר לעבר בעלה הצעיר והמצליח.

אבל החיים עושים את שלהם. קרה אומנם מה שקרה, אבל אין טעם לחזור על סיפור הפרשה שבגללה יושב היום

עופרה תומר
ניסיון מחודש

תומר בכלא. דנו בה די. אבל אני שמחה לגלות לכם, שהעובדה הזאת כלל אינה מסריעה לעופרה להמשיך לנהל את חייה באופן סדיר, ולגדל את בתה הקטנה כאילו דבר לא קרה.

המאהבת, שיפורה, לעומתה, שהיתה עד לפני שנים אחדות פצצה אמיתית, היום פשוט קשה להכיר אותה. היא רותה אימים מרוב הצרות, והחיים אינם מחייכים אליה. היא עבדה תקופה מסוימת אצל איש העסקים בן-ציון ספקטור, בעל מלון קאראואן האילת, שביקש לעזור לה, אבל נראה שהיא מתקשה להיות אותה בחורה מלאת-חיים שהכרנו פעם.

עופרה, שהיא במיקרה גם אחותו של המישפטן ישראלי ג'יי, החליטה להירגע מן הסערות שפקדו את חייה בגין האקס שלה והיא עומדת להינשא בקרוב לגבר גרוש נחמד, מורה לערבית במיקצוע, שהוא אב לבן בגילה של בשמח החמודה. וכך, מרע יצא רק טוב, כמו שכולנו אוהבים לשמוע.

מנוחת האלמנה

בתור אלמנתו של המלך, תואר שאין להתבייש לו, היא מסתובבת לה בהיי-סוסיאטי המצומצמת שלנו עם יהלומים באוזניים, שמלות הדוקות עם מחשוף כמו בימים הטובים, מטופחת רשיק בסטייל, כמו שרק ריימונד יודעת לשחק אותה.

אבל צר לי לספר לכם שיש לה תוכנית לעתיד שאינן כוללת אותנו. היא פשוט מתכוונת לנסוע, כדי לנוח קצת באיזה אי קריבי מצוי. בפגישתנו, לפני שבוע, סיפרה לי שהיא נוסעת לאיים הקריביים, וכששאלתי אותה לכמה זמן, השיבה, בי-פשוט האופיינית לה: „עד שיימאס לי.“ תודו שזה לא רע, לחיות ככה.

אבל הממון מניין? והתשובה הצנועה: „יש אנשים שדואגים לי.“ שלא תדע עוד דאבה, ובבניין הקריבים תנוחם.

קובה זילברנינג ו"ל וריימונד
חפשה בקריבים

אחרי שחלפו ימי האבל על מותו בלא-עת של מלך חיי-הלילה קובה זילברנינג הגדול, אני מוכרחה לספר לכם על אל-מנתו היפה, ריימונד, ההולכת ומתאור-ששת. כשפגשתי אותה, לפני שבוע, היא נראתה לא רק מאושרת לחלוטין, אלא פשוט טוב. תפסה קלאס. קצת עצובה, אבל ממש להתפעל.

להינשא. כי למה למשוך את הבחור, אם במקרה היא גם אוהבת אותו ובפרט שהוא גם יהלומן נחמד בהחלט בנכות עצמו?

מובן שכולם שמחו מאוד לראות את ג'קי נשואה מאושרת. אבל על מסיבה הם לא היו מוכנים לוותר לה. אחרי הכל, היא לא צריכה לשכות מי ליווה אותה בנאמנות עד הלום. אבל ג'קי לא נבהלה. לא היא האשה שתעשה עניין מעד מסיבה, אפילו אם זו מסיבת-חגיגות.

ג'קי גייסה לצורך מסיבת-כלולותיה הר-הרפעתית את הוויליה של ידידתה אורה לוסטיי. הכינו שולחנות כיבוד עם בשר מבושל ותפוחי-אדמה, והחבורה העליונה התכנסה להפגנת הגרדובה והאבירים. ואם אתם רוצים גם לדעת מי היה שם, אתם יכולים פשוט לעיין במדורים הקוד-מים שלי, ולפגוש בדיוק אותם השמות. כולם — חוץ מהבן-אדם האחד והיחיד שאותו באו כלם לראות.

כי הבעל הטרי, פייר, נאלץ, לצערנו, להישאר בבלגיה, ולא יכול היה להשתתף במסיבת נישואי. אפילו שכל החברים של ג'קי היו שם וכל-כך התכוונו לכבודו. עכשיו ג'קי נוסעת אליי, ואני מבטיחה לכם שהיא עוד תגרוור אותו הנה בציי-ציתיו. מה זה פה, הפקרות?

איפה

החתן?

אם אתם שואלים את עצמכם לאן נעלמו לנו בזמן האחרון כל הציידות המקצועיות מהשטח, אני יכולה להרגיע אתכם. ינעתי, מצאתי, ואז גם האמנתי. ובכן, מה דעתכם על מקום-מפגש אלגנטי כמו הלווי של מלון הילטון, למשל? כי מאז צדה מיועדנו משכבר ג'קי (ראסטין) לרי את הבעל החדש שלה באותו לובי הנזכר לעיל, העניין הפך לאגדה.

כוס-ספה בהילטון הפכה כבר שסנדרף לציד חתיכים או חתיכות, אבל האמת היא שזה לא חידוש בליכר גדול, וכבר שנים על שנים שבאות לשם כולן, ובתדירות משתנה — לפי המצב האיש — לראות אולי יהיה צ'אנס להיות נחמד ולחסיבר פנים לאיזה חתיר. זרק שלא תחשבו שזה היו באות סתם ככה. כי היתה להן שם חברה טובה, כבועה במקום, שדיווחה על כל התנועות במלון. בדמותה של ניצה מנור, גרושתו של רואה-החשבון דני מעוז.

ניצה, שניהלה בהילטון חנות של חברת-היסקה נוצי, ידעה בדיוק מתי מגיעים למלון פריצים מוצלחים, שלמענם דנאי להוציק את חברותיה הטובות לכוס-ספה. ניצה היתה מטלפנת, והן היו מתלבשות יפה ובאות לשחות. אבל מאז שניצה עזבה את החנות, חלק מהן איבד את התקווה והן פשוט באו פחות ופחות.

עד שקרה הנס, וג'קי עשתה את זה. יום אחד היא הכירה שם איש-עסקים צעיר משווייץ בשם פייר וכיאה לאנשי דורהילטון, כעבור יומיים הם החליטו

התורה הלשונית של פרופסור נועם חומסקי הגיעה לישראל * האם העברית העכשווית היא רציונאלית? * מדוע הדיקדוק העברי אינו מדביק את קצב התפתחות השפה? * האם עומדת להתחולל מהפיכה בלימוד הדיקדוק העברי בבית הספר?

ההתפרצות

נותנים רק את חומריהם. למעשה הבאנו לקורא העיברי את התיאוריה הנפוצה ומקובלת הזאת, בתיקוה שבכל שטח יוכלו להפיק את אופן השימוש המיוחד לו.

כיסוי רגשי למילים

● מותר האדם מן הבהמה — בלשון. לכל אדם יש כשירות לשונית. שפה היא כישרון מלידה המשותף לכל בני-האדם. לכן, לטענת חומסקי, עלינו להגיע לכללים אוניברסליים של לשון. אין בנמצא שפות מתקדמות או מפותחות. משהו חקר את לשון הסוואריים באנגליה — והגיע למסקנה שהשפה שלהם עשירה בהרבה מאשר שפת אוסטרו-אסייתית. לכל מילה שהם אומרים יש כיסוי רגשי. אין ביטויים קבועים. כך שאי אפשר לומר מהי שפה מתקדמת יותר או פחות. יש כל מיני לשון, והלשוניא כבד מוזמן אינו מדבר על פרימיטיביות לשונית, ולא על שפה נחותה. לשונואי לא יגיד ששפתו של ש"י עגנון עשירה משפה אחרת — הוא רק יתאר אותה, וידגיש את הצורות שמהן היא מרכיבת. לשונואי רק מתאר שפה.

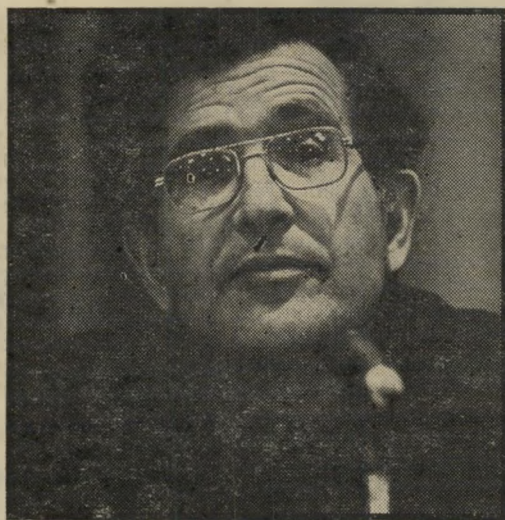
● מצויות כיום בעולם תנועות של לשונאים, רדיקאליים יותר מנועם חומסקי, המבססים את הדיקדוק שלהם על בסיס אבסטרקטי יותר. הספר שלנו אינו מהווה תחליף לספריו של חומסקי, הוא ספר בסיסי לדיקדוק התיצורני בעיברית, שייתכן שמוליד לקראת התפתחות מדע-הלשונות העיברית.

האם אכילת תפוח-עץ היא לשון?

● לפרופסור ברהילל המונה, היה חלק חשוב ביותר בפיתוח הדיקדוק התיצורני. בראשית שנות ה-50 הושקע ממון אמריקאי רב בניסיונות לתירגום מדעי מיכאלי (הכונה לחירגום בעזרת מושגים) מרוסית לאנגלית. ברהילל פעל באותה תקופה ב-M.I.T., והוא נפגש עם חומסקי, והיה אחד מיוזמי הקמת מיסגרת שתטול מכל שפה את המיבנים העיליים שלה ותגיע למישפטים בעלי ניתוח משמעותי (כבסיס לתיכונות התיצורני). העיקרון היה תירגום בצורה דיאג-רמית. התירגום המכאני פעל, אלא שהוא תבע עריכה יקרה, כך שהעניין לא היה ריווחי.

● המיוחד בדיקדוק התיצורני הוא בזה, שהתיאוריה של מנוסחת באופן בו היא חושפת את עצמה לביקורת. אדם שרוצה להרוס את התיאוריה הזאת — הרשות נתונה בידו. זה הישג עצום. מפני שהתיאוריה, לפי פוסט-מודרניזם, הוגה פופולארי מאד אצל הלינגוויסטים והפילוסופים, קיימת טענה שתאוריה אי-אפשר לאמת — אלא רק לשלול. תיאוריה טובה היא זו המנוסחת כך שניתן למבקר לסתור אותה. זה יתרונה של ההצגה (פורמלית) ליוציה. וזהו למעשה הדיקדוק התיצורני. מצב דומה לא היה קיים בדיקדוקים הקודמים. בדיקדוק התיצורני אפשר להצביע בדיקדוק על חלק מן הכללים וההנחות התיצורניות שניתן לשלול אותם.

● השתמשנו בספר בכמה מישפטים כדוגמה, ואמרו לנו שזו אינה עיברית. וכן רב מדי הולך לבינונו כאשר אנשים טוענים: המישפט הזה אינו מקובל עלי! אלה ויכוחים סרק. היות שאנחנו עוסקים בשיטה, לא אנחנו מעניקים חופש לשוני — או שוללים חופש לשוני. וחבל שעדיין לא קיים מחקר מקיף העוסק בעיברית המדוברת, האידאלי הלשוני שקיים לדיקדוק התיצורני היה כתיבת כללי-דיקדוק לפי מישפטים שנכתבו. חומסקי טוען שכללים אלה אינם יכולים לשמש בסיס לתיאור הכשירות הלשונית

פרופסור נועם חומסקי

באחרונה ראה-אור בעיברית הספר „מבוא לדיקדוק תיצורני עברי“ מאת ד"ר משה חן וזאב דורו. הספר מושתת על תורת-הלשון של נועם חומסקי, פרופסור לבלשנות ב-M.I.T., בוסטון. תורה זו הקרויה גרטיי בית * על שום שהיא רואה את ההגה, התחביר והסמני טיקה של השפה המדוברת כפלט של מערכת-כללים המופנמת בדובר — כעין תוצר של פונקציה מתמטית. תורת חומסקי והאסכולה שהוא ניצב בראשה באים להסיק ממד רציונאלי-מנטאלי, השואף לגלות את מתח תה האוניברסליות של הלשון כפי שהיא מתבטאת בכשירות הפסיכולוגית של דוברי השפות למיניהן. ספרם של חן ודורו מסונג לשמש חומר-נפץ לתחביר העיברי המקובל, והוא מדיגם את העקרונות והתיאוריה הסטנדרטיים של חומסקי בלבוש עיברי, תוך יישום נרחב לשימוש במיסגרות חינוכיות. את הדברים הבאים אמרו ד"ר חן וזאב דורו, באיון מיוחד שנערך עימם, בתשובה לשאלות „גמר של נייר“.

דואולוג

תיאורו בא לתמוך טענה זו או לסתור אותה. בשאלת השאלה, כיצד מיישמים זאת? יישום השיטה הוא רחב. למשל, עבודה רבה מושקעת כיום בתלמידים טעוני-טיפוח. יש קבוצת אנשים שעובדת על לשון ומאמינה שעליהם שיפור הכשירות הלשונית של טעוני-טיפוח — ניתן להשיג את המחשבה שלהם. אנשים אלה מחפשים בדיקדוק התיצורני את המיבנים האלה, הם מקליטים ילדים, ורואים שיש להם מיבנים פחות מסובכים. ביישום כזה של השיטה איננו נוקטים עמדה. זה עניינם של הפסיכולוגים. אנחנו

* המושג „גרטיי“ שואל מן המתמטיקה, ובו שתי משמעותות. האחת — פורמאלית, המנוסחת בסמלים ולא בשפה טבעית. השנייה — מאפיינת את כל המישפטים הדיקדוקיים האפשריים של לשון מסוימת.

ד"ר משה חן, לשונאי, מרצה בכיר באוניברסיטה העברית בירושלים, ומרצה בקורסי-קייץ בקיימברידג', אנגליה. נולד בלונדון. במלחמת-העולם השנייה שירת בצבא הבריטי, ובמלחמת-השחרור היה קצין-תותחנים בירושלים הנצורה. למד בלונדון, וכן אצל פרופ' נועם חומסקי ב-M.I.T. ספרו „Phonetics of Modern Hebrew“ ראה אור בסידרה „Janua Linguarum“, The Hague, 1973.

זאב דורו, לשונאי, מרצה באוניברסיטת בן-גוריון בבאר-שבע. משלים עבודת דוקטוראט בנושא: „דרכי גישור בין מישפטי בעיברית בת-זמננו“. עלה מפולין. במלחמת-העולם השנייה שירת בצבא הבריטי, השלים לימודי מ.א. באוניברסיטה העברית בירושלים. שימש כצה"ל כקצין-חינוך פיקודי, ואחרי שיחרורו עבד כמורה וכמנהל בית-ספר.

שפה היא כישרון מלידה

● אנחנו לא רואים את עצמנו כמסומכים לקבוע קביעות. אנחנו לשונאים-תיאורטיים והגשנו לקורא העיברי את התיאוריה הלשונית הנפוצה ביותר כיום בעולם — תיאוריה של ניתוח-לשון. לא באנו לקבוע מסמרות על העיברית המודרנית, או לגבי טיבה.

מה השיטה הזאת מחדשת? היא אומרת שהשפה היא בעצם אינטואיציה. כישרון מלידה. ילד בן שש מדבר בלשון על-פי כל הכללים מבלי שהוא למד אותם. אצל כל בן-אדם קיים דגם-לשוני מופנם, שלפיו הוא יוצר את מישפטי. אדם העוסק בלשון, על-פי הגישה המיבנית, אינו מדבר על שפה יפה או לא-יפה. ברור לנו שחוקר אינו קובע מה טוב או מה לא טוב. הוא מתאר אדיוק את המתרחש. אין שפה אנגלית אחת, כפי שאין עיברית אחת. גיעים לקיצוניות כזו, שלאחר אדם יש כמה אנגליות. בעיברית העניין הוא יותר מסובך, למרות שאם מגדירים את הדברים — נגיד, סטנדרטים, יוצא-יצא — אז השפה היא הומוגנית, שווה. יש לציין כי רק באמצע שנות ה-60, כשאוכלוסיה בארץ פחות או יותר התייצבה קצת, ניתן היה להבחין בהומוגניות סינגונית בעיברית.

● המשילו את ההעברה הלשונית מתקופה לתקופה למישק-שחמת. כשאתה מזין חייל, משתנה לה כל המערכת — ולא חשוב מה היו הסיבות לכך. כל תזוזה, וכל תקופה — יש להן חוקים משלהן. כך שמתוקף כל מציאות נוצר סיגנון חדש, הנעזר בצורכי התקופה ובטכנולוגיה שלה.

הקופסה השחורה של המוח-האנושי

● נועם חומסקי חידש בכך שאין אתה יכול לתאר אך ורק את המיבנים העיליים של שפה. הטענה היא שהאסכולות הדיקדוקיות הקודמות לא יצרו כלל כלים להבנת המיבנים התשתיתיים. לכן טען חומסקי, שראשית כל צריך ליצור מערכת כללים שיתחקו את התהליכים-הלשוניים של המוח האנושי, אחרי המנגנון שבאותה קופסה שחורה שאתה אינך יודע מה מתהווה בקרבה. כוונתו היתה ליצור אקס שיעפנו כיצד מפיק האדם את המישפטים שהוא מביע.

● למעשה קיים כאן גיסיון לבנות מכונה שתחקה את המוח האנושי מהבחינה הלשונית בבניית-מישפטים. עם ביסוס מכונה זו אינך יכול לומר שהיא מכונה אנושית בדיוק. כך, לאחר שחומסקי יצר את הדגם התיאורטי הזה, ולשוניים רבים יישמו אותו ללשוניות רבות, ביניהם גם אנחנו, כיום מיישמים את התורה הזאת בפילוסופיה, בפסיכולוגיה, בסיפורות, באמנות ובשטחים נוספים.

● התיאוריה התיצורנית טוענת, כי עיקר התהליכי הלשון הינם אוניברסליים ותקפים לכל הלשוניות. כל לשונאי מאסכולה זו, כאשר הוא בא לתאר טיעון מסוים,

(57) לשמחתנו, הנשיא העניק פרס לסופר אתמול במשכן הכנסת.⁽²⁾

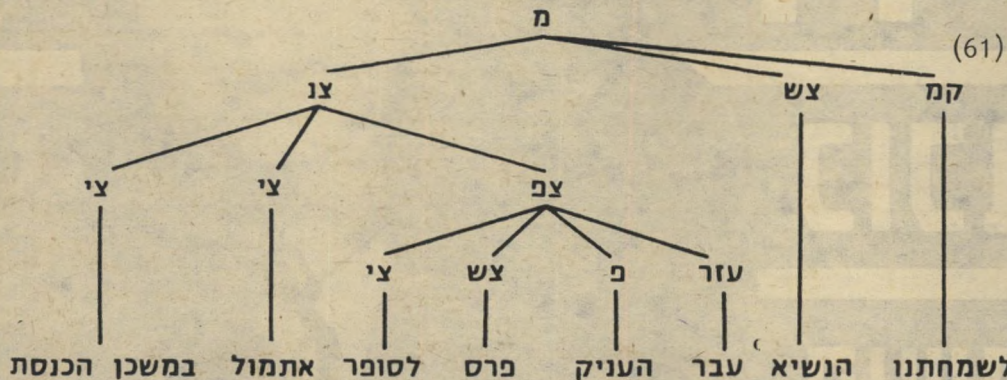
(58)

(58)
[לשמחנן] [הנשיא] פ [העניק] [פרס] [לסופר] [אמול] [במשכן הכנסת]
קמ צש קמ צש צפ צפ צפ צפ צפ צפ
צנ

המיבנה בעץ גזירה:

המיבנה בעץ גזירה:

(61)

דוגמה לניתוח מישפטים בסיפרם של משה חן וזאב דרור

היא פעולה חשובה, אך חייבת להיות תכלית למיון, ואת ההתכלית אגהנו מחזיקים לגבי ענינו. אגהנו יכולים לבדוק: מפעילים כלל עיסוקי-מיון, אם המילה מכוונת בסקנוריה נכונה, או המיון היה נכון. יש לנו תכלית במיון - מיון סתם אינו ממלא תכלית כלשהי. בדומה לכל משימת שבראש - לומד - ניתן להוסיף משימה נוספת: לכוון אתהתלמיד ללמוד.

הלשונות אינה יעילה. עלינו לחפש תכלית לכל תרגיל שאנחנו עושים בדיקדוק, דבר המביא אותנו לעצמים לגטוש מושגים מסורתיים בדיקדוק, תרגילים בדיקדוק שנותנים לתלמידים לעשות לרוב — הזינם סריי-תכלית. לתלמידים וכן לשואים עוסקים למעשה במיון — בחיפוש אחר מילים מסוימות, ומיון מילים בקבוצות. זו היתה הגישה שך שנים רבות, וזהו בלשנות טכנונומית. מיון

האדם, ויש לתאר את הפונטיות של האדם גם
הוא אוכל למשל תפוח-עץ. קודם כל יש לתת
נות הלשונית — ואז יכול לבוא פסיכולוג ולומר:
הוא עובר שינויים כאלה וכאלה שעה שאדם
תפוח-עץ. ייתכן שהיינו צריכים לחבר דיקדוק
גם ופרט, תפקיד שאיש אינו מוכן לטול על עצמו.
נחנו מנסים לפעול על המרכיבים המשותפים.
העניין כולו מהמזה בשאלה: אדם מתחיל לומר
והוא נופל באמצע ומת — האם זה יהיה מישפט

הדיקדוק הוא המשרת של הלשון,
ולא להיפך

● הדיקדוק התיצורני הוא דיקדוק מדעי. חומסקי טוען כי הלינגוויסטיקה היא תת-ענף של הפסיכולוגיה, על-כן הוא רוצה להגיע להבנת חלק חשוב ביותר של האדם, ולכן הוא חוקר את הלשון. את המשותף לבני-אדם. ● פעם חשבו שעל-ידי לימוד דגמים של מישפטים ניתן, בצורת תצפיות וגירויים, ללמד שפה. חומסקי מתנגד וטוען שבפעם א-י אפשר ללמד שפה על-ידי דגמים, מפני שכל מישפט שונה ממישפט אחר. אין שני בני-אדם מדברים אותה שפה, ולכן א-י אפשר ליצור דגמים, וא-י אפשר לכפות דגמים על אנשים. אסור ללמד מישהו לכתוב כמו קסקספיר. כל אחד כותב כפי שהוא חושב, ובסביבנו שבו הוא יוצר. כל אחד יוצר את לשונו. לכן, במערכת ההיגיון צריך לחנך את הילד לדעת מה הוא רוצה לומר. לחנך אותו ליצור מישפטים שלעל-פי איזה דגם, או גיב, או דפוס שנוצר בעבר — וזאת למרות שכל אלה משתלבים בשפתו של הילד. כאשר ממדמים גיבים שאין להם רקע בהווה — הרי מאלצים את השפה. הדיקדוק הוא המשרת של הלשון ולא להיפך.

● הידיעה שפועל מסויים הוא עומד או יוצא, אינה משתרת אותו. קיים צורך במיון עשיר יותר. לפעמים השלמות חובתה מסוגים שונים — והאיבחון עומד / יוצא אינו מאפשר לנו לבחור את ההשלמה המתאימה ועל ידי כך ליצור מישפטים. באותה מידה לא עוזרת לנו הדבקת תוויות מושא ישר/קקי/תיאור. על השלמות הפעלים המצויות במילון ניתן גם להוסיף, הרחבות, שהן חספסות ורשות.

● הבחינה של מכונה טובה היא הפעלתה החסכונית.
אם עלינו לתאר כמה פעמים אותה פעולה — הרי המכונה

חלפה על-פני

מאת : ח"נ ביאליק

אנתולוגיה מודרנית

שש כנפיים לעסקן

בחטף

ברטוב

ברטוב

משורר הנמנה עם משוררי „דור ה' למ"ח, ששהה באחרונה תופת-זמן ארוך בה בחו"ל, הוזמן להרצות בסורבון על השירה העברית. המשורר, שידועותיו בצר"תית קלושות, שיפץ אותן בקורס של בר-יגה, וטרם קשות להכנת הרצאתו. כאשר יגיע המשורר במועד הנקוב לאולם-ההרצאות, מצא שם תריסר יהודים שישישים „פאצ'ל" הפאריסאי. ששתים תמימות הוא שאל את משא השירה העיברית בבאון, וב'רסמית ממוצעת. עם חום דבריו יש שאל את נוכחים באולם אם יש שאלות. אז קם אחד נוכחים ושאל, באידיש עסיסית: „מדוע עדי' ביצנים אינם מגדלים כלבים, שימנעו חדי' ממתכנים ערבים למשקישן?" ביש' אל קיים סניף של א.י.ת.א. (אירגון התיר' טרון הבינלאומי). כחותה של מגביל' ה' מועצה להחרות ולאמנות לאה פורת. עיל ביתר בא.י.ת.א. עסקי-התרבות **ינואר ברטוב**, שמגעו היצירתי הראשו' האחרון עם התאטרון הישראלי היה ב'יבדו ספרו שש נכיים לאחד למזהה ראשית שנות ה-50; השנה מינחה לאה יודת את ברטוב לערוך יחד עם א.י.ת.א. ש'הינו עורך וחקי במי' הלי המועצה-לתרבות-ולאמנות, והשניים יורכים חרבת באנגלית על השיגי התיא' טובב אמר מחזאי תיאבבי צעיר: „שש' עתיק ובשתיים יערוך. וקרא זה אליה' בודו". אגב, מעורבותו של ברטוב בתיאטר' שעה שחבעה מן התיאטרון הקאמרי' עזרת-הכספים של הכנסת אישרה השבע' יירות (ישראליות) להקמת קיר אמנותי על מחברי הוועדה בשמעה בקירות על המדמ' יאות. תמוז ראה השבע' אור ספר שירי' ו'א. לדיברי ערכי הוועזה, בן אורלי' ו'טבו היא מגישה את גרסתה המתומצת' אהבה אחת". את עטיפת ספריה ציירה א' יחושדה באחוקת סמים, לא פרעיל על לחג' מוקדש למסופה-למנוחות אורלי' גרל.

הלפה על-פני נשמת אפך, אלוהים, ותלתוני,
 וקצה אצבעך החריד רגע מיתרי לבבי,
 ואני זחלתי ואדום ואכלא המיית רוחי ;
 בתוכי התעטף לבי וזמרתי לא-שטפה פי :
 במה אבוא אל-הקודש ואיככה תיטהר תפילתי ? —
 ושפתי, אלוהים, שוקצה כולה ותהי כשפת פיגולים,
 ומילה אין בקירבה אשר לא-נטמעה עוד עד-שרשה,
 וניב אין אשר לא-התעללו בו שפתים נאלחות,
 ואין הגיג אשר לא-נסחב עוד אל-בית הקלון.
 יוני הזכוג, שלחתי לעת בוקר שמימה,
 שבו אלי לעת ערב — והנן עורבים מלומדי אשפתות,
 צוחה נתעבה בגרונם ובשר נבלה בפהם.
 אפפוני מילים תופפות, כעדת קדשות כתרוני,
 נוצצות בעדיי שווא ומתייפיות בחן רמייה,
 חכלילות הפוך בעיניהן ורקב הזימה בעצמותן,
 ובכנפיהן ילדי נאפופים, ממזרי עט ורעיון,
 עתק וסחף כולם, לשון רהב ולב נבוב,
 עם-הקימוש ועם-החוח יפרו ואין מפניהם מנוס.
 יום יום, עם גרוף הביבים ועם שפוך העביטים,
 יבקיע באשם עד-אף כל-נסגר בחדרו ושופך ליבו,
 לטמא עליו הבל פיו ולהשבית רוחו מטהרו.
 אנה אלך מריחם ? ואנה מהמונם אסתר ?
 ומי-הוא השרף אשר-יגעיל פי בריצפת אישו ?
 אל-ציפורי השדה אצא, המצפצפות לפנות בוקר,
 או אקומה אלכה-לי אל-הילדים, המשחקים לתומם בשער,
 אבוא אתערב בקהלם, אאלף שיחם ולהגם —
 טהרתי מרוח פיהם ובנכיונם ארחץ שפתי.

ניסן, תרע"ו

חיים נחמן ביאליק (1873—1934), מהבולטים בשירה העברית בכל הזמנים. השבוע מלאו 103 שנים להולדתו. שיר זה, משירי הזעם והחרון של ביאליק שנכתב לפני 60 שנה, שומר על חיוניותו, גם למתרחש בתרבות הישראלית כיום: "...ממזמר עט ורעיון / עתק וסחף כולם, לשון רהב ולב נבוב, / עם־הקיימיוש ועם־הרחוח יפרו ואין ממנהים מנוס..."

הרובע היהודי של פאריס.

אדם ברוך, על מישקל אחד-העם, הוא שם-העט של עורך-הדין ברוך רוזנבלום.

באג'יבת רובה ותחמושת
 אש כשטר הנפול שחורה מניפה רובה ותחמושת
 נוספים שבו הוא משרת נסע ל-10 ימים כפוסות
 את שטח השדה כבית שטח
 יעודי המלצר
 יעיק לסגידת
 בע בקדו

העולם הזה

דרכה של

כוכבת הקולנוע

הישראלית הזוהרה

אל תהום

הסמים

הקשיים

נדונה

וההדראיון